THEODOR CONSTANTIN

DOAMNA ÎN MOV

EDITURA TINERETULUI

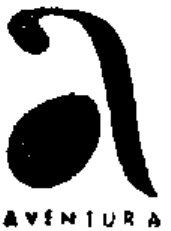
AVENTURA

THEODOR CONSTANTIN

DOAMNA ÎN MOV

Roman

EDITURA
TINERETULUI

Nici unul din eroii cărții nu reprezintă vreo persoană reală. De asemenea, toate întîmplările descrise sînt absolut închipuite de autor.

Th. C.

O PRIMĂVARĂ CARE SE ANUNȚĂ NEOBIȘNUITĂ

Peste întreg cimitirul se așternuse o liniște de vată, acuma, după ce rudele și cunoscuții răposatului plecaseră. Mai rămăseseră la groapa pe trei sferturi astupată cei doi gropari. Aceștia, obosiți și gîrboviți, aruncau ultimele lopeți de pămînt clisos și greu. Unul dintre ei, cel mai bătrîn, invariabil, după două lopeți de pămînt aruncate în groapă, se oprea să se odihnească poate un minut. Pe urmă, înainte de a apuca lopata, scuipa. Scuipa în groapă, prin colțul stîng al gurii, cîte un bănuț de salivă albă și spumoasă. N-o făcea cu gînd rău. Așa se obișnuise în anii nu puțini de cînd se făcuse gropar. Și dacă atîta timp cît fuseseră de față rudele și prietenii mortului se abținuse, acuma, cînd nu-l mai vedea nimeni, cînd nimeni nu se putea indigna de atîta necuviință, scuipa în voie și cu o îndemînare pentru care l-ar fi invidiat orice strengar din Grant. Celălalt gropar, care era cu mult mai tînăr, lucra cu spor. Lucra și fluiera încet, atît de încet, încît abia dacă se auzea el însuși.

— Moșule, sugem după aia cîte o beșică ?

— Sugem, de ce să nu sugem ? Fac eu cinste.

Tînărul începu să lucreze mai cu spor, grăbit să termine, ca să se vadă mai curînd la bufetul „Greaca", dinainte cu o „beșică" de țuică. Bine dispus, începu să cînte cu voce tare și pe nas ca țîrcovnicii.

Luna știe, dar nu spune,
Multe taine de amor.

— Bre, ăsta-i cîntec de pe vremea cînd eram eu tînăr, se bucură groparul cel bătrîn.

— Îl știu de la moș Dric. Sucit om mai e și moș Dric ăsta, nu-i așa ?

— O fi el și om sucit : dar e mai întîi omu' dracului, așa cum te văd și mă vezi, măi Nichita, băiete.

— Se poate. Dar mie îmi place.

Bătrînul vru să mai spună ceva, dar se răzgîndi. Scuipă încă o dată peste movilița de pămînt, pe urmă începu s-o netezească, bătînd-o ușurel, cu latul lopeții.

Scena aceasta se petrecea într-o după-amiază de primăvară, în acea parte a cimitirului unde nu prea se aflau monumente funerare. Acolo, pe o suprafață mare, nu existau decît cruci mărunte din lemn de brad sau stejar, și numai ici-colo cîte una din piatră. Dar înspre sud, la o depărtare nu mai mare de cincizeci de metri, începea o alee frumos pietruită și lată. De-a dreapta și de-a stînga, unul după altul și care mai de care mai arătos, numai monumente funerare, unele mari cît un apartament de două camere, altele mai mici, doar cît o garsonieră. Pe această alee, cam pe la mijloc, în mijlocul unui dreptunghi de circa cincisprezece metri pătrați, încercuit de un grilaj din fier forjat, se înălța o cruce înaltă din marmură neagră. Crucea aceasta se impunea atenției fiindcă părea disproporționată în comparație cu celelalte trei cruci, toate înăuntru aceluiași grilaj : două la dreapta, cea de-a treia, la stînga. Pe crucea mare, două mari fotografii emailate reprezentau cea din stînga un bărbat,

cea din dreapta o femeie. După felul îmbrăcămintei era ușor să-ți dai seama, fără să mai fie nevoie să citești datele săpate în marmură și aurite, că cei doi, soț și soție, repauzaseră întru Domnul cam spre începutul secolului. Cele două cruci laterale, tot din marmură neagră, tot cu cîte o fotografie emailată fiecare, reprezentau de asemenea niște oameni în vîrstă. Sub fiecare fotografie, la fel, cu cifre și cu litere aurite, erau scrise următoarele date : prenumele, numele, data nașterii. În locul unde ar fi trebuit să fie consemnat anul, luna și ziua decesului nu era trecut nimic. Asta însemna că bărbatul și femeia din cele două fotografii se mai aflau în viață, dar că, asemenea unor buni gospodari, își pregătiseră din timp lăcașul cel de pe urmă.

Fotografia bărbatului reprezenta un bătrîn de aproape șaptezeci de ani. Barba albă, care îi ajungea pînă la jumătatea pieptului, ochelarii cu ramă metalică, nasul coroiat, dar, mai ales, tichiuța de catifea brodată de pe cap te ispiteau să-l asemuiești cu un bătrîn și hrăpăreț cămătar din Evul Mediu.

Sub fotografie, cu litere mari, aurite, scria :

ARAM ȘIMANDAN
1895 —

Fotografia de pe celălalt monument înfățișa o femeie aproape tot atît de bătrînă. O față prelungă, un nas mare, probabil roșu, bărbia ascuțită și încovoiată ca un cioc de condor, niște ochi mari, strălucitori, dar absenți ca ai unui medium în transă. Pe obrazul stîng, un neg cît o măslină, de culoare staco-

jie, iar sub nasul de condor, o mustăcioară ca de adolescent.

Sub această fotografie erau săpate următoarele date :

SONIA ȘIMANDAN
1900 —

În dreapta crucii celei mari, se înalța o altă cruce, din marmură albă, la aceeași înălțime cu a viitoarelor lăcașuri de veșnică odihnă ale lui Aram și Soniei. Fotografia de pe această cruce înfățișa un tînăr de o frumusețe uluitoare. Păr negru, ondulat, barbă neagră numai vălurele, ochi întunecați, strălucitori, dar în același timp haotici, ten de culoarea ciocolatei cu lapte, buze frumoase, arcuite și senzuale.

Pe marmura albă, sub fotografie, cu litere gotice și aurite, fusese săpată următoarea inscripție : *

NICOLAE ȘIMANDAN
1943—1965

Toate cele patru morminte erau bine îngrijite, dar mai ales acesta din urmă. Flori de sezon, gazon între morminte, o alee cu pietriș alb. Într-un lampadar de un model original, din fier forjat, poate mai curînd într-un fel de felinar sui-generis, ardea o candelă, ziua și noaptea. O băncuță, din marmură, albă și ea, foarte joasă și fără speteză. Un copăcel cu o coroană ca o umbrelă.

* Amănunte în legătură cu moartea lui Nic. Șimandan cititorii pot găsi în romanul „Enigma «profesor Rebegea»" (n.a.).

Pe această bancă, în după-amiaza unei zile de primăvară, mai exact spre sfîrșitul unei zile de primăvară, fiindcă soarele aluneca spre asfințit, stătea o femeie și privea, privea într-una fotografia lui Nic. Șimandan de pe crucea din marmură albă.

Era îmbrăcată într-un pardesiu de culoare vernil și pe cap era acoperită cu un fel de fișiu de culoare albă. Nici un semn distinctiv de doliu. În ciuda îmbrăcămintei, jignitor contrastantă decorului, chipul femeii oglindea o sinceră durere. Nu plîngea. Dar ochii umeziți încă vorbeau de la sine. Din cînd în cînd suspina. Și numai atunci îți puteai da seama că este o ființă vie. Altfel ai fi putut-o crede o statuie integrată, nu prea armonios, acelui complex funerar.

La un moment dat, buzele i se mișcară și, dacă cineva ar fi fost alături sau aproape, ar fi putut-o auzi murmurînd :

„Dragul meu Nic, oare cînd n-am să te mai iubesc ? Cînd am să încetez de a mai suferi ?“

Rosti cuvintele cu disperare, dar în același timp implorător, de parcă era convinsă că acela căruia i se adresase nu se putea să nu-i răspundă. Dar de sub lespedea de marmură nu răzbi nici o șoaptă. Fosni doar copăcelul cu coroana ca o umbrelă, iar ceva mai tîrziu se auzi vocea groparului Nichita, care, urmat de bătrînul lui tovarăș, se grăbea să ajungă la cîrciumă ca să dea pe gît cîte o „beșică“ de țuică.

Luna știe, dar nu spune,
Multe taine de amor.

Dar femeia cu pardesiul de culoare vernil nici nu tresări măcar. Și nu tresări, fiindcă nu auzi cîntecul.

Aștepta încă, atentă, să-i răspundă tînărul, de acolo de sub lespedea de marmură. Pe urmă, cînd se convinse că așteaptă zadarnic, lăcrimă din nou. Lacrimile alunecară de-a lungul obrazului fără ca ei să-i treacă prin minte să și le șteargă. De altfel, durerea o înșfăcase și o ținea strîns atît de tare, încît era cu totul absentă la ceea ce se întîmpla în jurul ei. E drept, într-un cimitir, evenimentul cel mai important, dar și cel mai banal, se întîmplă atunci cînd are loc o înmormîntare. Dar la ora aceea, cînd soarele se resemnase să moară și cînd ultimul mort adus în aceeași zi odihnea acum sub pămîntul reavăn, cîte ceva tot se întîmpla în cimitir. De pildă, la o depărtare nu mai mare de zece, cincisprezece metri, un bărbat, sub patruzeci de ani, își făcea de lucru la un alt mormînt, mult mai modest decît acela unde se afla femeia cu pardesiul de culoare vernil. Stătea și el pe o bancă, de lemn însă, și privea de asemenea o fotografie. Fotografia era a unei tinere fete, de cel mult șaptesprezece ani. O privea și, judecînd după aparență, se părea că nici el nu prea avea habar de ceea ce se întîmpla în jurul său. În realitate, era foarte atent la ceea ce se petrecea la mormîntul lui Nic Șimandan. Apăruse la mormîntul unde se afla acuma cinci minute după ce femeia în pardesiu vernil se instalase la celălalt mormînt. Trecuseră de atunci cincisprezece minute, și el continua să pară naufragiat în marea fără de țărmuri a deznădejdii.

Ceva mai tîrziu se ridică de pe băncuța de lemn și porni spre mormîntul celălalt, mormîntul lui Nic Șimandan, ținînd în mînă o lumînare. Pe măsură ce se apropia de amintitul mormînt, umerii i se gîrboveau, iar chipul începu să oglindească, fără nici un dubiu,

marea durere a sufletului. Cînd ajunse, deschise portița grilajului și păși solemn pe aleea pietruită. Abia acum, cînd pietrișul scrîșni sub pașii bărbatului, femeia cu pardesiu vernil îl simți și întoarse capul în direcția lui.

— Doamnă, vă rog, îngăduiți-mi să aprind lumînarea de la candelă. Am uitat să iau cu mine chibrituri.

Femeia îi îngădui înclinînd capul.

— Vă mulțumesc, doamnă.

Bărbatul se apropie de lampadarul înăuntrul căruia ardea candela. Dar, în mod deliberat, nu izbuti să deschidă ușița. Atunci ea se ridică de pe bancă și veni să-l ajute. Din întîmplare, mîinile lor se atinseră. Față în față fiind, ar fi fost peste putință ca privirile lor să nu se întîlnească.

— Sînt tare neîndemînatic. Vă rog să mă iertați că v-am tulburat meditația, stimată doamnă.

— Nu face nimic, domnule.

Se îndepărtă încet, cu lumînarea aprinsă în căușul palmelor, ca să nu se stingă. Și în timp ce făcea aceasta, simți o clipă, în spate, privirea femeii.

Să fi avut ceva mai mult de treizeci de ani. Nu era din cale afară de frumoasă. Totuși, era imposibil să nu-ți atragă atenția. Ochii, mai ales, se impuneau atenției. Ochii, de culoarea cetinei. Mari, strălucitori și inteligenți. Fruntea, de asemenea. Bărbia, voluntară și, în general, felul cum te priveau ochii, erau indici siguri că aveai de-a face cu o femeie care știe ce vrea. În schimb, buzele și felul, greu de precizat, cum îi fremătau nările trădau senzualitate.

Reîntors la mormînt, bărbatul înfipse în pămînt mai întîi o lumînare, pe urmă își făcu de lucru procedînd la fel și cu celelalte, vreo zece la număr, pe care

le cumpărase de la administrația cimitirului. Din anul una mie nouă sute șaizeci și trei, luna iulie, data la care murise Cecilia Enăchescu — așa se numea tînăra fată la al cărei mormînt priveghea bărbatul — niciodată nu se întîmplase să-i aprindă părinții sau rudele, dintr-o dată, atîtea lumînări. Și doar acela care îi aducea un asemenea prinos de pioasă aducere aminte nici măcar nu îi era rudă. Era un străin care abia cu o săptămînă în urmă luase cunoștință că, acolo, sub pămînt, fusese îngropată o fată frumoasă, călătorită din această vale a plîngerii la vîrsta de numai șaisprezece ani.

Dincolo, la celălalt mormînt, femeia cu pardesiul de culoare vernil se pregăti de plecare. Se ridică de pe băncuță și se apropie de cruce ca să privească pentru ultima dată și de aproape fotografia lui Nic. Șimandan. Pe urmă, întorcînd spatele crucii, porni către portița rămasă deschisă. Ieși, o închise după ea, pe urmă, făcînd cu mîna un semn de rămas bun fotografiei, plecă. După ce o văzu plecînd, celălalt, bărbatul care aprinsese zece lumînări la mormîntul unei necunoscute, porni și el grăbit spre ieșire, dar nu pe aceeași alee, ci pe una paralelă. Manevră în așa fel ca să se întîlnească sub bolta de la poarta cimitirului. Afară, o salută ceremonios. Ea îi răspunse cu vădită bunăvoință. El se îndreptă spre stația de autobuze. Ea, spre mașina ei personală. Urcă la volan, porni motorul.

„Drum bun, frumoaso, îi ură el în gînd. Să știi că a treia oară am să arunc plasa".

Mașina țîșni și cîteva secunde mai tîrziu stopă lîngă trotuar în fața lui. Femeia de la volan îi făcu semn

să urce lîngă ea. Dădu imediat curs invitației. Și în timp ce deschidea portiera din nou își vorbi :

„Bine că n-a mai fost nevoie de o «a treia oară». Asta mai zic și eu șansă".

— Vă las în oraș. Să-mi spuneți unde.

Cuvintele sunară reci, distante. Ea însăși părea retranșată într-un fel de încremenire, care aproape intimida. Făcea impresia că îl culesese din drum, așa cum ar fi făcut cu oricare altul.

— Vă mulțumesc. Ați fost prea amabilă cu mine, domnișoară. În autobuz totdeauna e aglomerație.

Ea schiță un zîmbet care nu putea fi altfel interpretat decît ca trist.

— Nu domnișoară, ci doamnă. Sînt doamna Robescu.

— Vă rog să mă iertați...

— De ce să te iert. Dimpotrivă, îmi face plăcere să aflu că mai pot fi luată drept domnișoară. Înseamnă că nu sînt încă bătrînă.

— Dumneavoastră bătrînă ? Glumiți bineînțeles ! Dar vă rog să-mi îngăduiți să mă prezint. Mă numesc Dan Văleanu și sînt ziarist.

— Dacă ești ziarist, atunci probabil că de soțul meu ai auzit.

El făcu mai întîi o mină nedumerită, pe urmă, luminîndu-se dintr-o dată :

— Vă referiți desigur la tovarășul academician Alcibiade Robescu ?

— Este soțul meu.

— Dacă nu mi-ați fi spus, nici nu mi-ar fi trecut prin minte că...

Și nu mai continuă, parcă rușinat că fusese gata-gata să comită o gafă.

— Că un om de vîrsta lui are o soție atît de tînără. La asta te-ai gîndit, nu-i așa ?

— O soție atît de frumoasă, rectifică el, înroșindu-se ca un adolescent.

Era un mare artist și putea să roșească atunci cînd era necesar. Or, acum era absolut necesar. Femeia de lîngă el trebuia să-l considere un pic naiv, un pic timid, îndrăgostit de ea gen „coup de foudre".

— Nu trebuie să-ți fie teamă că am să mă supăr. Ai gîndit exact ca toți aceia ce îl cunosc pe soțul meu. Și nici nu e de mirare. Deosebirea de vîrstă dintre noi nu este neînsemnată.

Ultimele cuvinte le rosti cu un fel de amărăciune, pe care nici nu se strădui să și-o ascundă, schițînd un zîmbet aproape dureros. Acuma ochii ei ca cetina erau strălucitori. Dar cînd pronunță ultimele cuvinte, strălucirea lor deveni mată.

Era frumoasă. Într-un fel, puțin obișnuit frumoasă. O frumusețe, dacă s-ar putea spune, demodată. Sau poate mai curînd o frumusețe apolinică. Totul era la ea armonios, proporționat. O privea și cu cît o privea mai mult, cu atît i se întărea convingerea că frumusețea ei era aidoma cu aceea a vechilor statui de zeițe elene. La un moment dat, i se părea chiar că seamănă cu Venus din Milo. (Nu fusese la Paris, nu vizitase Luvrul, dar văzuse numeroase reproduceri.) Da, da, soția academicianului semăna mult cu celebra capodoperă a lui Praxiteles.

— Doamnă, vi-a spus cineva că semănați cu Venus din Milo ?

— Nu, nu mi-a spus nimeni. Dar cred că sînteți un lingușitor.

— Vă jur, doamnă, că semănați.

— Dar chiar dacă semăn, nu ar fi trebuit să mi-o spui.

— Iertați-mă, dar nu înțeleg de ce n-ar fi trebuit să v-o spun ?

— Nu-mi închipui că ai de gînd să-mi faci curte. Ar fi grotesc !

— (!)

— N-ai uitat, sper, de unde venim acum ?

— Desigur că n-am uitat.

— Parcă ne-am mai întîlnit o dată *acolo*.

— Da, vinerea trecută.

— La cine te duci ?

El nu răspunse imediat. Cumpăni bine răspunsul.

— La... *ea*. Am iubit-o mult.

Și oftă fățarnic.

— Cînd a murit ?

— S-au împlinit luna asta doi ani.

— ...Și te duci des s-o vezi ?

— În fiecare vineri, doamnă.

— Înseamnă că o mai iubești, dacă de doi ani continui s-o vezi în fiecare vineri.

— Cred că o mai iubesc... Cred că am s-o iubesc încă mulți ani.

Și din nou oftă.

— Cum o chema ?

— Cecilia !

— Frumos nume.

— Altul mai frumos nici nu cred că mai există. Dar dumneavoastră, doamnă, cum vă numiți ?

— Doina !

— E foarte frumos și numele acesta. Dar Cecilia e mult mai frumos. Știți, avea șaisprezece ani cînd a murit.

— Așa de tînără ! Dar ce s-a întîmplat ? Cum de a murit ?

— S-a sinucis, doamnă, spuse el fără să clipească.

— Ce coincidență !

Și păli puțin, dar totuși vizibil, fiindcă Doina Robescu nu era de loc fardată. Nu era fardată și nici nu purta vreo podoabă. Verigheta doar. Nu purta podoabe și era pieptănată exact ca zeița lui Praxiteles.

— La ce fel de coincidență vă referiți, doamnă ?

— *El* de asemenea s-a sinucis.

— Într-adevăr, ce coincidență !

— *Ea* de ce s-a omorît ?

Ridică din umeri și oftă îndurerat.

— Numai Dumnezeu știe, doamnă ! Eu n-am putut afla. Dacă aș avea cea mai mică bănuială că din cauza mea a murit, n-aș ezita o clipă să-mi zbor creierii. Apoi, după o pauză : Aveți să mi-o luați în nume de rău dacă am să vă întreb, *el* de ce s-a sinucis ?

— Aceasta e cea de-a doua coincidență, domnul meu. Nici eu nu știu de ce s-a împușcat. Mă întreb și mă întreb cum a putut face una ca asta.

Lacrimile îi umeziră ochii.

— Vă rog să-mi îngăduiți, doamnă, să vă șterg ochii.

Și fără a mai aștepta consimțămîntul ei, îi șterse ochii cu propria sa batistă. Gestul, ca și cuvintele i se părură grotești și numai cu greu își putu ascunde zîmbetul. Era bine dispus și mai-mai că avea chef să fluiere.

— Mulțumesc !

— Fratele dumneavoastră ?

— Nu ! Amantul meu. Sper că nu te scandalizează sinceritatea mea ?

— Nu !... De loc !...

— Din păcate, nu totdeauna izbuteşti să pui de acord inima cu raţiunea.

— E şi firesc, doamnă. Pe scara evoluţiei noastre, raţiunea a apărut mult mai tîrziu. Inima a existat, însă, încă de cînd umblam în patru labe.

— Ştii, cîteodată mă întreb dacă nu cumva faptul că l-am pierdut înseamnă pedeapsă.

— Pedeapsă ? Cine să vă fi pedepsit, doamnă ?

— Cine, nu ştiu. Nu m-am gîndit neapărat la o persoană anume care împarte pedepse. Dar am crezut totdeauna că aici, în viaţă, totul se plăteşte.

— Destinul ?

— Ţi-am spus că nu ştiu. În orice caz eu am plătit. L-am pierdut.

Oftă şi nu mai spuse nimic.

— Ce coincidenţă ! se prefăcu el că se miră, ca să reia discuţia.

— Coincidenţă ? La ce anume vă referiţi ?

— S-a sinucis şi el fără nici un cuvînt de explicaţie.

— Fără, domnule.

— Întocmai ca Cecilia. Şi nu bănuiţi motivul acestei hotărîri disperate ?

— Disperată, dar mai ales neaşteptată. În ajun, se bucurase atîta cînd i-am spus că soţul meu acceptase să-l angajeze la institut.

— Era fizician ?

— Din păcate nu. Dar soţul meu urma să-l utilizeze ca secretar-stenograf. Bietul Nichi. Cel puţin dacă aş şti de ce a făcut asta !...

— Ideea de a-l angaja ca stenograf a cui a fost ?

— A noastră.

— Cum vine asta ?

— Să vezi : Nichi mi-a spus că ar vrea să fie cît mai mult timp în preajma mea și m-a întrebat dacă nu ar exista o cale ca să poată veni și pleca de la noi fără să fie nevoie să se ascundă și fără să trezească bănuieli. Și atunci mi-a venit ideea de a-i sugera soțului meu să-l angajeze ca secretar-particular. Dar n-am avut noroc. Am fost pedepsită.

— L-ați iubit mult !...

— Încă îl mai iubesc... Nu mă pot obișnui cu gîndul că l-am pierdut. Pentru totdeauna ! Dacă ai ști ce fel de om a fost !...

„Păi tocmai asta aș vrea să aflu, cucoană !" o apostrofă în gînd.

Pe urmă, tare :

— Îmi închipui că dumneavoastră nu v-ați fi putut îndrăgosti decît de un om excepțional.

— Excepțional ? Depinde ce înțelegi dumneata prin cuvîntul excepțional.

— Un om superior, călcă el dinadins în străchini.

— Am oroare de oamenii superiori. În primul rînd, nu cred că există oameni superiori, ci oameni care trec drept oameni superiori. De pildă, soțul meu este considerat de toată lumea un om superior. Și din punct de vedere al profesiunii sale chiar este. Dar o femeie, cînd, la rîndul ei, nu este o ființă superioară, nu simte nevoia de a avea lîngă ea un astfel de om. În casa noastră vin adesea oameni superiori, colegi de-ai soțului meu. Din păcate, nici unul nu ar putea interesa pe o femeie care nu are pretenția să fie altceva decît o femeie.

— Şi ce fel ar trebui să fie omul care ar putea interesa o astfel de femeie ?

— Un bărbat care să ştie ce este o femeie. Sau, dacă nu ştie, să aibă măcar o vagă intuiţie a ceea ce este ea în realitate.

— Mi se pare că cereţi un lucru imposibil, glumi el.

Dar ea crezu că vorbeşte serios.

— Imposibil, nu. În orice caz, recunosc, nu-i un lucru uşor.

— Doamnă, mărturisindu-mi cinstit ignoranţa, vă rog să-mi spuneţi : Ce este o femeie ?

— Este exact contrariul bărbatului.

— Tot nu ştiu, doamnă.

— Femeia este tot ceea ce în mod obişnuit se înţelege prin dionisiac.

— Şi bărbatul ?

— Ceea ce se înţelege prin apolinic. Greşeala multora este că pretind femeilor să fie ceea ce nu pot fi decît numai femeile erudite, în accepţia adevărată a cuvîntului şi nu peiorativă.

— În cazul acesta v-aş putea răspunde că greşeala femeilor este că pretind de la bărbaţi să fie ceea ce nu pot fi.

— Pretenţia femeilor ca bărbaţii să fie dionisiaci nu constituie o greşeală. Bărbaţii pot fi fără excepţii şi dionisiaci. În schimb, femeile nu pot fi decît numai în rare ocazii apolinice. Greşesc însă acele femei care pretind bărbatului să fie numai dionisiac. El poate fi şi dionisiac, în anumite împrejurări ; dar *structural* el este şi rămîne apolinic.

— Iertaţi-mi curiozitatea. Dumneavoastră n-aţi căzut într-o asemenea greşeală ?

— Te referi la relațiile dintre mine și Nichi?

— Da! Dar vă rog să nu vă supărați.

— De ce să mă supăr? Îți răspund, cu toată seriozitatea, că nu. Eu am știut să păstrez măsura. Mi-am dat de fiecare dată seama cînd obosea să fie dionisiac și îl lăsam să redevină apolinic.

— ... Și în ce consta apolinicul la el? Cum se manifesta?

— În faptul că își relua cealaltă viață a sa, aș zice cea adevărată, care îl pasiona. Cred că trăia pentru un scop, pentru un ideal.

— În definitiv, ce profesiune avea?

Lui i se păru că ei întrebarea nu-i face de loc plăcere.

— Foarte modestă. Era instructor artistic la o întreprindere oarecare. Pari cumva dezamăgit, așa-i?

— Nu dezamăgit, ci, mai curînd, nedumerit. Încerc să-mi explic, doamnă, despre ce ideal poate fi vorba atîta vreme cît munca sa de fiecare zi era atît de, vă rog să-mi iertați sinceritatea, măruntă. Nu l-ați întrebat niciodată?

— Niciodată.

— Și nici nu bănuiți?

— Nu! De altfel, ca să fiu sinceră cu dumneata, nici n-am dorit să știu.

— Iarăși nu înțeleg, doamnă.

— Nichi a fost un om plin de tăceri, și de taine.

— Taine? Ce taine putea oare avea un instructor artistic?

— Dacă era instructor artistic și în realitate.

— Ce altceva ar fi putut fi?

— Nu știu.

— De vreme ce bănuiați că putea fi altceva decît pretindea, nu v-a fost teamă că v-ați putea compromite ?

— Domnule, îl iubeam.

Nu era un răspuns logic, dar era unul femeiesc.

— ... Și îl mai iubiți și astăzi !

— Îl mai iubesc ! exclamă ea cu multă căldură.

— Am să vă pun o întrebare, care, de fapt, este un sfat : cînd vă este dor de el, ce faceți ?

— Mă duc la mormîntul lui.

— Dar dacă vă este dor și după ce v-ați întors de acolo ?

— Îmi petrec tot timpul într-o încăpere unde sînt multe fotografii de-ale lui și unde păstrez unele mici obiecte care i-au aparținut sau de care s-a folosit. O prietenă de-a mea a numit încăperea „camera memorială Nichi".

— Eu nu am așa ceva. Nu mi-a rămas nimic de la *ea*.

— Cu atît mai rău pentru dumneata.

— Într-adevăr, e foarte rău. Nimic nu mi-a rămas de la *ea*. Un obiect oarecare, ceva care să conserve și să perpetueze amintirea *ei*.

Doina Robescu făcu ochii mari.

— Ai exprimat exact ceea ce am simțit, dar nu am putut preciza prin cuvinte. Vrei să-mi explici și mai clar ?

— Pe Cecilia am iubit-o mult. Și o mai iubesc. Mereu îmi spun că niciodată nu voi mai fi în stare să iubesc o altă femeie. Îmi spun, dar nu sînt chiar așa de sigur, cum am fost, să spunem, acum două luni. Cu toată opunerea mea, amintirea ei a început să pălească pe nesimțite. Mi-e tare teamă că, într-o

zi, se va șterge cu desăvîrșire. Și eu nu vreau. Vreau să rămînă mereu vie, fiindcă vreau ca pe Cecilia s-o iubesc pînă la capătul vieții mele. Vreau să-i rămîn credincios pînă la capătul vieții mele. De multe ori, în ultimul timp, mi-am dat seama că amintirea ei nu ar fi pălit dacă mi-ar fi rămas de la ea ceva material, nici eu nu știu ce anume. De pildă, dacă mi-ar fi rămas niște scrisori. Recitindu-le, prezența ei vie, perpetuată prin slovele scrisorii, cred că ar putea constitui un fel de *transfuzie de memorie,* care m-ar ajuta să n-o uit. Fiindcă, v-am spus, nu vreau s-o uit.

— Ce multă dreptate ai, domnule ! se entuziasmă Doina Robescu. Și în timp ce pronunța cuvintele, ochii îi străluciră ca la o mistică și prea cuvioasă călugăriță. Știi, nici eu nu vreau să-l uit pe Nichi. Și eu aș vrea să-l iubesc pînă la capătul vieții mele. Dar, domnule, mi-e teamă că nu se va putea.

— Nu v-au rămas scrisori de la el ?

— Nici una !

— Aveți, totuși, „camera memorială".

— Nu e suficient, domnule. Oare ce am putea face noi, ca eu să nu-l uit pe Nichi, iar dumneata pe Cecilia ?

El ridică din umeri neputincios și oftă.

— O soluție valabilă pentru amîndoi nu mă simt în stare să găsesc, doamnă. În ceea ce mă privește...

Și se opri, prefăcîndu-se că numai o mare sfială îl împiedică să continue.

— În ceea ce te privește ? insistă ea.

— Mi-e teamă să nu fiu înțeles greșit, doamnă.

— Să nu-ți fie teamă. *Pot* fi foarte înțelegătoare, în ciuda faptului că sînt femeie.

— Am observat, doamnă, că de cînd am început să vă vorbesc despre Cecilia, o simt mai *vie* ca oricînd. Dacă nu cumva mă înşel, acest fapt, cu totul întîmplător, acela de a fi stat de vorbă despre ea cu dumneavoastră, a însemnat pentru mine tocmai acea transfuzie de memorie de care vă vorbeam mai adineaori.

— Mi se pare că ai drepate, se bucură ea. Cred că s-a întîmplat şi cu mine la fel. Acuma, după ce ţi-am vorbit de Nichi, mă simt parcă şi eu altfel. Parcă nu mai mi-e teamă că am să-l uit prea repede. Bietul Nichi ! Aş fi o ticăloasă dacă l-aş uita, de vreme ce îl iubesc încă. Ei, dar iată-ne pe bulevard. Unde să te las ?

— La cinematograful „Patria".

— Ajungem imediat. Sper că ne vom întîlni *acolo* vinerea viitoare.

— Bineînţeles, doamnă. La ora trei voi fi prezent.

— Vom vorbi despre morţii noştri...

— Şi pe urmă ne va fi mult mai uşor să nu-i uităm.

Doina Robescu stopă lîngă bordura trotuarului. El coborî.

— Atunci pe vineri, doamnă ?

— Pe vineri.

Maşina porni. El privi după ea. Cînd n-o mai văzu, zîmbi vag şi murmură pentru sine :

„Bătrîne, vrei, nu vrei, are să trebuiască să-ţi scoţi pălăria !"

Cititorii au înţeles desigur că presupusul Dan Văleanu era, în realitate, căpitanul Bogdan Tudoraşcu, prietenul şi colaboratorul imediat al maiorului Radu Mănăilă. Al lui Ducu.

O oră mai tîrziu, Bogdan intra în biroul lui Ducu.

— Bătrînc, îți scoți pălăria ?

— Nu mi-o scot pînă cînd nu mă conving că este absolut necesar.

— Ai salutări de la Doina Robescu.

— În cazul acesta mi se pare că va trebui să mi-o scot. Haide, dă-i bătaie. Sînt numai ochi și urechi.

Bogdan povesti pe larg cum decursese prima întîlnire cu Doina Robescu, soția academicianului Alcibiade Robescu. Ducu îl ascultă pînă sfîrși, fără să-l întrerupă măcar o singur dată.

— Ei, acum ce mai zici ?

Fură ultimele cuvinte cu care Bogdan termină relatarea celor întîmplate.

— Ești un mare vulpoi, băiete.

— Cum ? Sînt doar un mare vulpoi ?

— Și un veritabil Casanova. Ai dat-o gata cu vorbăria ta.

— Am dat-o gata, cum spui tu. Dar meritul meu este mic. E o pramatie madam academician asta !... Să mă ferească Dumnezeu și cei patruzeci de muceniei de o asemenea nevastă !

— Așa pramatie cum o crezi tu, l-a iubit totuși pe Nic. Sau nu crezi ?

— Ba da. Sînt convins că l-a iubit. Nic Șimandan, frumos atîta încît pe Alain Delon să-l aduni pe fără, cred că i-a zdrobit inima chiar din prima zi.

— De ce n-ai întrebat-o cît timp a durat legătura lor ?

— Nu mi-a dat prin minte. E foarte important ?

— Foare important, nu. Dar important este.

— Adică ?

— Dacă legătura lor a durat mai mult timp, mă întreb : nu cumva Nic s-a priceput s-o tragă de limbă și a aflat cîte ceva din activitatea soțului ei ?

Figura lui Bogdan exprima scepticism.

— Parcă nu-mi vine să cred. Dar, în definitiv, ce înseamnă „...a aflat cîte ceva din activitatea soțului ei" ? Pe noi ne interesează mai puțin activitatea, în general, a academicianului. Ne interesează numai un anume aspect din activitatea lui. Deci, presupui că Nic a aflat de la Doina ceva privind invenția la care lucrează bărbatu-său ?

— Naiba să te ia, măi băiete ! Îmi pui sula în coastă și îmi ceri să-ți răspund da sau ba. Or noi deocamdată sîntem în faza cînd încercăm să ne răspundem la întrebări tot prin întrebări.

— Noi ? Tu. Asta-i afurisita ta de manie.

— Care însă, trebuie să recunoști, pînă acuma a dat rezultate, de vreme ce a trebuit să-ți scoți de atîtea ori pălăria.

Bogdan se scărpină în cap.

— Eu tot nu te slăbesc, bătrîne : Crezi că Nic știa cu ce anume problemă se ocupă academicianul ?

— Oare Nic a ținut să aibă „Ausweis" în casa academicianului fiindcă îl interesa în general activitatea de cercetător a acestuia, sau fiindcă îl rodea curiozitatea de a afla amănunte în legătură cu invenția la care lucrează în prezent ?

— Dacă pui așa problema, eu zic : n-ar fi exclus. Numai că mă întreb : cum naiba a putut afla ?

— Spune, mai curînd : cum naiba *au putut afla ?*

— Bătrîne, dacă mai continuăm cu întrebările, mă arunc pe fereastră, cu capul în jos.

— În cazul acesta, fiindcă mai am nevoie de tine, haide să nu ne mai punem întrebări, ci să analizăm puțin cum a decurs prima ta întrevedere cu Doina Robescu.

— Vrei să spui, cu ce cîștig ne-am ales.

— Fie și așa. Mai întîi, felicitări. Ideea ta a fost excelentă. Eu, trebuie s-o recunosc, am fost cam sceptic, că tocmai din cimitir va sări iepurele. Nu m-am gîndit, dar iată că a sărit. S-ar putea ca după el să sară și alții.

— Ei, ei, asta zic și eu că ar fi șansă !

— Va să zică, un prim cîștig : iepurele a sărit.

— Madam Doina Robescu, adică.

— Ea. După părerea mea, lucrurile s-au întîmplat astfel : Nic Șimandan a primit ordin s-o *cunoască* pe Doina Robescu. De ce ? Fiindcă acela sau aceia de care asculta au prins de veste că academicianul Robescu lucrează la o invenție importantă. Despre ce anume invenție este vorba nu cred că a putut afla. Și nu cred, deoarece numai un număr foarte restrîns de persoane este la curent cu natura cercetărilor lui Robescu. Din păcate, nu știm în ce împrejurare a cunoscut-o Nic pe Doina Robescu. Ție nu ți-a venit în minte să întrebi ?

— Cîteodată mă mir singur cît de găgăuță pot fi. Acuma abia îmi dau seama cît de necesar era s-o fi întrebat.

— Foarte necesar, băiete. Gîndește-te că Nic și ea făceau parte din lumi cu totul diferite. E greu de presupus că Doina Robescu l-a întîlnit în societatea pe care ea o frecventează în mod obișnuit. Dar e tot atît de greu de presupus — sau aproape tot atît de

greu — că s-au întîlnit în societatea pe care o frecventa Nic. Este foarte probabil că întîlnirea lor a fost facilitată de o terță persoană. Dacă aflăm cum s-au cunoscut, vom ști dacă a existat o terță persoană care a pus la cale treaba aceasta.

— Vinerea viitoare o întreb sigur, bătrîne !

— Pînă vineri mai este exact o săptămînă. Și într-o săptămînă se pot întîmpla multe. În orice caz, dacă presupunerea mea nu este greșită, vreau să spun dacă există o terță persoană, atunci înseamnă că, datorită ție, au sărit nu un iepure, ci doi.

— Îmi tai mustața, dacă nu sar !

— Să mergem mai departe. Să presupunem că cei doi s-au cunoscut datorită unei terțe persoane, care avea interesul ca ei să se cunoască. Și, cum era de așteptat, Doina Robescu se îndrăgostește de frumosul Nic. Nic, la rîndul său, mimează că s-a îndrăgostit de Doina Robescu, fiindcă urmărește un scop bine definit. Urmărește să ajungă un obișnuit al casei. Face probabil aluzii, bineînțeles foarte vagi, ca să nu trezească bănuieli. Cu alte cuvinte, o ajută pe Doina Robescu să „găsească" ea soluția. Și o găsește. Nic să fie angajat de academician ca secretar particular. Bătrînul se prinde. Dar în ajunul zilei cînd Nic trebuia să-și ia postul în primire, se sinucide. Pînă aici totul este clar.

— Dar mai departe încep întrebările. Așa-i ?

— Cam așa-i. Într-adevăr, dacă putem emite o ipoteză, după părerea mea plauzibilă, în legătură cu relațiile dintre Nic și Doina Robescu anterioare sinuciderii, nu avem în schimb elemente care să ne explice sinuciderea tocmai într-un moment cînd Nic

ajunsese la un pas de reușită. Sinuciderea lui Nic a fost și rămîne încă pentru noi un mare, un desăvîrșit mister.

— Nu crezi că, totuși madam academician știe sau eventual bănuiește, dar ține să fie mormînt ?

— Pe ce te bazezi ?

— Păi nu mi-a spus ea că Nichi era plin de *tăceri și taine ?* Mi-a spus ! Și la nedumerirea mea, cam ce fel de taine ar putea avea un instructor artistic, nu mi-a explicat : „Dacă era instructor artistic și în realitate" ?

— Mă rog ! Nu este exclus să aibă vreo bănuială. Dar că *știe,* mă îndoiesc serios.

— Această bănuială a ei nu crezi că ar putea să ne fie totuși de vreun folos ?

— Mai întîi, nu cred că bănuiala ei are vreo legătură cu adevărata cauză a sinuciderii lui Nic. Altceva poate că ne-ar putea fi de un mare folos. De pildă, dacă am ști cum a ajuns ea la concluzia că Nichi era „plin de tăceri și taine". Constatarea asta a ei este foarte deșteaptă, trebuie să recunoști. Dacă ți-ar fi spus doar că era plin de tăceri, asta nu m-ar fi intrigat. Un om plin de tăceri poate să însemne un om tăcut, un om mai puțin sociabil. Dar ea a afirmat că era „plin de taine". Nu poți să afirmi despre cineva că e „plin de taine" decît numai dacă acela ți-a dat prilejul să constați lucrul acesta. Pe urmă, tu ai întrebat-o dacă nu i-a fost teamă că un om plin de taine ar putea-o compromite și ea ți-a dat un răspuns — e drept tipic femeiesc — dar foarte semnificativ : „Domnule, îl iubeam !". În ce fel trebuie înțeles acest „îl iubeam" ? După părerea mea, numai într-un singur fel : că îl iubea atîta, încît de dragul

lui era dispusă să-și sacrifice reputația ei, a soțului ei.

— Ce-ar fi — îl întrerupse Bogdan — să stăm de vorbă cu „academiceoaica" ?

— Nu mi-aș lua răspunderea să discut *acuma* cu ea.

— De ce ?

— Din două motive. E nu numai prematur, dar și riscant.

— De ce naiba-i riscant, bătrîne ?

— Dacă află cine sîntem; riscăm să nu ne spună nimic, în cazul cînd Nic a apucat s-o „jumulească" de niscai informații. De teamă să nu fie și ea implicată, ori va lua în brațe pe „n-aude, n-a vede", ori ne va îndruga niscai baliverne credibile care să ne facă să rătăcim cine știe pe ce piste false.

— Bine. Atunci să nu stăm de vorbă cu ea. Dar, în acest caz, ce propui ?

— Ce propun ? Neapărat va trebui să te duci vinerea viitoare la cimitir ca să aprinzi lumînări la mormîntul Ceciliei Enăchescu.

— Am să mă duc. Mă întreb însă ce ar gîndi rudele fetei dacă ar veni în lipsa mea și ar vedea ce frumos am aranjat mormîntul. Am plivit buruienile, am semănat gazon, am plantat stînjenei. Zău, bătrîne, că mi-am descoperit aptitudini de îngrijitor de morminte.

— Lasă gluma. Va să zică, va trebui să te duci vineri la cimitir. Vei aprinde cîte lumînări dorești pe mormîntul Ceciliei Enăchescu, dar grija mare să n-o scapi pe Doina Robescu.

— Numai să vină.

— Cred că va veni. În orice caz, dacă va veni, va trebui să vă inoculați reciproc cîte o porție serioasă de memorie. Sper că vei fi în stare s-o faci să vorbească despre Nichi al ei. Ce ne interesează să știm a reieșit din cele discutate pînă acuma. Dar probabil că mai sînt și alte întrebări la care ea este în măsură să ne răspundă. În fața noastră avem o săptămînă întreagă. Deci timp suficient ca să le formulăm.

— Într-o săptămînă alcătuim un chestionar pe cinste. Am să-i pun întrebările în ordine alfabetică, pînă le epuizez pe toate. Numai să nu uit să iau un creion cu mine, ca să le șterg pe măsură ce îmi răspunde la ele.

— Măi, tu nu poți vorbi o dată serios ?

— Gata, bătrîne, sînt serios.

— Atunci să mergem mai departe. Dacă nu-ți displace să petreci o oră pe săptămînă în liniștea unui cimitir, atunci poți să continui să te vezi cu Doina Robescu la Belu. Dacă însă îți displace, atunci convinge-o ca ședințele de transfuzie reciprocă de memorie să aibă loc în altă parte. Preferabil la ea acasă.

— E clar, bătrîne. Trebuie musai să cultiv prietenia Doinei Robescu.

— Și cu șarmul tău, sînt sigur că vei izbuti. Numai că va trebui să fii foarte atent...

— Ca să nu mi se aprindă călcîiele după doamna academician ?

— Asta știu că nu ți se va întîmpla. Mă gîndesc la o primejdie reală, Bogdane, băiete !

CRIMA DIN BARUL „MERIDIAN"

Acela care s-a gîndi să afle dacă în afară de părinții săi mai vin și alții să aprindă lumînări și să depună flori la mormîntul lui Nic Șimandan a fost căpitanul Bogdan. Și fără îndoială că nu ar fi manifestat o asemenea curiozitate dacă Sonia Șimandan nu ar fi continuat să-l urască pe fiul ei adoptiv și după ce acesta începuse să se descompună sub lespedea mormîntului, și, în consecință, să-l vorbească de rău.

Încercînd s-o tragă de limbă, într-o zi, bătrîna comisese o indiscreție, pe care Bogdan o consideră deosebit de prețioasă. Aceea că o doamnă, „una de-a-lea de plătește băieții tineri ca să facă dragoste cu ele", îi dăduse bani bărbatului ei, lui Aram Șimandan, să ridice la mormîntul lui Nic un monument funerar.

Aceasta fusese prima indiscreție, care îl făcu pe Bogdan să ciulească urechile și care îi sugeră niște întrebări suplimentare.

Cîntîndu-i în strună, exclamase, prefăcîndu-se indignat :

— Iaca, îmi spuneți ceva care, pur și simplu, nu mi se pare de crezut. Oare mai există asemenea femei ?

— Ehei, să am eu atîția bani cîte asemenea femei există !

— Vreo hoaşcă bătrînă rea de muscă, pesemne.

— Cele mai multe or fi ele aşa cum le-ai spus dumneata. Dar asta de care ţi-am vorbit nu-i bătrînă. Mai în vîrstă decît Nic, da, poate cu vreo zece ani cel mult. Dar o femeie ca la treizeci de ani nu-i bătrînă. Aşa-i ?

— Nu-i, desigur... Şi ziceţi că i-a dat bani soţului pentru monument ?

— I-a dat. Cinci mii lei. Bani, nu glumă !

— Cred şi eu. Asta înseamnă că are de unde.

— Ea sau bărbatu-su.

— Este măritată ?

— Dacă avea verigheta în deget, înseamnă că-i măritată. Aşa-i ?

Mereu Sonia Şimandan ţinea să-i cunoască părerea.

— S-ar putea să fie văduvă. Sau poate divorţată. Dar cred că mai curînd dumneavoastră aveţi dreptate. Nu-i ştiţi numele ?

— Nu !

— Poate i l-o fi spus soţului dumneavoastră.

— Nu i l-a spus nici lui. Ce, e proastă !

— Şi de ce credeţi că şi l-ar fi spus numai în cazul cînd nu-i prea deşteaptă ?

— Cum să şi-l spună, dacă este măritată ? Ia pune-te în situaţia ei. Ţi-ai fi spus numele ?

— Nu cred.

— Păi vezi !

— Trebuie că a ţinut mult la el, dacă a risipit cinci mii lei, aşa, ca nimica.

Sonia Şimandan oftă, dar nu cu părere de rău, ci cu ciudă.

— A ţinut, recunosc că a ţinut. Dar nu înţeleg ce au găsit *toate* la ţiganul de Niculaie. Că şi acum cînd e mort, mereu îi aduc flori la mormînt.

Aceasta fusese cea de a doua indiscreţie.

— Dumneavoastră vă duceţi des la cimitir ?

— Eu ? Niciodată.

— Atunci de unde ştiţi ? voise să afle Bogdan.

— De la Aram. Aram se duce, din cînd în cînd, că pentru Aram Nic a fost copilul său.

Bogdan stătuse apoi de vorbă şi cu Aram Şimandan, dar acesta, într-adevăr, nu cunoştea numele donatoarei.

Începînd cu ziua următoare, mormîntul lui Nic Şimandan fu ţinut sub observaţie. Se perindară pe acolo cîteva femei, cele mai multe muncitoare la fabrica unde Nic fusese instructor artistic. Nici una însă nu prezenta interes din punctul de vedere al lui Bogdan. În nici un caz nu putea fi printre ele aceea care dăruise lui Aram Şimandan suma de cinci mii de lei. Asta pînă într-o zi. În după-amiaza acelei zile, o femeie frumoasă, care purta un pardesiu vernil, veni la mormîntul lui Nic. Era Doina Robescu.

În aceeaşi zi, colonelul Joldiş îl chemă la el în birou pe Ducu.

— Unde-i căpitanul Tudoraşcu ? fu prima întrebare pe care i-o puse.

— Pe teren, tovarăşe colonel.

— Să ştii că a avut dreptate.

— V-aţi informat, tovarăşe colonel ?

— Da, şi rezultatul este acela pe care l-a bănuit. Academicianul Alcibiade Robescu întreprinde în prezent nişte cercetări deosebit de importante în legă-

tură cu una din marile descoperiri ale fizicii moderne — laserul. Este vorba de o invenţie deosebit de importantă din punct de vedere al apărării patriei. Îţi dai seama cît de imperios este să aflăm dacă între Doina Robescu şi Nic Şimandan au existat numai relaţii de ordin sentimental. Fiindcă, după toate probabilităţile, Nic Şimandan lucra pentru o putere străină.

— Tovarăşe colonel, Bogdan a avut şi în privinţa aceasta o idee.

— Anume ?

Şi Ducu îi relată, pe scurt, în ce fel încerca Bogdan să cîştige prietenia Doinei Robescu.

— Ideea nu-i rea, fu de acord colonelul, după ce se gîndi puţin. Dar crezi că va izbuti ?

— În privinţa aceasta aproape că n-am nici o îndoială, tovarăşe colonel. Bogdan are acel „nu ştiu ce" la care femeile sînt foarte sensibile. Dacă el ar fi ceea ce se înţelege prin cuvîntul afemeiat, cred că ar deveni autorul moral a numeroase drame. Femeile şi l-ar disputa cu acea înverşunare ce le caracterizează atunci cînd e vorba să pună mîna pe bărbatul care le place.

— În cazul acesta, căpitanul Tudorăşcu să se pună imediat pe treabă. Misiunea ce ne-a fost încredinţată — dacă ţinem seama de importanţa excepţională a invenţiei la care lucrează academicianul Robescu — este deosebit de dificilă.

— Tovarăşe colonel, Bogdan s-a şi pus pe treabă.

În ziua următoare, Ducu fu chemat din nou de colonelul Joldiş.

— Te-ai întrebat, Mănăilă, cum au putut ei afla care este obiectivul cercetărilor prezente ale academicianului Alcibiade Robescu ?

— Credeți, tovarășe colonel, că ei știu exact despre ce-i vorba ?

— Exact !... Poate că nu știu *exact*. Știu însă că e vorba de ceva deosebit de important. Ei au acționat prompt și foarte subtil.

— Vă gîndiți la Nic ?

— La el. L-au împins înainte... ca pe un pion. Înțelegi ? Ca pe un pion.

— Tovarășe colonel, eu nu sînt de aceeași părere.

— Nic n-a avut de jucat decît rolul unui pion. Dar al unui pion care — dacă ținem seama de stadiul actual al cercetărilor academicianului Robescu — ulterior, urma să joace un rol deosebit de important.

— Dacă îmi permiteți, tovarășe colonel !

— Poftim !

— Tovarășe colonel, dacă invenția lui Alcibiade Robescu se află într-o fază nu prea avansată și totuși *ei* au început să acționeze, înseamnă că avem de-a face cu niște agenți deosebit de periculoși, dacă nu din alt motiv, atunci fie și numai pentru faptul că, pe de-o parte, s-au putut informa atîta de prompt, iar pe de alta, că s-au gîndit să se pregătească de pe acum pentru a acționa la momentul oportun.

— Fără îndoială că sînt periculoși. Dumneata spui : sînt periculoși, că au obținut informația cînd cercetările se află încă într-o fază nu prea avansată. Nu e sigur însă că ei cunosc lucrul acesta. Poate că ei își închipuie că cercetările sînt avansate și tocmai de aceea au început să se miște. Pe de altă parte, nu e sigur că știu despre ce anume invenție este vorba.

În orice caz, ideea de a-l plasa pe Nic în casa academicianului nu a fost rea de loc.

— Tovarășe colonel, vă mărturisesc, eu sînt ceva mai pesimist. Și am să vă explic de ce. Cercetarea științifică la noi în țară se desfășoară pe mai multe planuri și cu rezultate, în general, dintre cele mai valoroase. Unele dintre ele au un caracter secret și, în consecință, au fost luate măsurile necesare de securitate. De aceea, îmi pun întrebarea: Oare numai de scurt timp a aflat agentul că în institutul unde lucrează academicianul Robescu se efectuează cercetări cu caracter secret? Greu de crezut. Mi se pare mai plauzibil că el o știa de mult, fiindcă aceasta nu era singura lucrare cu caracter secret ce se efectuează acolo. Cu toate acestea, agenții au început să se ocupe de activitatea institutului de scurt timp. De cînd? Zic eu, de cînd au aflat că acolo se fac cercetări într-o anumită direcție, care pe ei îi interesează foarte mult.

— Mă rog, nu spun că nu ar fi posibil ca ei să fi aflat în ce direcție se îndreaptă cercetările academicianului. Dar nu cred că *știu* despre ce anume invenție este vorba.

— Nu susțin lucrul acesta, tovarășe colonel.

— Bine! Să vedem mai departe. Încă nu-mi dau seama unde vrei să ajungi.

— Ținînd seama de obiectivul urmărit, fără îndoială că cercetările în legătură cu invenția sînt efectuate la institut și nu acasă. Cu toate acestea, Nic Șimandan a fost ales să dea asaltul asupra Doinei Robescu...

— De ce spui: „Cu toate acestea"?

— Fiindcă Nic Şimandan era lipsit pînă şi de cele mai elementare cunoştinţe de specialitate.

— Şi ce concluzie tragi ?

— Una definitivă în nici un caz, tovarăşe colonel. Dar o ipoteză m-aş încumeta să formulez. Anume, că rolul lui Nic nu a fost să pună mîna pe planurile invenţiei, ci să fie numai la curent cu stadiul lucrărilor. Lovitura cea mare urma s-o dea, la timpul potrivit, altcineva, atunci cînd, prin Nic Şimandan, şi acesta din urmă prin Doina Robescu, aveau să afle că cercetările în legătură cu invenţia se află într-o fază finală.

— Trebuie să te întrerup. Ai afirmat că agentul cunoaşte stadiul actual al cercetărilor. Cu alte cuvinte, el este la curent că cercetările se află într-o fază de început. Da ?

— Da, tovarăşe colonel.

— Şi ai mai afirmat că Nic urma să fie introdus în casa lui Alcibiade Robescu doar cu misiunea de informare, urmînd ca lovitura s-o dea altcineva, atunci cînd cercetarea ştiinţifică avea să fie dusă la bun sfîrşit. În acest caz, se impun două întrebări. Prima : cunosc ei doar că o anumită cercetare ştiinţifică, deosebit de importantă, se află într-un stadiu nu prea avansat sau ştiu ceva mai mult ?

— Cred că ştiu ceva mai mult.

— Bine. Acuma cea de-a doua întrebare : Dacă ştiu, înseamnă că cineva i-a informat. Cineva dintre colaboratorii imediaţi ai academicianului. Or dacă acesta a informat nu numai în legătură cu obiectivul urmărit, dar şi cu stadiul în care se aflau cercetările în momentul cînd a fost împins în joc Nic, de ce a mai fost nevoie de acesta din urmă ? Ce, acela

care i-a informat de prima dată nu mai putea să continue și în viitor ? Dacă altcineva trebuia să acționeze la momentul oportun, înseamnă că acela face parte dintre cei care lucrează împreună cu Alcibiade Robescu. Or cine altul decît unul din colaboratorii acestuia poate cunoaște mai bine stadiul cercetărilor ? Crezi că este posibil ca acel cineva să poată pune mîna pe invenție, dar în schimb să nu aibă posibilitatea de a se informa pe parcurs în legătură cu stadiul cercetărilor de laborator ?

Ducu nu se grăbi cu răspunsul. Și nu se grăbi, fiindcă, de fapt, nu era de loc ușor de răspuns la întrebările puse de colonel. Nu era ușor, dar nici imposibil de găsit o explicație.

— Întrebarea cea mai dificilă rămîne aceea pe care mi-ați pus-o : de vreme ce agentul a obținut o informație atît de importantă de la, să zicem X..., de ce a mai fost nevoie să-l împingă înainte pe Nic ? La această întrebare nu pot fi date decît două răspunsuri : ori ei au ajuns în posesia acelei prime informații în mod cu totul întîmplător, ori acela care le-a furnizat-o nu mai este în măsură să le ofere și altele, nu știm, deocamdată, din care motive. În cazul cînd acceptăm această ultimă ipoteză, ne explicăm de ce Nic a fost *introdus* în viața Doinei Robescu. Anume, că la ora aceea nu aveau altă posibilitate de a se informa.

— Iarăși te întrerup. Spune-mi, cum vezi dumneata faptul că ei au fost siguri că Nic, lipsit de studii de specialitate, va putea fi angajat de Alcibiade Robescu ? Privite lucrurile în mod obiectiv, pare de necrezut că savantul a acceptat să-l angajeze ?

— Dacă le privim dintr-un alt punct de vedere decît cel obiectiv, poate că am putea găsi o explicație. După spusele lui Bogdan — și acesta e un capitol la care se pricepe foarte bine — Doina Robescu este o femeie frumoasă. I-am văzut și eu fotografia și cred că Bogdan nu a exagerat de fel atunci cînd i-a lăudat frumusețea. Pe de altă parte, Alcibiade Robescu e mult mai bătrîn decît soția sa, care, pe lîngă frumusețe, pe lîngă tinerețe, are pe deasupra și o fire voluntară. Or, dacă ținem seama de toți acești factori, nu mă mir că ei au fost siguri că, pînă la urmă, academicianul avea să capituleze în fața „capriciului" nevestei sale. Și apoi, e puțin probabil că urma să-l folosească efectiv ca secretar. Ce este esențial în treaba asta? Esențial este că ei au obținut ceea ce își fixaseră ca obiectiv : introducerea în casa savantului a omului lor, a lui Nic. L-au jucat pe Nic întocmai ca pe un pion, așa cum ați spus dumneavoastră, în scop de informare. Dar mai tîrziu, cînd invenția avea să fie pusă la punct? Ei bine, eu cred că atunci Nic urma să devină dintr-un pion avansat un cal troian introdus în chiar inima cetății.

— Vrei să spui că ei trăgeau nădejdea ca, prin Nic, să ajungă la invenție?

— Poate că da...

— Adineaori argumentai că rolul lui Nic nu putea fi decît unul de informare.

— Am afirmat, recunosc, tovarășe colonel. Dar, dacă mă gîndesc bine...

— Uiți că lucrările sînt efectuate la institut și nu la domiciliul academicianului.

— Tovarășe colonel, noi nu putem ști în ce măsură Nic Șimandan, dacă nu s-ar fi împușcat, s-ar fi priceput să se facă util, în ciuda faptului că nu era de specialitate, datorită sprijinului amantei sale.

— Poate că ai dreptate !... În altă ordine de idei, ce obiective imediate îți propui ?

— Tovarășe colonel, nu unul singur. Nic e mort. S-a sinucis în momentul cînd un ofițer de miliție s-a prezentat la el să-i ceară unele informații în legătură cu prietena lui „oficială", dacă pot spune așa, dispărută. S-a sinucis înainte de a afla scopul vizitei ofițerului. Sinuciderea aceasta, cu toate strădaniile miliției și ale noastre, după ce am preluat cercetările, au rămas învăluite în cel mai deplin mister. De la părinții lui Nic Șimandan nu am putut scoate nimic. La un moment dat l-am bănuit pe bătrînul Aram Șimandan că ar avea un amestec, dar nu am găsit nici un element concret care să confirme bănuiala. De fapt, important pentru noi este nu atît să aflăm de ce s-a sinucis Nic Șimandan, ci pentru cine lucra. Că postul de istructor artistic era doar un paravan ca să-și camufleze adevărata activitate, aceasta e sigur. E de asemenea sigur că nu se îndeletnicea nici cu muzica, în ciuda faptului că atunci cînd a venit ofițerul de miliție după informații a găsit pereții camerei sale mîzgăliți cu portative muzicale.

— Portative care au dispărut în timpul scurt cît a lipsit ofițerul de miliție, plecat în căutarea unui telefon.

— Da, au dispărut. Pe urmă, o altă întrebare pe care trebuie să ne-o punem — deși mai puțin plauzibilă — este și aceasta : A lucrat Nic de unul singur ?

Sau altfel spus : A fost el *şeful*, şi alţii lucrau pentru el ? După părerea mea, nu. Nic a lucrat pentru altcineva. A fost doar un executant. Dacă Nic ar fi fost şeful, după moartea acestuia, toată treaba ar fi picat în baltă. Dar noi ştim că nu s-a întîmplat aşa ceva. Ştim că, în lipsa ofiţerului de miliţie, cineva a şters portativele de pe pereţi. Ştim că în portofelul lui Mîrzac, tocmit de un alt hoţ să ducă o bandă de magnetofon la Mamaia, s-a găsit, la percheziţie, scris pe o bucată de hîrtie, un portativ cu note, identic aceluia lăsat de Nic pe oglinda din baie, ca un fel de testament. Or, ce pot să însemne toate acestea decît că şi după moartea lui Nic Şimandan altcineva a continuat să acţioneze ? În ce direcţie, nu ştim. Nu ştim deocamdată ce conţinea banda de magnetofon. Nu ştim cui era destinată. Nu ştim cine a furat-o. Nu ştim dacă furtul a fost sau nu simulat şi dacă, pînă la urmă, banda a ajuns în mîna aceluia la care trebuia să ajungă. Nu ştim dacă banda de magnetofon avea vreo legătură cu cazul acesta de care ne ocupăm. În schimb, ce ştim ? Ştim sigur că pe Nic Şimandan îl interesa invenţia lui Alcibiade Robescu. Cum însă, după toate probabilităţile, nu Nic a fost şeful, înseamnă că, în prezent, deşi Nic e mort, *altcineva* continuă să fie interesat de această invenţie, după afirmaţia dumneavoastră, de o mare importanţă pentru apărarea ţării. Or, dacă invenţia continuă să-l intereseze, înseamnă că va acţiona şi pe viitor. Cum însă ? Iată o întrebare deosebit de importantă. Va acţiona mergînd pe calea deja bătătorită, măcar parţial ? Adică, va căuta să introducă în viaţa Doinei Robescu un alt Nic Şimandan ? Nu este exclus. Sau va acţiona asupra Doinei Robescu şantajînd-o cu vreun păcat

de-al ei pe care noi nu-l cunoaștem ? Posibil. Ori va căuta să recruteze pe cineva din cei ce lucrează la institut ? Și acest lucru este posibil. Sînt deci trei ipoteze, trei căi posibile de acțiune a aceluia care stă în umbră. Dar oare sînt numai aceste trei ? După părerea mea, ele pot fi și mai multe și noi nu ne putem risipi forțele acționînd în toate direcțiile posibile. Și cred că nici nu are rostul.

— Într-adevăr, nu are rostul. Ce propui, Mănăilă ?

— Tovarășe colonel, trebuie să ne concentrăm atenția numai în două direcții. E sigur că Nic nu a cunoscut-o pe Doina Robescu în mod întîmplător. E clar, de asemenea, că Nic nu frecventa și nici nu putea să frecventeze mediul ei. Asta ce înseamnă ? Înseamnă că ei nu s-au cunoscut în mod întîmplător. Înseamnă că totul a fost pus la cale de cineva care avea interesul. Desigur, este posibil ca această terță persoană să nu fie, la rîndul ei, decît o unealtă. Mergînd însă pe acest fir, nu este exclus să ajungem, pînă la urmă, la acela care a inițiat întîlnirea dintre Nic și Doina Robescu. Acesta ar fi un obiectiv. Pe urmă, ar trebui să vedem cum au putut afla că Alcibiade Robescu lucrează la o mare invenție și, eventual, la ce anume invenție. Trebuie să ne informăm dacă sînt mulți aceia care cunosc despre ce anume invenție este vorba.

— Țin să te informez că, în afară de Alcibiade Robescu, numai trei persoane cunosc acest lucru : colaboratorii imediați ai academicianului.

— Înseamnă că toate trei persoanele sînt verificate și se poate avea încredere deplină în ele.

— Bineînțeles.

— Atunci cum de s-a aflat ? Înseamnă că cineva, cu voie sau fără voie, a desconspirat.

— Poate că, totuși, prima sursă de informare să fi fost tot Doina Robescu, dar nu în mod deliberat.

— S-ar putea. Aș vrea însă să vă întreb ceva : După părerea dumneavoastră, încrederea de care se bucură colaboratorii lui Alcibiade Robescu este atît de deplină, încît nu face să ne pierdem vremea cu ei ?

— Dar, Mănăilă, dumneata știi că atunci cînd e vorba de o problemă atît de importantă nu există păreri definitive.

— În cazul acesta, tovarășe colonel, vă rog să-mi spuneți numele celor trei colaboratori.

Colonelul Joldiș deschise un sertar și scoase de acolo o foaie de hîrtie pe care erau scrise următoarele nume :

1. AMEDEU GEANĂ
2. SAMOILĂ HUZUM
3. NASTASIA IOVĂNICĂ

Numele Nastasiei Iovănică era subliniat cu o linie roșie.

Ducu citi de cîteva ori fiecare nume, ca și cînd lectura lor repetată i-ar fi putut spune despre fiecare cîte ceva, pe urmă o împături vîrînd-o în buzunar. Faptul că șeful său pregătise lista dovedea că el se gîndise la același lucru.

— Tovarășe colonel, de ce ați subliniat ultimul nume de pe listă ? Ridică suspiciuni ?

— Mai întîi, nu eu l-am subliniat. Lista mi-a fost prezentată de altcineva, la cererea mea, și sublinierea a fost făcută de către acea persoană. În al doilea rînd,

trebuie să afli că sublinierea nu se referă la încrederea sau neîncrederea ce trebuie să i se acorde, ci la faptul că Nastasia Iovănică este o adevărată somitate în materie, cu toate că nu are decît treizeci și cinci de ani. Mi s-a spus că dacă ar fi să se stabilească o ierarhie, sub raportul competenței, Nastasia Iovănică ar urma după Alcibiade Robescu. De altfel, se pare că nu va trebui să aștepte mulți ani ca să ocupe un scaun printre ceilalți academicieni. Este însă o ființă puțin cam ciudată — de altfel mai toți savanții sînt, în felul lor, ciudați — și adesea de o violență cu totul și cu totul deplasată. Are o influență mare asupra lui Alcibiade Robescu, influență de care ea caută să profite copios, cu toate că — aceasta este cel puțin impresia persoanei cu care am discutat — sentimentele pe care ea le nutrește față de savant nu sînt în primul rînd acelea ale discipolului față de maestrul său. Acestea ar fi motivele pentru care numele ei a fost subliniat. Aș vrea să mai adaug că este o femeie frumoasă, foarte feminină, care, în timpul ei liber, se comportă mai puțin ca o savantă și mai mult ca o mondenă. Cam asta despre Nastasia Iovănică.

— Și despre ceilalți ?

— Despre ceilalți nu mi s-au făcut referiri speciale. Așa că rămîne ca dumneata să încerci să-ți formezi o părere despre ei. Dumneata personal.

— Mă voi strădui, tovarășe colonel.

Ieșind din biroul colonelului Joldiș, Ducu se uită la ceas. Era ora opt seara. Se grăbi spre propriul său birou, sperînd să-l găsească acolo pe Bogdan. Dar

acesta încă nu se înapoiase. Lipsise toată ziua, fără ca măcar să dea vreun semn de viață.

„Iarăși l-a apucat amokul !“ își spuse Ducu, bucurîndu-se. Pe Bogdan îl apuca „amokul“ atunci cînd descoperea o pistă nouă posibilă. Și atunci nu dormea, nu mînca, nu mai avea astîmpăr.

Ducu tocmai se pregătea să plece acasă cînd începu să sune telefonul. Ridică receptorul și recunoscu vocea lui Bogdan :

— Bătrîne ?

— Eu.

— Ce mai nou ?

— Nimic !

Asta fu tot. Însemna că de acolo de unde se afla, probabil un telefon public, Bogdan nu putuse să-i spună mai mult.

După ce puse receptorul în furcă, Ducu plecă.

„Dacă e ceva important, mă caută el acasă“, își spuse, pornind-o pe jos. Toată ziua stătuse pe scaun și acum simțea o mare plăcere că mergea pe jos și că se putea destinde. Se înnoptase de-a binelea și se anunța o noapte caldă, cu lună plină și cer înstelat.

Cînd trecu prin fața unui bufet, un chefliu îl acostă :

— Domnu' !... Ei, domnu' !

Ducu vru să-l ocolească, dar bețivul i se puse în cale.

— Domnu' !... Te rog, domnu' !

— Ce poftești ?

— Domnu', cine sînt eu ?... Poți să-mi spui cine sînt eu ?... Eu nu știu !... Nu mai știu !...

Și începu să plîngă.

— Uită-te pe buletinul de identitate și ai să-ți amintești.

Bețivul făcu ochii mari, a mirare. Pe urmă, se bucură.

— Asta nu mi-a dat prin minte, domnu'... Ești dat dracu', domnu' !... Bei cu mine un șpriț ? Fac eu cinste, zău ! Dispun'...

— Eu nu beau decît lapte. Bună seara !

Îl auzi rîzînd în spatele său :

— Lapte ? Grozav banc... Lapte !... Ești dat dracu', domnu' ! Pă sănătatea picioarelor mele, domnu', că ești dat dracu' !

Ducu nu luă autobuzul nici la stația următoare și nici la celelalte. Pînă la urmă, ajunse acasă pe jos. Mătușa Sabina îl aștepta.

— Bogdan a telefonat ? o întrebă chiar înainte de a-i ura bună seara.

— N-a telefonat nimeni.

— Altceva ?

— Nimic important. A venit pentru lumină. Am plătit și întreținerea. Luna asta a fost mai puțin.

Ducu se așează la masă. În timp ce mînca, mătușa Sabina, ca o șpicheriță conștiincioasă, îi relata evenimentele zilei întîmplate în bloc.

— A lui Bărbulescu a fost dusă cu „Salvarea" la maternitate. Cică au să-i facă cezariană. Săraca ! Atîta-i de mică și de plăpîndă !

— Mda !

— La etajul șase a mai făcut unul schimb de locuință.

— Da ? Cine ?

— Gavriloiu. S-a mutat într-un apartament de patru camere.

— Nouă ne ajung astea pe care le avem, mătușă Sabină, îi replică el, știind unde bate bătrîna.

— Da, acum ne ajung. Dar mîine-poimîine n-au să ne mai ajungă. Că doar n-ai să rămîi toată viața așa.

— Cînd n-au să ne mai ajungă, am să cer atunci un apartament mai mare.

— Măi băiete, eu știu una din bătrîni : omul socotit își face iarna car și vara sanie.

— Mătușă Sabina — căută el să schimbe vorba — ceva mîncare a mai rămas ?

— A rămas. Dar ce, nu te-ai săturat ?

— Nu pentru mine, poate pică Bogdan. Dacă e nemîncat, știi cum e el. În loc de bună ziua, cere de mîncare.

— Găsește la frigider destulă, să se tot sature.

În timp ce între Ducu și mătușa Sabina se desfășura conversația relatată mai sus, Bogdan se afla la „Barul Neptun" și, cel puțin după aparențe, părea că se distrează de minune.

Mai întîi, fusese singur la o masă. Pe urmă, cînd toate celelalte se ocupară, un bărbat tînăr, însoțit de două femei, de asemenea tinere, ceru voie să se așeze la masa lui. Bogdan acceptă. Noul venit se prezentă imediat. Era agronom la o gospodărie de stat dintr-o comună din regiunea București, iar femeile care îl însoțeau — învățătoare. El se numea Jean Bogoiu. Fetele se prezentară numai cu numele cel mic. Una, blondă și înaltă cît un grenadir de-al lui Napoleon, se chema Lolita. Cealaltă, tot blondă, dar mai scundă, Mimi. Bogdan se recomandă Scarleti, de meserie ziarist. (De cele mai multe ori cînd Bogdan

trebuia să împrumute o profesiune o alege pe aceea de ziarist.)

Agronomului Jean Bogoiu, fire sociabilă, nu-i trebuiră mai mult de zece minute ca să se comporte de parcă l-ar fi cunoscut pe Bogdan de cînd lumea.

— Tovarăşe Scarleti, care ţi-e numele cel mic ?

— Petru.

— Îmi dai voie să-ţi spun Petrişor ?

— Foarte bine. Spune-mi atunci Petrişor.

— Mulţam frumos. Mie să-mi spui pe nume. Altfel mă supăr. Fetelor, la fel : Lolita şi Mimi. Clar ?

— Clar, Jenică ?

— Că simpatic mai eşti, măi Petrişor ! exclamă agronomul, cuprins de entuziasm.

— E dulce ! îl corectă blonda planturoasă care purta numele de Lolita, aruncîndu-i ocheade înflăcărate.

— Auzi ce spune ea ? se entuziasmă din nou agronomul. Te găseşte dulce ! Mie niciodată nu mi-a zis că-s dulce, ticăloasa. Dar tu, Mimi, ce părere ai de Petrişor ? Tu tot dulce îl găseşti ?

— Îmi place ! replică ea simplu, privindu-l deschis şi zîmbindu-i.

— Şi tu eşti o ticăloasă. Şi tu m-ai trădat. Apoi către Bogdan : Glumesc. Pe Dumnezeul meu, că nu mă supăr. Fixează-te la care din ele îţi place mai mult. Amîndouă sînt amicele mele. Dar amice. Clar ? Pe Dumnezeul meu, că-mi sînt amice. Mă crezi ?

— Te cred, dacă te-ai jurat.

— Aşa te vreau. Să mă crezi. Eu am nevastă. Şi ce nevastă !... Este, fetelor ?

Fetele confirmară dînd din cap.

— Frumoasă !... Mai frumoasă ca Lolita. Și ca Mimi. Dar ea e *domestică*. Asta-i defectul ei. Ce vrei, nu se poate om fără defecte. Unei femei domestice nu-i pasă că-i directoare de școală la Borocăuți. Pe ea n-o cuprinde niciodată urîtul și nici nu i se face chef de un „cia-cia" sau un twist. Cînd nu mai pot de urît, îi spun : „Măi nevastă, simt că mă apucă". „Ia-le pe Lolita și pe Mimi și du-te de te potolește la București", îmi răspunde ea. Le iau pe ele și ne facem de cap o noapte la București. Bani *este*. Că acolo la Borocăuți pe ce să cheltuiești leafa ? Îmi place barul. Pe Dumnezeul meu că mă înnebunesc după bar. Și lor le place. Este, fetelor ?

Răspunse Lolita printr-o întrebare, în numele amîndurora.

— De ce să nu ne placă ? E frumos aici.

— Foarte frumos, confirmă Bogdan zîmbindu-le pe rînd.

„Cam văcuțe amîndouă", făcu el remarca în gînd, stăpînindu-și cu greu un căscat.

— Mîine ne întoarcem acasă, și o lună, două chiar, nu mă mai apucă...

Bogdan aproape nu-l mai asculta. De acolo de unde se găsea, vedea bine persoanele care îl interesau, masa aflîndu-se chiar în fața sa. Dacă nu ar fi fost atîta gălăgie în local, ar fi putut chiar auzi ce se vorbea la masa aceea. De fapt, nu-l interesa decît bărbatul. Femeile, cele două femei, nu-l preocupau aproape de loc. Cu experiența pe care o avea, își dădea seama că, cel puțin deocamdată, nu intrau în sfera preocupărilor sale. Erau niște „pițipoance", adică niște fete cu o moralitate dubioasă care n-ar fi ieșit din baruri

și din cafenele de seara pînă dimineața și de dimineața pînă seara.

Tipul care le însoțea îl interesa, în schimb, în cel mai înalt grad, din următorul motiv :

În dimineața aceleiași zile, Bogdan mergea agale pe bulevardul Magheru, gîndindu-se la Doina Robescu. De fapt, se gîndea dacă trebuia să aștepte pînă vinerea viitoare ca s-o revadă sau dacă nu era mai bine să monteze o întîlnire întîmplătoare pe stradă. Dar iată că în timp ce cîntărea în gînd avantajele și dezavantajele, deodată o zări pe trotuarul celălalt.

Ca să nu fie văzut, făcu față unei vitrine și, după ce Doina Robescu trecu, se luă după ea. Faptul că Doina Robescu nu era cu mașina însemna că probabil pornise după cumpărături. Și dacă nu se înșela, sigur îl aștepta cel puțin o oră de cumplită plictiseală.

Temerea lui însă nu se adeveri. Doina Robescu trecu prin fața magazinelor ca o somnambulă, fără ca măcar să arunce o singură privire vitrinelor. În schimb, mereu își consulta ceasul de la mînă. Asta putea să însemne că Doina Robescu plecase nu după tîrguieli, ci ca să întîlnească pe cineva.

Doina Robescu străbătu bolevardul, pînă ajunse în dreptul străzii Biserica Enei, o coti pe această stradă, traversă spre Calea Victoriei, trecînd printr-un gang, pe urmă, prin piața Palatului, pătrunse în Cișmigiu.

La ora aceea nu prea era multă lume : cîțiva pensionari citeau ziarul sorindu-se, cîteva bone sau bunici cu copii, niște „flotanți" fără domiciliu stabil și fără ocupație permanentă. Bogdan credea că Doina

Robescu va trece numai prin Cișmigiu. Nu părea ea femeia care să-și dea întîlnire cu cineva într-o grădină publică.

... Și cu toate acestea, se înșela. Cînd ajunse în imediata apropiere a lacului, o văzu mai întîi oprindu-se, parcă spre a se orienta, pe urmă luînd loc pe unul din scaunele înșirate în formă de arc. Bogdan avu impresia că Doina Robescu nu se așezase la întîmplare. Probabil că ezitarea de o clipă avusese rostul să numere, în prealabil, scaunele de la stînga spre dreapta. După ce se instală în el, își consultă ceasul-brățară.

Bogdan făcu același lucru. Erau orele nouă și jumătate. De la postul său de observație — adică de pe o bancă foarte joasă ce înconjura un tei bătrîn, pe care mai stăteau o bătrînă și un „flotant" — folosind clasicul procedeu al ziarului găurit, Bogdan ținea sub observație întreaga alee.

Acuma era clar că Doina Robescu avea întîlnire cu cineva. Și iată că, nici după cinci minute de așteptare, Bogdan văzu apropiindu-se dinspre capătul celălalt al aleii un bărbat ca la treizeci de ani, de statură mai mult mică decît potrivită, corect îmbrăcat, care, mergînd, trăgea puțin piciorul stîng. Ochelarii, mapa de piele pe care o purta sub brațul stîng și, în general, o anumită prestanță te îndemnau să-l categorisești ca fiind un intelectual.

Cînd ajunse în dreptul Doinei Robescu, omul cu ochelari se abătu de pe alee și se duse să se așeze pe un scaun, dar nu alături de ea, ci lăsînd un loc liber între ei. Tot timpul, pînă a nu se așeza, Doina Robescu nu-l slăbi din ochi. Bogdan era convins că

omul cu ochelari era acela cu care își dăduse întîlnire.

„Ia să vedem ce se va întîmpla acuma", își spuse Bogdan curios.

Deschise vorba necunoscutul. Vorbea abia mișcînd buzele și fără să se uite la Doina Robescu. Vorbea aruncînd priviri pînditoare cînd spre un capăt al aleii, cînd spre celălalt. Din felul cum stătea pe scaun și cum pîndea aleea era evident că, în caz de primejdie, nu va ezita s-o rupă la fugă.

Vorbi timp de circa două minute, pe urmă se ridică și plecă. Bogdan observă că Doina Robescu deschide gura să spună ceva, dar că renunță. Nu-și putu însă da seama dacă renunțase fiindcă necunoscutul se ridicase să plece, sau fiindcă, în ultimul moment, își luase seama. Rămase locului privind neliniștită după necunoscutul care se îndepărta fără să se grăbească și fără să mai privească în urmă.

Bogdan îl lăsă să se îndepărteze atîta cît era necesar ca să-l poată talona în deplină siguranță, pe urmă se luă după el. După ce ieși din Cișmigiu, omul cu ochelari o porni agale pe bulevard, ca omul ce nu are altceva mai bun de făcut. Se oprea în fața fiecărui cinematograf să privească pozele, să citească afișele. Poposi în fața fiecărei vitrine a librăriei Academiei. Trecu apoi strada, intră la „Compescaria", se învîrti fără rost prin mulțimea grăbită să tîrguiască. După ce plecă de acolo, porni spre Universitate.

Necunoscutul cu ochelari îl purtă pe străzile din centru pînă pe la prînz. Se făcuse ora unu cînd intră la Capșa. Se instală la o măsuță laterală, ca să aibă tot timpul sub ochi intrarea. Comandă o cafea și des-

chise un ziar să citească. Bogdan își dădu imediat seama că nu-l interesau de loc noutățile din ziar. Se prefăcea numai că citește, tot timpul fiind atent la cei ce intrau în local. Și mai înțelese ceva : că, de fapt, omul nu venise acolo fiindcă avea și aici o întîlnire, ci fiindcă aștepta să apară cineva, de care însă nu dorea să fie văzut. Cu alte cuvinte, necunoscutul se pregătea să fileze pe cineva.

Trecu o oră. Oamenii veneau, plecau, numai acela pe care îl aștepta necunoscutul cu ochelari nu se arăta. Așteptînd și pîndind, bău trei cafele și fumă șase țigări „Snagov". În schimb, sigur nu citise măcar un singur rînd din ziarul pe care îl tot întorcea ba pe o parte, ba pe alta.

Exact după o oră plecă. Și iarăși îl purtă pe Bogdan pe străzile din centru : calea Victoriei, bulevardul Gh. Gheorghiu-Dej, bulevardul Magheru. Era clar că omul cu ochelari căuta pe cineva care în mod obișnuit era de găsit la ora aceea, și pe acele străzi.

Bogdan îl blestemă crunt în gînd. Se plictisise să se tot țină după el ca o umbră. În cele din urmă, necunoscutul cu ochelari intră la „Ambasador". Și în timp ce acesta se delecta cu un prînz îmbelșugat, Bogdan își potoli foamea ronțăind niște covrigi.

Prînzul dură exact o oră și jumătate, inclusiv cafeaua și coniacul, în care timp parcurse pe îndelete știrile din „România Liberă". După aceea ceru să i se facă plata. Cînd ospătarul îi aduse nota, o verifică atent. Plăti și plecă. Iarăși ieși în calea Victoriei. Intră la Poșta centrală și scrise o scrisoare. Umplu o pagină întreagă, scrise adresa pe plic, după aceea ieși ca s-o pună la cutie. O introduse chiar prin deschizătura sub care scria „București", dar, în ultima

clipă, se răzgîndi. O scoase și-o vîrî în buzunar. Intră din nou la poștă și dintr-o cabină telefonă cuiva.

Bogdan, din cabina alăturată, auzi următoarele :

— Eu sînt. Excelent. Operația a reușit. Tu ai aflat ceva ?

— (?)

— Cine ? Extraordinar ! Sigur ?

— (?)

— A intrat în pămînt. Nu e bine, așa-i ?

— (?)

— Nu cred că există motive reale de temere. În orice caz, nu va ocoli toate mijloacele profilactice. Deocamdată mă simt într-o stare excelentă. Va să zică e sigur ?

— (?)

— Atunci te-am pupat.

Urmărirea continuă.

„Lua-te-ar dracu', păcătosule ! îl blestemă în gînd Bogdan. Parcă te-ai născut pe stradă. Nici tu casă, nici tu masă, de azi dimineață. Cît naiba ai să mă mai porți pe străzi ?"

Din păcate, îl purtă încă mult timp. Tot pe calea Victoriei, și tot pe bulevardul Magheru. După vreo oră de promenadă, cînd pe o stradă, cînd pe cealaltă, intră în Lacto-barul de lîngă cinematograful „Republica" și se așază la o masă lîngă vitrina dinspre C. A. Rosetti, ca să poată ține sub observație strada. Cel puțin așa crezu la început Bogdan. Abia mai tîrziu înțelese că, de fapt, pe necunoscut nu-l interesau cei ce treceau pe stradă — și la ora aceea erau destui — ci ușa de intrare a unui bloc de peste drum. O speranță începu să mijească și pentru Bogdan, e

drept o speranță doar cît un ghiocel, dar totuși o speranță. Probabil că în blocul acela locuia persoana pe care o așteptase la „Capșa" și pe care o căutase ore întregi pe străzi. Desigur, speranța însă era pierdută dacă insul așteptat nu se arăta. Și chiar așa se întîmplă. După mai bine de o oră, în care timp mereu se tot uita la ceas, necunoscutul se hotărî să plece. După ce traversă strada, intră la „Katanga". La „Katanga", ca de obicei, era lume multă, și fum să-l tai cu cuțitul sau să-l mănînci cu lingura.

Fiind un bărbat prezentabil și plăcut la vedere, necunoscutul își găsi imediat loc la o masă unde două fete beau niște oranjadă cu paiul. Necunoscutul intră imediat în vorbă cu ele și se oferi să le trateze cu coniac. Primiră fără să facă nazuri. Se împrieteniră repede. Pesemne că necunoscutul avea umor, fiindcă cele două fete mereu izbucneau în rîs. Pe de altă parte, nici el nu era prost dispus. Mai exact, nu mai era prost dispus, așa cum fusese pînă a nu vorbi la telefon.

„De unde naiba să te iau ?" îl apostrofase de mai multe ori Bogdan.

Prin expresia „de unde să te iau" Bogdan voia să înțeleagă că nu era în stare să-și formeze o părere despre el. Dar acesta nu era singurul necaz al lui Bogdan. Nu-și putea explica nici rostul hoinăreli individului de o zi întreagă numai pe anumite străzi, hoinăreală care părea să fi luat sfîrșit, de vreme ce „agățase" cele două fete, pe care le trata cu coniac și pe care le distra spunînd probabil „bancuri", pesemne tare caraghioase de vreme ce ele se prăpădeau de rîs.

Se distrară admirabil timp de aproape două ore, după care plecară împreună. Necunoscutul la mijloc, fetele una de-a dreapta, cealaltă de-a stînga lui. Merseră puţin pe jos, adică pînă cînd trecu un taxi liber. Se urcară toţi trei. Bogdan făcu la fel.

— Ţine-te după taxiul din faţă.

— Am înţeles, şefule.

Pe drum, pentru a nu da de bănuit şoferului, Bogdan se prefăcu mînios.

— Am să-i mut fălcile ticălosului ! Cît priveşte pe dumneaei, am s-o pisez nu alta !

— Nevastă ?

— Nevastă.

— Ce să-i faci ! Se mai întîmplă, căută să-l consoleze şoferul.

Taxiul traversă cheiul şi se întinse la drum pe calea Rahovei. Opri în faţa restaurantului „Năstureşti", ale cărui fripturi şi murături se bucurau de o faimă binemeritată, fapt pentru care localul era totdeauna plin.

Necunoscutul şi cele două fete găsiseră locuri la o masă tocmai în fundul localului. Fără să mai ceară părerea partenerelor sale, ca şi cînd le-ar fi cunoscut gustul, comandă pentru toţi. După vreo zece minute, cînd ospătarul veni cu un platou plin cu mititei şi cu diferite specialităţi de grătar, muşchi de porc, ficat, rinichi, momiţe, fudulii, fetele se repeziră asupra cărnurilor ca nişte frumoase pisici sălbatice. În schimb, necunoscutul mîncă puţin, dar cu poftă. Se părea că îi plăcea să le privească pe ele mîncînd, hămesceala lor amuzîndu-l. După ce se îmbuibară, fetele deveniră guralive. Începură să vorbească amîn-

două aproape în același timp. Ce spuneau pe Bogdan nu-l interesa. Era convins că trăncăneau, ca după o cină îmbelșugată stropită din abundență nu cu „vinul casei" — o adevărată poșircă — ci cu „Murfatlar".

Cînd se ridicară să plece, mai erau doar cincisprezece minute pînă la miezul nopții. La intrarea localului așteptau cîteva taxiuri. În primul se urcară cei trei. În următorul, Bogdan. Taxiul în care era necunoscutul și cele două fete opri în fața barului „Meridian". Zece minute mai tîrziu intră în bar și Bogdan.

Bogdan o invitase la dans pe Lolita. Lolita dansa și trăncănea.

— Îți place cum dansez ?

— Nici o „maestră" a twistului nu ar dansa mai bine.

— Rîzi de mine !

— Eu ! Ferit-a sfîntul !

— Dansezi mai bine ca Jenică. Nu-i așa că Jenică e dulce ?

— Foarte simpatic.

— Păcat de el. Ciuma aia de nevastă-sa...

— Păi parcă ziceați amîndouă că e frumoasă.

— Ziceam ! Ziceam, ca să-i facem lui plăcere. Muma-Pădurii era mai frumoasă decît ea.

— Va să zică a glumit cînd mi-a spus că e mai frumoasă decît voi două la un loc ?

— Ba n-a glumit de loc. E convins că ciumăfaia de nevastă-sa e foc de frumoasă. Parcă l-ar fi bătut cu leuca-n cap, săracu' de el. Dar așa sînteți voi, băr-

baţii. Să vezi şi să nu crezi în ce hal sîntem în stare noi, femeile, să vă prostim de cap !

— Asta-i adevărat, Lolita ! recunoscu el oftînd.

— Pe deasupra e şi frigidă.

— Ce ?

— Ce-ai auzit. Altfel crezi că l-ar lăsa să se distreze cu noi ?

Poate că Bogdan ar mai fi aflat încă alte lucruri din viaţa intimă a agronomului dacă orchestra nu ar fi contenit tocmai atunci. Se întoarseră la masă, deodată cu Jenică şi Mimi.

— Aşa că Lolita dansează ca un vis ? îl întrebă agronomul.

— Întocmai ca un vis, nu-l contrazise Bogdan, cu toate că nu izbutea să-şi imagineze cum poate dansa „un vis".

— La ce ziar lucrezi, Petrică ? vru să ştie Mimi.

— La „Informaţia", răspunse într-o doară Bogdan.

— La ce secţie ? stărui ea.

— La secţia externă.

— Aşa ! făcu ea dezamăgită puţin. Pe urmă : Păcat că nu lucrezi la secţia agrară.

— De ce ?

— Veneai la noi la Borocăuţi şi publicai un reportaj despre cooperativa noastră şi despre Jenică.

— Îmi pare rău că nu sînt. Dar am să trimit într-o zi un prieten. Unul Văleanu. Ai auzit, desigur, de el. (Văleanu nu exista decît în închipuirea lui.)

— N-am auzit, recunoscu Jenică.

— Mă mir. E cel mai grozav specialist în problemă. Ala, Jenică, dacă scrie de tine şi te laudă,

ți-a pus Dumnezeu mîna în cap. Poți să fii sigur că după aia urmează neapărat o avansare.

— Serios, mă ?

— Dacă îți spun. Sîntem oameni serioși, nu ?

— Sîntem, desigur că sîntem. Cînd crezi că îl poți trimite ?

— Ei, chiar azi-mîine n-am să pot. Pînă dau de el, că mereu e pe teren, pînă își face timp... Dar să n-ai nici o grijă, că în cel mult o săptămînă te calcă el.

În clipa aceea lumina se stinse în local. O clipă de stupefacție, de liniște, pe urmă panică în clipa cînd se auzi o femeie țipînd.

— Vă rog să nu vă alarmați. Un scurtcircuit și nimic mai mult, strigă responsabilul, cu o voce puternică. Dar femeile, odată dezlănțuite, nu se mai putură opri. Panica nu se potoli decît în clipa cînd lumina se reaprinse, mai precis în clipa cînd electricianul strînse la loc o siguranță deșurubată nu se putea ști de către cine.

Atunci cînd se făcu din nou lumină Bogdan observă că necunoscutul se afla prăbușit sub masă, cu un pumnal înfipt în piept. În vestibulul localului fu găsit, zăcînd pe jos, leșinat, unul dintre ospătari. Leșinase din cauza loviturii pe care o primise în ceafă, pe întuneric. Iată ce se întîmplase : În clipa cînd lumina se stinsese, ospătarul alergase la ușă ca eventual să împiedice pe oricine ar fi încercat să părăsească localul fără să plătească. Și fiindcă se întîmplă că unul tocmai încerca să profite de întuneric, voi să-l rețină. Dar, cu o lovitură dată cu latul palmei în ceafă, necunoscutul îl culcă la pămînt, făcîndu-l să-și piardă cunoștința timp de zece minute.

Capitolul III

CAPITANUL BOGDAN TUDORAȘCU ÎȘI DESCOPERĂ APTITUDINI DE ACTOR

Săptămîna se scurse repede. Crima de la barul „Meridian" continuă să rămînă învăluită într-un mister desăvîrșit, în ciuda investigațiilor întreprinse. Bogdan era negru de supărare. Și era negru de supărare și pentru faptul că omul fusese înjunghiat sub nasul său.

Ducu și Bogdan analizaseră în fel și chip faptele, fără să poată ajunge la o concluzie cît de cît acceptabilă.

— Să recapitulăm faptele, băiete, propusese Ducu.

— Iarăși, bătrîne... De cîte naiba ori le-am mai recapitulat ?

— N-are importanță. Le vom recapitula pînă ne-om lămuri.

— Atunci să le recapitulăm.

— Din momentul cînd ai intrat și tu în bar.

— I-am și găsit instalați la o masă, ultima care mai rămăsese liberă. Ceea ce înseamnă că tipul a avut noroc.

— Sau poate nenoroc ! Ziceai că masa n-a fost reținută prin telefon.

— În nici un caz. Tipul a comandat cocteiluri pentru fete, iar pentru el coniac.

— Continua să fie bine dispus ?

— Da. N-aș pune mîna în foc, dar al naibii să fiu dacă, atunci cînd l-a găsit moartea, nu rîdea.

— Sub nasul tău ! îl necăji Ducu.

— Bătrîne, nu mai pune și tu sare peste rană. Da, sub ochii mei. Dar cum naiba să-mi fi trecut prin minte că ar putea să se întîmple ceea ce s-a întîmplat. Dacă erai tu în locul meu, tot la fel păţeai !

— Am glumit. Haide, dă-i bătaie, vorba ta !

— Era, deci, bine dispus. Asta e cert. Dar tot atît de sigur este că pînă a nu vorbi la telefon nu prea părea a fi în apele lui.

— ...Și zici că la „Năsturcești" a băut binișor ?

— A băut. Aproape două sticle de „Murfatlar". La bar, de asemenea, a dovedit că nu are prejudecăţi faţă de coniac. M-a mirat însă că a refuzat să danseze, cu toate că cele două fete au insistat. Cel puțin așa mi s-a părut mie, că au insistat.

— De ce te-a mirat ? După două sticle de „Murfatlar" și după cîteva coniacuri poate că nu mai era sigur pe picioarele sale.

— Aș ! Lasă că mă pricep la sugative. Ăla era în stare să bea pînă la ziuă și pe urmă să se ducă acasă ca și mine, pe o singură cărare.

— Atunci poate nu știa să danseze ?

Bogdan se uită indignat la prietenul său :

— Ăla nu știa să danseze ? Dacă aș ști eu să dansez ca el, al naibii să fiu dacă nu m-aș angaja profesor de dansuri moderne la Casa de cultură a tineretului din raionul nostru.

— Atunci, dacă nu era beat, dacă știa să danseze și n-a dansat, înseamnă că n-a făcut-o dintr-un anumit motiv,

— Asta-i ! N-a dansat, fiindcă n-a vrut.

— Și de ce n-a vrut ?

— Pică-mă cu ceară, bătrîne, dar nu-ți pot răspunde. Așa, presupuneri...

— Ei ?

— Poate aștepta pe cineva.

— Ei, și ? Ce, era acesta un motiv ca să nu danseze ?

— Nu prea, recunoscu Bogdan. Atunci poate că era ocupat să supravegheze pe cineva aflat la o altă masă. Ține, bătrîne ?

— Astă, da ! Ține. Ține binișor. Nu-i chiar cît o parîmă de cargou, dar de remorcher este. Mda ! Cu cît mă gîndesc mai mult, cu atît mi se pare explicația ta mai plauzibilă. Dar asta înseamnă că trebuie să acceptăm ideea că acela pe care îl supraveghea se afla în local atunci cînd a venit el cu fetele.

— Ce, e imposibil ?

— Nu. Dar dacă acceptăm o asemenea ipoteză, trebuie să mergem mai departe și să presupunem că venise la bar nu ca să se distreze, ci ca să spioneze pe celălalt. Pe urmă, trebuie să mai presupunem că nu pentru propria lui plăcere s-a încurcat cu cele două fete, ci ca să-i servească drept paravan.

— Cu asta nu mai sînt de acord. Al naibii să fiu dacă nu i-a făcut plăcere să agațe piițipoancele și să se distreze cu ele.

— Măi băiete, dacă zici că tipul avea antrenament la băutură, atunci înseamnă că a încercat să împace utilul cu plăcutul.

— Se poate.

— În cazul acesta ți-aș pune o întrebare.

— Pune-o !

— Am căzut de acord că spiona pe cineva. Da ?

— Am căzut, bătrîne.

— Atunci, cum se face că tu n-ai observat persoana sau persoanele care îl interesau într-un fel sau altul ? Că doar nu ești de ieri de alaltăieri ?

— N-am observat, cu toate că, știi prea bine, nu am orbul găinilor. Nu-l am, și totuși n-am observat.

— E clar că n-ai observat. Dar cum îți explici că n-ai observat ?

Bogdan își trosni degetele, așa cum avea obiceiul atunci cînd se găsea în fața unei probleme dificile. Deodată se înseninâ.

— Păi, da. Sînt de acord. Nu spiona. Tipul venise cu un anumit scop. La o altă masă era cineva a cărui mutră nu era nevoie s-o contemple, fiindcă o cunoștea bine, fiind un complice. Este, bătrîne ?

— Deci : se cunoșteau prea bine, fiind complici. Amîndoi veniseră la bar cu același scop. Cu ce anume scop nu știm. Dar am putea presupune : cu intenția de a pune ceva la cale, acolo la bar. Poate că unul dintre ei — sau poate amîndoi — urmau să se întîlnească cu un al treilea, cu care să trateze o anume afacere. E drept însă că presupunerea aceasta cam scîrțîie dacă ne gîndim la cele două fete. Niște afaceri — și bineînțeles necurate — nu se tratează de față fiind niște necunoscute pescuite la „Katanga".

— Mai departe ?

— Lumina s-a stins la ora unu și treizeci și șapte de minute.

— Asta-i foarte important.

— Păi, da ! E important, fiindcă dovedește că asasinul n-a lucrat singur. Nu a putut doar face două treburi deodată : să stingă lumina, și să-l înjunghie pe individ. Înseamnă că au fost cel puțin doi. Unul care a tăiat firele și altul care a mînuit pumnalul.

— De ce ai spus *cel puțin* doi ? Un al treilea ce rol ar fi putut avea ?

— Nu știu. Poate ca să acopere fuga asasinului.

— Nu cred să fi fost mai mult de doi. Dar aș vrea să te întreb un lucru. Ai afirmat că de la masa lui individul putea ține sub observație intrarea. Atunci cum nu l-a văzut pe ucigaș ?

— Bogdan ridică din umeri.

— Într-adevăr, cum de n-a observat ? Eu zic așa : ori era ocupat să amuze fetele, ori tipul nu-l cunoștea pe asasin. Din două una.

— Eu aș mai adăuga : ori nu se aștepta să fie curățat tocmai de acela care l-a înjunghiat.

— Și asta e posibil, fu nevoit să recunoască Bogdan. Nu știu cum naiba faci, dar de fiecare dată complici lucrurile.

— Într-adevăr, o asemenea ipoteză complică binișor lucrurile. Ia să vedem ! Nu se aștepta ca tocmai individul care l-a omorît să-l înjunghie. Dar de ce ? Mai exact, cine putea fi acela ?

Și Ducu tăcu privindu-l întrebător pe Bogdan.

— Păi eu întreb așa : De ce nu se aștepta să fie curățat tocmai de acela care l-a trimis pe lumea ailaltă ? Și ce răspund ? Că ori îl socotea un tip inofensiv, ori purtau amîndoi același hram.

— Complici ?

— Complici, bătrîne.

— Și ție care din aceste două explicații ți se pare mai plauzibilă ?

— Aș fi fost mai mulțumit dacă m-ai fi întrebat care explicație o preferi ? Dacă m-ai fi întrebat așa, ți-aș fi răspuns imediat că prima. De ce ? Pentru că

e cea mai simplă și fiindcă nu dă naștere la o nouă complicație.

— Nu ! Eu te-am întrebat care dintre ele ți se pare cea mai plauzibilă.

— Mai plauzibilă, deși complică lucrurile, mi se pare cea de-a doua.

— După tine, măi băiete, există la ora actuală o pistă ?

— Poate că există. Mă refer la Doina Robescu.

— O crezi și pe ea amestecată ?

— N-am zis asta.

— Bine !... Bine !... Despre ea însă nu cred că e cazul, deocamdată, să discutăm. Să revenim la ceea ce s-a întîmplat la bar. Pe criminal nimeni nu l-a văzut la față. Sau cel puțin se pare că nimeni nu l-a văzut la față.

— Bine spus. Se pare că nimeni nu l-a văzut la față, cu toate că sînt cîțiva care declară contrariul.

— Despre ăștia nu mi-ai vorbit.

— Nici nu merită.

— Poate că totuși da.

— Bine, dacă zici tu. Făcînd abstracție de ospătarul pe care criminalul l-a doborît ca să scape...

— De ce să faci abstracție ? Începe cu el.

— Păi el nu afirmă că l-a văzut pe asasin.

— Totuși, i-a simțit pumnul.

— De el n-am ce să-ți spun decît că, pînă la proba contrarie, pare că n-a mințit în ceea ce a declarat.

— Spune-mi, băiete, totuși nu s-ar putea că cel care l-a lovit pe ospătar să nu fi fost asasinul, ci unul care a căutat să profite de ocazie ca s-o șteargă fără să plătească ?

— M-am gîndit și eu la așa ceva, bătrîne. Află însă că au fost achitate toate notele de plată. Ospătarii n-au pierdut un leu.

— Asta însă nu-i neapărat o dovadă. Au afirmat ei că după ce s-a reaprins lumina la fiecare masă se afla exact numărul de persoane dinainte de a se fi întîmplat scurtcircuitul ?

— Bătrîne, bătrîne, se vede că, după ce ai „terminat-o" cu Mica, nu ți-a mai călcat piciorul într-un bar. Păi tu îți închipui că ospătarii au stat să verifice, după ce s-a întîmplat dăndănaia, dacă la fiecare masă se afla același număr de persoane ? Grija lor a fost să nu iasă în pagubă. Pe de altă parte, era și imposibil așa ceva. În local era un adevărat balamuc. Se circula de la o masă la alta, se formau grupulețe, unele femei aveau nevoie de îngrijiri fiindcă leșinaseră, iar altele fiindcă simulau leșinul. Așa că ospătarii erau bucuroși cînd se găsea unul la fiecare masă ca să facă plata.

— Asta înseamnă că acela care l-a lovit pe ospătar putea să fie asasinul, dar tot așa de bine și cineva care n-are nici o legătură cu crima și nici cu, hai să-i spunem, cazul de care am început să ne ocupăm.

— Cu alte cuvinte, orbecăim în plin întuneric.

— Dar ce vei fi vrînd ? Ca, după ce terminăm „șueta" asta a noastră, să te duci și să-l înhați pe ucigaș ? Gîndește-te că, pînă acuma, nu cunoaștem, în cazul cel mai bun, decît unul din personaje.

— Doina Robescu ?

— Ea ! Eventual ea.

— Mda !... Nu-i o ipoteză care trebuie exclusă din capul locului. În cazul acesta hai să discutăm despre Doina Robescu.

— Aș prefera să-mi vorbești puțin despre aceia care pretind că l-au văzut pe asasin.

— Declarațiile lor se bat cap în cap. Ia ascultă numai puțin ce spune una :

„Din întîmplare priveam în direcția aceea, cînd am văzut în prag un bărbat înalt, cam bătrîior, care ținea mîna dreaptă în buzunarul hainei. Presupun că și dumneavoastră sînteți de acord că nu se intră într-un local cu mîna dreaptă în buzunarul hainei. Ținea mîna în buzunar exact cum o țin gangsterii în filmele de aventuri. Atunci nu mi-am dat seama. Dar acum, după cele ce s-au întîmplat, sînt sigură, că DOMNUL acela era criminalul".

Ei, ce zici de o asemenea declarație ? Aceea care a dat-o se numește Maria Călugăreanu și este funcționară la Poștă. Are patruzeci de ani, a fost căsătorită pînă acum de două ori și în prezent este în „perspectivă" să se mărite cu un tînăr de douăzeci și șase de ani, funcționar la un minister. După mutră, un bleg. Dar bleg și în realitate, de vreme ce vrea să se însoare cu o femeie cu paisprezece ani mai mare decît el.

Dar stai să-ți citesc ce spune Aneta Anastasescu-Bîrlad. Vrei poate să știi de ce și-a adăugat Bîrladul la coada numelui ? Nu fiindcă e din Bîrlad. În definitiv, sînt mii de oameni care s-au născut într-un oraș și nu-și adaugă numelui numele orașului de baștină. Aneta Anastasescu și-a adăugat numele, fiindcă, deocamdată, recenzează cărți, dar visează să întunece faima unui Ibrăileanu, Maiorescu, Lovinescu sau Călinescu.

„N-am citit în viața mea romane de aventuri. Scuzați, n-am citit decît foarte puține, și mai de mult cînd eram tînără. (Reține că viitoarea spaimă a scriitorilor nu are decît douăzeci și trei de ani.) *De ce am ținut să fac această precizare? Deoarece afirmîndu-vă că l-am văzut pe asasin, să nu credeți cumva că această declarație a mea este o născocire a unei imaginații alterate de un asemenea gen de literatură. De fapt, nu l-am văzut la față. Am văzut numai un individ dînd buzna în local, dar n-am mai apucat să văd cum arăta fiindcă în clipa următoare s-a stins lumina. Sînt sigură că era asasinul.“*

I-am demonstrat că dacă ea a putut să-l vadă pe asasin dînd buzna în local, atunci cu atît mai mult ar fi trebuit să-l vadă aceia care aveau locuri mai bune. Ori nici unul dintre ei nu susținea așa ceva. M-a privit furioasă și m-a întrebat: „Vreți să insinuați că am încercat, în mod deliberat, să vă induc în eroare?“ „În nici un caz, stimată tovarășă“, i-am răspuns. „Sau poate credeți că mi s-a năzărit?“ „Cred că ați fost «victima» romanelor polițiste pe care le detestați“, i-am replicat cam repezit, fiindcă mă enervase această duduie „prețioasă“ și puțin cam „tra-la-la“.

Mă rog, dacă vrei, pot să-ți mai citesc și alte declarații. Sînt cu toate zece la număr. Dintre cei care au declarat că *l-au văzut* pe asasin, opt sînt femei și numai doi bărbați, ceea ce dovedește că miracolele și miturile s-au născut mai întîi în imaginația femeii.

Uite, de pildă, ce a declarat Carmencita Săveanu. Auzi ce nume: Carmencita. Cînd îl auzi, să cazi jos și să leșini, nu alta. Fata asta nu are decît optspre-

zece ani și e vînzătoare la unul din magazinele „Romarta". E foarte decorativă. Are mai ales niște dinți foarte frumoși. Eu dacă m-aș ocupa cu reclama produselor de cosmetică, aș lansa o pastă de dinți pe care aș boteza-o „Carmencita".

— Măi băiete, iar ai început să bați cîmpii.

— Gata! Revin la chestiune. Lasă-mă numai să-mi vărs necazul apropo de denumirile sub care se vinde pasta de dinți. Spune, măi, și tu, dacă astea sînt denumiri : *Clorofila, Cristal* — adică de ce Cristal „Ți-i face de cristal? — *Primăvara, Diadent* și așa mai departe. Pasta mea, bătrîne, s-ar numi *Carmencita.* Și pe ambalajul fiecărui tub aș imprima chipul Carmencitei arătîndu-și dinții ei superbi. Succes garantat.

— Măi zăbăucule, ai sau nu de gînd să-mi spui ce a declarat Carmencita de la „Romarta" ?

— Cum să nu, cum să nu! Ascultă aici!

„N-a fost un tip. O tipă a fost. Ce, vă miraţi? (Nu mă miram de loc.) *Pot să v-o descriu cum arăta, dacă vă interesează.* (Bineînțeles că mă interesa.) *Era înaltă și brunetă. Frumoasă. Ce mai! Era frumoasă. Surîdea ca aia — cum îi zicea — din filmul JUDEX. Profesoara fetiței fetei bancherului. Era îmbrăcată în rochie neagră din „lamé". Am văzut-o cînd s-a oprit în prag. A deschis geanta, o geantă superbă, neagră, din mărgele. Căuta pumnalul. Altceva ce ar fi căutat? Atunci nu am dat importanță gestului. Tocmai mă întrebase ceva Tucu.* (Tucu e bărbatul cu care venise la bar, unul căsătorit, cu trei copii.) *Puțin timp după aceea s-a stins lumina. Abia atunci am înțeles ce căutase ea în poșetă. Mi-aș pune*

mîna în foc, tovarăşe, că tipa aia l-a înjunghiat. Şi să ştiţi că semăna cu aia din filmul JUDEX."

— Mai vrei şi alte mostre ? Toate sînt pe acelaşi calapod.

— Şi ale bărbaţilor ?

— Nici ale lor nu-s mai breze. Amîndoi bărbaţii erau atunci cherchelişi. Unul pretinde că asasinul avea o barbă ca o lui Germano. Altul, că purta ochelari şi că a apărut de sub tejgheaua barului. Pe nici una din declaraţii nu putem pune bază.

— Pumnalul nu s-a găsit ?

— Nu !

— Din personalul barului a lipsit careva în noaptea aceea ?

— Nici unul. Prezenţi cu toţii, înainte şi după crimă.

Ducu deschise o mapă şi scoase de acolo o coală de hîrtie bătută la maşină.

— Presupun că lista e completă.

— Completă. Sînt trecuţi toţi petrecăreţii din noaptea aceea. Cu excepţia asasinului, dacă eventual a fost şi el printre ei.

— Crima asta, măi băiete, este sau cel puţin pare stupidă.

— De ce, bătrîne ?

— Păi bine, măi băiete, cînd vrei să te scapi de cineva, te duci şi-l cureţi într-un local plin de lume şi unde şansa de a fi prins există în proporţie de cel puţin şaptezeci, optzeci la sută ? De ce nu l-a aşteptat undeva pe stradă, cînd avea să iasă din local şi să-l împuşte ? Sau să-l atragă într-o cursă undeva, într-un loc retras, ca să meargă la sigur ? Trebuie să fii de acord că n-a dat de loc dovadă de prudenţă.

— De prudență, nu ! De acord. Poate de tenacitate.

— Dar dacă a fost un gest disperat ?

— Încetișor, bătrîne, încetișor. Cum, adică, un gest disperat ?

— Adică a trebuit musai să-l ucidă.

— Vrei să spui că musai trebuia să-l ucidă în local ? Că nici un fel de amînare nu era posibilă ?

— Asta am vrut să spun.

— Iarăși o complici.

— Nu le complic, ci numai încerc să privesc faptele sub toate aspectele posibile. Recunoști că acela care a ucis a riscat mult ?

— Recunosc.

— Recunoști că numai un nebun sau un inconștient riscă să comită o crimă în asemenea condiții ?

— Recunosc.

— Crezi că individul era nebun sau inconștient ?

— În nici un caz !

— Atunci, dacă nu era nici nebun și nici un inconștient, înseamnă că dumnealui cu bună știință și-a asumat un asemenea risc. Cu bună știință, dar silit de o împrejurare neobișnuită. Asasinul a riscat mult, fiindcă era conștient că dacă nu acționează imediat risca totul.

— Susții, deci, că hotărîrea de a-l curăța chiar la bar a fost de ultimă oră ?

— De ultimă sau aproape de ultimă oră.

— Dar cum rămîne în acest caz cu complicele său ?

— Te referi la acela care a produs scurtcircuitul ?

— Sigur că la el mă refer. Existența unui complice infirmă ipoteza ta. Dimpotrivă, existența unui complice presupune că asasinatul a fost premeditat.

— De ce ?

— Simplu. Gîndește-te cît de bine au lucrat. Cît de bine au fost sincronizate acțiunile lor. Trebuie să recunoști că aceasta necesita...

— Ce ? O repetiție generală ?

— Nu o repetiție generală, dar în orice caz trebuiau să cunoască topografia localului.

— Teoretic, ai perfectă dreptate. Crima a trebuit pregătită cu minuțiozitate, pe de o parte ca să le reușească, iar pe de alta ca să se diminueze la maximum posibil riscul. Dar faptul că acțiunile celor doi complici au fost atît de bine sincronizate își găsește explicație dacă acceptăm ipoteza că unul din ei, de pildă acela care a produs scurtcircuitul, face parte din personalul de serviciu al barului.

— Cum ?

— Ce-ai auzit, băiete. Face, eventual, parte din personalul de serviciu al barului. Într-un asemenea caz nu mai era nevoie de pregătire specială prealabilă.

— Dar bine, ți-am spus că...

— Știu ! Că nu avem motive să bănuim pe nimeni. Totuși, nu putem exclude și o asemenea ipoteză, la ora actuală singura plauzibilă. Dar nu mi-ai spus cum stăm cu cercetările în legătură cu victima. Cadavrul a fost identificat ?

— Pînă acuma, nu. Ceea ce s-a putut afla este că buletinul de identitate găsit asupra sa este fals. La adresa indicată pe buletin nu a locuit niciodată un individ cu numele de Petru Neagu.

*

* *

Înainte de a pleca de acasă, Bogdan se oprise mai mult ca de obicei în fața oglinzii șifonierului, examinîndu-se cu un ochi foarte critic. Rezultatul examenului fusese ceva mai mult decît mulțumitor, mai ales după ce izbutise să imprime chipului, cu ușurință, mina de circumstanță.

„Bogdane, băiete, îmi scot pălăria !", își vorbi sieși, satisfăcut, scoțîndu-și chiar pălăria. O pălărie nouă, de culoare gri închis, aproape neagră. Fîș-fîșul era negru, cravata neagră — o cumpărase în chiar dimineața aceleiași zile — hainele negre, pantofii negri. Numai cămașa era albă. Bogdan arăta exact ca și cînd s-ar fi pregătit să se ducă la o înmormîntare. Se mai privi încă o dată și, negăsind nici un cusur imaginii pe care oglinda o reflecta, ieși din odaie.

Locuia într-o garsonieră dintr-un bloc, la etajul trei, de pe strada Dorobanți. Coborî cu liftul. Merse pe jos pînă la florăria din Piața Romană, de unde cumpără niște garoafe. Vînzătoarea, o zgîtie de fată cu breton pe frunte, lung de-i acoperea și sprîncenele, impresionată, dar și plăcut tulburată de prestanța și eleganța domnului în negru, îi alese pe cele mai frumoase. Bogdan îi mulțumi însoțind mulțumirile verbale de un zîmbet trist, îndurerat, care o tulbură și mai mult. După ce Bogdan părăsi magazinul, fiindcă nu mai avea pe cine servi, vînzătoarea se repezi la vitrină să privească după el. Și privi pînă cînd silueta lui înaltă și elegantă dispăru în mulțime. Privi și se simți și ea tristă, altfel tristă decît clientul care se îndepărta. Se simțea tristă, fiindcă tare mult ar fi dorit să poată merge sprijinită de brațul unui bărbat atît de frumos și atît de distins trist.

Bogdan făcu semn unui taxi să oprească. Se urcă și ceru șoferului să-l ducă la cimitirul Belu.

Cînd păși pe poarta cimitirului, Moș-Dric, Tino Lazaretti, îl salută respectuos, ridicînd de pe cap vechiul și anacronicul său melon.

— Vă salut respectuos, domnule.

Bogdan înclină capul, grav și trist. Cumpără lumînări și milui două cerșetoare, după care porni agale în direcția unde se afla mormîntul Ceciliei Enăchescu. Nu trebuia să se grăbească. Dacă Doina Robescu nu uitase de întîlnire, mai devreme de zece minute tot nu avea să vină.

Păși agale pe aleile cimitirului și abia acuma, și acolo, își dădea seama cu adevărat cît de repede biruise primăvara. Mirosea a viață în acea împărăție a morții : a pămînt reavăn, a clorofilă și a flori. Păși pe o alee marginală dinadins, ca să lungească drumul și să nu ajungă prea devreme. În dreapta, avea zidul înalt al cimitirului. Din stradă, se auzea sunînd fierăria unui tramvai hodorogit și huruitul mașinilor. De partea aceastălaltă a zidului, în cimitir, era liniște, nu mirosea nici a praf și nici a benzină. Mirosea a pămînt umed și a clorofilă, miros pe care îl îmbălsăma, din cînd în cînd, cîte o adiere de tămîie. La un moment dat auzi pe cineva plîngînd. Un plîns mic, obosit, ca de copil. Privi într-acolo de unde venea plînsul și văzu o femeie cu văl negru peste față. Plîngea răsucind o batistă cu tivul negru. Dar în clipa următoare Bogdan nu mai auzi plînsul. Din stradă, de dincolo de gard, răzbi pînă la el melodia nemelodioasă a unui cîntec de dans. Melodia acoperi scîncetele femeii îndurerate, care plîngea sub vălul

negru și atît de des, încît el nu-și putu da seama dacă era tînără sau bătrînă. Pe stradă trecea cineva cu un aparat de radio cu transistori.

Cu tot ocolul pe care îl făcu, ajunse la mormîntul Ceciliei Enăchescu înainte ca Doina Robescu să ajungă la acela al lui Nic Șimandan. Aprinse lumînările, așeză deasupra mormîntului garoafele. Pe urmă, rămase în picioare și cu bărbia în piept, cu umerii ușor gîrboviți, într-o poză studiată.

„Numai să vină, își spuse. Altfel, păcat de timpul pierdut".

Auzi curînd pași și știu că este ea. Rămase în aceeași poziție. Așa cum stătea nemișcat, cu bărbia în piept și un pic gîrbovit, părea o statuie a durerii. Dacă Doina Robescu se uitase la el, sigur că fusese impresionată.

Abia după cîteva minute privi în direcția ei. Privirile lor se întîlniră. Bogdan o salută ceremonios, după care din nou se lăsă pradă falsei, prefăcutei dureri.

O lumînare se îndoi gata să se stingă. Bogdan se aplecă s-o îndrepte. Cu acest prilej reaprinse o alta, pe care vîntul o stinsese. Se așeză pe băncuță, cu coatele pe genunchi, cu obrajii sprijiniți în palme. Poziția de acum nu impresiona mai puțin. Oricine l-ar fi văzut, sigur l-ar fi compătimit. Bogdan părea tălăzuit de o mare durere. În realitate, era plictisit și se gîndea, nu fără o oarecare neliniște, la dialogul pe care avea să-l aibă, ceva mai tîrziu, cu Doina Robescu. Din cînd în cînd, trăgea cu coada ochiului în direcția mormîntului lui Nic Șimandan. Fără să se trădeze, nu putea vedea decît o mînecă a pardesiului vernil al Doinei Robescu. Dar atîta îi era suficient. Însemna că încă nu plecase.

După mai bine de un sfert de oră, se ridică, dar nu mai înainte de a lua de pe mormîntul Ceciliei Enăchescu cîteva garoafe. Două garoafe roșii, două albe. Doina Robescu era tot acolo. Stătea pe bancă și, la fel ca rîndul trecut, privea fotografia de pe impunătoarea cruce de marmură albă. Tristețea lui de pînă mai adineaori fusese prefăcută. A ei era, desigur, sinceră. Părea că uitase de prezența lui.

Bogdan se îndreptă într-acolo, cu pălăria în mînă. Deschise portița de fier, care scîrțîi prelung și într-un fel ciudat, ce semăna cu un vaiet. Doina Robescu tresări și întoarse capul. Cînd îl văzu, îi zîmbi trist, dar în același timp vag distrată, de parcă lua cunoștință de prezența lui numai cu o parte a ființei sale. Bogdan se înclină în fața ei, se aplecă ca să depună pe mormîntul lui Nic garoafele, apoi se așeză pe băncuță, lîngă ea. Instinctiv, Doina Robescu se strînse ca să-i facă loc.

Bogdan oftă prefăcut, dar nu scoase nici un cuvînt. Impusese chipului său o mască de circumstanță, iar privirile ochilor săi erau triste, resemnate.

— Foarte drăguț din partea dumitale, domnule.

Bogdan înțelese că mulțumirile îi erau adresate pentru garoafe. Se mulțumi să oftezc pentru a doua oară și s-o privească trist. Abia ceva mai tîrziu se hotărî să vorbească.

— Ce primăvară nerușinată !

— Primăvara e totdeauna nerușinată. Așa cum sînt convalescenții cînd li-e dor să facă dragoste.

— Afurisita !

— Cine ?

— Primăvara. Doar de ea vorbeam. A dat buzna pînă și aici.

Doina Robescu privi în jur cu ochii mari, ce se umpleau de uimire pe măsură ce privea mai mult.

— Dacă nu-mi atrăgeai atenţia, n-aş fi observat. Apoi după cîteva clipe : Ce caută ?

Fu acuma rîndul lui Bogdan să întrebe :

— Cine ?

— Primăvara !

— Nu ştiu, doamnă. V-am spus doar că e nerusinată. Dar cred că *ei* nu regretă.

— Crezi ?

— Sînt sigur. În fond, *ei* sînt mai fericiţi decît noi.

— Cum pot să fie fericiţi dacă nu mai există ? întrebă ea cu un interes vag.

— Termenul poate nu-i potrivit. L-am folosit în raport cu noi, care trăim, doamnă. În raport cu noi, *ei* sînt fericiţi. Dar dacă facem abstracţie de noi, *ei* nu sînt nici fericiţi şi nici nefericiţi. Neavînd conştiinţa propriului lor eu, nu sînt nimic, nu există. Sînt nefiinţă.

Bogdan spunea toate acestea cu un anumit scop.

— ...Şi crezi că e mai bine aşa ?

— Sînt convins. Dacă aş putea, aş schimba locul imediat cu acest tînăr frumos ca un zeu.

Doina Robescu tresări o clipă, pe urmă din nou încremeni în nemişcarea obosită şi un pic deznădăjduită de mai înainte.

Bogdan continuă :

— Poate că aţi veni amîndoi, din cînd în cînd, aici, la mormîntul meu, să-mi aduceţi o floare. Ştiţi, pot să-mi închipui că eu sînt acolo, dedesubt, şi aici în locul meu, alături de dumneavoastră, stă *el*. Pot să-mi închipui, tot atît de bine, că eu sînt el, că nu eu vorbesc, ci el. Că vă iubesc şi că mă iubiţi. Că am venit

aici în semn de pioasă aducere aminte față de acela care a fost Dan Văleanu, un ziarist care într-o după amiază de primăvară nerușinată, și-a schimbat soarta cu mine, coborînd în locul meu în pămînt, iar eu înlocuindu-l aici lîngă femeia pe care am iubit-o mai presus de orice. Stăm — iată — unul lîngă altul, eu cu brațul petrecut pe după mijlocul tău — Bogdan făcu întocmai așa — iar tu cu obrazul culcat pe umărul meu — Doina Robescu, instinctiv, se supuse — și privim mormîntul bietului Dan Văleanu, datorită căruia ne-am putut regăsi. Și sînt atît de fericit, nu pentru că iarăși trăiesc, ci pentru că sînt din nou lîngă tine, Doina. Dragostea mea a reînviat o dată cu trupul la fel de vie, la fel de fără limite ca pînă a nu muri. Dar tu? Să îndrăznesc să te întreb, Doina, dacă mă mai iubești, așa cum mă iubeai pînă a nu muri?

— Te iubesc, Nichi, murmură abia auzit Doina, care acuma era palidă de parcă n-ar mai fi avut un pic de sînge în artere.

— Bietul Dan Văleanu!... Numai lui îi datorăm fericirea noastră prezentă, Doina mea dragă.

Doina Robescu tresări, pe urmă apucîndu-l cu amîndouă mîinile de reverurile fîș-fîșului, începu să-l zgîlțîie:

— Taci!... Taci!... Ești nebun!... Ești fără îndoială nebun!...

Pe urmă începu să hohotească la pieptul lui. Bogdan prinse s-o mîngîie ușurel pe păr, minunîndu-se cît de frumoase pot fi unele femei atunci cînd le tălăzuiește durerea.

— Dacă ai ști cît de singură sînt! vorbi ea ceva mai tîrziu.

— Şi eu sînt singur.

— Sîntem amîndoi singuri.

— Asta face parte din destinul nostru, al oamenilor. Ne naştem singuri, murim singuri. Şi între aceste două extreme există nevoia deznădăjduită şi permanentă de a nu mai fi singuri, de a scăpa de singurătate. Căutăm, căutăm o viaţă întreagă, şi pînă la urmă vine ziua cînd trebuie să murim, ca abia atuncea să constatăm, cu regret şi deznădejde, că a fost o căutare zadarnică şi că intrăm în cristelniţa morţii, la fel ca în aceea a vieţii, singuri.

— Nu-i adevărat !... Nu se poate să fie adevărat, protestă Doina care, ascultîndu-l, uitase să mai plîngă.

— Ba da ! N-ai spus că eşti singură ? Ce, nu-i adevărat că sînt singur ? E atît de adevărat ! Nu vezi că nu se poate să fie altfel ?

— Prin iubire oamenii nu mai sînt singuri.

— Încearcă să nu mai fie singuri. Şi chiar atunci cînd izbutesc să se mistifice survine moartea care îi desparte, aşa cum te-a despărţit pe dumneata de Nichi, iar pe mine de Cecilia. Şi iată, acuma sîntem, aici, doi oameni singuri, deşi stăm unul lîngă altul. Fiindcă nefiinţa cuiva pe care dumneata l-ai iubit nu ne poate ajuta să nu ne simţim singuri.

— Dar cînd a trăit *ea* tot te-ai simţit singur ?

— M-am mistificat, cred, că nu mai sînt chiar atît de singur.

— Şi acuma ? Acuma ce ai să faci ? Cît timp ai să poţi îndura singurătatea ?

— Nu ştiu !

— Eu nu mai pot să fiu singură. Nu mai pot să îndur să fiu singură... Şi dumneata care eşti atît de

straniu... Care parcă mi-ai ști propriile gînduri... Cum de-mi știi gîndurile.

— Nu le știu. Probabil că oamenii singuri se aseamănă în felul lor de a gîndi. Nu crezi ?

— Nu știu... Doamne, de-aș putea să mă mistific !...

— Să te mistifici ? În ce sens ?

— Să iubesc pe altcineva. N-ai spus că nici prin dragoste omul nu scapă de singurătate, ci numai se înșală că nu mai este singur ? Dacă aș putea iubi pe altcineva, poate m-aș mistifica. Oare m-aș mai putea îndrăgosti ?

— Nu știu !

— Parcă poți să te îndrăgostești de cineva la comandă ! Dumneata ai mai putea să mai iubești o altă femeie ?

— Din nevoia de a scăpa de singurătate, mi-e teamă că da.

— De vreme ce numai aceasta e singura cale de a scăpa sau numai de a ți se părea că scapi de singurătate, de ce spui că *ți-e teamă* că ai putea să te îndrăgostești ?

— Dar gîndește-te ce s-ar întîmpla dacă m-aș îndrăgosti de o femeie care nu m-ar iubi și ea ? N-aș simți atunci, în mai mare măsură și iremediabil, singurătatea ?

— Cred că o femeie nu se poate să nu te iubească pe dumneata. Ești foarte ciudat, cumva altfel... Apoi după cîteva clipe, ezitînd : Crezi că pe mine m-ar putea iubi cineva ?

— Ar putea să vă adore, sînt convins.

Și din nou, cu deznădejde :

— Am atîta nevoie de dragoste !

— Toate femeile au nevoie de dragoste. Dragostea este modul de existență al femeii.

— Nu știu !... Eu am nevoie de dragoste fiindcă nu pot fi singură. Nu carnea și sîngele meu tînjesc după dragoste, ci sufletului meu îi este tare urît de singurătate. Poți să înțelegi ?

— Bineînțeles !

— Singurătatea mă va ucide... Și frica mă înnebunește.

— Ți-e frică ? De cine sau de ce ți-e frică ?

Doina Robescu nu răspunse. Chipul său căpătă, pentru o clipă, o anumită rigiditate, dar numai pentru o clipă.

— Vrei să plecăm de aici ? întrebă ea.

— Cum vrei dumneata.

Plecară. Doina Robescu uită să mai arunce o ultimă privire de bun rămas fotografiei lui Nic Șimandan. Îi luă brațul, mergînd încet și privind în pămînt, cu gîndurile înmlăștinate cine știe pe unde.

În poarta cimitirului, „Moș-Dric" îi salută, scoțîndu-și respectuos melonul soios.

— Ce figură sinistră, făcu remarca Doina Robescu, după ce ieșiră în stradă.

— Mai mult caraghioasă.

— Nu, sinistră, insistă ea. Ochii lui privesc întocmai ca un cîine cînd are dinainte un ciolan și cînd un alt cîine se pregătește să-l atace.

Bogdan fu nevoit să recunoască, nu fără mirare, că Doina Robescu avea un spirit de observație dezvoltat. Privirea ochilor bătrînului cu melon era, într-adevăr, metalică, rea, aproape feroce.

Doina Robescu venise fără mașină. O porniră pe jos. Intrară în Parcul Libertății pe una din porțile

laterale și porniră la întîmplare pe prima alee. Doina Robescu mergea sprijinită de brațul lui și tăcea tot timpul. Încercarea lui de a înnoda firul conversației se dovedi infructuoasă. Doina Robescu nu avea chef de vorbă. Se gîndea. Dumnezeu știe la ce se gîndea.

— Îți place să te plimbi? îl întrebă ea ceva mai tîrziu.

— Am descoperit această plăcere datorită Ceciliei. Ei îi plăcea foarte mult.

— Și mie îmi place. Cu Nichi mă plimbam mult. Dar acuma nu mai am cu cine să mă plimb.

— Dacă nu ai nimic împotrivă, am putea să ne plimbăm împreună.

— Nu, n-am nimic împotrivă. Să știi că am să te oblig să mă conduci pînă acasă pe jos.

— Am s-o fac, să știi, cu plăcere.

Ea se posomorî din nou.

— Cîteodată mă simt tare obosită.

— Vrei să stăm puțin?

— Nu fizicește sînt obosită. Spune-mi, panica poate să te obosească, să-ți obosească sufletul?

— Poate că da. Nu știu precis. Dar despre ce fel de panică e vorba?

— Da, o panică fără un motiv precis. Panică, neliniște, nici eu nu știu bine.

— Nici una, nici cealaltă nu se poate naște fără motiv.

— Pe mine panica mă încearcă, din cînd în cînd, fără motiv.

— Nu ai încredere în mine?

— De ce pui atîtea întrebări?

— Am crezut că mă consideri prieten.

— Un prieten trebuie să știe să aștepte.

Și se prinse cu amîndouă mîinile de brațul său.

— Bine, am să aștept. Sper că nu se va întîmpla să te hotărăști abia atunci cînd va fi prea tîrziu și n-am să mai pot să te mai ajut.

— Ești cel mai ciudat om pe care l-am întîlnit. Ai exprimat din nou exact ceea ce am gîndit.

— Nu trebuie să te miri. Explicația este simplă : Facem parte din aceeași familie spirituală. De aceea.

— Poate !

Doina Robescu se posomorî. Nu mai izbuti s-o facă să vorbească. În cele din urmă, nu mai insistă. Ieșiră din parc pe poarta principală. Fîntîna arteziană își unduia curcubeele de apă.

Cînd ajunseră în dreptul Patriarhiei, Bogdan întrebă :

— N-ai obosit ?

— Nu !

— Bine ! Totuși, nu vrei să intrăm undeva ?

— Nu ! Vreau să mă conduci acasă.

Era totuși obosită, dar mai ales tristă. Și cu toate acestea, n-o simțea departe de el.

— Știi, cred că n-am să mă mai pot duce curînd la Nichi.

— Asta înseamnă că n-am să te mai văd curînd ?

Întrebă aproape distrat, fiindcă de cîteva minute avea sentimentul că cineva îi talonează.

„Pe mine sau pe ea ? întrebă în gînd. Sau poate pe amîndoi ?"

— Ba da, ai să mă vezi.

N-o întrebă : cînd ? Unde ? Și n-o întrebă, fiindcă acuma îl preocupa altceva. Ardea de nerăbdare să verifice dacă, într-adevăr, erau urmăriți. Totuși, nu se putea întoarce. Nu trebuia ca acela care le purta

trena să știe că fusese descoperit. Dacă ar fi fost singur, ușor s-ar fi putut convinge. Dar era cu Doina Robescu. Or ei nu-i putea spune nimic.

— Vrei să trecem pe trotuarul celălalt? îi propuse el.

— Cum dorești tu.

Bogdan îi făcu propunerea în momentul cînd auzi în spatele lor, aproape, huruitul unui camion. Făcînd față străzii, brusc, și așteptînd să treacă mai întîi mașina, descoperi, pe trotuarul pe care urmau să treacă, pe acela care se ținea după ei. Acesta însă, deși luat prin surprindere, izbuti să se furișeze într-o curte mai înainte ca Bogdan să apuce să-l vadă la față.

— Treci mîine pe la mine să mă vezi. Vrei? îi propuse ea luîndu-și rămas bun de la el, în fața casei.

— Bineînțeles, se grăbi el să răspundă, scrutînd cu ochii strada, în căutarea „cozii", fiindcă manevrase în așa fel ca în clipa despărțirii el să fie cu fața înspre capătul străzii dincotro veniseră.

Dar individul dispăruse.

Capitolul IV

O TENTATIVĂ DE ASASINAT

A doua zi, la ora indicată, Bogdan sună la soneria casei în care locuia academicianul Alcibiade Robescu. O casă mare, fără etaj, înaltă, cu ferestre mari de

cristal și cu un mic parc englezesc în față. Parcul avea un havuz cu niște pitici. Piticii țineau, fiecare, cîte o cofiță în mîini și din fiecare cofiță țîșnea cîte un firicel sprinten de apă care, în lumina roșietică a amurgului, reflecta toate culorile curcubeului.

Îi deschise o femeie înaltă, slabă, îmbrăcată în negru, din cap pînă în picioare. Foi negre de stofă fină, o cazacă de catifea neagră cu gulerul înalt, niște mărgele tot negre, atîrnînd peste cazacă. Părul negru, pieptănat cu cărare la mijloc și strîns într-un coc la spate, ochii cu cearcăne, ca abanosul lustruit, imobili, un chip prelung, palid, cu obrajii supți și pometi vag carminați, buze subțiri și melanice. O apariție stranie, nici frumoasă, nici urîtă, care atunci cînd te privea nu se putea să nu te impresioneze neplăcut lipsa de mobilitate a ochilor negri.

Bogdan, care nu-și pierdea ușor cumpătul, abia se putu stăpîni să nu tresară atunci cînd dădu cu ochii de ea.

— Doamna Robescu este acasă ? întrebă tare, în timp ce se străduia să-i ghicească vîrsta.

— Poftiți !... Doamna vă așteaptă.

Își dezbrăcă fîș-fîșul în vestibul. Merse în urma femeii în negru. Mai întîi, în hol, trecură apoi prin alte două încăperi și, în sfîrșit, fu introdus în încăperea unde se afla Doina Robescu.

Doina Robescu stătea pe un balansoar și se legăna ușor, ținînd ochii închiși.

— Ai venit totuși, păru ea a se mira fără să deschidă ochii. Te rog să stai lîngă mine.

De fapt, fotoliul pe care i-l indicase nu era „lîngă ea", ci în fața ei, de cealaltă latură a căminului fals, care folosea doar ca ornament, camuflînd un calorifer.

— ...Şi de ce ai crezut că n-am să vin ? întrebă el, aşteptînd ca Doina Robescu să deschidă ochii şi să se uite la el.

— Fiindcă am dorit să nu vii, îi răspunse, după o clipă, tot fără să deschidă ochii.

Răspunsul ei îl descumpăni puţin.

— Pot să plec imediat. Îmi voi putea închipui că nu m-ai invitat niciodată.

— Nu !... Rămîi !... Cînd eşti lîngă mine, îmi devii necesar.

— În ce sens necesar ?

Întrebarea nu era prea fericită, dar nu putuse rezista ispitei s-o pună.

— Prezenţa ta îmi dă un sentiment de... securitate. Şi asta îmi place. E foarte curios, nu ? Ştii, nu mi-a plăcut niciodată să mă ştiu ocrotită. Dimpotrivă, m-am simţit foarte bine atunci cînd am putut ocroti eu pe careva. Pe soţul meu, de pildă. De aceea m-am măritat cu el. Alci e un mare copil, care are nevoie de a fi ocrotit.

— Se spune că savanţii sînt nişte copii mari. Şi doar soţul dumitale e un savant, un mare savant, după cîte am auzit.

— Da, se bucură de un mare prestigiu chiar în străinătate. Mi-am putut da seama de acest lucru însoţindu-l la diferite congrese şi conferinţe internaţionale. Şi trebuie să-ţi mărturisesc, am fost mîndră că sînt soţia lui.

„Asta nu te-a împiedicat să-l înşeli cu o pramatie ca de-alde Nic. Fiindcă sigur a fost o pramatie Nichi ăla al tău", o apostrofă el în gînd.

— Ai călătorit mult în străinătate ?

— Mult ! Chiar dacă ai călători o viață întreagă, și tot n-ai putea spune că ai călătorit mult. Nu-ți ajunge o viață de om ca să vezi lumea. În comparație cu alții, însă, pot spune că am călătorit ceva. Am fost în Anglia, Franța, Italia, în țările nordice și în cîteva țări de peste ocean.

— Dacă aș fi călătorit și eu atîta cît ai călătorit dumneata... Aproape că te invidiez, zău așa.

— Știi, cîteodată...

Și nu mai continuă.

— Cîteodată, ce ? insistă el.

— Nimic !... Nimic !...

„Ce-a vrut să spună și de ce s-a oprit ?" se întrebă el.

Pe urmă, tare :

— Simțeai nevoia să-l ocrotești și pe Nichi ? întrebă el ceva mai tîrziu.

Doina Robescu abia acuma deschise ochii și se uită la el. Îl privi cu asemenea ochi, încît puteai crede că în sinea ei se întreba cine este și ce caută acolo.

— Mai ales pe el. Dar în alt fel decît pe Alci. Dar să nu mă întrebi în ce fel.

— Bine, n-am să te întreb, cu toate că tocmai aveam de gînd să-ți pun o asemenea întrebare.

De fapt, Bogdan era mai puțin curios să afle în ce fel simțise ea nevoia de a-l ocroti pe Nic decît să cunoască părerea savantului despre interiorul în care se afla acuma.

Pe o măsuță, aproape, era telefonul. Din cînd în cînd, Doina Robescu, parcă fără voia ei, privea într-acolo. Și cît timp fixa aparatul, pupilele ei exprimau teroare. După cîteva clipe oftă și din nou închise ochii. Bogdan înțelese că Doina Robescu stătea cu

ochii închiși ca să nu fie obligată să privească telefonul.

Dar tocmai acum acesta începu să sune. Doina Robescu tresări, se ridică în capul oaselor și din nou ochii, pe care parcă nu și-i putea dezlipi de pe aparat, exprimau teroare.

— Nu răspunzi ?

— (!)

— Să ridic eu receptorul ?

— Nu ! Rămîi acolo unde te afli !

Doina Robescu vorbi în șoaptă, de parcă ar fi putut fi auzită de către acela care o căuta la telefon.

Telefonul sună, sună mereu, minute în șir. Și de fiecare dată cînd un nou țîrîit începea, în ochii și pe chipul Doinei Robescu se accentua panica. Cînd după minute în șir apelul conteni, Doina Robescu răsuflă ușurată. Se lungi din nou în balansoarul său și începu să se legene. Trăsăturile i se destinseră și încet, încet obrajii palizi i se colorară.

Urmară cîteva minute penibile de tăcere. Penibile, pentru Bogdan. Venind încoace și închipuindu-și că o intuise în suficientă măsură, se fixase asupra comportamentului pe care urma să-l adopte cît timp avea să dureze întrevederea. Dar felul cum fusese primit și tenebroasele ei răspunsuri îl cam derutaseră.

— Probabil mă găsești stupidă, o auzi vorbind.

— În nici un caz stupidă. Ciudată... Poate misterioasă. Nici eu nu știu ce să cred despre dumneata.

— Cel mai bine ar fi să nu crezi nimic despre mine.

— E o dorință ?

— Poate că da.

— Am să mă străduiesc atunci să-ți fac pe plac. Bineînțeles, nu-ți făgăduiesc să și izbutesc. Știi cum

se întîmplă. De cele mai multe ori ajungi să-ţi formezi o părere despre cineva fără ca aceasta să constituie o preocupare expresă. Te trezeşti dintr-o dată că ştii despre el exact ceea ce trebuie, şi cît trebuie să ştii.

— Da ?... Şi crezi că aceasta este în toate cazurile valabil ?

— Desigur, sînt oameni mult mai greu de cunoscut. Mai ales atunci cînd aceştia fac totul ca să nu se lase cunoscuţi.

— Altceva am vrut să înţeleg. Uite, eu nu sînt de părere că toţi oamenii au darul de a putea cunoaşte oamenii. Dumneata însă constitui o excepţie.

Bogdan se uită la ea bănuitor. Nu ştia dacă vorbise serios sau îşi bătuse doar joc de el.

— Nu am, cred, motive să mă consider un foarte bun observator.

— Nu ? se îndoi ea parcă. Totuşi, cu dumneata este ceva.

— Ce anume ?

— Eşti un om... cum să spun ? Eşti un om în care aş putea avea încredere...

— Atunci de ce nu ai încredere în mine, Doina ?

Îi spunea pentru prima dată pe nume. Deschise ochii şi se uită la el parcă amuzată.

— Mi-ai spus pe nume ?

— Ţi-am spus pe nume, da. Să nu-ţi mai spun ?

— Aşa cum mi-ai spus adineaori, poţi.

— Dar cum ţi-am spus ?

— Ca un prieten mi-ai spus numele.

„Al naibii să fiu, bătrîne, dacă ştiu ce să cred despre femeia asta", îi vorbi în gînd lui Ducu.

— Dar dacă recunoşti că ţi-am vorbit ca un prieten, dumneata de ce nu mă consideri prieten ?

— Asta de unde-ai mai scos-o ? Nu fi caraghios. Te rog ! Uite, îți fac o confesiune. Am oroare să mă confesez. De aceea, nu te teme că am să te transform în duhovnic. N-ai să mă auzi niciodată spunîndu-ți : Uite, eu sînt așa și pe dincolo. Fiindcă ar trebui cu asta să încep. Pe urmă, ca și cînd ar fi fost vorba despre cu totul altceva : Adevărat că se întîmplă să te trezești că știi despre cineva ceea ce trebuie și cît trebuie să știi ?

— Mda !... Mi se întîmplă cîteodată.

— Atunci grăbește-te să *știi* și despre mine ceea ce trebuie și cît trebuie.

— Nu !... Despre dumneata, cînd am să știu, am să știu totul.

Doina Robescu schiță un zîmbet aproape ironic.

— Nu sînt convinsă. Nu știu eu despre mine *totul*. Atunci cum ai să știi dumneata ? Sau poate că ai să poți să știi. De fapt, poate că ar fi foarte bine să știi. Mi-ai spune și mie. Nici nu-ți închipui ce curioasă sînt să aflu totul despre mine. Da !... Da !... Cred că ești în stare să *știi*. Altfel, de ce prezența dumitale ar fi atît de... de reconfortantă pentru mine ?

„E ca un țipar : Nu pot s-o apuc. Mereu îmi scapă! " se căină Bogdan în sinea sa.

— Reconfortant ca un tonic ? replică el.

— N-am spus-o în sens peiorativ, te rog să mă crezi. Reconfortant, în sens de securitate. De altfel, mi se pare că ți-am mai spus-o.

Telefonul începu din nou să sune. Doina Robescu sări în picioare, dar imediat se reașeză.

— Lasă-l să sune !

Închise ochii și începu să se legene. Chipul ei din nou păli, de parcă i-ar fi pierit tot sîngele din artere.

— De ce nu-l scoți din priză dacă nu vrei să răspunzi ? întrebă Bogdan după ce telefonul conteni.

— De ce să-l scot ? Lasă-l să sune. Puțin îmi pasă.

— Îți pasă... Și încă mult, Doina.

— Ce știi tu ! replică ea fără convingere.

— Știu că ți-e teribil de frică atunci cînd sună telefonul.

— Ție nu ți-e frică ?

„Oare nu-i în toate mințile ?" se întrebă în gînd. Pe urmă, tare :

— Cînd nu vreau să fiu deranjat, îl scot din priză.

— Dar cînd auzi o cucuvaie, tot nu ți-e frică ?

— Desigur, glumești, Doina.

— Mie mi-e frică de cucuvăi. Cînd a murit mama, noaptea am auzit cucuvaia. Și dimineața, a murit. Cînd a murit fratele meu, într-un spital de campanie în Slovacia, iarăși am auzit cucuvaia. Cînd auzi cucuvaia, neapărat moare cineva. De aceea, mi-e frică... Și cînd aud telefonul, mi se face frică.

— Dar ce legătură este între telefon și... cucuvaie ?

— Nici una. Absolut nici una.

O spuse în așa fel ca el să înțeleagă că nu mai vrea să discute despre aceasta.

— Dacă va mai suna telefonul, am să-l scot din priză.

— Va mai suna, dar n-ai să-l scoți.

— Cine te sună ?

— Destinul !

— Un destin modern. Are telefon.

— Are ! Și moartea are telefon. Ai dreptate. Moartea și destinul s-au civilizat. Trebuie să fii de acord că imaginea morții necesită a fi schimbată, înlocuită cu alta. În definitiv, de ce trebuie ca ea să fie

reprezentată printr-o femeie ? Eu mi-o închipui bisexuală. Bărbat sau femeie, după împrejurări. Şi împrejurările, cînd moartea începe să se intereseze de unul sau de altul, pot fi atît de neînţelese şi atît de diverse. Sau dacă vrei, pot să mi-o închipui nu ca o fiinţă, ci ca o instituţie instalată într-o clădire modernă, cu multe etaje şi cu nenumărate birouri în care lucrează o întreagă armată de salariaţi recrutaţi dintre miliardele de oameni care au murit de cînd există oameni pe acest pămînt, salariaţi care au la dispoziţie maşini electronice de calculat, plus toată aparatura modernă, indispensabilă unei instituţii de asemenea proporţii.

— La ce ar folosi maşinile electronice de calcul ?

— La ce ? Dar e foarte simplu. Ca să stabilească precis ora, minuta şi secunda cînd trebuie să mori. Şi atunci, pe baza acestor calcule precise, unul din funcţionarii morţii să te sune la telefon şi să te anunţe din vreme, ca să te pregăteşti : „Vă informăm că veţi muri exact peste douăzeci şi patru de ore, trei minute şi douăzeci şi şapte de secunde". Şi tu să răspunzi : „Mulţumesc". Ştii, eu sînt atît de obsedată de ideea că s-ar putea ca moartea să mă cheme la telefon şi să mă anunţe că voi muri, încît, atunci cînd îl aud sunînd, mă cuprinde panica.

— Nu crezi, Doina, că aş avea motiv să mă simt jignit ?

— Jignit ? De ce ? se miră ea. Şi părea destul de sinceră.

— Că nu ai încredere în mine.

— Dar cum poţi afirma aşa ceva ? Nu ţi-am spus că prezenţa ta îmi dă un sentiment de securitate ?

— Foarte bine. Pe de altă parte, trebuie să știi că nu-i un sentiment „fals". Poți să fii sigură că sînt gata să te apăr, asumîndu-mi orice fel de risc.

— Asta o știu !

— O știi !... Și primești să te apăr ?

— Discutăm teoretic, nu-i așa ?

— Deocamdată, teoretic.

— În cazul acesta, bineînțeles că primesc să mă aperi.

— Dar ca să te apăr, ar trebui să cunosc din partea cui te paște primejdia.

— Ce ciudat !

Și după ce oftă, închise din nou ochii.

— Ce găsești ciudat ? întrebă Bogdan.

— Că naivitatea altcuiva poate constitui un fel de scut care să-ți confere un sentiment de relativă securitate.

— Naivitatea mea ?

— A dumitale.

— Mulțumesc !

— Nu ai motiv să fii jignit. Îți jur. Adică, da ! Ai putea fi jignit. De fapt, ai dreptul să fii jignit. Dar nu din motivul pe care îl crezi. Ar trebui să te simți jignit fiindcă sînt atît de egoistă. Sesizezi cît sînt de egoistă ?

— Încă n-am sesizat.

— De ce m-am întîlnit cu dumneata la cimitir, știi ?

— Nu !

— De ce te-am invitat aici, la mine, știi ?

— Nu ! Dar presupun.

Doina Robescu începu să rîdă tare, înveselită.

— Presupui ! Auziți, presupune !

Pe cine lua drept martori nu-și putea da seama fiindcă în cameră nu se mai afla nimeni.

„Cred că e puțin sărită de pe fix", își spuse din nou Bogdan, căruia îi plăcea să folosească asemenea expresii, mai ales atunci cînd se descoperea în situații care echivalau cu un impas.

— M-ai chemat, deoarece ai vrut să mă vezi, fiindcă erai singură. Exact motivul pentru care am ținut și eu să te văd, să te reîntîlnesc. Pe urmă, am mai ținut să ne vedem pentru a ne face, reciproc, transfuzii de memorie. Mai sînt și alte motive ?

Doina Robescu deschise ochii. Se uită la el o clipă, două, mai multe. Ochii ei nu exprimau nimic. Sau dacă da, Bogdan nu era în stare să le descifreze tîlcul.

— Ceea ce mă surprinde este că nu încerci să-mi faci curte. Asta înseamnă că ești un om inteligent.

— Nu-mi dau seama ce legătură poate să existe între inteligență și faptul că nu ți-am făcut pînă acuma curte.

— Ai dreptate ! Nu are nici o legătură. Totuși, dacă ai fi încercat să-mi faci curte, m-ai fi convins că nu ești inteligent.

— ... Și ai dori să rămîi cu impresia asta pînă la sfîrșit, Doina ?

— Ceea ce prețuiesc femeile cel mai puțin la un bărbat este inteligența. Și ceea ce le înfurie în cel mai înalt grad este lipsa de tact.

— Ești extraordinară, Doina. Dacă ar fi după mine, te-aș coopta în diplomație.

— Nu mi-ar plăcea. Fiindcă a lucra în diplomație înseamnă a trăi, eventual, ani de zile într-o țară străină. Și asta mi-ar displace.

— Dar nu spuneai dumneata că nu există o plăcere mai mare decît a călători ?

— Da, am spus. Şi ? Una este să călătoreşti într-una şi alta este să fii obligat să locuieşti într-o singură ţară străină, fie ea oricît de frumoasă.

— Ascultă, Doina, nu ai impresia că ne-am abătut de la subiect ?

— Dimpotrivă, am impresia că sîntem în miezul problemei.

„Ori e nebună, ori e extraordinar de şireată şi perfidă", îşi vorbi Bogdan făcînd sforţări să nu i se observe ciuda care îl stăpînea.

— Te-am întrebat foarte precis : de ce nu ai încredere în mine ?

— Tu ai încredere în mine ?

— Bineînţeles !

— Nu-i adevărat. Simt la tine o zonă de rezervă faţă de mine. Crede-mă că o simt.

Bogdan fu uimit de intuiţia ei.

— Tu o simţi, dar eu habar n-am de ea. Dar să presupunem că ea există. Există însă independent de voinţa mea şi este alimentată de felul dumitale de a fi. Oare nu-ţi dai seama că eşti o femeie stranie, ciudată ? Mă uit acuma la dumneata. Eşti îmbrăcată decent, în măsura în care o rochie de casă modernă poate fi decentă. Şi cu toate acestea, fără nici un efort, dacă mă uit la dumneata, pot să-ţi văd trupul ca şi cînd ai fi goală. Rochia nu are rolul ca să ţi-l ascundă, ci să ţi-l acopere doar în atîta măsură cît este nevoie ca să stimuleze imaginaţia spre a-l dezveli. Sufletul însă, mai precis ceea ce eşti dumneata în realitate, nu ţi-l pot vedea, oricît efort de imaginaţie aş face. Şi nu ţi-l pot vedea, fiindcă ţi-l ascunzi

sub cuirase de taine. De ce, Doina ? De ce nu ai încredere în mine ?

— Fiindcă nu am încredere în mine.

— Nu înţeleg legătura.

Doina se uită la ceas.

— Am înţeles. Trebuie să plec. Iartă-mă dacă te-am plictisit.

— Dar nu pentru aceasta m-am uitat la ceas. Mă miram că nu...

Telefonul din nou începu să sune.

— ... Că nu sună telefonul ?

— Da ! Dar uite că a început, blestematul.

— Mă duc să-l scot din priză.

— Nu !

— Ba da !

Bogdan se ridică şi se îndreptă spre măsuţa pe care se afla telefonul.

— Te rog mult să nu-l scoţi din priză.

Nu era numai o rugăminte formală, în cuvinte. Vocea Doinei suna rugătoare.

Bogdan îşi continua drumul, dar nu ca să-l scoată din priză. Ridică receptorul.

— Alo !

— (!)

Repetă apelul, dar nu răspunse nimeni. Persoana de la celălalt capăt al firului închise.

— De ce ai făcut asta ? întrebă Doina cu ton iritat.

— Nu pot suporta să te văd terorizată de un blestemat de telefon care sună din zece în zece minute.

— Nu ! Din cincisprezece în cincisprezece minute.

Bogdan din nou nu ştiu dacă vorbise serios sau numai voise să-şi bată joc de el.

— N-ai decît să-ţi baţi joc de mine.

— Dar nu-mi bat de loc. Mă cheamă tot la cîte cincisprezece minute. Poți să mă crezi. Adică, te rog să mă crezi.

— Nu e nevoie să te cred, fiindcă am să cronometrez timpul pînă la proximul apel.

— Prea tîrziu. Cred că nu va mai suna. În schimb... Și nu mai continuă.

— În schimb, ce ?

— Nimic.

— Doina, nu te supăra, dar ești imposibilă.

— Nu, sînt egoistă. Ce vrei să bei ? Un coniac ?

— Ce bei și tu.

— Un coniac parcă aș bea. Barul e acolo. Servește-te singur și toarnă-mi și mie un pahar. Nu mă judeca prea aspru că sînt o amfitrioană atît de puțin politicoasă.

Bogdan găsi barul și turnă coniac în două pahare, dintr-o sticlă de pe a cărei etichetă află că înăuntru era coniac Courvoisier. Veni cu amîndouă paharele lîngă balansoar. Ciocniră. Doina bău și se strîmbă după fiecare înghițitură. Bea fără să-i facă plăcere.

— Ți-am spus cum am denumit încăperea asta. Mai ții minte ? Sînt sigură că ai uitat.

— Am uitat.

— Camera memorială Nichi.

— Zadarnic ! Tot nu izbutești să te mistifici.

Doina Robescu făcu ochii mari.

— Nu înțeleg ce legătură există între mistificare și încăperea aceasta.

— Ești o femeie tînără, frumoasă și dornică de viață. Cu toate acestea, încerci să te mistifici mințindu-te că nu te interesează să trăiești decît din

amintirea lui Nichi. De ce te cramponezi cu atîta disperare de cultul pentru Nichi ?

— Cultul acesta mă apără. Înțelegi ? Mă apără !

— De cine ?

— De mine... Și dumneata, de cînd te-am cunoscut, mă aperi.

— Tot de dumneata însăți ?

— Da ! Tot de mine însămi. Deocamdată cel puțin.

— ...Și de altcineva nu te mai temi ?

— Nu !

— Nu te temi și de... telefon ? Parcă așa spuneai.

— Dacă nu știu cine era...

— ...Și chiar nu știi cine era, Doina ?

— Nu vreau să știu cine era. Dar oricine ar fi fost, află că nu mi-ar fi frică de telefon dacă nu mi-ar fi frică de mine însămi. Sînt o lașă.

— Mă rog, nici eu nu sînt prea curajos.

— Și o egoistă.

— Nu pot să spun că nu am și eu meteahna asta.

— Asta nu dovedește nimic.

— Nu. Dar e o constatare.

— Ar fi însă foarte important dacă ai putea dovedi.

— Ce, Doina ?

— Că ești tot atît de laș ca și mine. De pildă, dacă ai putea dovedi că, fiind în locul meu, ți-ar fi frică de liniștea de aici. Ai observat cîtă liniște este ?

— Mda ! E multă liniște.

— Tocmai fiindcă aici este atîta liniște, zgomotele, cele mai neînsemnate zgomote par, pe de o parte, asurzitoare, ca niște explozii de artilerie, iar pe de alta înspăimîntată ca o prevestire. De aceea mi-e frică de liniște. Nu liniștea în sine mă înspăimîntă, ci con-

secințele liniștii în raport cu diversele zgomote. Pe urmă, îmi dau fricâ ușile, draperiile. Deseori se întîmplă să mă cuprindă teama la gîndul că ar putea fi ascuns cineva înapoia vreuneia din uși sau pe după o draperie.

— Cine, Doina ?

— Nu știu !... Un hoț... Un asasin... Cîte nu se pot întîmpla !

— Adineaori parcă spuneai că nu te temi decît numai de dumneata însăți.

— Într-adevăr, așa am spus. Aceea e teama esențială, reală.

— Și teama aceasta ?

— E tot reală.

— Atunci care-i diferența ?

— Ultima nu-i și esențială.

— Dar teama de telefon în ce categorie intră ?

— În prima categorie.

— Ei, atunci înseamnă că este ceva deosebit de grav.

— Grav este ce se petrece înăuntrul meu, Dane. Îi spunea pentru prima dată pe nume.

— Ce se petrece, Doina ?

— ...Și ceea ce se petrece mă obosește de moarte.

— Dar ce se petrece ?

— Mă obosește de moarte, repetă ea ca și cînd n-ar fi auzit întrebarea. Și este îngrozitor că deși sînt obosită de moarte, totuși n-aș vrea să mor. Nu pot să aleg soluția aceasta, care este cea mai comodă. Dar ce spun ! Nu cea mai comodă, ci singura soluție.

— Ce se petrece înăuntrul dumitale, Doina ? întrebă el pentru a treia oară.

Mai înainte ca Doina să-i răspundă, una din uși se deschise brusc, de parcă persoana care o deschisese o făcuse dinadins ca să-i surprindă, și în pragul ei apăru o femeie a cărei frumusețe aproape îl ului.

Femei frumoase Bogdan văzuse multe. Dar aceasta era altfel frumoasă. Frumusețea ei era exotică. Era înaltă, voinică, senzuală. O femeie a cărei frumusețe se adresa în primul rînd simțurilor.

Femeia era nu numai exotic frumoasă, dar și excentric înveșmîntată. Purta o rochie de culoare mov, ciorapi de asemenea mov, iar părul vopsit într-o nuanță care dădea tot în mov. Era, cu alte cuvinte, o prea frumoasă și excentrică doamnă în mov.

— Bonjur, dragă !

Doina Robescu, auzind-o, sări în picioare.

— Ah, tu erai. Bonjur, scumpa mea.

Și alergă s-o îmbrățișeze. Bogdan observă că Doina Robescu se înroșise ca un copil prins cu minciuna.

Musafira se lăsă îmbrățișată, fără să răspundă efuziunii Doinei Robescu.

— Să nu mă murdărești cu ruj, ținu să-i atragă atenția Doinei, ai cărei obraji continuau să rămînă incendiați.

— Uite, să ți-l prezint pe Dan Văleanu: Dînsa este prietena mea, cea mai bună prietenă a mea. Unica mea prietenă, Nastasia Iovănică.

Bogdan mai-mai să rămînă cu gura căscată. Aceasta era va să zică Nastasia Iovănică, cea mai apropiată colaboratoare a academicianului Alcibiade Robescu ! Uimirea lui își avea explicația nu în faptul că cele două femei erau prietene, ci că o savantă sau, în cel mai rău caz, o savantă în devenire, poate avea o înfă-

ţişare atît de feminină. Era, desigur, o prejudecată, dar nu se putea debarasa uşor de ea, mai ales că puţinele femei cunoscute de el care desfăşurau o activitate ştiinţifică nu semănau nici pe departe cu Nastasia Iovănică.

Prietena Doinei Robescu îi aruncă o privire rece, indiferentă, lipsită cu desăvîrşire de curiozitate, de parcă nu ar fi fost o fiinţă vie, ci un obiect oarecare, insignifiant.

Bogdan făcu un pas în direcţia ei ca să se prezinte, dar, văzînd că ea îi întoarce spatele, renunţă. În schimb, Doina Robescu, care observase intenţia lui Bogdan, se înroşi la faţă şi îl privi într-un anumit fel, de parcă voia să-i ceară iertare că buna ei prietenă se purtase atît de puţin politicos cu el.

— Îmi pare bine că ai venit, dragă. Vii de acasă ?

— De la institut. L-am adus pe Alci cu maşina şi am vrut să te văd. Nu ştiu însă dacă am făcut bine.

— Dar cum poţi vorbi aşa, scumpa mea. Mi-ar fi părut tare, tare rău dacă n-ai fi venit. Zău că da.

Bogdan fu mirat că Doina Robescu depune atîtea eforturi ca s-o convingă pe prietena sa că vizita ei o bucura.

— Cum ai dormit azi-noapte ? întrebă Nastasia Iovănică.

— Foarte bine.

— Serios ?

— Dacă îţi spun.

— Eu, în schimb, am dormit îngrozitor.

— Nu mai spune !

— Îngrozitor. Toată noaptea m-a muncit un coşmar. Se făcea că eram o deportată în lagărul de la Auschwitz.

— Taci, nu mai povesti !

Dar Nastasia continuă, ca și cînd n-ar fi auzit.

— Făceam parte dintr-un convoi care urma să treacă din lagăr în camerele de gazare. Și atunci, ca să nu fiu gazată, m-am aruncat în gardul de sîrmă ghimpată prin care trecea curent de înaltă tensiune. Spre ghinionul meu însă, deși curentul nu era întrerupt, asupra mea nu avea nici un efect. Trecea curentul prin mine, îl simțeam ca un fel de șuvoi călduț, dar în loc să mă omoare, dimpotrivă, mă înviora. Voiam să mor, și nu muream. Lîngă mine, o altă femeie, imitîndu-mă, muri carbonizată, cu trupul răsucit și negru. Apoi încă altcineva. Mereu, tot alte și alte tovarășe de suferință se aruncau între sîrme și mureau imediat, numai eu nu puteam muri. Numai eu eram imună față de curentul de înaltă tensiune. În loc să mă ucidă, curentul mă vindeca, mă fortifica, spre marea mea deznădejde, fiindcă acum-acum avea să mă vadă un S.S.-ist, avea să mă ia și să mă ducă în camera de gazare. Nu mă ucidea curentul de înaltă tensiune, așa cum îmi doream, în schimb aveam să mor gazată.

— Te rog, Nastasia, contenește.

— Am terminat. Asta a fost tot visul, încheie ea.

— ...Și pînă la urmă ce s-a întîmplat ? Ați fost gazată sau electrocutată ? întrebă, aproape fără voia sa, ironic și numai fiindcă Nastasia Iovănică îi era profund antipatică.

— Nici una, nici alta. M-am deșteptat.

Răspunsul însă nu veni imediat, ci abia după ce îl măsură din cap pînă în picioare, cu un ochi critic și jignitor.

În schimb, Doina părea înspăimîntată

— Ce vis îngrozitor, draga mea! Îmi închipui cît de mult te-ai zbuciumat.

— Spre norocul meu, sînt, precum bine știi, obișnuită cu asemenea coșmaruri.

— Da, știu. Totuși...

Nastasia Iovănică se uită din nou la el și din nou îl măsură din cap pînă în picioare, aproape cu dispreț.

— Unde l-ai cunoscut?

Întrebarea sună așa de parcă Bogdan nu ar fi fost de față.

— La cimitir.

— La cimitir? Interesant.

Ce găsea interesant, Bogdan nu-și putea da seama. Nu răspunse. Continuă să rămînă în expectativă.

— Venise la mormîntul logodnicei lui. O fată foarte frumoasă.

— Nu-mi place! declară de data asta fără să se mai uite la el.

— Nu-ți place? întrebă Doina Robescu, parcă dezamăgită, tristă parcă.

— Mi-e profund antipatic, se grăbi să adauge.

— Regret că nu pot spune că antipatia este reciprocă, replică el mințind cu seninătate, îndemnat de o pornire obscură, căreia se grăbi să-i dea ascultare.

— Vezi că am avut dreptate? păru că se bucură Nastasia. E perfid.

Doina Robescu era acuma numai ochi și urechi. Nu se simțea de loc prost că oaspetele ei era jignit.

— Fă-mă și pe mine să văd, Nastasia.

Și pronunță cuvîntul văd într-un anumit fel care pe Bogdan îl neliniști.

„N-ar fi exclus ca pînă la urmă, datorită acestei îngîmfate, să mă și dea pe ușă afară", își vorbi în gînd.

— Tu ești o proastă. După tine oamenii nu sînt așa cum sînt, ci așa cum îi vezi tu. Și îi vezi idealizați.

— ...Și el cum este ?

— Ți-am spus : perfid. Din o sută de oameni cărora eu le-aș fi spus că-mi sînt profund antipatici, nouăzeci cel puțin mi-ar fi răspuns că antipatia este reciprocă, simțindu-se jigniți. Ăsta — și era un ăsta încărcat de dispreț — însă ce mi-a răspuns ? „Regret că antipatia nu este reciprocă".

Bogdan nu reacționă în nici un fel. Trebuia să-și păstreze calmul, fiindcă numai păstrîndu-și calmul o făcea pe ea să se descopere și mai mult.

„Vinde tu, frumoaso, că eu pentru asta sînt aici, ca să cumpăr. Nici nu-ți poți închipui ce mare serviciu îmi faci", o apostrofă în gînd.

— Poate te place, încercă să găsească o explicație Doina Robescu, alta decît aceea pe care i-o furnizase Nastasia Iovănică.

— În nici un caz nu mi-a răspuns astfel fiindcă mă place, cu toate că probabil nu-i displac. A crezut că va izbuti să-mi cîștige bunăvoința. Iată un motiv pentru care ar trebui să-ți devină și ție tot atît de antipatic. Un om perfid nu poate să trezească decît repulsie. E regulă generală, și tu, Doina, nu cred că te poți abate de la ea.

— Nu !... Desigur că nu !

Tonul nu era convingător.

— ...Și acesta nu e singurul motiv.

— Mai sînt și altele ? întrebă Doina cu îndoială.

— Da, desigur. De pildă, îmi e profund antipatic și din cauza nasului.

— Are un nas frumos, căută să îl apere Doina. Pe urmă, ca și cînd și-ar fi dat seama că mersese prea departe : Sau, cel puțin, un nas „corect".

— Nu din acest punct de vedere nu-mi place nasul lui. Nu-mi place fiindcă adulmecă.

Doina se uită la ea nedumerită.

— Zău că nu pricep, dragă Nastasia.

— Nu e nimic altceva de înțeles decît ceea ce se înțelege prin cuvîntul adulmecă.

— Știi, Doina, fiarele adulmecă prada, explică el, calm, însoțind explicația de un zîmbet pe care îl voia — și izbutea — ironic. Dar dacă eu sînt fiara, nu izbutesc să ghicesc de fel cine e prada. Poate dumneata ?

— E un om periculos, te asigur.

— Dacă spui tu, Nastasia, înseamnă că într-adevăr este un om periculos.

— De care va trebui să te ferești.

— De ce să se ferească de mine ? Ce rău aș putea să-i fac ?

Nastasia răspunse adresîndu-se Doinei, cu toate că întrebarea i-o pusese el.

— E în stare să te facă să suferi mult.

Fără voia ei, Doina întoarse privirile spre el. În ochii ei Bogdan citi o întrebare mută. Parcă aștepta de la el să-i confirme dacă, într-adevăr, era el în stare s-o facă să sufere.

— Am impresia că nu te-am convins, insinuă Nastasia Iovănică.

„Hotărît, femeia asta exercită o adevărată teroare asupra Doinei", își spuse el, clocotind în sinea sa.

— Ba m-ai convins.

Bogdan se ridică. Trebuia să plece. Era sigur că dacă ar mai rămînea, nesuferita de Nastasia Iovănică l-ar fi invitat să le lase singure.

— Te rog să-mi îngădui să mă retrag, Doina.

— Faci foarte bine, domnule, veni răspunsul insolent al Nastasiei, care, acuma, din nou catadicsi să-l privească.

— Pot să-l conduc? ceru Doina consimțămîntul Nastasiei.

— Îl va conduce Mona, hotărî Nastasia.

Se ridică și se duse să sune.

Peste cîteva minute apăru în ușă femeia îmbrăcată în negru.

— Mona, te rog să conduci pe domnu', porunci Nastasia, ca și cînd ea ar fi fost stăpîna casei.

Bogdan salută printr-o simplă înclinare a capului pe cele două femei, după care o urmă pe Mona.

Mona mergea înaintea lui, cu mersul ei ciudat, dreaptă și țeapănă. Privită din spate, din cauza mersului, dar și a trupului țeapăn, părea mai curînd un robot.

Străbătură din nou aceleași încăperi. În timp ce-și îmbrăca fîș-fîșul, Bogdan întrebă într-o doară:

— Dumneata, Mona, ești de mult în serviciul familiei Robescu?

— Nu chiar așa de mult, domnule. Doamna Nastasia m-a recomandat doamnei Robescu.

— Ai fost înainte în serviciul doamnei Iovănică?

— Nu. Dar vă interesează chiar atît de mult persoana mea, domnule?

— Am întrebat din pură curiozitate.

Și luă pălăria din mîna Monei. În clipa aceea o privi în ochi.

„Are ochi de pește mort", își spuse întorcîndu-i spatele.

Se înnoptase. Bogdan o porni pe jos. Era furios pe el însuși, pe Doina Robescu, dar mai ales pe Nastasia Iovănică. Gîndurile îi erau încîlcite ca un ghem de ață, dar nu dorea acuma să le descurce. Acuma nu simțea decît nevoia să meargă, să meargă. Mai întîi trebuia să-și destindă nervii. Abia pe urmă avea să încerce a-și descîlci gîndurile. De fapt, el știa că ele aveau să se descîlcească singure, atunci cînd va sta de vorbă cu Ducu. În prealabil, însă, trebuia să se destindă.

Își aprinse o țigară, vîrî mîinile în buzunar și își continuă drumul. Ferestrele începeau să se lumineze. Unele erau deschise. Bogdan auzi un copil plîngînd și imediat vocea aspră a unei femei certîndu-l :

„Arde-te-ar focu' să te ardă, spurcăciunea dracului, numai de smiorcăit ești bun".

Dintr-o curte începu să-l latre un cîine. Bogdan se opri, începu să-i vorbească, și cîinele se domoli, ascultînd atent vocea, ca și cînd ar fi vrut să înțeleagă ce i se vorbește. Abia pe urmă, după ce omul se îndepărtă, începu din nou să latre, dar fără convingere.

Bogdan simți pe obraz un strop de ploaie. Întinse palma. Încă un strop veni să i se odihnească în palmă. Cerul se închisese aproape. Din toate părțile continuau să năvălească norii ca niște dihănii apocaliptice. Grăbi pasul.

...Și iată, din direcția de unde venea el, apăru o mașină. În speranța că ar putea fi totuși un taxi providențial, merse mai încet. Nu era un taxi, ci o ma-

șină particulară. Sesiză primejdia abia în clipa cînd observă că mașina urcă pe trotuar cu roțile din dreapta. De intenția conducătorului, însă numai atunci cînd observă că acesta, în loc să redreseze mașina, dimpotrivă, accelerează și pornește direct asupra sa. Fu un nou prilej pentru el să constate ce mare rol joacă, în caz de primejdie, sîngele rece. Dacă el, cuprins de panică, ar fi căutat să scape prin fugă, șoferul ar fi accelerat, l-ar fi ajuns din urmă și l-ar fi călcat, omorîndu-l. Bogdan procedă altfel. Conștient de primejdie, înțelese că singura lui șansă era să-l păcălească pe șofer. Să-l facă să creadă că încearcă să scape lipindu-se de gardul unei case, pentru ca atunci cînd mașina avea să-l caute în partea aceea el să sară exact în direcția opusă. Planul îi trecu prin minte fulgerător, în timp ce mergea de-a-ndoaselea, abătîndu-se tot înspre dreapta. Apoi, cînd șoferul micșoră unghiul în așa măsură încît el, Bogdan, numai dacă ar fi avut darul să intre în zid ar fi putut scăpa cu viață, făcu un salt acrobatic înspre stînga, pînă dincolo de rigolă.

Șoferul, care nu prevăzuse această manevră, sau chiar dacă o prevăzuse n-o considera realizabilă, șterse zidul cu aripa mașinii. Din cauza vitezei, acuma Bogdan rămăsese în urmă. Tentativa odată eșuată, asasinului nu-i mai rămase altă soluție decît să spele putina. Lucru pe care îl și făcu.

Cu toate că Bogdan, făcînd săritura acrobatică, căzuse rostogolindu-se pînă în stradă, izbuti să scoată revolverul pentru orice eventualitate. Dar nu i se ivi prilejul să-l folosească, fiindcă între timp mașina dispăruse după colț.

DIN NOU DESPRE NIC ȘIMANDAN

De la primul telefon public. Bogdan îl sună pe Ducu acasă, fiindcă la ora aceea era mai probabil să-l găsească acolo. Norocul îl favorizează.

— Bătrîne, trebuie neapărat să te văd.

— Haide, vino. Mătușa Sabina ți-a oprit niște baclavale.

— Multe ?

— Destule ca să ți se aplece.

— Atunci alerg.

De fapt, Bogdan nu alerga de loc. Mai întîi, fiindcă nu putea să alerge. Șchiopăta și îl durea din ce în ce mai tare piciorul. În al doilea rînd, chiar dacă ar fi putut, tot nu ar fi făcut-o, fiindcă voia să se convingă dacă mai este sau nu urmărit. (Și pînă a nu-i da telefon lui Ducu, își verificase mereu spatele, folosind toate șiretlicurile. Dar voia să fie absolut sigur. De altfel, după tentativa de asasinat, în mod logic, nu avea cine să-l urmărească.)

Îi deschise mătușa Sabina.

— Sărut mîna, mătușică.

— Bună seara, băiatule ! Bine că ai ajuns odată.

— Ei, ce zici, mătușică, de mirosul meu ? Fain, nu ? Tocmai de pe Călărași mi-a mirosit a baclavale. Și iacă-tă-mă.

— Ai un miros bun, băiatule. Haide de mănîncă.

— Mai tîrziu, mătușică. Acuma am ceva de vorbit cu Ducu.

Ducu era nerăbdător să afle ce se întîmplase.

— Ei ?

— Bătrîne, tu ai văzut piesa lui Eftimiu : „Omul care a văzut moartea" ?

— Am văzut-o.

— Eu n-am văzut piesa, dar am văzut moartea cu ochii.

— Și eu care te credeam la Doina Robescu.

— Ascultă !

Și îi povesti tot ceea ce se întîmplase în după-amiaza acelei zile, începînd cu vizita la Doina Robescu.

După ce termină, cîteva minute tăcerea se așternu între ei. Ducu se întunecase la față. În schimb, Bogdan își recăpătase buna dispoziție.

— ...Așa că, bătrîne, de data asta n-am să te pun să-ți scoți pălăria. Nu-i nimic. Ai să ți-o scoți tu altă dată. Ceea ce mă necăjește este faptul că nu știu dacă m-am comportat cum trebuie. Ajută-mă tu.

— Trebuie să analizăm faptele. De unde să începem însă ?

— Naiba știe ! Dacă ar fi să ne luăm după ce mă frămîntă cel mai mult, ar trebui să începem cu sfîrșitul.

— Bine. Să începem cu sfîrșitul.

— În cazul acesta să-mi spui : Am făcut bine sau rău că nu m-am folosit de revolver ?

— Dar tu ce crezi ?

— Fără să am intenția de a trage cenușa pe turta mea, cred că am procedat bine.

— Vreau să aud care au fost considerentele care te-au determinat să nu tragi.

— Păi, ca să nu mă desconspir. Dar cu asta n-am spus mare lucru. Tu ai amintit de considerente. Să fiu al naibii dacă în clipele acelea m-am gîndit la considerente. Atîta mi-a fost clar : că nu trebuie să mă desconspir. Pe urmă, cînd mai m-am limpezit, mi-au apărut în minte și considerentele, care, dacă au existat — și sigur că au existat în subconștient — m-au împiedicat să apăs pe trăgaci.

Și acuma să-ți înșir considerentele. Prima întrebare pe care mi-am pus-o a fost următoarea : Știu ei cine sînt ? Un răspuns precis la întrebarea asta deocamdată nu putem da. Este, bătrîne ?

— Este.

— Deci un răspuns precis nu putem da. Dar să zicem că au aflat-o. În cazul acesta, întrebarea este : au încercat să mă curețe pur și simplu fiindcă sînt ofițer de securitate sau fiindcă am început să-mi vîr nasul în treburile lor ? Dar și într-un caz, și în celălalt e greu de presupus că niște agenți deștepți ar recurge la crimă. Ei știu că locul meu îl va lua un altul sau alții. Dar, cum se întîmplă de cele mai multe ori să mai calce și în gropi, am putea accepta că au căutat să-mi facă de petrecanie fiindcă au aflat cine sînt. Datorită unor precedente, eu, unul, nu cred.

— La ce precedente te referi ?

— De fapt, la unul singur, concludent : Crima de la barul „Meridian". De ce a fost ucis omul acela nu știm. Ceva însă tot știm. Că în ziua respectivă el dăduse întîlnire Doinei Robescu în Cișmigiu. Ce mai știm ? Mai știm că cel puțin la început avea aerul unui om care se teme să nu fie urmărit. Noi nu știm încă dacă nu mai avusese și alte întîlniri cu Doina Robescu. Foarte probabil că da.

— Vrei să spui că a fost omorît fiindcă s-a întîlnit cu ea ? întrebă Ducu.

— Asta vreau să spun. Desigur, ai putea să-mi replici : „Băiete, e o simplă afirmaţie. Dovedeşte că aşa stau lucrurile." Dovezi directe nu-ţi pot aduce. Dar nişte dovezi indirecte am să încerc. Ţi-am povestit că ieri, cînd am condus-o pe Doina Robescu de la cimitir pînă acasă, la un moment dat am simţit că duc după mine o trenă ca o mireasă adolescentină. N-am ştiut atunci, şi nu ştiu nici pînă astăzi, pe care dintre noi doi ne urmărea : pe Doina Robescu sau pe mine ? Eu înclinam să cred că pe Doina Robescu. Acuma, însă, ştiu că nu pe ea, ci pe mine. Va să zică, ieri m-au urmărit, iar astăzi au încercat să mă cureţe. Prompt, expeditiv. E clar ?

— Clar. Tu tragi de aici concluzia că toţi aceia care încearcă să se apropie de Doina Robescu trebuie lichidaţi prompt ?

— După tine, nu ?

— Poate că şi după mine.

— În cazul acesta, putem merge mai departe. Deci, o primă concluzie : După toate probabilităţile, au încercat să mă cureţe nu fiindcă îmi cunosc adevărata identitate, ci pentru că m-am apropiat de Doina Robescu.

— Stai puţin, băieţaş. Dar dacă au vrut să-ţi facă de petrecanie şi pentru una, şi pentru alta ?

— Cum naiba ar fi putut să afle cine sînt ?

— Te-au urmărit.

— Zău că mă jigneşti.

— Bine. De acord că nu ai fost urmărit. Noi însă trebuie să găsim răspuns la toate întrebările. Şi iată

încă o întrebare : Dacă nu te-au urmărit, de unde au ştiut ei că te-ai dus să faci o vizită Doinei Robescu ?

— Pur şi simplu, fiindcă m-au văzut intrînd la ea. Eu cred că s-au convins şi ei că ai mai multe şanse atunci cînd fugi numai după un iepure.

— La ce iepure te referi ?

— La Doina Robescu.

— Vrei să spui că ei se rezumă s-o urmărească doar pe ea ?

— În general, se rezumă să ţină sub supraveghere casa. Atunci cînd însă pleacă în oraş probabil că o urmăresc.

— Mda ! Este posibil.

— În cazul acesta, te întreb pentru a doua oară : Am procedat bine sau rău că n-am făcut uz de revolver ?

— Cred că ai făcut bine. Dacă te-ai fi folosit de revolver, ar fi însemnat să te desconspiri. Sau aproape să te desconspiri. Permisele de port-armă nu se dau lui fiştecine.

— Va să zică putem considera epuizat unul din punctele la ordinea zilei : tentativa de asasinat împotriva mea.

— Să trecem atunci la cel de-al doilea punct. La Doina Robescu. Tu, băiete, te-ai mulţumit să relatezi faptele. A fost o expunere cum se poate mai obiectivă. Vreau să-ţi aud părerea.

— Tu ştii că nu prea îmi place să fac „expuneri", luat aşa, pe nepusă masă. Mă pierd în amănunte. De aceea, aş prefera să-mi pui întrebări.

— Bine. Am să-ţi pun întrebări. Încep cu una foarte generală : Ţi-ai făcut o părere despre Doina Robescu, acuma, după ce ai cunoscut-o ceva mai bine ?

— Asta numești tu întrebare generală ? E cea mai a naibii întrebare pe care mi-ai fi putut-o pune, cu toate că ți-aș putea răspunde imediat și fără să am impresia că m-am pripit cu răspunsul : Doina Robescu nu-i în toate mințile. Dacă vrei să știi, spun și asta dacă nu cu mîna chiar pe inimă, în orice caz foarte aproape de ea : Doina Robescu, puțin măcar, nu-i în toate mințile. Pot afirma lucrul acesta, dar cu asta nu am caracterizat-o. Fiindcă, imediat, tot eu îmi pun întrebarea : Bine, să zicem că e un pic nebună. Dar oare de ce este așa ? Nebunia ei ține de biologic sau dereglarea se datorește unor factori exteriori ?

— Are vreo importanță ? întrebă Ducu.

— Are. Și am să-ți explic de ce. Cum ți-am spus, puțin, puțin Doina Robescu este sărită de pe fix. Dar în relațiile ei cu oamenii sau, poate, numai cu anumiți oameni pare mai nebună decît este în realitate. Din ce cauză ? Fiindcă, zic eu, se teme de cineva. De cine anume, nu știu. De asemenea, nu știu din ce motiv se teme de el. Ca să n-o omoare ? Sau se teme ca nu cumva acela să divulge soțului ei un anumit lucru ? Cu alte cuvinte, Doina Robescu este o ființă un pic nebună care pare sau, mai precis, care se comportă într-un chip mult mai bizar datorită faptului că cineva o terorizează și datoria noastră este nu s-o suspectăm, ci s-o eliberăm de teroare... Aceasta ar fi concluzia logică. Totuși, taie-mă, spînzură-mă, nu pot trage o asemenea concluzie.

— Înțeleg. N-o consideri deasupra oricăror bănuieli, așa-i ?

— Exact. N-o consider deasupra oricărei bănuieli și, în consecință, aș trece-o pe o listă a suspecților.

— Atunci, haide să întocmim o asemenea listă și s-o inaugurăm, trecînd-o pe Doina ta în frunte.

— Dacă o trecem în fruntea listei cred că ăm nedreptăţit-o.

— Deocamdată. Ierarhia o vom stabili mai tîrziu. Și acuma să mergem mai departe. Mai vezi pe careva ce ar merita să figureze pe listă ?

— Păi, în cazul acesta, eu zic să-l trecem pe acela de care se teme Doina Robescu. Deoarece nu știm cum îl cheamă, să-l notăm cu X.

— Dar dacă nu e unul singur, ci mai mulţi ?

— Atunci scrie așa : X... și compania.

— Măi băiete, poţi să-mi explici de ce îi bagi pe toţi în aceeași oală ? Și pe Doina Robescu, și pe X... și compania ?

— Ai dreptate. De vreme ce Doina Robescu se teme de X... și, eventual, de complicii săi, înseamnă că ori ea, ori celălalt sau ceilalţi nu au ce căuta pe listă. Și cu toate acestea, părerea mea e să-i trecem pe toţi.

— Bine, atunci să-i trecem și pe ei. Dar dacă procedăm în felul acesta, atunci înseamnă că nu trebuie s-o omitem pe Mona. Eventual, pe Nastasia Iovănică. Da ?

— Îi trecem pe toţi.

— Nastasia Iovănică este cea mai apropiată colaboratoare a lui Alcibiade Robescu.

— Știu.

— Și totuși susţii să fie trecută și ea pe listă.

— Exact !

— Fiindcă n-o poţi suferi. Dacă nu te-ar fi jignit...

— Nu pentru asta, ci fiindcă este suspectă.

— Suspectă ? Mă rog, să zicem că e suspectă. Dar mi se pare absurd s-o vîri în aceeași oală cu ceilalți.

— Și mie mi se pare absurd, dar trece-o și pe ea pe listă.

— Te-ai ținut tare. Și acuma, haide să încercăm a încropi cît de cît o ipoteză din puținele date pe care le avem. Vrei să încerci ?

— Nu ! Nu mă încumet, bătrîne. Mai bine încearcă tu.

— Bine ! În cazul acesta s-o luăm cu începutul. Sînt exact șase luni de cînd un oarecare Nic Șimandan și-a zburat creierii în momentul cînd un ofițer de miliție s-a dus la el acasă să-i ceară unele informații, probabil fiindcă își închipuise că venise să-l aresteze. Nic Șimandan era instructor artistic la o întreprindere textilă. Aceasta era meseria lui oficială. Cu ce se ocupa în realitate, nu știm. După partiturile cu care mîzgălise pereții, am putea presupune că în timpul său liber compunea muzică. Dar am greși, din motivele pe care le cunoști. Nic avea o prietenă, care a fost omorîtă de o demență și care, după toate probabilitățile, fusese complicea lui în niște treburi necurate, probabil culegere de informații. Nu trebuie să uităm că Nic fusese scos de la o școală de reeducare de către Aram Șimandan și înfiat. Acolo Nic făcuse parte din acea categorie de delicvenți minori despre care educatorii au părerea, confirmată de experiență, că în ciuda faptului că au o purtare bună, în tot timpul cît rămîn la școală, scurt timp după ce li se dă drumul sînt readuși înapoi.

Cu Nic s-au înșelat însă. Și aceasta nu datorită faptului că apreciaseră greșit adevărata lui fire. În privința asta sigur că nu s-au înșelat. Eroarea lor a

constat în faptul că nu și-au dat seama că era mult prea șiret și perfid ca să se lase prins a doua oară.

Cînd s-a apucat să facă spionaj, cu alte cuvinte cînd a fost racolat, și de către cine, nu știm. În orice caz, pare mult mai probabil că nu cu mult înainte de a se sinucide. Poate mai de vreme cu un an, sau cel mult doi. Ce informații a culeș și cît de importante au fost ele, tot nu știm. În orice caz, nu a lucrat pe cont propriu. Trebuie să mai adaug că, scurt timp înainte de a se sinucide, se angajase într-o acțiune care, dacă i-ar fi reușit, l-ar fi situat printre spionii de talie internațională : invenția lui Alcibiade Robescu. Ca să intre în posesia datelor necesare, agentura de care asculta Nic s-a gîndit să strecoare în cetate calul ei troian. În acest scop l-a introdus în viața Doinei Robescu. Dacă ținem seama de frumusețea ticălosului, nu e de mirare că planul le-a reușit. Le-a reușit însă numai parțial, fiindcă Nic Șimandan s-a sinucis. Pînă aicea totul este sau pare foarte clar. Mai departe însă lucrurile se complică. Și se complică fiindcă un individ — nu știm nici cine era și nici ce hram purta, deoarece nici pînă în prezent nu l-am putut identifica — care încearcă, la rîndul său, să ia legătura cu Doina Robescu este împușcat. Imediat după aceea, te vîri tu pe fir. Faptul acesta cuiva nu place.

— De ce ?

— Fiindcă acel cineva și-a închipuit că ai început să-i faci curte cu scopul de a deveni amantul ei.

— Vrei să spui că postul de amant al Doinei Robescu este rezervat pentru altcineva ?

— Știu eu ? Dacă, după moartea lui Nic, toți aceia care se apropie de Doina Robescu sînt curățați sau

se încearcă a fi curăţaţi, înseamnă că ei intenţionează să pună în undiţa destinată nevestei savantului, în locul lui Nic, o altă momeală...

— În cazul acesta, nu ne rămîne decît să stăm în banca noastră pînă apare celălalt şi abia atunci să acţionăm din nou.

— Nu putem, fiindcă sînt alte motive care nu ne îngăduie să stăm.

— Care, bătrîne ?

— Păi nu spuneai că Doina Robescu se află într-o totală dependenţă faţă de Nastasia Iovănică ? Sau poate te-ai înşelat ?

— Nu, nu m-am înşelat.

— Va să zică, Doina Robescu este dominată de Nastasia Iovănică.

— Este !

— Pe de altă parte, ţi-ai dat seama că Doina Robescu se teme de ea.

— Teribil se teme.

— Va să zică se teme şi de Nastasia Iovănică. Dar noi ştim că mai există cineva de care ea se teme. De acela care o căuta cu telefonul. Deci, iacătă cel puţin două persoane de care Doina Robescu se teme. Numai într-un singur caz ar fi posibil să nu existe cea de-a doua persoană : în cazul cînd acela care o suna mereu a fost chiar Nastasia Iovănică.

Bogdan începu să-şi frece genunchiul cu înverşunare, dar nu fiindcă îl durea acuma mai tare, ci ca să cîştige timp înainte de a răspunde.

— Exclus nu-i, dar eu nu cred.

— Bine ! Atunci te întreb : După părerea ta, Doina Robescu se teme atît de Nastasia Iovănică, cît şi de acela cu telefonul din acelaşi motiv ?

— În nici un caz, bătrîne. Într-alt fel se teme de Nastasia Iovănică, și într-alt fel de acela care a tot telefonat.

— Sigur ?

— Sigur ! În foc nu pun mîna, dar cred că nu greșesc făcînd o asemenea diferențiere.

— În cazul acesta lucrurile se complică și mai mult.

— Mda !... Al naibii încurcă savanta !

— Mă rog, și cum arată dumneaei ? E frumoasă ?

— Află că pînă a nu o vedea pe Nastasia Iovănică nu-mi puteam închipui o savantă fără ochelari, fără un pic de mustață, îmbrăcată cu gust, în mov și, pe deasupra, tînără și al naibii de frumoasă.

— Va să zică Nastasia Iovănică nu poartă ochelari și n-are nici măcar o umbră de mustață ?

— N-are. Și e frumoasă s-o faci cadră.

— Va să zică o savantă tînără și frumoasă, de care Doina Robescu se teme. Foarte ciudat !

— Poate ca să n-o spună lui bărbatu-su că și-a făcut de cap cu Nic Șimandan. Deși personal am îndoieli că acesta ar putea fi motivul.

— Atunci de ce se teme ?

— Un motiv, totuși, trebuie că există.

— Fără îndoială. Dar care ar putea fi acel motiv ?

— Mă tot întreb și eu.

— Trebuie să ne interesăm mai îndeaproape de frumoasa savantă. În altă ordine de idei, cu tine cum facem ?

— Cum faceți cu mine ? Zău că nu pricep !

— Cum facem ca să nu mai dea o mașină peste tine ?

— Lasă că de acuma încolo, ca să zic așa, avizat, am să știu să mă păzesc.

— Cînd te mai întîlnești cu Doina Robescu ?

— Întîlnire nu ne-am mai dat. Din cauza movomanei ălcia de Nastasia. Dar am s-o caut încă astăzi la telefon.

— Și dacă nu-ți răspunde ?

— Am să mă duc s-o vizitez acasă, mîine cel mai tîrziu. Eu sînt întru totul de acord cu proverbul care spune : „Bate fierul cît e cald".

— Bine ! Tu cultiv-o pe Doina Robescu, și eu am să caut să iau cunoștință de biografia Nastasiei Iovănică.

— Și despre Mona, bătrîne ? întrebă Bogdan. Pe călugărița aia asexuată zău că aș pune-o responsabila măcelăriei de unde cumpăr carne. Să fiu al naibii dacă te mint, însă de fiecare dată cînd mi-o amintesc, o văd despicînd cu satîrul, și cu o îndemînare pe care măcelarul nostru n-o are, niște antricoate.

— Bineînțeles că mă voi interesa și de ea.

— Știi la ce mă gîndesc eu ?

— La ce ?

— Că n-ar strica s-o trag puțin de limbă pe Doina Robescu.

— În legătură cu ce ?

— Poate că știe cine era tipul cu care s-a întîlnit în Cișmigiu.

— Ca să faci treaba asta va trebui să-i spui cine ești în realitate. Or, de vreme ce nu ai încredere deplină în ea, nu e cazul să te desconspiri.

— Ai dreptate. În cazul acesta va trebui să-mi joc mai departe rolul. Cine știe ! Poate că, pînă la urmă, fără să i-o cer, mă face duhovnicul ei.

— Foarte bine. Joacă-l. Numai că cu socot necesar să ți-l dau pe Piciorus pentru cîteva zile.

— Ce naiba să fac cu el ?

— Ca să te ajute să-ți verifici spatele. E foarte important să știm dacă ești sau nu filat.

— Bine, bătrîne. Dă-mi-l pe Piciorus pentru o săptămînă.

Ducu îl căută pe Alcibiade Robescu la institut. Dar ca să poată sta de vorbă cu el, trebui să aștepte aproape o oră, savantul fiind ocupat în laborator. Deși vizita îi fusese anunțată și cu toate că el însuși fixase ora cînd îl putea primi, îl lăsase totuși să aștepte.

Cînd reveni în birou, Alcibiade Robescu era bine dispus și fredona o melodie din opereta „Voievodul Țiganilor". Era un bătrîn înalt și frumos, de aproape șaptezeci de ani, cu o coamă leonină colilie și cu o mustață groasă prelungită mai jos de colțurile gurii. Avea o voce puternică de bas, de loc îmbătrînită. Privindu-l, Ducu își spuse că savantul era cel mai fermecător bătrîn pe care îl întîlnise în viața sa. Ochii albaștri și zîmbetul ce-i înflorea des în colțul gurii erau factorii ce hotărau acel farmec inefabil.

— Mi se pare că v-am făcut să așteptați. Dar vă rog să mă iertați. A trebuit să verific niște experiențe. Acuma însă sînt la dispoziția dumneavoastră.

Și zîmbi cu zîmbetul care îl întinerea parcă.

— Tovarășe academician, vizita mea v-a fost anunțată...

— Da, mi-a fost anunțată. Despre ce anume este vorba, tovarășe maior Mănăilă ?

— Dumneavoastră lucrați la o invenție de o mare importanță.

— Exact. De cea mai mare importanță.

— În legătură cu această invenție, în ceea ce vă privește, ați luat măsurile necesare pentru păstrarea secretului ?

— Cred că da, tovarășe maior.

— Ei bine, aflați că, totuși, ceva a transpirat în afară. Cei ce nu ne iubesc au fost informați că lucrați la o invenție excepțional de importantă.

— O bănuială ?

— Nu, o certitudine. În ce stadiu se află invenția dumneavoastră ?

— Sîntem abia la începutul eforturilor noastre.

— Tovarășe academician, trebuie să vă spun, în mod cu totul confidențial, că acei ce se interesează de invenția dumneavoastră au și început să acționeze.

— Aicea, la institut ?

— Poate că și aici. Deocamdată, în altă parte. Dar pînă la urmă, urmele lor vor duce — dacă încă nu duc — și aici la institut.

— Și totuși...

Dar renunță să mai continue.

— Totuși, ce ? insistă Ducu.

— ...îmi este foarte greu să cred că a putut transpira prin cineva dintre colaboratorii mei.

— În afară de dumneavoastră și de colaboratori, cine mai știe despre ce fel de invenție este vorba ?

— Din anturajul meu, nimeni. Celelalte cîteva persoane, datorită poziției lor, sînt în afara oricăror bănuieli.

— În acest caz, nu vă rămîne decît să fiți de acord că a vorbit cineva dintre colaboratorii dumneavoastră.

— Am încredere deplină în ei, tovarășe maior.

— Tovarășe academician, viața nu-i netedă ca o autostradă. În viață se întîmplă ca persoane de cea

mai mare încredere, din anumite motive, sau datorită unor împrejurări nenorocite, să calce alături cu drumul.

— Da, probabil că aveți dreptate.

— Cine sînt colaboratorii dumneavoastră ? Mă refer la aceia care cunosc la ce fel de invenție lucrați.

— Colaboratorii mei, tovarășe maior, sînt în număr de trei : Nastasia Iovănică, Amedeu Geană și Samoilă Huzum.

— I-ați enumerat în ordinea pregătirii și aportului cu care contribuie fiecare la realizarea invenției ?

— Da ! Cred că da. Știți, în legătură cu tovarășul Geană... N-aș vrea să-l nedreptățesc. Sînt aproape convins că este tot atît de bun ca și tovarășa Iovănică.

— Acuma aș vrea să vă pun o întrebare mai delicată. Dacă v-aș cere să-mi citați aceste nume în raport nu cu pregătirea profesională, ci cu încrederea pe care le-o acordați, ce ierarhie ați stabili ?

Alcibiade Robescu nu se grăbi cu răspunsul.

— Ați numit întrebarea — vorbi el mai tîrziu — delicată. În realitate, este imposibilă.

— De ce ?

— Pentru simplul motiv că îmi este imposibil să stabilesc o ierarhie. V-am mai spus că am în toți o încredere deplină. Dacă ar fi alftel, nu aș putea lucra cu ei. Încredere atît în ceea ce privește pregătirea profesională, cît și în ceea ce privește atașamentul lor sincer la regimul nostru.

— În cazul acesta, mi-aș îngădui să vă pun o altă întrebare, la care, sper, nu vă va fi chiar atît de greu să-mi răspundeți.

— Puneți-o și, dacă îmi va sta în putință, vă voi răspunde.

— V-aș ruga să-i caracterizați, în puține cuvinte, așa cum îi vedeți dumneavoastră.

— Asta cred că va merge mai ușor. Să încep cu... cu cine să încep ?

— Cu cine vreți dumneavoastră.

— Să încep cu Amedeu Geană. Nu are decît treizeci și patru de ani, dar încă de pe acuma i-au apărut mai multe lucrări în Editura Academiei, iar în revistele din străinătate, vreo zece articole care au stîrnit interesul unor somități. Aici, la institut, este adjunctul meu și îl consider demn de această funcție. Oricînd mă poate înlocui cu deplin succes. Dacă aș fi ceva mai tînăr și în același timp invidios, probabil că pînă acuma mi-ar fi devenit teribil de antipatic. La anii săi, el, Amedeu Geană, are satisfacții pe linia activității științifice, pe care eu, atunci cînd eram ca el, nici nu le visam. Îmi pare rău, pentru el bineînțeles, că acestor satisfacții de ordin științific nu li se adaugă altele privind viața sa personală. Unui om de știință îi este greu să pronunțe cuvîntul fericire. Un om de știință, mai ales cînd este dublat de un filozof, știe că omul obișnuit înglobează în sfera acestei noțiuni micile lui satisfacții de ordin biologic și spiritual. Revenind la discuția noastră, vreau să spun că îmi pare rău că Amedeu Geană nu are parte de acel dram de mulțumire cunoscut sub denumirea hiperbolizată de fericire. În prezent e singur. A fost căsătorit, dar nevastă-sa l-a părăsit. Mi se pare că a plecat din țară anul trecut. Are un băiat pe care îl crește mama lui. Nu s-a recăsătorit și, după cît mi-am putut da seama, nici nu are de gînd s-o facă prea curînd.

Este, după părerea mea, un om „nefericit", în ciuda satisfacțiilor, și nu puține, pe care i le oferă cercetarea științifică.

— Îmi îngăduiți o întrebare, tovarășe academician.

— Cu plăcere.

— Care sînt relațiile dintre dumneavoastră și Amedeu Geană ? Vreau să spun : ele se rezumă numai la relațiile de muncă aici, la institut, sau există și altele, de prietenie, de amiciție, dincolo de zidurile acestei clădiri.

— Dumneavoastră nu-l cunoașteți pe Amedeu...

— Nu, încă nu am avut plăcerea să-l cunosc.

— Asta înseamnă că aveți de gînd s-o faceți de acum încolo.

— Foarte posibil.

— Cînd îl veți cunoaște, vă veți da seama că Amedeu e un adevărat urs. Adică, nu-i de loc sociabil. Înainte, pînă a nu-l fi părăsit soția, era alt om. Mult mai sociabil. E drept, asta se datora în mare măsură nevestei-sale, o femeie frumoasă, veselă și poate puțin cam prea mondenă. Dar așa sînt în general femeile. Pe atunci ne vedeam mai des. Ieșeam în oraș împreună cu soțiile, la spectacole. Foarte adesea soția mea îi invita la masă. Dar după ce nevastă-sa l-a părăsit, nu ne mai vedem decît aici la institut. Duce, am aflat, o viață de pustnic. A iubit-o mult, de vreme ce, la vîrsta lui, încă nu se poate redresa.

Alcibiade Robescu tăcu. Făcea impresia că terminase de spus tot ceea ce considera el că merita a fi cunoscut de către Ducu.

— Ce fel de fire are ?

— Este o întrebare cam prea generală, tovarășe maior.

— Cum se comportă față de ceilalți colegi ?
— Ireproșabil.
— Invidios ?
— Nu !
— Vanitos ?
— Mda ! Presupun că e mult mai vanitos decît lasă să se vadă. Cred însă că vanitatea este ținută în frîu de rațiune. Și asta este foarte bine, fiindcă are un cap care știe să gîndească echilibrat.
— Irascibil ?
— Nu cred. În orice caz, omul are nervi, și nu sfori.
— Exuberant ? Mă refer la perioada pînă a nu-l părăsi soția.
— În nici un caz.
— Probabil, mai curînd o fire închisă ?
— Mda ! Relativ închisă.
— În ultimele săptămîni ați observat vreo schimbare în comportamentul său ?
— Da ! Cred că ceva îl frămîntă.
— Interesant ! Bănuiți cam despre ce ar putea fi vorba ?
— În orice caz, nu-i ceea ce eventual credeți. Am impresia că s-a îndrăgostit sau e pe punctul de a se îndrăgosti de cineva.
— Este cumva un sentimental ? Vă mărturisesc, e o întrebare pe care v-o pun cu o oarecare jenă, deoarece sînt și eu robul unei prejudecăți, într-o oarecare măsură, recunosc, idioată. Anume, că sentimentalismul este incompatibil cu cercetarea științifică.
— Aveți dreptate. E o prejudecată. Un om de știință poate fi un sentimental, cu toate că, logic, nu ar avea motive să fie. Dar oamenii de știință sînt și

ei oameni. În ceea ce îl privește pe Amedeu Geană, nu cred că este un sentimental.

— Altceva ?

— Nu știu ce v-ar mai putea interesa. Aș propune să trecem la Nastasia.

— Vorbiți-mi atunci de tovarășa Nastasia Iovănică.

— Nastasia e în primul rînd femeie...

— Mă iertați că vă întrerup. De ce ați ținut să faceți, de la început, această precizare ?

Alcibiade Robescu zîmbi, și Ducu își spuse din nou că savantul era cel mai fermecător bătrîn pe care îl întîlnise în viața lui.

— Știți, cineva a spus : sînt om și nu mă rușinez de nimic din ceea ce este omenesc. Nastasiei i s-ar potrivi următorul dicton sui-generis : „Sînt femeie și nimic din ceea ce caracterizează sexul meu nu-mi lipsește".

— Credeți că tovarășa Iovănică ar fi măgulită dacă ar lua cunoștință de această apreciere a dumneavoastră ?

Alcibiade Robescu zîmbi din nou. Era evident că simte o mare plăcere să vorbească de cea mai apropiată colaboratoare a sa.

— Faceți o profundă eroare, tovarășe maior. Caracterizarea — cum ați numit-o — nu-mi aparține. Nastasia, ea singură, s-a autocaracterizat așa. Nastasia e mîndră că-i femeie.

— Cele mai multe ne invidiază pe noi, bărbații.

— Nu însă și Nastasia. Nastasia ne disprețuiește și ne consideră niște proști. Fiind suficient de emancipată și absolut fără prejudecăți, ea consideră pe bărbat un rău necesar, de care nici ea nu se poate dispensa, și de aceea nu și-l apropie decît în măsura în

care îi trebuie din punct de vedere al menținerii unui echilibru psiho-fizic. Vă miră, nu-i așa ?

Nu, Ducu nu se mira de loc. Își dădea seama că în aprecierile savantului există mult subiectivism și, în consecință, avea destule rezerve în ceea ce privește calitățile absolute ale Nastasiei Iovănică. Cu toate acestea, nu-l dezminți pe Alcibiade Robescu, ci, dimpotrivă, îi ținu isonul.

— Nu mă mir. Pot să înțeleg foarte bine ceea ce îmi spuneți despre tovarășa Nastasia Iovănică. În general însă vorbind, bărbații sînt încă tributari unor concepții învechite cu privire la femei.

— De asta puteți fi sigur, tovarășe maior. Nastasia este o colaboratoare excelentă și în multe cazuri mi-a fost mai de folos decît Amedeu sau Samoilă. Trebuie să știți că are intuiții extraordinare. Sper că nu vă scandalizează cuvîntul ?

— Nu, bineînțeles.

— „Bineînțeles !" Sper că nu v-ați supărat că v-am pus o asemenea întrebare. Dar să revin la Nastasia. Are niște intuiții extraordinare. Am găsit soluții la multe probleme datorită numai uluitoarelor ei intuiții. Chiar la invenția la care lucrăm acuma mă bazez mult pe intuițiile ei. Dar ceea ce mă încîntă cel mai mult la ea este uimitorul ei simț de dăruire, în egală măsură, sau aproape în egală măsură, atît cercetării științifice, cît și vieții obișnuite, de femeie, aș zice de femeiușcă.

— Nu vă supărați, dar nu înțeleg ce înțeles dați dumneavoastră cuvîntului „femeiușcă" ?

Alcibiade Robescu rîse cu poftă. Era evident că întrebarea îl amuza.

— O femeiușcă e o femeiușcă. Adică o femeie căreia îi place viața mondenă și care nu înțelege și nici nu poate să se priveze de nici una din „plăcerile vieții". Îi place, cu alte cuvinte, să fie elegantă și frumoasă, să se ducă la operă și la teatru în lojă, de fiecare dată în altă rochie, să frecventeze restaurante și baruri, să facă dragoste. Aceasta este Nastasia Iovănică, tovarășe maior.

— Căsătorită ?

— Cum ? Ați întrebat dacă Nastasia este căsătorită ?

Și Alcibiade Robescu începu să rîdă de parcă ar fi auzit cea mai nostimă glumă.

— Am pus o întrebare chiar atît de deplasată, tovarășe academician ?

— Dragă tovarășe maior, știți de ce rîd ? Fiindcă Nastasia e cea mai convinsă celibatară din cîte există pe pămînt.

— Mă interesează relațiile ei cu colegii.

— Excelente. Cîteodată e cam arțăgoasă, dar ei își dau seama că n-o face din răutate și-i trec cu vederea. Pe Nastasia nu poți fi supărat, după ce ai cunoscut-o bine.

— Aș vrea să vă pun acuma aceeași întrebare pe care v-am pus-o cînd mi-ați vorbit de tovarășul Amedeu Geană...

— Știu ce vreți să mă întrebați. Dacă între Nastasia și mine există relații de amiciție. Am înțeles, tovarășe maior. Nastasia este o bună prietenă a soției mele, din care motiv aproape nu trece zi să nu vină pe la noi.

— Lucrează de mulți ani cu dumneavoastră ?

— De zece ani. Este cea mai veche colaboratoare a mea.

— Și cel mai proaspăt ?

— Samoilă Huzum. Este în același timp și cel mai tînăr din colectivul meu. E, în schimb, deosebit de înzestrat. Are o îndrăzneală de... de vizionar. Fiindcă, trebuie să știi, că și în știință există vizionari. Numai că despre aceștia marele public ia cunoștință foarte tîrziu sau chiar de loc. De multe ori însă am impresia că îndrăzneala lui depășește limitele îngăduite și începe să zburde pe pajiștile, ispititoare de altfel, ale fanteziei. I-am și atras atenția că asta poate să-i dăuneze din punct de vedere al dezvoltării sale.

— Și rezultatul ? întrebă Ducu, foarte interesat de ceea ce afla.

— Băiatul recunoaște, dar nu se poate dezbăra de „năravul" acesta, așa, cît ai bate din palme. E la el, cred, o chestie temperamentală. De altfel, în ciuda vîrstei, este cel mai dificil dintre noi toți.

— Din ce punct de vedere dificil, tovarășe academician ?

— Al sensibilității sale exagerate, care adesea îi joacă feste. De multe ori se întîmplă să se simtă jignit și să fiarbă în zeama lui, chinuindu-se inutil numai fiindcă i s-a năzărit că un cuvînt spus la întîmplare și cu totul inofensiv de vreunul din colegii lui este, de fapt, o insinuare perfidă la adresa sa. Sau altceva. Mi-a dat odată să înțeleg că în aprecierea muncii fiecăruia nu mă ghidez după criterii obiective— valoarea reală a fiecăruia — ci după preferințe. Pe scurt, se consideră de multe ori persecutat, nedreptățit.

— Într-adevăr, are o sensibilitate exacerbată.

— Totuși, nu trebuie să exagerăm. Mie mi-e foarte drag, poate fiindcă este și cel mai tînăr dintre noi toți.

— Tovarășul Samoilă Huzum vă vizitează acasă ?

— Mă vizita. Dar sînt cîteva luni de cînd nu mi-a mai trecut pragul.

— Vă rog să nu-mi luați în nume de rău că insist, dar mă interesează să știu dacă există un motiv cunoscut și de dumneavoastră.

— Un motiv există. Dar e un motiv care a putut fi considerat ca atare numai de cineva cu o fire ca a lui. Eu, deși nu mai sînt tînăr, îmi place să văd în jurul meu oameni tineri. Cînd am ore la facultate, mă simt foarte bine și parcă mai întinerit. Lucrul acesta îl cunosc și colaboratorii mei. Într-o zi, Samoilă a venit la noi cu un tînăr, cunoștință întîmplătoare. A venit cu el dinadins, ca să-l cunosc și eu. „Tovarășe profesor — mi-a spus el — am descoperit un «unicat» de frumusețe bărbătească..." Și, într-adevăr, tînărul acela era de o mare frumusețe. N-am mai văzut ceva asemănător mai înainte, cu toate că am călătorit în multe țări. I-am oprit la masă și, cu acest prilej, l-a cunoscut și soția mea, care, la fel ca mine, a fost impresionată de frumusețea acelui tînăr. În treacăt fie spus, în afară de frumusețe, tînărul nu mi-a făcut impresia că ar avea calități deosebite ce meritau a fi luate în seamă. Samoilă, la rîndul său, își dăduse seama de acest lucru. De aceea, a considerat ca o jignire personală atunci cînd i s-a părut că soția mea acordă tînărului mai multe atenții decît lui. În schimb, celălalt a început să vină destul de des la noi, ca invitat al nevestei mele. Nastasia, care, așa cum v-am spus, nutrește un dispreț profund pentru bărbați, deși îl găsea „revoltător de frumos", am impresia că îl plăcea

mult. Mi-a spus nevastă-mea că Nastasia făcuse o adevărată pasiune pentru Nichi Șimandan.

— Nichi Șimandan ați spus ?

— L-ați cunoscut ?

— A, nu ! Nic Șimandan însă a dat de furcă miliției acum șase luni.

— Probabil atunci cînd s-a sinucis. Parcă am auzit ceva.

— Cunoașteți cumva motivele care l-au determinat să-și pună capăt zilelor ?

— Nu !

Răspunsul veni prompt și din felul cum se uită la el, sincer, deschis, Ducu înțelese că Alcibiade Robescu spune adevărul.

— S-a sinucis în momentul cînd un ofițer de miliție a venit să-i ceară informații în legătură cu o prietenă de-a lui dispărută. Se presupune că Nic Șimandan s-a sinucis închipuindu-și că ofițerul venise să-l aresteze.

— Habar n-am avut de toate acestea. Apoi, după o pauză : ...Și, pînă la urmă, s-a aflat din ce motiv s-a sinucis ?

— Nu ! Presupuneri sînt mai multe. Dar numai presupuneri.

— Și eu care eram pe punctul să-l angajez ca secretar...

— Chiar aveați de gînd, tovarășe academician ? întrebă el cu prefăcută naivitate, ca și cînd n-ar fi știut despre această intenție a lui Alcibiade Robescu de la Bogdan.

— Cum vă spuneam, am avut o asemenea intenție, cu toate că în nici un caz nu era omul de care eu aveam nevoie. Dar au insistat nevastă-mea, Nastasia.

Și doar știți că atunci cînd femeile își vîră în cap ceva, trebuie să le faci pe plac.

Și Alcibiade Robescu rîse cumva stînjenit.

— Tovarășe academician, în altă ordine de idei, obișnuiți să lucrați acasă ?

— În general, da. Dar ca să vă liniștesc, țin să vă asigur că nu și în legătură cu invenția de care mă ocup în prezent.

— Mai ales de acum încolo, știind că există cineva care se interesează de ea, vă veți feri s-o faceți. Aceasta ca o primă recomandare. Mi-aș mai îngădui să vă fac una. Nici un cuvînt colaboratorilor dumneavoastră.

— Nu trebuie să le spun că există niște ticăloși care se interesează de invenția noastră ?

— Nu, tovarășe academician. Despre lucrul acesta nu trebuie să discutați cu nici unul dintre ei. Nici măcar cu tovarășa Iovănică, în care, se pare, aveți cea mai mare încredere. Este de la sine înțeles că această recomandare se referă nu numai la colaboratori, dar și la soția dumneavoastră. Cred că nu e nevoie să vă explic rostul acestei recomandații.

— Ar fi de prisos, tovarășe maior. Îmi dau seama că un spor de vigilență, în actuala situație, este absolut necesar.

— În ceea ce ne privește, vom lua măsuri ca la sporul de vigilență să adăugăm un spor de securitate. Și acuma, o ultimă recomandare. În afară de dumneavoastră, absolut pentru toată lumea eu sînt tovarășul Valentin Goia de la președinția Consiliului de Miniștri. Aceasta pentru că probabil vă voi mai deranja și cu alte prilejuri. Și ca să fim prevăzători, în

cazul cînd aveți a-mi comunica ceva urgent, mă găsiți la acest telefon.

Și îi dădu un număr de telefon.

— În regulă, tovarășe maior.

Ducu tocmai se pregătea de plecare cînd ușa se deschise și în birou intră o femeie îmbrăcată în halat alb, pe care, după părul de culoare mov, o recunoscu imediat : era Nastasia Iovănică.

— Profesore, te rog să mă ierți că te deranjez, dar e ceva presant.

Alcibiade Robescu se întunecă o clipă la față, dar pe urmă imediat, înseninîndu-se, întrebă cu bunăvoință :

— Ce s-a întîmplat, Nastasia ?

Nastasia Iovănică, în loc să-i răspundă, se întoarse spre Ducu cercetîndu-l din ochi. „Cine-i tipul ăsta ?“ păreau a spune privirile ei.

Alcibiade Robescu se grăbi atunci să facă prezentările.

— Dumnealui e tovarășul Goia de la Consiliul de Miniștri, iar dumneaei este Nastasia Iovănică, cea mai de nădejde dintre colaboratoarele mele.

Nastasia Iovănică nu-i întinse mîna. Se uita la el cu o curiozitate pe care nu căută să și-o disimuleze.

— Sînteți bolnav ? îl întrebă pe Ducu.

— Absolut de loc.

— Vi s-a întîmplat atunci o nenorocire în familie.

— Nici 'asta !... Dar ce vă face să trageți asemenea concluzii ?

— Privirea ochilor dumneavoastră. Aveți niște ochi foarte triști. Apoi, întorcîndu-i spatele, către Alcibiade Robescu. Trebuie să-ți comunic, profesore, ceva important.

— Mie îmi permiteți să mă retrag, tovarășe academician. Vă mulțumesc pentru relațiile ce ați binevoit a mi le da. Voi referi tovarășului prim-vicepreședinte.

Strînse mîna pe care i-o întinse Alcibiade Robescu și se înclină în fața Nastasiei Iovănică. Pe urmă, tocmai în clipa cînd punea mîna pe clanța ușii, o auzi pe Nastasia :

— Tipul pare tare nefericit. Trebuie că are cancer și a aflat.

Ducu nici nu tresări, prefăcîndu-se că n-a auzit, cu toate că Nastasia vorbise tare, dinadins ca s-o audă.

Cînd ajunse în stradă, o porni pe jos, mergînd agale și fredonînd. Era bine dispus. O cisternă trecu stropind strada pe toată lățimea ei. Pentru cîteva clipe, mirosul de pămînt ud, așa cum miroase el după primii stropi de ploaie, birui celălalt miros, de clorofilă, pe care castanii solemni îl împrăștiau cu dărnicie.

Parafrazînd o zicală, murmură :

„E prea absurd, ca să fie adevărat".

Scepticismul său se referea la informația pe care o obținuse stînd de vorbă cu Alcibiade Robescu. Aceea, că Samoilă Huzum fusese acela care îl introdusese pe Nic Șimandan în viața Doinei Robescu. Și, într-adevăr, întrebările care începuseră să-l asalteze imediat fură cea mai bună dovadă că scepticismul său nu era de loc exagerat. Da, el îl introdusese în viața Doinei Robescu. Dar, oare, o făcuse în mod deliberat ? Greu de crezut, absurd. Și era într-adevăr absurd să facă o asemenea presupunere, de vreme ce Samoilov Huzum lucra nemijlocit la invenție.

„Nu este posibil așa ceva. E prea absurd, ca să fie adevărat", conchise el pentru a doua oară.

Mai probabil era că altcineva se folosise de Samoilă, fără știința acestuia, ca să-l introducă pe Nic în viața Doinei Robescu.

„Pe pista asta trebuie să merg pînă la capăt", își făgădui el, începînd din nou să fluiere.

Capitolul VI

CRIMĂ SAU SINUCIDERE ?

Ducu abia revenise de cîteva minute în biroul său, cînd sună telefonul. Ridică receptorul și recunoscu imediat vocea lui Bogdan :

— Bătrîne, eu sînt bine mersi. Nici în concediu nu m-am simțit atît de bine ca acuma. Încă n-am izbutit să dau ochii cu frumoasa din pădurea adormită. Dar nu desperez. Pe Picioruș poți să ți-l iei. Dar nu pentru asta te-am chemat. Am aflat chiar acuma că bătrînul Aram Șimandan a dat ortul popii. Ia vezi tu dacă *a dat* sau *i s-a* dat ortul popii. Madam Nicoleta se pare că știe ceva. O cunoști pe madam Nicoleta ? N-o cunoști. E o bunicuță simpatică și guralivă. Stă în același bloc cu răposatul.

— Și tu ce naiba ai căutat acolo, măi băiete ?

— Nimic ! Adică am vrut ca bătrînul Șimandan să-mi repare ceasul. Azi dimineață, în timp ce-l întorceam, mi-am adus aminte de scordoleaua mătușii

Sabina și, savurîndu-i gustul prin amintire, l-am tot întors pînă s-a rupt arcul. Din păcate, nu l-am mai găsit în viață pe Aram. Și acuma te-am lăsat. Pa!

Și închise. Ducu, care ar fi vrut să afle amănunte, îl bodogăni :

„Lua-te-ar naiba de zăbăuc!"

După aceea sună și chemă la el pe locotenentul Dorobanțu.

— Dorobanțule, urcă într-o mașină și du-te pe strada Sobarilor. La numărul șaptezeci locuiește familia Șimandan.

— Cunosc apartamentul, tovarășe maior. Am fost o dată acolo cu Piciorus.

— Cu atît mai bine. Căpitanul Tudorașcu a aflat că bătrînul Aram Șimandan a murit. El este de părere că în legătură cu acest deces ceva nu este în regulă. Se pare că și vecinii au unele bănuieli. De pildă, o tovarășă pe nume Nicoleta. Caut-o și stai de vorbă cu ea. Îmi raportezi personal.

— Unde vă găsesc, tovarășe maior ?

— Aici. Nu plec nicăieri.

O mașină de serviciu, în zece minute, îl lăsă la capătul străzii Sobarilor. Ceru șoferului să oprească și de acolo o porni pe jos pînă la numărul șaptezeci.

La intrarea în bloc, fuseseră arborate două prapuri de doliu. Urcă treptele pînă la etaj. Așa cum se aștepta, ușa apartamentului era deschisă. Intră în vestibul, iar de acolo în hol. În hol era multă lume, în marea majoritate bătrîni. Pe o masă transformată în catafalc zăcea cadavrul lui Aram Șimandan. Ardeau multe lumînări. Mirosea a ceară, a flori — fiindcă erau și flori — și vag a cadavru. Sonia

Șimandan nu era acolo. Dorobanțu o descoperi dincolo, în atelier. Stătea pe un scaun, dreaptă, cu mîinile pe genunchi, fără să verse vreo lacrimă și privea fereastra. În fața ei, de pe un fotoliu decolorat și zdrențuit, o privea o altă bătrînă, care, din cînd în cînd, clătina capul la dreapta și la stînga. Era un tablou straniu, care îl impresiona pe locotenentul Dorobanțu — nici el nu știa de ce — neplăcut. Într-o parte, Sonia Șimandan dreaptă, țeapănă ca statuia unui faraon, în cealaltă, o bătrînă gîrbovită, pendulînd din cap, dar nu a compătimire, ci parcă numai din neputința de a-l menține drept.

Locotenentului Dorobanțu, nefiind în uniformă, nu-i acordară decît o atenție trecătoare. De altfel, asistența nu avea nici un fel de legătură de rudenie cu mortul. Cei mai mulți se cunoscuseră cu acest prilej. Dorobanțu murmură un „Dumnezeu să-l ierte" și se așeză pe un scaun liber, între un bătrînel cu barbișon și ochelari cu ramă de baga și o femeie de cel mult cincizeci de ani, îmbrăcată în negru, care ofta într-una și lăcrima.

— Sînteți rudă ? o întrebă Dorobanțu căutînd prilejul ca să intre în vorbă.

— Nu !

Și din nou își șterse ochii cu batista făcută ghemotoc și udă.

— Așa e dumneaei, madam Georgeta, sensibilă, îl lămuri bătrînul cu barbișon.

— Ei, ce să-i faci ! oftă la rîndul său Dorobanțu, care avea multe calități, dar era lipsit cu desăvîrșire de simțul umorului. De moarte nu scapă nimeni. Mai devreme sau mai tîrziu, ne vine la fiecare rîndul.

— Asta e drept, fu de acord madam Georgeta. Eu plîng nu fiindcă îl compătimesc pe el, ci pe mine.

Dorobanțu, cu toate că nu înțelegea de ce se compătimea pe sine în atîta măsură încît își udase batista de atîta plîns, nu îndrăzni s-o întrebe.

— Lasă, madam Georgeta, că pînă atunci mai va, căută s-o consoleze bătrînul cu barbișon.

— Parcă poate fi o consolare că mai am ceva ani de trăit ? Cînd o fi să mor, tot singură și părăsită am să mor. Nici tu rude, nici tu prieteni. Cu duba primăriei, adică a sfatului popular, au să mă îngroape. Și nici popă n-au să pună să-mi citească.

Lacrimile țîșniră din ochii ei atît de abundent încît trebui să facă din nou apel la batistă.

— L-am întîlnit alaltăieri la sifoane, explica o femeie vorbind suficient de tare ca să fie auzită de întreaga asistență. „Ce mai faci, domnu' Aram ?" l-am întrebat. „Mulțumesc, bine !... Mulțumesc, bine !... Mă cam supără sciatica, dar încolo, mulțumesc lui Dumnezeu și, să bat în lemn, în privința sănătății nu am a mă plînge", mi-a răspuns răposatu', fie-i țărîna ușoară... Și iată că ieri s-a prăpădit.

— Ehei, madam Măguță, omul cînd îmbătrînește, pune-i paie și-l pîrlește, vorba cîntecului. Nu-i așa ? întrebă bătrînul cu barbișon privind jur împrejur ca să vadă dacă asistența îl aprobă. Îl aproba, dînd din cap și oftînd cu acele oftaturi și însoțite de acele clătinături din cap atît de cunoscute, grotești și specifice împrejurărilor de asemenea fel.

— ...Și ce bun meseriaș era. Eu, domnule, am o rîșniță de ceas, o rablă, ce mai încolo încoace. De mult ar fi trebuit s-o azvîrl la gunoi, dar nu mă îndur. Mi s-a stricat acum cinci ani. Aram mi-a

reparat-o și de atunci merge, domnule, cum nu mergea nici cînd era nouă : după gară.

Cel care lăudase priceperea răposatului era tot un bătrîn. Spîn, cu voce piţigăiată, slab, cu obrajii scofîlciţi şi cu ochii în fundul capului. Vorbise dinadins tare ca să se facă ascultat de ceilalţi şi acuma era încîntat că izbutise să se impună atenţiei generale.

— Din ce cauză a murit ? întrebă Dorobanţu pe bătrînul cu barbişon din dreapta sa.

— Se spune că de inimă. La o asemenea vîrstă, de cele mai multe ori din cauza inimii ţi se trage moartea.

— Acu' vreo cîteva zile, cînd l-am întîlnit, nu ştia, se amestecă în vorbă Dorobanţu, vorbind la rîndul său tare ca să fie auzit de toţi. Eu tocmai mă întorceam de la ASCAR şi, întîlnindu-l, l-am întrebat cum stă cu inima. Ce credeţi că mi-a răspuns ? Că fusese recent la control şi medicul i-a spus că are inima sănătoasă tun. Dar pesemne că s-a înşelat medicul.

Cei prezenţi îl ascultară, unii probabil întrebîndu-se dacă nu cumva este vreo rudă, dar de vorbit nu vorbi decît spînaticul cu obrajii scofîlciţi :

— Ei, asta nu înseamnă neapărat că medicul a fost un ageamiu. Dar la o vîrstă ca a lui motorul se poate gripa cînd nici nu te-aştepţi.

Dorobanţu înţelese că dintre cei prezenţi, nimeni nu avea îndoieli în legătură cu moartea bătrînului. Cel puţin formal păreau cu toţii convinşi că Aram murise de moarte bună. De aceea, îşi întrebă vecina :

— Vă rog, dumneavoastră o cunoaşteţi pe madam Nicoleta ?

— O cunosc, desigur.

— Îmi puteţi spune dacă se află printre persoanele de faţă ?

— A fost. A plecat cu puțin înainte de venirea matale. Așa e ea. Vine, pleacă, nu are astîmpăr. Urcă de atîtea ori scările, încît mare minune dacă n-are s-o pățească și ea din cauza inimii. Dar ce treabă ai cu ea ?

— Aș vrea să-i transmit ceva din partea mătușii mele, găsi un pretext Dorobanțu. Locuiește la parter ?

— Nu, la etajul întîi. Apartamentul trei.

— Mulțumesc.

— Poate pică ea aici. N-are astîmpăr, de parcă ar avea viermi.

Dorobanțu mai stătu cîteva minute, apoi spuse către vecinii săi :

— Am să ies puțin să fumez o țigară.

Coborî la etajul întîi și sună la apartamentul trei.

Dorobanțu își dete seama cum o văzu pe bătrîna care îi deschise că era tocmai aceea pe care o căuta.

— Pe cine cauți, tinere ? se răsti la el.

— Pe dumneavoastră.

— Pe mine ? Iacătă-mă ! Ce poftești ?

Madam Nicoleta era o fărîmiță de femeie, slabă ca o scîndură, cu părul alb, prins într-un coc drept pe creștet, cu un nas cîrn și ridicol și cu un neg enorm pe bărbia aproape inexistentă.

— Aș vrea să discut ceva cu dumneavoastră. Puteți să mă primiți pentru cîteva minute ?

Îl măsură din cap pînă în picioare, pe urmă tot răstit :

— Dar dacă ești vreun hoț ? Vreun bandit și vrei să mă prazi ?

— Am eu mutră de hoț ?

— Aia de au mutră de bandiți nu-s bandiți decît numai în filme. În viață, bandiții au mutre de oameni cumsecade, așa ca de-alde dumneata.

— Sînt de la miliție, tovarășă Nicoleta, și vreau să vă întreb...

Bătrîna nu se lăsă convinsă. Întrerupîndu-l îl întrebă :

— Vrei să te cred că ești de la miliție numai fiindcă o spui ? Fă-mi dovada, tinere.

— Poftim !

Și-i arătă legitimația.

Bătrîna nu se mulțumi numai cu atîta. I-o luă din mînă și abia după ce o cercetă dincolo de ușa pe care i-o închisese în nas îi dădu drumul în casă.

— Acuma m-am convins că ești de la miliție. Să nu mi-o iei în nume de rău. Dar trebuie să fim vigilenți. Parcă poți să știi ce fel de om este un ăla care îți sună la ușă, numai fiindcă îți vorbește politicos și îți zîmbește amabil !

— Așa-i, tovarășă Nicoleta.

Între timp ajunseră în camera de oaspeți și bătrîna îl pofti să ia loc.

— Acuma, spuneți, tovarășe, ce treabă aveți cu mine, îl invită ea să vorbească aprinzîndu-și o țigară de foi.

Cît era de stăpîn pe sine, totuși Dorobanțu nu-și putu ascunde uimirea. Se holbă pur și simplu la fărîmița aceea de femeie, slabă ca o scîndură, care deprinsese obiceiul să fumeze nici mai mult, nici mai puțin decît țigări de foi.

— Tovarășă Nicoleta — începu Dorobanțu — ce părere aveți de moartea lui Aram Șimandan ?

— Păi dacă doctorul a dat autorizația de înmormîntare, eu ce părere să mai am ?

— Eu am auzit că aveți părerea că Aram Șimandan n-a murit de moarte bună.

— Păi dacă doctorul a dat autorizația de înmormîntare ? o ținu ea, una și bună.

— Doctorul mai poate să și greșească. Ce, parcă a venit cineva să-i atragă atenția : bagă de seamă, doctore, că nu-i lucru curat cu decesul ăsta ? N-a venit. Dumneavoastră dacă ați fi fost în locul lui, n-ați fi dat-o ?

— Ba aș cam fi dat-o.

— Vedeți ? Așa că spuneți-mi și mie ce bănuială aveți.

— Am bănuiala că n-a murit de moarte bună.

— S-a sinucis ?

— Ba a fost omorît. Și cînd spun asta, știu eu ce știu.

— Cine, ce să aibă cu un biet bătrîn ca el ? se prefăcu Dorobanțu că se îndoiește.

— Cine ? E greu să-ți și spun cine l-a omorît. Poate că nevastă-sa.

— A trăit o viață întreagă cu el și nu l-a omorît. Și tocmai acuma, la bătrînețe ? Parcă mulți ani mai avea el de trăit ?

— Eu n-am zis că fără doar și poate ea l-a omorît. Eu mi-am dat numai cu presupusul.

— Și că n-a murit de moarte bună tot cu presupusul ți-ai dat ? întrebă Dorobanțu, nu fără un pic de ironie, fiindcă, în sinea sa, nu prea credea că bătrînul Aram fusese omorît.

— Asta nu. Că l-a omorît careva nu încape pic de îndoială. Ți-o spun eu, Nicoleta.

— Tovarășă Nicoleta, dumneata faci o afirmație gravă. Pretinzi că Aram Șimandan n-a murit de moarte bună. În asemenea cazuri o simplă afirmație nu e suficientă. Ai vreo dovadă ?

— Păi dacă nu mă lași să-ți explic !

— În cazul acesta, te rog să mă ierți. Am să te ascult, fără să te mai întrerup, pînă la sfîrșit.

Fărîmița de femeie, înainte de a continua, pufăi de cîteva ori din trabuc.

— Pesemne că dumneata mă crezi pe mine copil, începu ea să-l ia la rost. Dar ce zic eu, copil ! Că pînă și un copil știe că nu poți aduce învinuiri fără să ai și dovezi. Adică, îți fac eu dumitale impresia că am ajuns într-un asemenea hal de prostie ? Spune-mi, îți fac eu sau nu o asemenea impresie ? îl somă fumătoarea de trabuc să răspundă.

— Da' de unde !

— Păi atunci cum de ai putut crede că sînt în stare să-mi dau drumul la gură fără nici o bază ?

— N-am crezut asta. Am întrebat numai, se scuză el ipocrit.

— Eu, tovarășe, sînt femeie cu schepsis. Eu dacă spun, de pildă, că madam Suzi de la parter e o împuțită, apoi să știi că așa este. N-o spun în vînt. Eu îți pot dovedi că este o împuțită și că nu merită să stea în bloc.

— Nu este nevoie, tovarășă Nicoleta. Te cred și fără să mi-o dovedești.

— Dar nici nu am de gînd să fac una ca asta. Dacă nu ține de resortul dumitale s-o evacuezi pe împuțitura aia de Suzi, ce rost ar mai avea să-ți răpesc timpul, și mai ales pe al meu, că am o groază de treabă ? !

— Îmi închipui. Cu răposatul Aram însă...

— Cu răposatul Aram s-a întîmplat că a murit înainte de a-i veni ceasul. Dumneata nu-l știai ?

— Nu ! răspunse Dorobanțu.

— Om bun, tovarășe, cum nu „se există" un altul. Totdeauna a fost așa. Dar mai ales după ce i s-a prăpădit băiatul a devenit bun și blînd ca un mielușel. Ce să-i faci ! Soarta-i pentru unii mumă, pentru alții ciumă. Cu bietul Aram a fost ciumă. Băiatul al adevărat, de sînge, la balamuc. Celălalt, luat de suflet de la „corecție", în pămînt, că și-a pus pistolul în tîmplă, și pac ! Băiat tînăr, la douăzeci de ani !... Lucru curat n-a fost nici atunci. Da' eu n-am prins mișcarea. A cercetat ea, miliția, adică dumneavoastră, și poate că ceva veți fi aflat. Dacă n-ați aflat tot, nu înseamnă că a fost lucru curat. Și acu', iaca moare bietul Aram, așa, dintr-o dată. Cu nevastă-sa, Sonia, n-a trăit el bine niciodată. Rea ca o scorpie. Eu sînt femeie, tovarășe, dar ți-o spun pe a dreaptă. Sînt bărbați care, oricîte păcate ar fi făcut aici pe pămînt, după ce mor se duc direct în rai. Că au avut parte de iad pe lumea asta, trăind cu femei ca de-alde Sonia. Parcă-i era dușman, și nu bărbat cu cununie, zău așa. Bietul om aproape că nici nu avea casă. Că scorpia de Sonia nici măcar o cafea ca lumea nu se pricepea să-i facă. La mine venea cînd i se făcea poftă : „Madam Nicoleta — mă ruga el — am venit să-mi faci o cafeluță. Cum o faci dumitale — așa zicea el : dumitale — nimeni nu se pricepe". Și îi făceam. Îmi făceam și mie una. Beam cafea și stăteam la o parolă. Îmi mai trecea și mie de urît. Că eu mai toată ziua sînt singură. Ginerele meu e șțab mare la minister. Dimineața slujbă, după-amiaza slujbă,

aproape în fiecare zi. Fie-mea e profesoară la liceu, directoare „ajuctă". Cînd o cauți, la școală. Copii n-au. Sînt singură acasă. Dacă nu m-aș lua cu treaba, m-aș prăpădi de urît. De aceea, cînd venea Aram, mă bucuram că mai am cu cine schimba o vorbă. La drept vorbind, Aram era un om căruia îi plăcea să vorbească numai el. Dinspre partea mea însă nu era nici un bai, fiindcă n-aș putea spune despre mine că sînt o femeie guralivă, cum sînt altele, să nu mai dau exemple, că pe-alea tot nu le cunoști. Dar parcă dumneata nu știi cum sînt unele femei!

— Știu, desigur că știu, fu de acord Dorobanțu, convins fiind că avea în fața sa un asemenea specimen de femeie guralivă.

— Mie îmi plăcea să-l ascult. Era în stare să vorbească ore întregi fără să obosească.

— Dar ce avea de povestit atîta? vru să afle Dorobanțu.

— Ce? Numai despre covoare și ceasuri vorbea. A fost răposatu' Aram — Dumnezeu să-l ierte! — om umblat, nu glumă. Pe unde nici nu gîndești a umblat cu negustoria lui. Povestea cîte văzuse și cîte i se întîmplaseră pe acolo pe unde umblase după covoare. Să vezi și să nu crezi, zău așa. Nu-ți mai spun ce mare plăcere îi făcea să povestească de ceasurile sale. Cîteodată venea să-mi arate vreunul pe care îl ascundea în buzunar, ca să nu-l vadă scorpia de Sonia. Vreo vechitură, să nu te pleci s-o ridici de jos. El se uita la cîte o palașcă de ceasornic, să-ți găurească buzunarul nu alta, de parcă ar fi avut în fața sa o bucată de aur. Și știa în legătură cu fiecare ruginitură cîte o poveste întreagă. Multe mi-a mai povestit. Dar nu le țin minte! Că eu am început

să cam uit. Parcă îl aud pe răposatu' Aram : „Madam Nicoleta, oare ți-am mai povestit că regele — zicea că-i un rege franțuz — a comandat ceasul acesta pentru amanta lui..." El nu zicea amantă. Folosea un alt cuvînt, dar l-am uitat.

— Favorita ?

— Da, ăsta-i cuvîntul pe care îl folosea. El știa și numele favoritei, deși eu și pe al ei l-am uitat. Dumneata ești tînăr, încă nu-ți poți da seama ce rău e să uiți.

— Ba da ! se grăbi el să protesteze. În definitiv, nu trebuie să vă pară rău că ați uitat ce anume ați discutat cu Aram. Pe mine nu asta mă interesează.

— Știu !... Știu că pe dumneata nu te interesează. Că, la drept vorbind, nu-i nici pentru mine o nenorocire că am uitat. Dacă ar ține minte toate cîte aude sau i se povestesc, omul ar trebui să aibă un cap cît o butie.

— Tovarășă Nicoleta — își pierdu el răbdarea — tot nu mi-ați povestit cum e cu moartea lui Aram Șimandan. Sînt grăbit. De un sfert de oră trebuia să fiu în altă parte.

— Atunci du-te acolo și întoarce-te după ce termini treaba.

— La noi treaba nu se termină niciodată. Așa că prefer să rămîn. Dar, vă rog, mai pe scurt.

— Mai pe scurt decît atît nici că se poate, tovarășe. Că doar nu vei fi vrînd să vorbesc ca telegraful.

— Nici așa...

Și oftă resemnat.

— În ajun de a muri, adică alaltăieri, cam pe la prînz, sună cineva. Mă duc să deschid. Era Aram. „Madam Nicoleta — zice el — ai dumitale timp să-mi faci o cafeluță ?“ „Intră, domnu' Aram“, îi răspund eu bucuroasă, că tocmai terminasem treaba și mă gîndeam ce să mai scornesc. Am făcut cafelele, i-am pus una dinainte, mi-am aprins un trabuc și am așteptat să înceapă a povesti, așa cum îi era obiceiul. Dar el nici gînd. Și abia atunci am băgat de seamă că nu era în apele lui. „Domnu' Aram — îl întreb — oare mă înșel eu sau, într-adevăr, nu ți-s boii acasă ?“ El s-a uitat la mine, a oftat, iar s-a uitat, a sorbit o dată din ceșcuța de cafea și pe urmă numai ce-l aud : „Madam Nicoleta, nu-i bine de loc“. „Ce nu-i bine de loc, domnu' Aram ?“ l-am întrebat. „Cu mine nu e bine“, mi-a răspuns el. „Și, mă rog, de ce nu e bine ?“ „Fiindcă, madam Nicoleta, mă paște o primejdie. Pot spune, o mare primejdie, madam Nicoleta“, mi-a răspuns el. „Domnu' Aram, eu femeie proastă nu sînt și cred că nici dumneata nu mă consideri așa. Răposatu' bărbatu-meu — Dumnezeu să-l ierte — spunea că singurul meu cusur este că sînt prea deșteaptă. Dar cu toate că proastă nu sînt, iaca mă jur că nu-mi dă prin minte ce fel de primejdie ar putea să pască pe unul ca dumneata, om blajin și bătrîn“, i-am răspuns, și zău că spuneam adevărul. El s-a uitat la mine și m-a întrebat : „Madam Nicoleta, dumitale poți să păstrezi un secret ?“ „Pot, domnu' Aram“, i-am răspuns. Se mai codește puțin, pe urmă se hotărăște : „Madam Nicoleta, nu sînt chiar sigur, dar s-ar putea ca să nu am parte să mai beau multe cafelușe făcute de dumitale“. „Ești bolnav, domnu' Aram ?“ l-am întrebat. Că așa m-am

gîndit atunci : A fost omul la doctor și a descoperit că suferă de vreo boală fără leac. El însă mă lămuri că nu era vorba despre vreo boală. „Sînt sănătos tun, madam Nicoleta, dar multe piini nu mai am de mîncat, să știi". „Adică ți-a pus cineva gînd rău, domnu' Aram ?" l-am întrebat. A dat numai din cap. „Dar ce i-ai făcut ăluia, de vrea să te omoare ?" am întrebat iarăși. „Nu i-am făcut nimic, madam Nicoleta", mi-a răspuns el. „Atunci de ce vrea să te omoare ?" „E o poveste tare încurcată, mi-a răspuns oftînd. Dacă ți-aș povesti-o, tot n-ai înțelege nimic". „Că n-oi fi cea mai proastă femeie de pe fața pămîntului", m-am cam burzuluit eu. „Nu te supăra, madam Nicoleta, dar lucrurile așa stau. E atît de încurcată, încît n-ai înțelege nimic chiar dacă ți-aș povesti. E atît de încurcată, încît mai-mai că nici eu nu înțeleg". „Cum, domnu' Aram ? Știi că cineva vrea să te omoare, și dumneata aștepți s-o facă ?" m-am revoltat. „Nu e nimic de făcut, madam Nicoleta". „Cum nu mai e nimic de făcut ! am țipat la el. Du-te la miliție și plînge-te. Să te apere, că ce altă treabă au ei acolo, decît să ne apere de hoți și de tîlhari ?" El a clătinat capul și mi-a răspuns : „În povestea asta miliția nu are ce să se amestece". Dar eu crezi că m-am lăsat ? Aș ! „Dacă nu te duci dumneata — l-am amenințat — domnu' Aram, am să mă duc eu la miliție să le spun". „Ba asta n-ai s-o faci, madam Nicoleta", s-a speriat el. „Și dacă am să mă duc totuși ?" „Dacă ai să te duci și dacă au să mă întrebe, eu am să spun că nu ți-am zis nimic, că habar n-am ce urmărești să spui, că pe mine nimeni nu vrea să mă omoare". M-am gîndit că dacă mă duc la miliție și spun, iar el tăgăduiește, au să creadă tovarășii de

acolo că m-am scrîntit la cap. Atunci i-am spus: „Bine, domnu' Aram, n-am să mă duc". S-a bucurat și mi-a spus: „Știam că ai să mă înțelegi. Că doar ne cunoaștem de atîția ani, și în ultimul timp sîntem puțin și prieteni. E adevărat, madam Nicoleta?" „Adevărat, domnu' Aram". „Dacă sîntem prieteni, pot să te rog ceva, nu-i așa?" „Roagă-mă, domnu' Aram", i-am răspuns eu. Mi-a arătat atunci pachetul cu care venise și pe care îl pusese pe masă în fața lui și mi-a spus: „Am în pachetul ăsta, mădam Nicoleta, un ceas. Ai vrea să-l păstrezi dumitale cîteva zile?" „Ți-l păstrez, domnu' Aram", m-am învoit. „Am să vin eu să-l iau. Dar dacă mi se întîmplă ceva, între timp, dumitale să păstrezi ceasul pînă cînd are să vină altcineva să ți-l ceară. Să-l ascunzi bine, madam Nicoleta, și să rămînă între noi". „Bine, domnu' Aram. Prietenul la nevoie se cunoaște".

Am luat pachetul și l-am băgat în debara în despărțitura de sus, acolo unde ținem lucruri de care nu mai avem nevoie. Pe urmă, n-a mai stat mult și a plecat, mulțumindu-mi și iarăși mulțumindu-mi. Bietul Aram!... De atunci, viu, nu l-am mai văzut.

Și bătrîna „madam Nicoleta" oftă și lăcrimă.

— A venit cineva după pachețel?

— Nimeni.

— Vrei să mi-l arăți și mie?

— Nu-l mai am. A dispărut.

— Cum?

— Așa cum ai auzit. A dispărut, tovarășe.

— Tovarășă Nicoleta, poate că l-ai pus în altă parte și ai uitat. Se mai întîmplă. Mi s-a întîmplat și mie de mai multe ori.

— Vei fi uitînd dumneata, deşi eşti mai tînăr decît mine ; dar eu în privinţa asta am ţinere de minte, aşa să ştii, se supără ea. Dacă îţi spun că a dispărut, apoi să ştii că aşa s-a întîmplat.

— Ai căutat bine ?

— Am căutat.

— Asta înseamnă că a fost furat în timp ce dumneata erai plecată.

— Păi altceva ce vrei să însemne ?

— Altceva v-a mai lipsit din casă ?

— Nimic. Nici măcar un ac. Hoţul n-a venit decît după ceasornic.

— Cînd ţi-ai dat seama că nu-l mai ai ?

— Azi de dimineaţă, cînd mă hotărîsem să mă duc la miliţie şi să spun tot ce ştiu în legătură cu moartea lui Aram. Voiam să vă aduc şi pachetul.

— Şi pînă azi-dimineaţă n-ai observat că, în lipsa dumitale, a fost pe aici un musafir nepoftit ?

— N-am observat.

— Nu ai găsit nicăieri răscolit ?

— Pachetul a dispărut din debara, de parcă eu l-aş fi luat de acolo.

— Adică, de ce dumneata ?

— Fiindcă nu se cunoaşte de fel că a umblat acolo o mînă străină.

Raţionamentul bătrînei era just. Totuşi, dacă altcineva decît ea luase pachetul fără să lase nici un fel de urmă, înseamnă că acel altcineva ştia precis locul unde bătrîna îl ascunsese.

— În cazul acesta ar trebui să tragem concluzia — îşi spuse tare gîndul — că, în lipsa dumitale, a intrat în casă Aram şi a luat pachetul.

Bătrîna se uită la el ca și cînd voia să se convingă dacă nu cumva interlocutorul ei, brusc, își pierduse mințile.

— Ce mai milițian ești și dumneata! Păi, ce rost avea să intre în casa mea pe ascuns, cînd putea să vină și să-mi spună: „Madam Nicoleta, dă-mi înapoi pachetul pe care ți l-am dat în păstrare". Nu te supăra, tovarășe, dar de mult timp nu mai mi-a fost dat să aud o prostie atît de mare. Și, mă rog, de unde cheie? Dumneata ai observat ce iale avem noi? Iale, nu glumă! Auzi colo vorbă. Mi-l dă de bună voie spre păstrare, și pe urmă tot el vine și-l ia, pe ascuns, ca hoții!

— Ai dreptate, tovarășă Nicoleta. Dar atunci, ia să ne mai gîndim. Dacă n-a fost nici dracu' și nici Aram, atunci cine altul ar mai putea fi? Fiica dumitale, poate?

— Ea?

— Vreau să spun, poate că a căutat ceva în debara și, dînd întîmplător de pachet, l-a luat și l-a pus în altă parte.

— Fiică-mea nici n-a văzut pachetul.

— Nici ginerele dumitale?

— Nici.

— Aram a văzut unde ai ascuns pachetul?

— A văzut. Era ușa deschisă dinspre debara.

— În cazul acesta nu ne rămîne decît să presupunem că însuși Aram i-a spus hoțului de unde să-l ia.

Bătrîna, care avea o minte isteață, replică imediat:

— O fi așa cum spui dumneata. Dar eu mă întreb: de ce l-a trimis pe hoț, și n-a venit singur să și-l ia?

— Și asta e drept. În acest caz înseamnă că nu el l-a trimis pe hoț, ci hoțul s-a priceput să-l tragă de limbă pe Aram.

— O fi așa cum spui, că voi ăștia de la miliție vă pricepeți să prindeți mișcarea.

— Trebuie, tovarășă Nicoleta. Că dacă nu ne-am pricepe, ehei, ce mai huzur ar fi pentru hoți și ticăloși, și ce amar pentru bieții cetățeni cinstiți ca de-alde dumneata! Acuma eu trebuie să plec. Îți mulțumesc pentru informații. Dar uitam să te întreb. Știi poate cînd are să aibă loc înmormîntarea lui Aram?

— După amiază.

— Mulțumesc încă o dată și la revedere!

Dorobanțu coborî scările în goană vorbindu-și în gînd:

„Cred că «șeful» va ordona autopsia".

Telefonul sună cu apeluri scurte, parcă alarmante. Ducu ridică receptorul nu înainte de a șterge, trăgînd pe deasupra două linii orizontale, ultimul cuvînt pe care îl scrisese în carnetul în care obișnuia să-și noteze observațiile. Era un carnet nou, început de numai cîteva zile, cu copertele din material plastic, cu hîrtie foarte subțire și foarte albă. În seiful său exista un teanc întreg de asemenea carnete, care așteptau să le vină rîndul, după cum tot în același seif, în raftul de jos, zăceau o mulțime, unele în întregime, altele numai pe jumătate, iar altele cu foarte puține file înnegrite de creion, stilou sau pix cu pastă. Numărul paginilor scrise în fiecare carnet oglindea, într-un fel, dificultățile pe care Ducu le avusese de întîmpinat pînă la elucidarea definitivă a

„cazului“ respectiv. Era acesta un obicei al lui pe care îl respecta cu sfințenie și numărul mare de carnete din „arhiva“ sa personală corespundea numărului de cazuri rezolvate.

Trăgînd cele două linii orizontale peste ultimul cuvînt care îl nemulțumea și preocupat să găsească un altul mai corespunzător, ridică receptorul.

— Alo, da!

— Tovarășul maior Mănăilă?

— Da, eu sînt.

— Vă salut! La telefon căpitanul Ovezea din miliția judiciară. Vă mai amintiți numele meu.

— Cum să nu, tovarășe căpitan. Tocmai mă gîndeam la dumneata!

— Da?

— Mă gîndeam să-ți dau un telefon și să te rog să-ți faci puțin timp ca să stăm de vorbă în cazul Nic Șimandan.

— Sînt oricînd la dispoziția dumneavoastră, tovarășe maior. Știți, eu tot în legătură cu acest caz v-am sunat. A cerut să mă vadă cineva pe care, de vreme ce ați preluat dumneavoastră cercetările, cred că v-ar interesa să-l ascultați. Este vorba de unul Marius Mărgineanu...

— „Antricot“?

— El. Cum facem? Îl trimit cu cineva la dumneavoastră?

— Unde se află acuma?

— Așteaptă jos.

— Știți ce, tovarășe căpitan? Mai lăsați-l să aștepte. În zece minute sînt eu la dumneavoastră. Am să stau de vorbă cu el acolo.

— Foarte bine. Atunci vă aștept. Să trăiți!

„Antricot“ fu introdus în biroul căpitanului Ovezea după o așteptare de trei sferturi de oră. Era întrucîtva neliniștit că fusese lăsat să aștepte atîta, fiindcă fusese convins că, aflînd despre ce-i vorba, căpitanul Ovezea avea să-l primească imediat.

„Antricot“ arăta acuma mai tînăr. Era la fel de bine îmbrăcat și afișa aceeași siguranță.

— Să trăiți ! spuse din prag înclinîndu-se cu demnitate. Era totuși puțin deconcertat văzînd că este primit de un ofițer pe care nu-l cunoaște.

— la loc, Mărgineanu.

— Mulțumesc.

Și așezîndu-se, îl sfredeli cu privirea, o privire pătrunzătoare, șireată și inteligentă.

— Ei, despre ce-i vorba ? întrebă Ducu.

— Nu vă supărați, aș putea să vă pun o întrebare ?

— E dreptul dumitale. Te afli aici le cerere.

— Aș vrea să știu dacă nu se poate ca ceea ce vreau să aduc la cunoștință să spun tovarășului cu care am mai stat de vorbă. Cu tovarășul căpitan Ovezea. Parcă așa îl cheamă.

— Poți să-mi spui mie. Tovarășul căpitan a trebuit să plece undeva urgent.

„Antricot“ oftă.

— Dacă nu se poate, am să vă spun dumneavoastră. Numai că sînt puțin cam încurcat. Cu dumneavoastră nu știu de unde să încep.

— Începe de acolo de unde ai fi început dacă, în locul meu, ar fi fost căpitanul Ovezea.

— Va să zică și dumneavoastră cunoașteți „chestia“.

— Bineînțeles.

— Ei, atunci aflați că a apărut *tipul*.

— Acela cu banda de magnetofon ?

— Ala ! Asta a fost ieri. Dimineața. Puneam răsaduri. Și numai ce-l aud pe Scaramouche că latră. Scaramouche e cățelul meu, un șoricar. Deștept ciine. Dacă ar ști să vorbească, nu mi-ar mai trebui să văd chip de om. Cum vă spuneam, îl aud pe Scaramouche lătrînd. Cînd mă uit, îl văd. L-am recunoscut imediat. „Te pomenești că vine să-mi ceară bătrînele înapoi", mi-am zis. Dar mă înșelam. Venise pentru o nouă afacere. „Bună dimineața !" mi-a zis el. „Bună dimineața", i-am răspuns. „Hai în casă, că am o vorbă cu tine", mi-a propus el. Vorbea prietenos și tot mesteca într-una gumă de-aia americană. Intră în casă, se uită împrejur și mă întreabă : „Singur ?" „Singur !" i-am răspuns. „N-ai gagică ?" „Nu-mi trebuie". „Brava ! Muierea e dracu'. Te vinde cînd îi-e lumea mai dragă. Tu ești deștept". „Mersi", i-am răspuns. Vorbea și trecea din cameră în cameră, ca să se încredințeze că nu mai e nimeni în casă. „Acuma, haidem dincolo să stăm de vorbă". Și a luat-o înainte. S-a așezat pe divanul unde doarme Scaramouche. A scos din buzunarul de la spate o sticlă plată cu coniac și și-a turnat în căpăcel și l-a supt. „Tu bei ?" m-a întrebat. „Pe stomacul gol nu beau". „Eu beau și pe stomacul gol". După aia a început să mă măsoare din cap pînă în picioare. „Mă, mai facem o afacere ?" întreabă el. „Depinde ce fel de afacere", i-am întors-o eu. El se uită de jur-împrejur și spune : „Nu-mi face impresia că te dau banii afară din casă". „Cunoști tu vreunul din ăia pe care îi dă banii afară din casă ?" „Va să zică nu te dau banii afară din casă ?" îi dă el înainte. „Nu !" i-am răspuns. „Atunci înseamnă că ai fi de acord să facem împre-

ună o afacere.“ „Dacă nu-i o treabă cu primejdie prea mare, da“, m-am învoit. „Nu-i o afacere fără rizicuri, să știi“. „Sînt rizicuri și rizicuri. Să vedem despre ce-i vorba“, i-am cerut. „Uite, eu nu pot să-ți spun : faci asta și asta și pe urmă capeți lozul. Eu pot să-ți spun atîta : Este o chestie în care mergem la parte. Dacă reușește, partea ta va fi pe puțin douăzeci de bătrîne. Nu pot însă să-ți spun ce va trebui să faci în schimb. Toată povestea va dura cel mult zece zile, să zicem. În aceste zece zile ți se va cere să faci niște chestii. Dacă le faci bine și avem baftă, după zece zile capeți pe puțin douăzeci de bătrîne. În regulă ?“ „Niște chestii ! Vreau să știu ce fel de chestii“, i-am cerut să-mi spună. „Mă, tu ești turc ? Ți-am spus că nu știu. Sînt chestii cu rizicuri, ce mai ! Altfel de ce ți-ar da atîția bani. Douăzeci de mii e bani, mă, nu glumă“. „Dacă e cu lăsare de sînge, nu mă bag. Vezi-ți de altul“, i-am tăiat-o. Că eu, tovarășe anchetator, m-am ferit de așa ceva ca de foc. Că dacă omori pe unul, știu eu că-i nasulie. Iei cincisprezece ani cît ai zice pește. Cu șuteala e altceva, deși m-am lăsat și de asta.

— Ei, și ce-a mai fost pe urmă ?

— Scuzați !... Să vedeți. M-a asigurat că nu va fi cu vărsare de sînge. Am stat și m-am gîndit. Douăzeci de mii de lei e o sumă. Să dau cu piciorul la atîta bănet ? De mult trag eu nădejdea că doar-doar mi-oi putea încropi o seră pentru trufandale : roșii, castraveți, ardei, vinete. Știți dumneavoastră că de la trufandale vine cîștigul gras. Ispita era mare, tovarășe, și n-am putut rezista. M-am învoit. „Și acum ce trebuie să fac ?“ l-am întrebat. „Păi eu am venit ca să ne înțelegem“. Și ne-am înțeles. „Acuma am să

mă duc să «zurui» unde trebuie. Astăzi e marți, da ?“ a întrebat. „Marți“, i-am răspuns. „Spectacolele de circ îți plac ?“ m-a întrebat. „Îmi plac“. Nu l-am mințit. Teribil de mult îmi place circul. Cînd aveam șaptesprezece ani, am vrut să mă fac zburător. Mi-a fost profesor unu' Bogostan. Grozav ! Dar n-a mers. N-am avut curaj atîta cît se cerea. Și fără curaj nu poți ajunge un zburător bun. Dar să vă spun ce s-a mai întîmplat. Cînd a auzit că-mi place circul, a scos din buzunar un bilet și mi l-a întins. „Ai, aici, un bilet pentru spectacolul de vineri seara. Să vii neapărat. Clar ?“ „Clar“, i-am răspuns. „Atunci eu am întins-o“. S-a ridicat să plece. Din ușă, s-a întors și mai mi-a spus : „Să vii vineri neapărat. Ai să primești dispoziții acolo. Dar bagă de seamă. Ce ți s-o porunci să faci, execuți tu, nu prin procură ca rîndul trecut“. Aflase de Mîrzac. „Păi să vezi...“ am încercat eu s-o scald. Dar el m-a oprit : „Lasă, că nu sînt supărat. Așa a fost «pesa»“. A plecat. Dar ce o fi vrut să spună cu piesa, n-am înțeles. Dumneavoastră ați înțeles ?

Ducu însă nu consideră necesar să-i răspundă.

— Asta-i tot ? întrebă.

— Tot, tovarășe anchetator. Adică, nu-i tot. Nu v-am spus cum am ajuns aici la dumneavoastră. Sau presupuneți.

— Cred că presupun. Te-ai gîndit, după aceea, că riscul e prea mare.

— Întocmai, tovarășe anchetator. Banii mi-ar prinde bine, nu zic. I-aș arde o seră să mă invidieze și ăia de la Gospodăriile de Stat. Dar dacă am ghinion și mă înhățați ? Eu, drept să vă spun, nu mai am chef de pîrnaie. Îmi place să fiu cultivator. Eu la toate astea m-am gîndit și am venit să vă spun.

— Foarte frumos din partea dumitale, Mărgineanu, că ai putut rezista ispitei. Dacă te vîrai și te înhățam — poți să fii sigur că așa s-ar fi întîmplat — nu mai ieșeai curînd de acolo.

— M-am gîndit eu, tovarășe anchetator. Spuneți-mi, la circ să mă duc?

— Biletul îl ai la dumneata?

— Îl am.

— Ia dă-mi-l puțin.

„Antricot" scoase din buzunar un portofel nounouț, din piele. După ce găsi biletul, i-l întinse lui Ducu. Acesta își însemnă seria și i-l restitui.

— Neapărat va trebui să te duci la spectacol. Dar, ia spune-mi, Mărgineanu, ținere de minte ai?

— Am, tovarășe anchetator.

— Care va să zică, poți ține minte un număr de telefon. Îi spuse numărul, apoi adăugă: Dacă între timp se întîmplă ceva și vrei să mă anunți, telefonează la numărul pe care ți l-am dat.

— De cine să întreb?

— Să spui că vrei să vorbești cu tovarășul Manole. Și bagă de seamă să nu uiți numărul.

— L-am scris în cap, tovarășe Manole.

După plecarea lui „Antricot", Ducu mai stătu de vorbă cu căpitanul Ovezea, căruia îi ceru unele amănunte în legătură cu „Antricot", după care se întoarse la sediu. Îl găsi pe sublocotenentul Picioruș, care, la rîndul său, abia se înapoiase de pe teren.

— Picioruș, chiar aveam neapărată nevoie de dumneata. Du-te repede la Circul de Stat și vezi dacă s-au vîndut biletele din dreapta și din stînga acestui loc. Dacă e unul liber, cumpără-l dumneata. În cazul

cînd nu găsești, atunci fă rost de un bilet în rîndul din spate. Trebuie neapărat să văd spectacolul. De fapt, n-ar strica să cumperi două bilete. Da, da, cumpără două bilete. Poate merge și tovarășul căpitan Tudorașcu.

Era anunțat un spectacol obișnuit. Cu toate acestea, publicul nu lipsea. Cu cinci minute înainte de începere, sala era aproape plină.

„Antricot" venise de zece minute. Era, ca de obicei, elegant îmbrăcat și paliditatea mai accentuată de data asta — poate din cauza neliniștii — dădea chipului său plăcut la vedere nu știu ce aer de noblețe care nu scăpa neobservat. Ducu, care la numai cîțiva pași de el răsfoia distrat programul, observă că destule femei îi aruncau priviri nu lipsite de interes. De altfel, căreia dintre ele i-ar fi trecut prin minte că bărbatul acela elegant și cu un aer atît de distins era un fost infractor, poreclit „Antricot" fiindcă spărsese într-o noapte o măcelărie.

Patruzeci și opt de ore se scurseseră de cînd „Antricot" se prezentase de bunăvoie la Direcția Generală a Miliției Capitalei, ca să-l „ciripească" pe „tip". În tot acest timp Ducu nu mai primise nici un telefon de la el, ceea ce însemna că nu avusese alte noutăți a-i comunica. De altfel, Ducu fusese informat că „Antricot" stătuse tot timpul acasă, îngrijind de grădină, și că nimeni nu venise să-l viziteze. Nu mai încăpea nici o îndoială că la circ avea să i se încredințeze prima „misiune". Ducu își imagina cum se vor petrece lucrurile. Probabil în timpul reprezentației, cînd atenția tuturor spectatorilor avea să fie concentrată în arenă, omul de legătură va intra în vorbă cu „An-

tricot“ sau poate îi va strecura un bilețel. Era acesta un procedeu banal și, dacă într-adevăr așa urma să se petreacă lucrurile, însemna că dușmanii cu care Ducu avea de luptat nu se puteau lăuda cu o imaginație prea bogată. Or Ducu știa, din experiența de pînă acuma, că cea mai mare bătaie de cap i-o dăduseră infractorii cu imaginație.

În sfîrșit, soneria anunță începerea spectacolului. „Antricot“, care tot timpul cercetase atent pe toți aceia care se perindaseră prin fața sa, în speranța că va zări pe acela care îi dăduse întîlnire, intră în sală. La cîteva secunde îl urmă și Ducu. „Antricot“, care nu se așteptase să-l întîlnească, dădu dovadă de atîta stăpînire de sine, cît era necesară ca să nu se trădeze că-l cunoștea.

„Antricot“ își ocupă locul. În stînga sa se așeză Picioruș. Locul din dreapta rămase liber. Ducu se așeză în rîndul din spate. Faptul că scaunele erau dispuse în amfiteatru constituia un avantaj. Putea să observe pe „Antricot“ fără nici un efort.

În ultima clipă, cînd orchestra deja începuse să atace uvertura, locul din dreapta lui „Antricot“ se ocupă. Cînd Ducu văzu de către cine, cu greu se abținu să nu fluiere, așa cum obișnuia ori de cîte ori făcea o descoperire neașteptată. Și, într-adevăr, Ducu avea acum un motiv puternic să fluiere a mirare. Fotoliul din dreapta lui „Antricot“ fu ocupat de Nastasia Iovănică.

„Antricot“, impresionat de frumusețea, dar, mai ales, de prestanța necunoscutei de lîngă el, se uită la ea cu atîta admirație, încît Ducu fu convins că nici nu-i trecea prin minte că ea era aceea de la care trebuia să primească dispoziții. În schimb, din cînd

în cînd, se uita cu coada ochiului la Picioruș — pe care nu-l cunoștea — a cărui înfățișare i se părea mai aproape de imaginea pe care și-o făcuse despre acela cu care urma să se întîlnească.

Temîndu-se să nu fie recunoscut, Ducu se întrebă dacă nu era cazul să-și schimbe locul. Cîntări bine avantajele și dezavantajele și se mută în alt rînd.

Acuma supravegherea Nastasiei rămase numai în sarcina lui Picioruș. Picioruș însă avea ochi ageri și, în consecință, se putea încrede în el. Ducu nu putea vedea decît capetele celor trei : al lui Picioruș, al lui „Antricot" și al Nastasiei. Dintre toți trei, cel mai neliniștit părea a fi „Antricot". Ducu îl vedea întorcîndu-se ba la dreapta, ba la stînga. Era acesta un indiciu că încă nu se întîmplase nimic.

Numerele se succedau unul după altul, îndelung aplaudate de un public generos, cu toate că ele nu excelau prin măiestrie.

La pauză, Ducu părăsi printre primii sala. Lumea se îngrămădea la bufet. Fumătorii își aprindeau țigările. „Antricot" își aprinse și el una și începu să tragă din ea cu sete, într-un anumit fel, vulgar, care contrasta cu ținuta sa vestimentară și cu aerul său de om „subțire". După figura sa, evident dezamăgită, Ducu înțelese că legătura încă nu se stabilise. Nastasia nu se arătă. Nu se arătă nici Picioruș, care avea consemn să n-o piardă din ochi.

Pauza luă sfîrșit. Spectatorii se grăbeau să termine țigările, ca să se întoarcă în sală. Ducu își ocupă locul printre ultimii. În timpul pauzei, în arenă fusese întinsă plasa. Urma unul din numerele care dau cele mai multe emoții spectatorilor : „zburătorii".

Iată-i apărînd în arenă. Doi bărbați și o fată. Salută publicul, care le răspunde prin ropote de aplauze. Fata se prinde de o frînghie care o trage sus pînă la un trapez. Toți își îndreaptă privirile într-acolo. Ea se leagănă grațios pe trapez și surîde nu mai puțin grațios. Se urcă și ceilalți zburători. Și tocmai cînd cei trei erau pe punctul să execute numărul lor dificil, Nastasia se ridică de la locul ei și părăsește sala. Ducu lăsă să treacă un minut, apoi o urmă. O văzu îndreptîndu-se spre ieșire, urmărită de privirile admirative ale garderobierelor. Cîteva minute mai tîrziu, Nastasia se urcă într-o mașină. Porni motorul și imediat dispăru în noapte.

„Pe unde o fi umblînd zăbăucul de Bogdan ?" se întrebă Ducu, revenind în sală.

Obișnuit, la un spectacol de circ, actul al doilea este mai scurt decît primul. Nici acesta la care asista Ducu nu făcu excepție. Totuși, lui Ducu i se păru foarte lung.

După spectacol, Ducu și Piciorus părăsiră foaierul circului printre ultimii. Se întîlniră, ca din întîmplare, pe Dorobanți.

— Ei ? întrebă Ducu, deși din privirea lui Piciorus înțelesese încă mai dinainte că nu se întîmplase nimic.

— Tovarășe maior, categoric, nimic.

— Nimic ! Mi-am dat seama și după mutra dezamăgită a lui „Antricot".

— Cum vă explicați, tovarășe maior ?

— Știi cine era femeia aceea frumoasă care a stat în dreapta lui „Antricot" ? Nastasia Iovănică.

— Tovarășe maior, să te doară capul, nu alta, cum ar spune tovarășul căpitan Bogdan Tudorașcu. Or în cazul acesta...

— În cazul acesta, ce, Picioruș ?

— În cazul acesta, ce treabă poate să aibă ea cu unul ca „Antricot“ ?

— Asta-i problema, Picioruș. Ea lucrează doar la invenție. Și în cazul acesta, vorba dumitale : ce treabă are ea cu unul ca „Antricot“ ? Sau dacă n-are, de ce a venit la circ ?

— Dacă însă are treabă, tovarășe maior, și a venit ca să-i dea vreo însărcinare, de ce totuși n-au luat legătura ?

— Este și aceasta o întrebare, Picioruș. Află însă că nu e singura.

Capitolul VII

„ANTRICOT“ SE TEME SĂ NU FIE „TĂIAT“

Bogdan abia se trezise din somn. Cu ochii închiși, bîjbîi după telefon. Îl găsi, îl luă în pat și, abia izbutind să deschidă un ochi, formă numărul Doinei Robescu. Un minut, două, trei... Nimeni nu venea să ridice receptorul și să răspundă. Și tocmai cînd se pregătea să trîntească furios receptorul în furcă, auzi un „alo“ la capătul celălalt al firului.

— Doina, dumneata eşti ?

— Eu. Cine vorbeşte ?

— Dan. În sfîrşit, bine că te-am putut prinde la telefon. De patru zile te sun mereu.

— Serios ? Nu mi-am închipuit că ai putea fi dumneata.

— Dar cine ai crezut că te sună ?

— Oricine, afară de dumneata.

— Şi de ce nu eu, Doina ?

— Pentru că am fost sigură că nu-mi vei mai telefona. Oricare alt bărbat în locul dumitale s-ar fi simţit jignit după cele întîmplate.

— Orice bărbat, Doina, dar nu un prieten. Or noi sîntem prieteni.

— Poate tu. Eu nu-ţi sînt prietenă. Dacă m-aş considera prietena ta, nu te-aş fi jignit.

— Dar nu tu m-ai jignit. Prietena ta. Cum îi spune ?

— Cum, i-ai uitat numele ?

— I l-am uitat. A fost atît de nesuferită.

— Va să zică, ai putut uita că *ea* se numeşte Nastasia ?

— Ţi-am explicat doar că am marea facultate de a uita tot ceea ce vreau să uit. În special, lucrurile neplăcute. După cum vezi, am descoperit secretul fericirii.

— În definitiv, ce vrei dumneata ?

— Să te văd, Doina.

— Şi de ce vrei să mă vezi ?

— Ca să te văd. Am nevoie de dumneata, Doina. Am mare nevoie.

— E aproape caraghios ceea ce spui. Nu pot crede că cineva ar putea avea nevoie de mine. Dar, explică-mi : în ce fel ai nevoie de mine ?

— Nu la telefon.

— Prefer la telefon.

— Bine, fie și la telefon, dacă așa vrei tu. Te rog, numai, să mă urmărești atent, fiindcă e foarte complicat. Știi, am nevoie de tine, fiindcă, de fapt, dumneata ai nevoie de mine.

— Eu am nevoie de dumneata ? Ești sigur ?

— Absolut sigur.

— Va să zică ai crezut tot ceea ce ți-am spus în cele două dăți cînd ne-am văzut !

— Nici nu mai țin minte ce mi-ai spus. Sau, dacă vrei, n-ai spus nimic din ceea ce ai simțit nevoia să spui și nu ai avut curajul.

— Totuși, mi se pare că ești inteligent.

— Mersi ! Dar...

— Știi, Nastasia susținea că ești cam... bleg. Scuză-mă, așa spunea Nastasia.

— În schimb, eu am părerea despre ea că e foarte deșteaptă. Diabolic de deșteaptă.

— Ai spus diabolic de deșteaptă ?

— Da, așa am spus.

— Cînd am să-i spun, cred că are să-și schimbe părerea despre tine.

— Vrei să spui că n-are să mă mai creadă bleg ?

— Exact ! N-are să te mai creadă bleg. Și știi de ce ? Fiindcă ea are aceeași părere despre sine. Chiar ieri mi-a spus : „Doina, sînt diabolic de deșteaptă și cîteodată aș prefera să fiu tîmpită".

— Poți să-i spui din partea mea că nefericirea ei constă în faptul că nu poate fi din cînd în cînd și tîmpită.

— E, să știi, nefericită.

— Crede-mă, mi se întîmplă pentru prima dată să știu că cineva este nefericit și să nu-mi fie milă de el.

— Asta înseamnă că n-ai uitat jignirea.

— A, nu pentru asta. Îmi este profund antipatică. Cred că e singura femeie pe care aș fi în stare s-o bat fără nici un fel de remușcare și fără să-mi fie rușine de ceea ce fac.

— Ce am să rîd într-o zi !...

— Cînd ?

— Cînd ai să te îndrăgostești de ea. Dumneata o urăști, dar mi se pare că, de fapt, ai și început s-o iubești.

— Nu vorbi prostii, Doina. Mie, personal, Nastasia îmi este indiferentă. Este, dacă vrei, genul de femeie în fața căreia devin imun. Dar dacă îmi este antipatică, dacă aș fi în stare s-o bat fără remușcări, află că numai din cauza dumitale.

— Asta ce vrea să mai însemne ?

— Ai s-o afli imediat. Adică, ai s-o afli după ce voi izbuti să-ți explic — încă n-am făcut-o — de ce am nevoie de dumneata.

— Nu-i explicația pe care mi-ai dat-o ?

— Numai începutul. Știi, Doina, eu am fost toată viața mea un mare egoist. Am trăit numai pentru mine, m-am gîndit numai la mine. Puțin îmi păsa dacă, în goana aceasta după tot ceea ce îmi producea plăcere, altora le cauzam suferință sau numai amărăciune. Asta a fost pînă am cunoscut-o pe Cecilia.

Ți-am mărturisit că am iubit-o foarte mult. Dar nu de la început. Am început prin a mă *dedica* ei. Nu știu dacă pricepi ce vreau să spun. Cecilia era o ființă bolnavă, foarte bolnavă. Și fiindcă era bolnavă, avea nevoie de mine. Simțind aceasta, m-am dedicat ei, m-am *putut* dedica ei. Dar fără să fiu conștient de acest lucru. Eu, egoistul, nepăsătorul. Cînd mi-am dat seama, deja începusem s-o iubesc. Înainte de a o cunoaște pe Cecilia alergam ca un posedat după tot ceea ce înseamnă plăcere. Și cu toate acestea, aveam sentimentul de insațietate, de irosire inutilă, de tînjire după ceva despre care habar nu aveam ce este. Pe scurt, eram nefericit. Asta pînă în ziua cînd am descoperit că a mă dedica Cecilici îmi place foarte mult. Am descoperit că umblînd ca un lunatic după plăcerile vieții de fapt nu făcusem altceva decît să caut, fără a fi conștient, plăcerea de a mă dedica unei ființe despre care să știu că are nevoie de mine. Dar după cum știi, Cecilia a murit. A murit ființa care avea nevoie de mine. Și iată că acuma, de cînd nu mai am cui să mă dedic, mă simt din nou nefericit.

— ...Și ce legătură au toate acestea cu mine? întrebă ea cu o voce alterată.

— Au, Doina. Au, fiindcă aș putea să nu fiu nefericit. Și tu ești nefericită. Din ce motiv, nu știu, dar sînt convins că ești. Și mai știu ceva. Mai știu că ai nevoie de mine. Vreau să te ajut, Doina, să nu fii nefericită. Te rog, primește să te ajut, ca să mă ajuți, la rîndul tău, să nu fiu nefericit. Vrei, Doina?

Bogdan auzi țăcănitul caracteristic. Doina închisese. Formă numărul din nou. Auzi apelul și așteptă. Dar nimeni nu mai ridică receptorul la capătul celă-

lalt al firului. Se culcă pe spate, cu mîinile sub cap, și închise ochii. Dar nu ca să doarmă. Voia să se gîndească. O jumătate de oră mai tîrziu își vorbi tare :

„Bătrîne, zarurile au fost aruncate. De acuma încolo, din două una : ori ai să-ți scoți pălăria, ori am să-mi trag singur o pereche de palme.

Ducu ridică receptorul.

— Vreau să vorbesc cu tovarășul Manole, auzi el o voce pe care o recunoscu imediat. Era „Antricot".

— Spune, Mărgineanu. Eu sînt tovarășul Manole.

— Tovarășe, trebuie să vă vorbesc, neapărat.

— Unde te afli ?

— La un telefon public.

— Poți să vorbești fără să te audă cineva ?

— Pot. Cel puțin deocamdată pot.

— Ascultă, Mărgineanu. Eu am să-ți pun întrebări, și dumneata ai să răspunzi prin da și nu. Clar ?

— Da !

— A fost pe la dumneata acela care ți-a propus afacerea ?

— Nu !

— Ai primit o veste de la el ?

— Da.

— Prin altcineva ?

— Nu !

— Prin poștă ?

— Da.

— Scrisoare ?

— Nu !

— Telegramă ?

— Da.

— Îți dă undeva întîlnire ?

— Da !
— Eşti tot singur ?
— Da !
— După-amiază ţi-a dat întîlnire ?
— Nu !
— Pînă în prînz ?
— Nu !
— Seara ?
— Da !
— Dacă pleci de acasă la ora nouă, ajungi la întîlnire cînd trebuie ?
— Nu !
— Prea devreme ?
— Nu !
— Prea tîrziu ?
— Da.
— Dar dacă pleci la ora opt ?
— Nu.
— Tot prea tîrziu ?
— Da.
— Atunci la şapte ?
— Da.
— Atunci la şapte ai să pleci de acasă. În nici un caz mai devreme. Ne-am înţeles ?
— Da.
— Restul, totu-i în regulă ?
— Da.
— Acuma eşti tot singur ?
— Da.
— Eşti cumva urmărit ?
— Nu. Nu cred.
— Atunci e bine. Noroc !

Ducu puse receptorul în furcă și rămase cîteva clipe nemișcat, privind gînditor fereastra deschisă prin care tocmai intrase o albină. Acuma, cînd era singur și nu mai era nevoie să interzică chipului și ochilor să-i trădeze sentimentele, ușor se putea observa că era îngrijorat din cauza convorbirii telefonice. Apărusc o cută între sprîncene, iar trăsăturile i se înăspriseră. Începu să se plimbe prin birou. Din cînd în cînd, se oprea în fața ferestrei, privea în jos strada, dar nu vedea nimic, atenția lui fiind întoarsă înăuntrul său. Abia după vreun sfert de oră se învioră puțin. Ceru să vină la el Dorobanțu.

Locotenentul-major Dorobanțu se prezentă imediat.

— Dorobanțule, am pentru dumneata o misiune dificilă.

— Dacă-i dificilă, atunci e pe cinste, tovarășe maior.

— Lui „Antricot“ i s-a fixat o nouă întîlnire.

— Unde ?

— Nu știu. N-am vrut să-mi spună la telefon, deși m-a asigurat că nu era nimeni pe aproape care să asculte.

— Să-l credeți, tovarășe maior, că „Antricot“ e vulpoi cu experiență.

— Da, dar noi nu putem ști dacă eventual ceilalți nu sînt și mai vulpoi decît el.

— Și asta-i adevărat, tovarășe maior.

— Va pleca de acasă deseară la ora șapte. Așa am convenit cu el. Va trebui să-l *iei* de acolo și să te ții după el. Cîți oameni să-ți mai dau ?

— Ce-i nevoie ! Mă descurc eu și singur.

— Asta nu-i o treabă de unul singur. Ceva nu-mi place în toată povestea asta cu „Antricot“.

— Ce nu vă place, tovarășe maior ?

— Mă gîndesc dacă nu cumva au mirosit ceva. Altfel, de ce n-au luat legătura cu el la circ, așa cum conveniseră ?

— Dar atunci de ce i-au dat o nouă întîlnire ?

— Asta mă întreb și eu. Noi trebuie să fim însă pregătiți și pentru cazul cînd eventual ar trebui să-l apărăm. De aceea, nu te vei duce singur. Mai ia-ți doi băieți, pe care îi preferi dumneata. Va să zică, nu uita. Deseară, la ora șapte, „Antricot" pleacă de acasă. Vă atrag atenția : alertă sporită. Ai ceva să întrebi ?

— Tovarășe maior, ordinul e clar. Să trăiți !

Mașina aștepta, de cinci minute, la colțul străzii. De acolo se vedea mai bine casa lui „Antricot". Locotenentul-major Dorobanțu se uită la ceas. Dintr-un moment într-altul „Antricot" trebuia să-și facă apariția. Și într-adevăr tocmai în clipa asta îl văzu ieșind în stradă. Privi, mai întîi, în dreapta, apoi în stînga și abia după aceea o porni spre stația de autobuz. Mergea încet, ca omul fără treabă, cu mîinile în buzunarele fîș-fîșului, cu o țigară neaprinsă-n colțul gurii, privind în pămînt, parcă temîndu-se să nu calce în vreo băltoacă, în ciuda faptului că trotuarul era uscat.

Cînd ajunse în stație, tocmai sosea autobuzul. Cu o îndeminare care trăda pe cineva deprins să se descurce în orice împrejurare, „Antricot", luînd-o înaintea altora, se urcă primul.

„Antricot" coborî la stația terminus, în Piața Scînteii. Tot fără să se grăbească, intră în parc. Primăvara proaspătă și exuberantă atrăsese multă lume.

Mirosea a apă și a liliac. Pe o bancă, un tînăr cînta „Please, please me", acompaniat de chitară. Alți doi ascultau nemelodioasa melodie într-o nemișcare extatică. Băncile de pe aleea din imediata apropiere a lacului erau toate ocupate. De la restaurantul „Mioriția", palele de vînt, rare și cuminți, duceau pînă departe crîmpeie dintr-un rock and roll cîntat de orchestră. Lacul era liniștit. Apele parcă numai ele ațipiseră, în ciuda faptului că vîslele nenumăratelor bărci le răscoleau cu rîvnă. Ceva mai departe de mal, cam înspre mijloc, lacul părea un imens patinoar.

„Antricot" închirie o barcă și plecă să se „plimbe". Asta înseamnă că întrevederea avea să aibă loc chiar pe lac. Acest fapt dovedea o excesivă prudență din partea acelora care fixaseră întîlnirea. Dorobanțu împreună cu un alt lucrător se urcară și ei într-o barcă, în timp ce al treilea rămase pe mal. Dorobanțu vîsli în direcția contrară aceleia în care pornise „Antricot", dinadins, ca să-l depășească. Abia după ce se îndepărtă cu zece metri, schimbă iarăși direcția. Se menținu la o oarecare depărtare, atît cît era necesar ca să vadă ce se întîmpla cu barca lui „Antricot".

— Știi să cînți ? îl întrebă Dorobanțu pe însoțitorul său.

— Ceva, ceva m-aș încumeta să spun că știu, tovarășe locotenent-major.

— Atunci cîntă. Îmi pare rău că n-am prevăzut că lui „Antricot" i-au fixat o întîlnire pe lac. Am fi luat cu noi pe cineva care să te acompanieze la chitară.

Tovarășul lui Dorobanțu nu se lăsă rugat. Începu să cînte „La ultima noche", cîntecele sud-americane fiind specialitatea lui. Avea o voce plăcută de tenor care se „integra" perfect decorului.

— Păcat că nu avem și o fată cu noi, tovarășe locotenent-major, îi spuse el cînd făcu o pauză ca să-și tragă sufletul.

— Da, n-ar fi fost rău.

Plimbînd ușor ramele pe suprafața apei, menținea barca mereu la aceeași distanță de aceea în care se afla „Antricot". Alte bărci o depășeau și se încrucișau cu ea, dar nici una nu se apropia, cu toate că acuma „Antricot" se găsea dincolo de insulă, într-un loc tare nimerit pentru o asemenea treabă. De altfel, faptul că „Antricot" se învîrtea mereu pe acolo dovedea că în locul acesta primise ordin să aștepte. Dorobanțu se uită la ceas. Trecuse o jumătate de oră, apoi încă o jumătate de oră, fără să se întîmple nimic.

— Ce poate să însemne asta, tovarășe locotenent-major ?

— Naiba știe ! Poate că n-au încredere în el.

— În cazul acesta, te pomenești că i-au întins o cursă ca să-l cureţe.

— De ce n-au făcut-o pînă acum ? Vezi pe aproape vreo barcă ?

— Nu.

— Atunci ? De altfel, cred că „Antricot" nu va mai zăbovi mult pe lac.

— Și într-adevăr, după cel mult un sfert de oră, „Antricot" începu să vîslească spre debarcader.

— Și acum ce facem, tovarășe locotenent-major?

— Eu am să-l „conduc" pînă acasă pe „Antricot". Vreau să stau puțin de vorbă cu el. Poate că aflu ceva interesant ce n-a putut să-i spună tovarășului maior Mănăilă la telefon. Dumneata te întorci la sediu și raportezi. După ce vorbesc cu „Antricot" vin și eu.

În autobuz, „Antricot" se așează în față lîngă șofer. Dorobanțu ocupă locul din spatele lui. Coborîră amîndoi la aceiași stație, și numai ei. Dorobanțu îl lăsă să se îndepărteze. Pe stradă, nici țipenie de om. Îl ajunse din urmă cînd „Antricot" se afla în dreptul casei unde locuia.

— Am o vorbă cu dumneata din partea tovarășului Manole.

— Din partea tovarășului Manole ? întrebă „Antricot", cu neîncredere.

— Da, din partea tovarășului Manole.

— Atunci poftiți în casă.

— Bine ! Ia-o înainte ca să-mi arăți drumul.

Străbătură grădina, unul în spatele celuilalt.

Ca să intri în casă, trebuia să treci mai întîi printr-o marchiză. Ușa marchizei era dată de perete. „Asta ce-o mai fi însemnînd ?" murmură „Antricot".

Dorobanțu îl apucă de braț.

— Cînd pleci de acasă nu obișnuiești să încui ?

— Ba da ! Dar pesemne m-au călcat hoții în lipsă.

— Ia-o înainte, că știi rostul casei, îi ceru Dorobanțu, ducînd mîna la buzunarul unde avea revolverul.

„Antricot", vrînd să aprindă lumina, în drum spre comutator se împiedică de ceva și fu cît pe aci

să-şi piardă echilibrul. Cînd lumina inundă încăperea, văzu că obiectul de care se împiedicase era cadavrul lui Scaramuche. Scaramuche era cățelul, la care, după grădină, „Antricot" ţinea cel mai mult. Dar nu apucă să se întristeze de moartea lui fiindcă îl mai aşteptau şi alte surprize neplăcute. Dulapul era deschis şi albiturile toate aruncate în mijlocul odăii. Aşternutul patului era răvăşit şi salteaua spintecată. Aparatul de radio era aruncat jos, iar ecranul televizorului spart. Mai erau şi alte pagube, în bucătărie şi în cealaltă cameră. Tapiţeria canapelei şi a unor scaune spintecată, vesela spartă.

După ce „Antricot" constată dezastrul, trecînd din cameră în cameră, se lăsă să cadă într-un fotoliu hărtănit şi de acolo începu să se uite ca prostit la Dorobanţu. La rîndul său, acesta se aşezase pe un scaun ca să-şi adune gîndurile. Nu prea ştia ce trebuia să facă. Nu ştia, cu toate că îi era clară cauza vandalismului.

— Vedeţi, tovarăşe, vedeţi ? îngăimă „Antricot", cu o voce aproape plîngătoare.

— Da, văd. Bine te-a mai lucrat cine te-a lucrat.

— Adică vreţi să spuneţi că nu ştiţi cine m-a lucrat ?

Dorobanţu socoti că nu este oportun s-o recunoască.

— Cine ?

— *Tipul*. Aia. Au prins de veste că am „ciripit". Cine mă puse să mă vîr, tovarăşe ?

Nu era o întrebare la care Dorobanţu trebuia să răspundă. De altfel, ce i-ar fi putut răspunde nu ar fi fost în nici un caz o consolare pentru „Antricot". Ar fi însemnat să-l „prelucreze". Or „Antricot", în

halul în care se afla, numai receptiv la o prelucrare nu era. De aceea, se mărgini să-i ofere o țigară.

— Ia de aici o țigară.

— Mulțumesc! mormăi luînd din pachet una. După ce o aprinse la bricheta lui Dorobanțu, izbucni: Să știți că am s-o dau dracului de grădină.

— Și de ce s-o dai dracului? întrebă Dorobanțu, care nu izbutea să vadă legătura ce exista între ceea ce i se întîmplase și grădina de zarzavat.

— Păi e clar, tovarășe. Are să mă taie. A aflat că am ciripit, și are să mă taie. Cît timp am fost „mesa", am învățat să-i cunosc după ochi pe ăi de au inimă să taie un om mai ușor decît un porc. „Tipul" e din ăia. Mă taie, tovarășe, mă taie.

— Lasă, că nu te taie.

— Ba are să mă taie. De aia am să dau dracului grădina.

— Și dacă o dai dracului, n-are să te mai taie?

— Dacă mă hotărăsc să dau dracului grădina, fac o „zulă" ca să mă băgați iarăși „mesa". Că la „pensiion" sînt mai în siguranță și nu mă mai taie.

— Să nu fi prost și să-ți dai din nou în petic, îl sfătui Dorobanțu. Dacă aveau de gînd să te taie, nu făceau ce-au făcut din casă.

— Credeți? prinse inimă „Antricot".

— Nu cred, sînt sigur. Dar parcă ți-am spus că am o vorbă pentru dumneata din partea tovarășului Manole.

— Mi-ați spus. Dar acuma, după cele ce mi s-au întîmplat, ce vorbă mai poate să aibă cu mine?

— Tovarășul Manole vrea să afle și ce nu i-ai putut comunica la telefon.

— Mare lucru n-am ce-i spune. Atîta doar că m-au anunţat prin telegramă.

— Pot s-o văd şi eu ?

— Poftim.

„Antricot" scoase din buzunar blanchetul telegramei, şi Dorobanţu citi :

„VINO NEAPĂRAT LACUL HERĂSTRĂU ORA OPT. MAGDALENA"

Telegrama fusese expediată prin oficiul poştal treizeci şi doi.

— A semnat cu nume de femeie ca să nu bată la ochi, observă „Antricot".

— Probabil, fu de acord Dorobanţu, vîrînd telegrama în buzunar.

— Vreau să vorbesc cu tovarăşul Manole, scînci „Antricot" ca un prunc nevolnic.

— Bine ! Am să-i spun tovarăşului Manole că vrei să stai de vorbă cu el. Telefonul lui îl mai ai ?

— Sigur că îl am. Să-l chem ?

— Cheamă-l mîine.

— Vreau să mă asigure că „tipul" n-are să mă taie. Eu am vrut să vă ajut, şi iată că umblă să mă taie.

— De acum nu te mai taie. Să vezi că şi tovarăşul Manole are să-ţi spună acelaşi lucru.

Ducu privi uşa pe care tocmai o închisese în urma sa „Antricot", care ţinuse neapărat să-l vadă pe „tovarăşul Manole". Şi ţinuse să-l vadă, ca să-i ceară ceea ce niciodată nu-i trecuse prin minte că ar putea ajunge vreodată să ceară :

— ...Așa că — conchise el — cu vreau să *intru* din nou, pînă îl dibăciți. Că de scăpat nu scapă el de dumneavoastră. Vă știu eu.

— Dacă n-ai călcat legea, cum să *intri*? Îți place acolo?

— Place poate dracului. Dar, decît să mă taie, mai bine acolo. Că ăla de-a putut să-i zdrobească scăfîrlia lui Scaramuche e în stare să-mi taie bărdăhanul sau să mă împuște.

— Eu la închisoare nu te pot trimite dacă nu ai călcat legea.

— Păi nu de-adevăratelea. Așa, de pont, pînă îl prindeți...

— Nici măcar... de pont, Mărgineanu. Dar cu ți-aș putea da o treabă pentru o săptămînă, două, undeva, în provincie. Într-o săptămînă, două, îl depistăm noi.

„Antricot" se gîndise puțin, apoi replicase hotărît.

— Nu ține, tovarășe Manole.

— Și de ce?

— Și cu grădina ce să fac? Dacă *intru*, e altceva. N-am încotro și o dau dracului. Dar să rămîn *afară* și să plec în provincie, tocmai acuma primăvara, zău că nu mă rabdă inima.

— Foarte bine. Rămîi acasă și ocupă-te de grădină. Eu ți-am mai spus și îți repet. Dacă avea de gînd să te *taie*, nu-ți devasta casa. E clar ca lumina zilei.

— Dacă ziceți dumneavoastră, tovarășe Manole... Ca să fiu cinstit, un pic mi-ați luat piatra de pe inimă și plec cu inima parcă mai ușoară.

— Poți să pleci cu ea ușoară de tot, Mărgineanu.

După ce „Antricot" părăsi biroul, Ducu scoase din sertar carnetul în care, zilnic, făcea însemnări și începu să-l răsfoiască. La un moment dat, nu mai întoarse filele și începu să citească următoarea însemnare :

DOINA ROBESCU. Treizeci și cinci de ani. Soția savantului Alcibiade Robescu, în vîrstă de șaizeci și cinci de ani. S-a măritat cu el acum zece ani, adică atunci cînd profesorul avea cincizeci și cinci, iar ea numai douăzeci și cinci. Ca să se poată căsători cu ea, Alcibiade Robescu a divorțat de prima soție, o femeie isterică, frigidă, rea, cicălitoare și ipohondră. A murit scurt timp după divorț, călcată de un autobuz în timp ce încerca să traverseze strada.

Nici Doina Bîrzu nu era la prima sa căsătorie. Mai fusese măritată de două ori. Prima dată cu un fotoreporter, iar a doua oară cu un operator de la Studioul București. Datorită insistențelor celui de-al doilea soț, a fost distribuită într-un film, dar debutul ei a însemnat un adevărat fiasco, ceea ce a convins-o că este lipsită cu desăvîrșire de talent. De operator s-a despărțit ca să se mărite cu Alcibiade Robescu. După toate probabilitățile, o căsătorie de interes. Moralitate dubioasă. Prima căsătorie fusese desfăcută la cererea soțului — fotoreporterului — motivul fiind părăsirea de domiciliu.

Fire exaltată, mistică. Ține posturile, duminica și sărbătorile asistă la liturghie. (Explicabil dacă se are în vedere că pînă la vîrsta de doisprezece ani a făcut școala, ca internă, la „Nôtre-Dame".) În copilărie a manifestat forme ușoare de epilepsie, care însă, ulterior, n-au mai revenit. Deși o fire exaltată,

este totuși foarte calculată, ascunsă. Alcibiade Robescu se află într-o totală dependență față de ea. Se pare că o iubește mult, dar, din cauza diferenței de vîrstă dintre ei, lucid, îi trece cu vederea divertismentele extraconjugale. (Cazul Nic Șimandan, cu toate că exemplul nu e cel mai bun, fiindcă legătura ei cu acesta n-a fost numai un divertisment extraconjugal.)

Bogdan pretinde că Doina Robescu este puțin nebună. (El spune „sărită de pe fix".) O oarecare dreptate s-ar putea să aibă dacă se ține seama de: a) vizitele săptămînale la mormîntul lui Nic și b) „camera memorială Nic".

Ciudată prietenia dintre ea și Nastasia Iovănică. Bogdan este de părere că Doina se teme de prietena sa. Ce motiv are însă să se teamă? De altfel, tot Bogdan susține că Doina Robescu i-a făcut impresia unei ființe permanent terorizată de cineva și de ceva. De cine? Nastasia Iovănică? Numai ea? Cine tot o caută la telefon și de ce Doina Robescu refuză să vorbească? Și apoi CE MOTIVE ARE SĂ SE TEAMĂ de Nastasia Iovănică? Asta e mult mai important de știut decît cine sînt TOATE persoanele de care, eventual, se teme ea.

Care este explicația că refuză să-l vadă pe Bogdan? Fiindcă ESTE TERORIZATĂ? Oare i s-a cerut în mod expres să rupă orice fel de legături cu el? Sau, poate, PENTRU A-L FERI DE NEPLĂCERI, ea, din proprie inițiativă, îl ține la distanță? În orice caz, experiența pe care o încearcă Bogdan este deosebit de interesantă. (Se pare că rolul și-l joacă perfect.) Oare va deveni și utilă?

Doina Robescu constituie, aș spune, enigma nr. 1. Trebuie adîncite cercetările în legătură cu viața ei particulară. Cunoaștem încă foarte, foarte puțin. Curios că, în afară de Nastasia Iovănică, nu are alte prietene.

Interesant: Doina Robescu și-a însoțit bărbatul în toate călătoriile pe care acesta le-a făcut în străinătate.

Ducu vru să treacă la lectura însemnărilor pe care le făcuse în legătură cu Nastasia Iovănică, dar tocmai atunci intră în birou locotenentul-major Dorobanțu.

— Ce noutăți, Dorobanțule ?

— Proaste, tovarășe maior.

— Despre ce-i vorba ?

— Tovarășe maior, v-am adus raportul expertizei medico-judiciare. Nicoleta a avut dreptate. Aram Șimandan nu a murit de moarte bună.

— Otravă ? întrebă Ducu, luînd din mîna subalternului său hîrtia pe care acesta i-o întindea.

— Otravă.

— Asta nu-i o dovadă sigură că a fost otrăvit. Poate că s-a sinucis. Da, da, nu te mira.

— Adică a mințit-o pe Nicoleta ? Avea de gînd să se sinucidă, dar ei i-a spus că umbla altul să-l omoare ?

— Crezi că-i absolut imposibil ?

— În ce scop ? Eu, unul...

— Știu ! dumneata excluzi din capul locului o asemenea ipoteză. Mă rog, s-ar putea să ai dreptate. Dar nu uita ceea ce ți-am mai spus și altă dată : Nu te grăbi să absolutizezi. Uite, eu aș putea să-ți aduc

cel puţin patru argumente care să facă posibilă ipoteza sinuciderii şi după aceea sînt convins că n-ai mai fi chiar atît de sigur că Aram Şimandan a fost omorît.

Pe urmă, despărţind hîrtia, începu să citească raportul de expertiză.

— Dacă Nicoleta şi-ar fi ţinut gura — spuse Ducu după ce termină lectura raportului — habar nu am fi avut că Aram a fost otrăvit sau că s-a otrăvit.

— Ce mai medic şi acela care a dat autorizaţia de înmormîntare ! se indignă Dorobanţu.

— Nu uita că Aram Şimandan avea şaptezeci şi cinci de ani cînd a murit. Dar spune-mi, percheziţia a dat vreun rezultat ?

— Nici unul, tovarăşe maior.

— Sonia ce impresie ţi-a făcut ? N-ai observat nimic suspect în comportamentul ei ?

— Nimic, tovarăşe maior. În orice caz, nu se prea prăpădeşte cu firea. O femeie ca asta nu întîlneşti pe toate drumurile. Cînd o fi să moară, dacă i se va face autopsia, sînt sigur că se va găsi în loc de inimă un gogoloi de piatră.

— De ce spui asta ? Te gîndeşti că ea l-a otrăvit pe Aram ?

— Asta nu pot să ştiu. Dar n-am să mă mir de loc dacă am dovedi că ea i-a făcut de petrecanie lui bărbatu-su, tovarăşe maior.

— Să nu anticipăm. Dar dincolo, cum stăm ? La madam Nicoleta ?

— Tovarăşe maior, nici acolo nimic. Ala care a şterpelit pachetul a lucrat curat. N-a lăsat amprente.

— Va să zică, nimic. Hm !

— Ce ordonați, tovarășe maior ?

— Am să te chem ceva mai tîrziu. Cînd se întoarce Piciorus, să-l trimiți imediat la mine.

Dorobanțu plecă. Ducu redeschise carnetul Dar înainte de a reîncepe lectura, se lăsă, fără voie, furat de gînduri. Ce mai ghem încîlcit ! În două săptămîni, cîte nu se întîmplaseră ! Un individ neidentificat împușcat în barul „Meridian"... Sinuciderea sau otrăvirea lui Aram Șimandan... O tentativă de crimă împotriva lui Bogdan... Devastarea locuinței lui „Antricot". O adevărată performanță chiar pentru niște infractori experimentați.

„Bătălia se anunță înverșunată", își spuse.

Pe urmă, oftînd, începu să citească.

MONA CÎRCIUMĂRESCU. Ridicolă alăturare de nume ! (Asta în treacăt spus.) Femeie de serviciu a familiei Robescu. Deși a fost angajată de numai cîteva luni, a preluat pe nesimțite și efectiv conducerea întregii gospodării. A fost recomandată de Nastasia Iovănică. Foarte interesant ! Mona a știut să se facă indispensabilă în primul rînd pentru Doina Robescu. Față de profesor, în mai mică măsură, acesta fiind un om distrat și puțin exigent în tot ceea ce privește confortul său personal.

Vîrsta : patruzeci de ani. Nu mai practică meseria de moașă din o mie nouă sute cincizeci și cinci. În o mie nouă sute cincizeci a fost anchetată în legătură cu provocarea unui avort mortal. Pînă la urmă a scăpat basma curată neexistînd dovezi care să ducă la condamnarea ei. După ce n-a mai practicat moșitul, și-a deschis un mic atelier de confecționat

nasturi. Cu toate că noua meserie era foarte rentabilă, după patru ani lichidează atelierul și se angajează casieriță la un teatru din capitală. Intrată în grațiile regizorului C. Tufănescu, foarte la modă pe vremea aceea, îi cere să-i citească o comedie. Spre marea sa surprindere, regizorul găsește comedia excepțională. Entuziasmat, inițiază o lectură în cadrul colectivului, în prezența autoarei. În ziua respectivă, în timp ce întreg comitetul de lectură era întrunit, directorul este anunțat telefonic de către ofițerul ce ancheta că Mona Cîrciumărescu fusese arestată deoarece își omorîse amantul, acasă la ea, strangulîndu-l, în timpul somnului, cu un ciorap. (Victima : student în ultimul an la politehnică.)

Mona Cîrciumărescu n-a fost condamnată deoarece medicii au constatat că atunci cînd a comis crima nu fusese în deplinătatea facultăților sale mintale. A fost internată la Central, de unde a ieșit abia acum un an, după toate probabilitățile vindecată. Pînă în urmă cu două luni Mona s-a ocupat de gospodăria verișoarei sale, Nastasia Iovănică. De la data aceea Nastasia a cedat-o prietenei sale, Doina Robescu. În ce scop ?

Interesant, suspect de interesant : Mona Cîrciumărescu nu are nici un amant. Nu are sau poate încă nu am izbutit noi să aflăm ?

În birou intră un plutonier, cu un dosar.

— Tovarășe maior, v-am adus raportul „postului A".

— Mulțumesc. Am să-l citesc mai tîrziu.

Dar cînd rămase singur, Ducu se răzgîndi. Deschise dosarul și începu să citească atent, cu creionul în mînă.

„În privința profesorului academician Alcibiade Robescu, nimic deosebit de semnalat. Ca de obicei, mașina l-a dus la institut la ora nouă. S-a întors acasă la ora obișnuită. După-amiază, s-a înapoiat la institut la ora optsprezece. A lucrat acolo pînă după miezul nopții.

De asemenea, nimic deosebit de semnalat în legătură cu Doina Robescu. Toată ziua nu a ieșit din casă. Nu a primit nici o vizită, cu excepția Nastasiei Iovănică. A venit împreună cu profesorul de la institut și a fost reținută la masă. Au plecat la institut împreună. După plecarea lor, Doina Robescu a scos din garaj mașina pregătindu-se să iasă în oraș. În ultimul moment s-a răzgîndit.

În schimb, a plecat Mona Circiumărescu, la orele șaptesprezece și șase minute. Un taxi pe care l-a luat din stație a dus-o pînă la Universitate. De acolo a pornit-o pe jos înspre cinematograful „Patria". La stația de la cinematograful „Patria" a luat troleibuzul 87. A coborît în stația Kiev. De acolo a mers pe jos pînă la numărul doisprezece pe strada Sirenelor. A intrat la familia Olinescu. A zăbovit acolo circa cincizeci de minute. Un băiat tînăr a condus-o pînă la stația de tramvai. La despărțire, acesta i-a sărutat mîna. Ea l-a mîngîiat, în treacăt, pe obraz.

Din troleibuz a coborît la Gara de Nord. Dintr-una din cabinele instalate în holul de intrare pentru călătorii de clasa întîi a dat iarăși un telefon. După aceea și-a cumpărat bilet și a ieșit pe peron. S-a plimbat de colo-colo. Pe urmă, cu trei minute înainte de

a se anunța plecarea trenului accelerat 301, a pornit de-a lungul trenului, de la ultimul vagon pînă la primul de lîngă locomotivă, parcă spre a trece în revistă călătorii prezenți absolut la toate ferestrele. Un amănunt deosebit de important : Pînă a nu ieși pe peron Mona avea capul descoperit. Abia după ultima convorbire telefonică, și acolo în cabină, înainte de a o părăsi, și-a pus pe cap un basc de culoare galbenă. În orice caz, vă raportez, cu absolută siguranță, că nu a vorbit cu nimeni.

În clipa cînd Mona a ajuns lîngă locomotivă, trenul s-a pus în mișcare. Ea a rămas locului pînă cînd au trecut pe dinaintea ei absolut toate vagoanele. Abia după aceea a plecat și ea. A luat din fața gării un taxi, care a dus-o înapoi acasă.

„E și aceasta un fir, își spuse Ducu, vîrînd raportul înapoi în dosar. Cam ciudată femeie de serviciu... Pleacă și se întoarce acasă cu taxiul... Își îmbracă o bască galbenă ca să asiste la plecarea unui tren care merge peste granițã... Și, în fine, se întoarce acașă tot cu taxiul.

Tare ciudată și tare suspectă este această Mona, își spuse Ducu," repetînd gîndul de mai înainte. Pe urmă, ridică receptorul.

— Alo, Picioruș s-a întors ?

— A plecat spre dumneavoastră, tovarășe maior, îl informă Dorobanțu. Trebuie să pice dintr-un moment într-altul.

Picioruș intra tocmai pe ușă.

— Ordonați, tovarășe maior.

— Picioruș, am o însărcinare urgentă pentru dumneata. De fapt, am două. Dar una rămîne pentru mai

tîrziu. Uite despre ce-i vorba : În strada Sirenelor, la numărul opt, locuiește o familie Olinescu. Cît poți de urgent, vreau să am un raport complet despre această familie.

După ce rămase singur, Ducu deschise din nou carnetul cu însemnări și începu să citească următoarele :

SAMOILĂ HUZUM : douăzeci și opt de ani. Cel mai tînăr colaborator al lui Alcibiade Robescu. Dar și cel mai dificil, dacă țin seama de opinia șefului său. Deosebit de înzestrat, cu o îndrăzneală de vizionar ce depășește limitele îngăduite unui om de știință. (După aprecierea aceluiași Alcibiade Robescu.) Sensibilitate exagerată. Cumva se crede persecutat. Din cauza aceasta nu-și iubește colegii. Și ei, la rîndul lor, mai mult îl stimează decît îl simpatizează.

Duce o viață foarte ordonată. Majoritatea timpului și-l petrece la institut, în laborator. Locuiește împreună cu mama sa, o actriță celebră care a trebuit să renunțe la scenă din cauză că și-a pierdut vederea în urma unui accident de automobil. Samoilă Huzum o iubește foarte mult. Nutrește un adevărat cult pentru ea. Cîteva amănunte semnificative în legătură cu sentimentele sale de dragoste și respect filiale. Primul : Teatrul a rămas pentru fosta actriță marea ei pasiune. E nelipsită de la toate premierele, și Samoilă Huzum o însoțește. A doua : Deși oarbă, Cleo Huzum vizionează, însoțită de fiul ei, toate filmele ce rulează la cinematografele din cartier. Ea vede filmul cu ochii fiului ei, care îi povestește cu lux de amănunte tot ceea ce se petrece pe ecran. În fine, al treilea : De două ori pe săptămînă, între cinci și șapte, Samoilă o conduce pe mamă-sa la

„Nestor". Acolo ea are întîlnire cu cîteva prietene, foste actriţe, în compania cărora petrece două ore agreabile. În acest timp, Samoilă Huzum îşi omoară timpul dezlegînd cuvinte încrucişate. O distracţie pe care şi-o îngăduie numai de două ori pe săptămînă şi doar între cinci şi şapte.

Este logodit cu Melania Beldiceanu. În acest timp, au rupt logodna tot la două luni şi tot de atîtea ori s-au împăcat, iniţiativa, scuzele şi regretele de rigoare lui aparţinîndu-i. În ciuda periodicelor neînţelegeri, se iubesc şi pînă la urmă vor sfîrşi prin a se căsători.

Nici un motiv serios de suspiciune. Faptul că el l-a introdus pe Nic Şimandan în casa lui Alcibiade Robescu nu are nici o semnificaţie. În aparenţă, s-au cunoscut întîmplător. Numai în aparenţă întîmplător, fiindcă „întîmplarea" a fost regizată. Într-o noapte, cînd Samoilă Huzum se întorcea acasă pe jos, a fost acostat de o namilă de om care pretindea că recunoaşte în el, în Huzum, pe amantul soţiei sale. Protestele lui nu-i foloseau la nimic. Pretinsul soţ ultragiat o ţinea într-una că-l recunoaşte, că de mult îl caută şi că acuma, cînd a avut norocul să dea de el, nu va lăsa să-i scape momentul şi-l va ucide. Şi ca ameninţarea să aibă mai mult efect scoase din buzunar un cuţit. În clipa aceea a apărut Nic Şimandan, în chip de salvator. S-a repezit la individ, i-a smuls cuţitul din mînă, după care l-a culcat la pămînt cu un pumn. Pe urmă, luîndu-l de braţ pe Huzum, s-au îndepărtat.

Aşa s-au împrietenit. Huzum nu ştia cum să-i mai mulţumească salvatorului său. Nici nu i-a dat prin minte că totul fusese pus la cale. Impresionat de fru-

muşeţea providenţialului său salvator, l-a prezentat lui Alcibiade Robescu, iar acesta soţiei sale.

In nici un caz Nic nu avea de unde să ştie că Huzum îl va prezenta academicianului, deşi „agresiunea" nu fusese regizată în acest scop. Este de presupus că a fost pusă la cale pentru a-l atrage pe Huzum. Ulterior însă, cit Nic a fost introdus în casa academicianului şi cînd acesta şi-a dat seama ce impresie făcuse asupra Doinei Robescu, şi-a dat desigur seama că îşi va atinge mai uşor scopul dacă va face din soţia academicianului amanta sa.

In orice caz, la fel ca Amedeu Geană, Samoilă Huzum trebuie scos din cauză.

Capitolul VIII

GALBENA BASCA A MONEI

Ducu, in mod obişnuit, atunci cînd îşi impunea, reuşea să se gîndească succesiv la mai multe probleme, *smulgîndu-şi-o* din cap pe cea precedentă. In timpul primului act izbutise să-şi *videze* capul de orice altă preocupare, ca să poată urmări desfăşurarea acţiunii. Numai pe la jumătatea primului act interesul i se risipi, făcînd loc unei plictiseli, căreia nu-i putea pune capăt, nefiind singur.

Era o piesă originală. Autorul, se cunoştea, nu era străin de ceea ce se înţelege prin meşteşugul de a construi o piesă. Nu era lipsit nici de talent. Formula folosită era foarte modernă, era ceea ce se înţelege

prin ultimul „răcnet" în materie de tehnică teatrală sau, folosind o expresie uzitată în alt sector, mult mai prozaic, era scrisă, din punct de vedere al formei, al „stilului", la nivelul nu al tehnicii, ci al dramaturgiei mondiale. Și cu toate acestea piesa nu convingea. Autorul trecea pe alături de adevărata problemă fie dintr-o miopie congenitală, fie din conformism. Piesa se voia una de idei, dar ideile erau niște false idei, și, în general, armătura, pretins filozofică, era, în ansamblu, un atentat la cele mai elementare axiome ale logicii formale.

Dacă ar fi fost singur, lămurit cu prisosință, după primul act, ar fi plecat acasă. Dar era cu Tofana. Insistase atîta s-o însoțească, încît, pînă la urmă, acceptase. Dacă piesa ar fi plictisit-o și pe ea, i-ar fi propus să plece și să-și petreacă seara în altă parte. Dar Tofana, cu toate că n-o găsea interesantă, nu se plictisea.

O întrebase în șoaptă :

— Tofana, nu ți se pare piesa cam plictisitoare ?

— Neinteresantă, da ! Plictisitoare, în nici un caz. Și fiindcă el făcu ochii mari, adăugă : Ascultînd piesa, încerc să-mi închipui cum ar fi trebuit să sune replicile ca să suscite interes. Și apoi cum să mă plictisesc dacă ești lîngă mine. Se întîmplă destul de rar să ai timp pentru o veche prietenă.

— Un reproș, Tofana ?

— Nu, o constatare.

— Știi doar cît sînt de prins.

— Dragul meu, doar ți-am spus că nu-i decît o constatare.

Ducu se resemnă. Trebuia să rămînă pînă la sfîrșit. Ca să nu-i fie o prea grea corvoadă, nu mai ascultă

replicile actorilor. Începu să se gîndească la Tofana. Tofana era lîngă el, frumoasă cum nu era o altă femeie acuma în sală. O privi pe furiș. Nu-i vedea decît profilul. Un profil „clasic". Un profil de veche statuie elenă. Dar cel mai mult semăna cu statuia Paulinei Borghese a lui Antonio Canova. Făcuse această descoperire întîmplător, în timp ce răsfoia un album cu reproduceri ale unor capodopere din marile muzee italiene. Ducu nu știa dacă Tofana avea cunoștință de această extraordinară asemănare, fiindcă nu i-o spusese. În orice caz, ignorînd moda, Tofana inventase o pieptănătură aproape identică aceleia a Paulinei Borghese, ceea ce contribuia ca asemănarea să fie și mai izbitoare.

Se cunoșteau de mai bine de un an. Și în tot acest timp se văzuseră poate de zece ori. Din vina lui, bineînțeles. Cu toate că între ei nu fusese niciodată vorba de altceva decît de o afecțiune pe care consimțiseră tacit s-o numească prietenie, Ducu simțea că Tofana ținea la el și altfel. Tofana îl iubea. Nu i-o spusese însă niciodată și, pe cît îi stătuse în putință, se ferise ca el să observe. În ceea ce îl privea, nutrea pentru Tofana o mare afecțiune care însă — nu-și putea explica de ce — nu se transformase în dragoste.

Privind-o pe furiș, Ducu se întreba din nou de ce totuși nu se îndrăgostea de ea. Tofana era frumoasă, era inteligentă, era cultă și nu-i lipsea acea intuiție uluitoare, specifică numai femeilor superioare, de a nu da buzna în ceea ce pentru un bărbat, de asemenea superior, reprezintă zona, domeniul interzis pînă și femeii iubite. Deseori Ducu își spusese că, de fapt, Tofana era așa cum își dorise el din totdeauna să fie

femeia pe care s-o iubească. Și cu toate acestea, n-o iubea. Nu putea s-o iubească. Dacă Elvira, fosta lui soție, ar fi fost la fel ca Tofana, poate că ei nu ar fi ajuns la divorț. Și-ar fi fost poate suficienți unul altuia, și Ingrid, micuța lui Ingrid, ar fi avut permanent lîngă ea nu numai o mamă — iar de cîtva timp, și un om străin căruia trebuia să-i spună „unchiul Jorj" — ci pe tatăl ei adevărat, adică pe el.

N-o putea, din păcate, n-o putea iubi. Dacă se gîndea bine, nici pe Elvira n-o iubise cu adevărat. Poate că natura nu-l înzestrase cu această facultate atît de specifică oamenilor, și care, în ultimă instanță, înnobilează raporturile naturale, și de loc specifice, dintre bărbat și femeie. Dar nu era posibil. Natura nu-l vitregise lipsindu-l de această facultate. O avusese, o avea încă. Numai că ea fusese cumva atrofiată datorită șocului. Cîți oameni nu poartă toată viața lor anumite tare psihice ale căror cauze primare își au explicația cine știe în ce împrejurări, obscure și încețoșate, cu rădăcini tocmai din anii copilăriei. În ceea ce îl privea, poate că tara aceasta de a nu putea iubi cu adevărat își avea explicația tocmai în întîmplarea din anii adolescenței lui de neuitat pînă la sfîrșitul zilelor sale : întîmplarea cu Ingrid. Ingrid, fata cu ochii de aur, pe care o iubise cu toată disperarea băiatului de cincisprezece ani care fusese, băiatului singur, temerar și încăpățînat care, în ciuda primejdiilor, se îndîrjea să dezlege misterul asasinării tatălui său acolo, în ruinele fostului „Han al lui Agop", într-o noapte ca de iad și cu furtună ca într-o povestire fantastică. Pe Ingrid aceea, el, băiatul de cincisprezece ani, o iubise așa cum numai oamenii în toată firea sînt în stare să iubească. De aceea, cînd

Ingrid a dispărut din orașul lor, de parcă niciodată n-ar fi viețuit în casa cu ferestrele albastre de pe strada Fregatei, deznădejdea i-a pîrjolit inima și, o dată cu ea, capacitatea de a mai iubi, mai presus de orice, fără nici un fel de disponibilitate sufletească. Și pîrjolul a fost cu atît mai cumplit atunci cînd a aflat că tatăl Ingridei era asasinul tatălui său. Trecuseră de atunci ani. Multe se întîmplaseră între timp. În viața lui intrase Elvira. Venise pe lume Ingrid cea mică. Cîndva, la începutul căsniciei sale, fusese fericit. Pe urmă, se dezmeticise. Amară dezmeticire.

Se uită din nou la Tofana. Ea simți că nu-i atent la piesă, că altceva îl preocupă. Îi zîmbi și-i acoperi cu palma ei mică și caldă mîna care odihnea pe balustradă.

— E trist prietenul meu ? îl întrebă în șoaptă.

— Nu. De loc !

Dar Tofana îl intuise. Puțin, puțin era trist. Se gîndea : Astăzi, Tofanei nu-i sînt indiferent. Sînt aproape sigur că mă iubește. Dar s-ar putea ca mîine, într-o zi, să se îndrăgostească de altcineva. În definitiv, Tofana este femeie și poate, ca femeie, simte în mai mare măsură decît mine nevoia de a-și întemeia din nou o familie.

Tofana fusese și ea căsătorită. Soțul ei murise într-un accident de cale ferată. Îl iubise mult. Patru ani a fost singură. Ea și cu Ducu s-au cunoscut cu prilejul unei aniversări, acasă la colonelul Joldiș. I-a fost vecină, la masă. S-au înțeles de la început. Ceilalți au rîs de ei că, în loc să danseze, stau de vorbă. Stînd de vorbă, s-au împrietenit. Și de atunci, pe nesimțite, se scursese un an.

Pe urmă, însă, nu se mai gîndi la Tofana. Simți, fiindcă de uitat nu se uită, privirile Nastasiei, din loja de vizavi, și din nou se întrebă :

„Oare i-o fi spus Alcibiade Robescu cine sînt ?"

Era o întrebare la care nici de data asta nu-și putea da un răspuns categoric. Alcibiade Robescu era totuși un om în care se putea avea încredere desăvîrșită.

„Bine, dar și el, la rîndul său, are o încredere desăvîrșită în cea mai bună colaboratoare a sa", își obiectă. N-ar fi exclus ca, totuși, în mod cu totul și cu totul confidențial, să-l fi desconspirat.

Obiecțiunea nu avea însă nici un fundament real. Singurul motiv care îl făcuse să-și pună o asemenea întrebare era faptul că pînă acuma de mai multe ori simțise ațintite asupra sa privirile Doinei Robescu E drept, nu o dată se întîmplase să constate că, în mod inexplicabil, femeile se simt atrase de persoana sa, găsindu-l, după expresia folosită de ele, „interesant". Totuși, Nastasia Iovănică prea se arătase indiferentă, prima dată cînd o cunoscuse, ca să atribuie interesului pe care părea că îl manifestă acuma atracției ce el ar fi exercitat-o asupra ei.

Ciudate sînt și coincidențele !... Ducu nu mergea prea des la teatru. La concerte, da. El și cu Bogdan scăpau vreunul numai atunci cînd le era imposibil să se smulgă îndatoririlor profesionale. Dar iată că tocmai în seara aceasta, cînd o însoțea pe Tofana — eveniment atît de rar — întîmplarea făcuse să vină și Nastasia Iovănică. Nastasia Iovănică era însoțită de Doina Robescu. Numai ele două. Una brună, Doina, cealaltă cu păr de culoarea castanei, Nastasia, amîndouă frumoase, dar fiecare altfel frumoasă, stîrniseră în foaierul teatrului o adevărată senzație. Atră-

geau ca un magnet privirile bărbaților, admirative, ale femeilor, investigant critice, ca să le găsească eventuale cusururi. Dar faptul că în ochii aproape fiecărei femei, după ce examenul lua sfîrșit, se putea citi invidie, admirativă sau răutăcioasă, dovedea că, în ciuda exigenței juriului, amîndouă prietenele trecuseră cu succes probele succesive.

Doina Robescu era îmbrăcată în negru, din cap pînă în picioare. Farmecul discret și distins totodată îi adăuga, ca un plus de eleganță, o tocă mică, de asemenea neagră, așezată pe creștetul capului. Nastasia era îmbrăcată într-o rochie de mătase, bineînțeles mov, strînsă pe corp, dinadins parcă spre a nu exista nici un fel de dubiu în ceea ce privește frumusețea trupului ei statuar.

În timpul antractului, Ducu se prefăcuse că nu le observă. De altfel Nastasia Iovănică nu-l descoperi decît abia cînd soneria invită publicul în sală. Cel de-al doilea act începuse de mult și, pe întuneric, Ducu simțea, fără să se uite, de fiecare dată, atunci cînd privirile Nastasiei Iovănică se opreau asupra sa. La rîndul său, în vreo două rînduri, se uitase și el pe furiș spre loja de vizavi.

Amîndouă priveau spre scenă cu un aer atît de plictisit, încît Ducu fu convins că atît Nastasia, dar mai ales Doina urmăreau acțiunea cu un interes periferic.

„Pesemne că ideea de a veni la teatru a fost a Nastasiei", își spuse el.

Repede însă încetă să se mai gîndească la ele. O regăsi lîngă el pe Tofana și se bucură atît de mult, încît îi luă mîna și i-o sărută.

Tofana fu mai întîi surprinsă, pe urmă schiță un zîmbet mic de molcomită fericire. Și Ducu înțelese că ea tîlcuise greșit gestul său.

„Am să-i explic mai tîrziu, în pauză", își făgădui el.

În clipa următoare, cortina căzu. Cel de-al doilea act luase sfîrșit. Ieșiră în foaier.

— Ce facem, Ducule, după spectacol ? îl întrebă Tofana.

— Habar n-am, Tofana. Tu ce-ai vrea să facem ?

— Aș vrea să mergem undeva să dansăm. Amîndoi n-am dansat niciodată.

— Într-adevăr, n-am dansat niciodată. Vom merge undeva unde se dansează.

— Ducule, văd o doamnă foarte frumoasă care se uită mereu la tine. Se uita și în timpul spectacolului. O doamnă în mov. O cunoști ?

Ducu nu-i răspunse imediat, atît de surprins fu. Tofana privise tot timpul ce se întîmplă pe scenă și totuși observase că Nastasia Iovănică îl căutase cu privirea din loja de vizavi.

— Am cunoscut-o de curînd, Tofana. În interes de serviciu, adăugă imediat.

Stăteau amîndouă prietenele pe o banchetă. Doina Robescu privea absentă undeva în gol și fuma. În schimb, Nastasia Iovănică se uita la el. Privirile lor se întîlniră. O salută. Ea îi răspunse, înclinînd abia perceptibil capul.

— Dar cine-i ? vru să știe Tofana.

— O savantă. Adică nu chiar o savantă. Vreau să spun, nu încă. Dar sigur că va ajunge. Este colaboratoarea cea mai apropiată și cea mai de nădejde a academicianului Alcibiade Robescu.

— Nu mi-aș fi putut închipui.

— Nici eu, pînă a nu o afla.

— Înseamnă că e o femeie excepțională.

— Alcibiade Robescu mi-a vorbit despre ea numai în superlative.

— Da ? Dar pe cealaltă o cunoști ?

— Nu !

— Frumoasă femeie și ea. Cine o fi oare ? Pare tare nefericită.

Observația Tofanei îl surprinse.

— Crezi ?

— O, precis e nefericită.

„Are dreptate Tofana, își spuse. Pare tare nefericită".

— Sau dacă nu e nefericită, în orice caz trebuie că e tare bolnavă, ținu să rectifice Tofana.

— Ești extraordinară, Tofana.

— Eu ?... Și de ce ? întrebă ea sincer surprinsă.

— Vreau să spun că ai un spirit de observație extraordinar.

— Atunci înseamnă că le cunoști bine.

— Nu înseamnă de loc. Pe coconița aceea brună în seara asta o văd pentru prima dată, iar cu cealaltă, cu savanta, nu am schimbat decît cîteva cuvinte în cabinetul șefului ei. Îmi dau însă seama că le-ai caracterizat foarte bine pe amîndouă.

— Ducule, sînt prietena ta, nu-i așa ?

— Cum poți pune o asemenea întrebare ?

— Ca prietenă, numai ca prietenă — și accentuă cuvîntul prietenă — am dreptul să-ți dau un sfat ?

— Bineînțeles, Tofana.

— Femeia asta... cum o cheamă ?

— Nastasia Iovănică.

— Nastasia Iovănică te place. Și cum sigur că este o ființă voluntară, nu cred că se va mulțumi să te admire de la distanță, ci va căuta să te acapareze. E o femeie de care ar trebui să te ferești. E un sfat pe care ți-l dau ca prietenă. Numai ca prietenă, Ducule.

— Dragă Tofana, pot să te asigur că voi ști să mă păzesc.

S-au întors acasă la Tofana tîrziu. După ce au luat masa la „Capșa". Nu s-au mai dus să danseze la un local, fiindcă între timp Tofana se răzgîndise. În schimb, au dansat acasă la ea valsuri bătrînești, tangouri și charleston după niște discuri vechi.

După ce s-au plictisit să danseze, au tăifăsuit bînd coniac și cafele pînă tîrziu. Au vorbit despre cîte în lună și-n stele, dar nimic despre relațiile dintre ei, cu toate că — Ducu a simțit-o — Tofana tare mult ar fi dorit să-și precizeze unul altuia sentimentele.

Pregătindu-se de plecare, Ducu i-a făgăduit s-o caute în următoarele zile, dar Tofana nu l-a crezut.

— Pesemne că, atît de repede, n-ai să poți. Ești doar foarte ocupat.

— Pînă peste cap, Tofana, pînă peste cap. Dar, totuși, am să-mi fac timp. Cînd sînt cu tine mă simt foarte bine.

Dar nu era nici el convins că, într-adevăr, avea s-o caute în următoarele zile.

— În orice caz, Ducule, în ceea ce mă privește a fost o seară foarte plăcută. Eu atîta rugăminte am. Ca din cînd în cînd să-ți aduci aminte și de prietena ta Tofana.

Și era multă discretă tristețe în tonul cu care pronunță cuvintele.

La numai cîteva minute după ce ajunse acasă sună telefonul.

— Te-ai întors, bătrîne ?

Era Bogdan, care îl căuta la telefon la ora trei de dimineaţă.

— Ce, măi, ai ajuns ca huhurezii ? Nu ai somn ?

— N-am. Mereu te-am sunat. Tu pe unde mi-aĭ umblat ?

— Am fost cu Tofana la teatru.

— Atunci e în regulă. Ţi-e somn tare ?

— S-a întîmplat ceva ?

— Dacă nu ţi-e tare somn, aş trece pe la tine.

— Treci ! Te aştept.

Dacă Bogdan ţinea să-l vadă la o oră atît de nepotrivită, însemna fie că se întîmplase ceva grav, fie că făcuse vreo descoperire deosebit de importantă.

„Tare mi-e teamă — îşi spuse — că în noaptea asta n-am să am parte să închid ochii".

Totuşi, se dezbrăcă, îşi puse pijamaua, pe urmă, la fereastra deschisă, începu să-l aştepte pe Bogdan.

Trecură cincisprezece minute pînă să-l vadă venind. Cînd auzi liftul, se duse să-i deschidă. Bogdan se descălţă în vestibul ca să n-o trezească pe mătuşa Sabina.

— Bătrîne, ai ceva de băut la îndemînă ?

— Am. Ce vrei ? Coniac sau whisky ?

— Rîndul trecut mai aveai nişte campari. Mai ai ?

— Am, băiete, amăreală de-aia. Că eu nici n-o sufăr pe limbă. Am cumpărat-o pentru tine.

— Bătrîne, amăreala aia îmi face bine. După două păhăruţe de campari, oboseala dispare, de parcă mi-ar lua-o cineva cu mîna. Pe urmă, dacă bea Simon Templar, beau şi eu. Dă putere. N-ai observat ? Tot-

deauna după ce „Sfîntul" bea niște campari, urmează o bătaie.

Ducu îi umplu paharul și, după ce îl văzu golindu-l pe jumătate, întrebă :

— Și acum, măi băiete, să-mi spui de ce nu m-ai lăsat să dorm cele cîteva ore cîte au mai rămas pînă la ziuă ?

— Știi, ar trebui să-ți spun : Haide, scoate-ți pălăria. Dar nu-ți spun. Încă nu-ți spun. Ai să apreciezi tu singur, mai tîrziu, dacă este sau nu cazul să ți-o scoți. Spune-mi, n-am căpătat cumva aer de savant ?

— Nu observ nimic.

— Cum, chiar de loc, de loc ?

— Ai, cel mult, aerul unuia care a băut campari și, ca urmare a acestui fapt, nu lasă pe alții să doarmă.

— Sînt dezolat, bătrîne. Eram convins, zău, că am căpătat aer de savant. Și știi de ce ? Fiindcă am stat o oră în camera de lucru a savantului nostru Alcibiade Robescu. O oră încheiată ! M-am odihnit chiar în fotoliul său, mi-au trecut prin mînă toate obiectele aflate pe birou, de la tampon pînă la toc. Și cu toate acestea, spui tu, nu arăt de loc a savant.

— În prezența sau în lipsa bătrînului ?

— Bineînțeles că în lipsă, dar cu consimțămîntul lui.

— Sper că nu și cu al Monei.

— Lipsea ! La fel și Doina.

— Doina era la teatru. Cu Nastasia. Știi, ți-am telefonat acasă, dar n-a răspuns nimeni. Chiar mă miram pe unde vei fi umblînd. Voiam să-ți propun să vii și tu. Dacă nu pentru piesă, măcar ca să dai bună seara doamnelor, glumi Ducu.

— Te asigur că eu mi-am petrecut timpul într-un mod mult mai util.

— În biroul lui Alcibiade ?

— Acolo !... Acolo !... Mi-a trecut, așa, prin minte, o idee și am vrut să verific dacă este inspirație sau o curată aiureală.

— Și ce-a fost ?

— A fost inspirație.

— Felicitări. Dar, mă rog, ce fel de inspirație ?

— Știi foarte bine că nu-mi place mutra — pardon, figura — Monei. Nici a frumoasei Nastasia Iovănică, răsfățata casei, deși nu apare acolo decît doar ca musafiră.

— Ce vorbești ! Chiar toată lumea o răsfață ?

— Toată, bătrîne, în frunte cu profesorul. Va să zică, nu-mi place nici mutra răsfățatei. Cît privește pe Doina, cu ea e altă poveste și am să-ți explic de ce, mai tîrziu. Dar să revin la cele două verișoare. Amîndouă, fiecare din ele însă în alt fel, sînt adevăratele stăpîne ale casei. Savantul, un mare zăpăcit. Îți amintești scena din filmul „Goana după aur" cînd Charlot și-a fiert șireturile bocancilor și a început să le mănînce închipuindu-și că sînt macaroane. Ei bine, dacă i-ai pune dinainte lui Alcibiade Robescu niște șireturi peste care ai presăra parmezan, le-ar mînca fără să-și dea seama că nu-s macaroane.

— Eu am stat de vorbă cu el și nu mi s-a părut chiar în așa mare măsură de distrat.

— Ei, poate că am exagerat puțin. Va să zică, el distrat. Nevastă-sa, Doina, zăpăcită. În schimb, Mona, cu toate că a trecut prin balamuc, după părerea mea, are capul mai pe umeri decît amîndoi stăpînii ei la un loc... Și, în fine, Nastasia, nesuferita aia de Nastasia,

diavolul în persoană, travestit în femeie, care taie și spînzură în toată casa. Pînă aicea e clar, nu-i așa ?

— Cum nici că se poate mai clar.

— Ceea ce urmează însă de acum încolo nu mai e chiar atît de clar. Sub aspect logic, bineînțeles. Nastasia este mîna dreaptă a savantului ? Este ! Este la curent cu stadiul de realizare a invenției ? Este ! M-am întrebat : are oare vreun interes Nastasia să afle ce discută șeful ei în legătură cu invenția atunci cînd acesta se află acasă ? Nu are. De ce ? Pur și simplu, fiindcă ea însăși lucrează nemijlocit la invenție. Spune-mi, ești sau nu de acord cu raționamentul meu ?

— Cum aș putea să nu fiu ? E un raționament perfect logic.

— Deci, dacă, în mod logic, ceea ce eventual se discută în biroul lui Alcibiade Robescu în legătură cu invenția sa nu poate constitui o noutate, *o informație*, pentru Nastasia, înseamnă că, în mod logic, nici nu este interesată să afle. Și de vreme ce nu este interesată, tot ca o altă concluzie logică, în mod normal n-ar fi trebuit să-mi treacă prin minte că și-a luat măsurile speciale ca să afle tot ce eventual s-ar discuta în biroul lui Alcibiade Robescu. Am sau nu dreptate ?

— Vrei să spui că Nastasia Iovănică și-a luat asemenea măsuri ?

— Și-a luat. *Inspirația* constă tocmai în faptul că, deși din punct de vedere logic nu trebuia să ajung la o asemenea concluzie, am ajuns totuși. Mi-am zis : „Măi băiete, ia vîră-ți puțin nasul și verifică dacă aiureala ce ți-a trecut prin minte este sau nu aiureală". Și mi l-am vîrît, bătrîne.

— ...Iar rezultatul ?

— Rezultatul ? M-am convins, bătrîne, că bănuiala mea n-o fost aiureală. Bineînțeles, n-a fost o treabă ușoară. O oră mi-a trebuit să caut. Al naibii să fiu dacă am mai transpirat eu vreodată atît de mult. Dar pînă la urmă am găsit.

— Ce ?

— Un emițător, bătrîne. Dar ce emițător ! Ultimul răcnet, nu alta. Ce greutate crezi că are ?

— Știu eu ? Ultimul pe care noi l-am capturat avea cincizeci de grame și ceea ce emitea el putea fi recepționat de la o distanță de circa trei sute de metri.

— Cincizeci de grame, spui ?

— Ce te miri, parcă tu n-ai ști !

— Știam, bătrîne. Dar de cînd l-am văzut pe ăsta, am uitat că au putut să existe asemenea mastodonți de emițătoare care să cîntărească — auzi ! cincizeci de grame ! Păi ăla era un emițător antideluvian. Asta, pe care l-am găsit eu, încape într-o măslină. Auzi tu ? Într-o măslină sau chiar într-o cireașă.

— Nu-mi spui nici o noutate, băiete.

— Da. Mă rog !... Mă rog !... Ce, n-am voie să-mi dau și eu puțină importanță ? Eu mă așteptam să mă întrebi unde și cum am izbutit să dau de drăcia aia minusculă.

— Uite că te întreb acuma : Unde ai găsit-o ?

— N-am ce spune. Deștepți, ticăloșii ! Și cu fantezie. Au montat drăcia la lampa de birou a savantului, într-o încrețitură a abajurului. N-a fost o treabă ușoară pînă s-o dibui.

— Pentru treaba asta, băiete, n-am încotro și trebuie să-mi scot pălăria.

— La drept vorbind, ar cam trebui să ți-o scoți. Eu, bătrîne, mă întreb ce nevoie are Nastasia de emițător. Din punct de vedere logic, nu ține.

— Dar de ce neapărat Nastasia ?

— Dar atunci cine ? Mona ? Mona lucrează tot pentru Nastasia. Și în cazul acesta tot nu ține.

— Nu m-am gîndit la ea. Știu eu ? Poate Doina. Sau poate altcineva din afara casei.

— Stai puțin, bătrîne. Ai spus : Doina sau poate altcineva din afara casei. Sînt două ipoteze diametral opuse. Tu pentru care optezi ?

— Mai greu de presupus că Doina. Ea și-ar putea satisface *curiozitatea* mult mai simplu. Știi doar că ea are mare influență asupra lui Alcibiade Robescu. Dar apropo, ce ai făcut cu emițătorul acela ?

— L-am lăsat acolo unde l-am găsit.

— Foarte bine ai făcut. Numai că specialiștii noștri vor trebui să-l examineze. Trebuie să ne spună pînă la ce distanță bate. Îți dai doar seama de ce este important lucrul acesta.

— Clar, bătrîne. În cazul cînd emițătorul are o bătaie foarte scurtă — cîțiva metri — trebuie să ne precizăm punctul de vedere și să admitem că cel care recepționează se află tot în casa savantului. Și invers, dacă are o bătaie lungă, înseamnă că ne concentrăm cercetările în afară. Mai precis, aflînd distanța pînă unde bate emițătorul, vom putea circumscrie aria de acțiune a viitoarelor noastre cercetări.

— Exact. Mîine am să discut problema asta cu Pîrcălab. El, ca specialist, va găsi cea mai bună soluție. În orice caz, ai făcut treabă bună. Dar ia spune-mi, care mai sînt relațiile dintre tine și Doina ?

— Zău că nu știu ce să-ți răspund !... N-am mai izbutit să stau de vorbă cu ea. Nu răspunde la telefon, refuză să mă primească. Trebuie că a survenit ceva nou.

— Nu cumva ai călcat în străchini, băiete ?

— Nu există. În mod categoric, nu am ce-mi reproșa. Am jucat și continui să joc fain. Fără text, fără repetiție, fără dădăceala regizorului. Un rol greu, trebuie s-o recunoști. Rolul bărbatului dispus să se sacrifice, dedicîndu-se în întregime unei femei care are nevoie de ajutorul său, nu fiindcă o iubește, *ci numai din abnegație*. Vei spune poate că e o aiureală. Nu contest că un pic este chiar. Dar cred că dacă am izbutit cumva s-o impresionez, tocmai cu asta am impresionat-o. Nu uita că puțintel măcar e sărită de pe fix. Dacă, în ciuda a tot ceea ce știm și mai ales bănuim, pînă la urmă se dovedește nevinovată, îți mărturisesc sincer, are să-mi pară rău că a trebuit să joc un asemenea rol. Spune-mi, tu bănuiești cumva de ce refuză să mă vadă ?

— Probabil fiindcă se teme pentru tine.

— Vrei să spui că se teme pentru viața mea ?

— Și de ce nu ? Ai uitat prin ce ai trecut ?

— În cazul ăsta, înseamnă că tu ești gata s-o scoți pe Doina Robescu basma curată.

— Ba nu înseamnă de loc. Se poate să nu fie de loc basma curată și cu toate acestea să se teamă pentru tine. Ba, dimpotrivă, tocmai fiindcă nu-i basma curată, nu vrea să te amestece și pe tine. Bineînțeles, asta presupune că față de tine nutrește o anumită simpatie. Probabil că a impresionat-o rolul pe care îl joci. Nu e de loc exclus chiar să se fi îndrăgostit de

tine. Nici n-ar fi de mirare, dacă țin seama de mutra ta simpatică de băiețaș obraznic și încrezător.

— Nu știu, bătrîne, cum naiba izbutești să complici de fiecare dată lucrurile în așa măsură, încît nu-și mai poate da omul seama unde-i începutul și unde sfîrșitul.

— Păi le complic, băiețaș, pentru ca după aceea, anvizajînd toate probabilitățile, să le simplific, procedînd prin eliminare.

— De Doina cînd mi-e tare milă, cînd simt că o urăsc, socotind-o o mare ticăloasă.

— Bagă de seamă să nu sfîrșești prin a te îndrăgosti de ea, glumi Ducu. Măi, dar tu ai dormit ceva în noaptea asta ?

— Ba.

— Atunci, ca să nu mai pierzi timpul cu drumul pînă acasă la tine, ia o pijama din dulap și culcă-te pe canapea. Pic de somn și în dimineața asta avem o mulțime de treabă. Va trebui să vedem ce-i cu emițătorul acela și ce măsuri se impun cu necesitate. Și acuma, somn ușor, băiete !

Dimineața, Picioruș se prezentă la raport. Pe Ducu, un duș și o cană de cafea tare îl remontaseră, cu toate că nu dormise decît două ore și jumătate.

— Ce-ai aflat despre familia Olinescu, Picioruș ?

— Tovarășe maior, este o familie de oameni de treabă. Am pus totul pe hîrtie. Poftiți !

Și-i întinse raportul scris.

— Am să-l citesc mai tîrziu. Raportează verbal.

— Situația este următoarea, tovarășe maior. Familia Olinescu se compune din cinci persoane. Olinescu tatăl lucrează la Griviția Roșie. E cazangiu.

Nevastă-sa, Profira Olinescu, e casnică. O femeie tare de treabă, cu toate că e cam repezită. E deputată raională. Fiul lor, Șerban, lucrează și el la Griviția Roșie. Este electrician. Are numai optsprezece ani. Toți vecinii îl laudă. „E cuminte și cuviincios ca o fată mare", mi s-a spus. Soții Olinescu mai au și o fată.

— Cei de la Ateliere ce părere au despre cei doi, tatăl și fiul ?

— Bună, tovarășe maior. Aș spune că despre băiat chiar mai bună decît despre bătrîn.

— Continuă !

— Cum vă raportam, mai au și o fată. O cheamă Nunuca. Cu fata bătrînii au avut un necaz. Nunuca e mai mare decît băiatul cu patru ani. Asta înseamnă că are acuma douăzeci și doi de ani. E foarte frumoasă, tovarășe maior. Foc de frumoasă. De la frumusețe i s-a tras nenorocirea. Cu șase ani în urmă la ștrand, a fost remarcată de un regizor, care i-a propus un rol episodic într-un film a cărui turnare tocmai urma să înceapă. Părinții s-au opus, dar pînă la urmă, la insistențele fetei, care se și vedea vedetă, au acceptat. Din cauza filmului, fata a cam pus-o de mămăligă și cu școala. Barem dacă ar fi fost numai atîta. Nunuca s-a îndrăgostit pe platou de un tînăr actor din provincie care juca în același film. Actorul acesta, foarte fotogenic, dar și cu foarte mult succes la femei, fiind, la rîndul său, îndrăgostit de protagonista filmului, tot o descoperire a regizorului, nici n-o bagă în seamă pe Nunuca. Rezultatul a fost că biata fată, într-un moment de disperare, a încercat să se sinucidă. A scăpat de moarte ca prin minune. Dar fie din cauza acestei iubiri nefericite, fie din vreun motiv, poate ereditar, i s-a tulburat mintea. A

fost internată. Perioada de convalescență a Nunucăi a coincis cu aceea a Monei. În timpul acela s-au cunoscut și s-au împrietenit, în ciuda diferenței de vîrstă. Și au rămas prietene. Din cînd în cînd, Mona se duce s-o viziteze. Acuma, Nunuca este bolnavă. Are ceva la inimă. Stă mai tot timpul în pat. Medicii i-au interzis să se mărite. Eu însă, zic, degeaba i-au interzis, fiindcă mult nu cred s-o mai ducă. Cam asta-i tot, tovarășe maior.

— Bine, Picioruș. Te poți duce. Deocamdată nu mai am nevoie de dumneata.

Rămas singur, Ducu își aruncă privirea pe raportul lui Picioruș, pe urmă, fără să-l mai citească, îl vîrî într-un dosar.

„Încă o pistă care se înfundă", își spuse, oftînd. Și își aminti că Mona, după ce își vizitase prietena bolnavă, se dusese în gară să asiste la plecarea trenului internațional. Dar în ce scop ? Ce semnificație avusese basca galbenă pe care o arborase numai în acest scop ? Fusese un consemn ? Probabil că da. Dar ce semnificase ? O ipoteză putea fi aceasta : Mona îmbrăcase basca pentru cineva care se afla în tren, căruia trebuia să-i comunice un anumit lucru fără să stea de vorbă cu el, din precauție, folosind un limbaj convențional : basca sau poate numai culoarea galbenă a bășții.

Depistarea misteriosului călător nu era de loc o treabă ușoară. În ziua respectivă multă lume plecase în străinătate. Lucrători de la diverse departamente, cu diverse misiuni în diferite țări din Europa sau de peste ocean, membri ai unei delegații, oameni de afaceri străini, cetățeni români invitați de rude din străinătate, turiști de tot felul. Toți aceștia erau trecuți

nominal pe o listă aflată într-o mapă de pe biroul lui Ducu.

Ducu deschise mapa și scoase lista. Începu să citească numele, unul după altul. Unele nume, cele mai multe, nu-i spuneau nimic. Altele erau ale unor oameni care, în decursul anilor, își dovediseră cu diferite prilejuri atașamentul față de regim.

„Care dintre ei o fi ?" se întrebă el oftînd. Și și-o închipui pe Mona plimbîndu-se de-a lungul peronului, pe cap cu o bască de culoare galbenă. Culoare ce, pentru careva aflat atunci în tren, avusese o anumită semnificație.

„În orice caz, Mona nu trebuie pierdută din ochi", adăugă el.

Trecuseră patru zile de cînd Mona fusese văzută pe peronul Gării de Nord și de atunci nu se mai întîlnise cu nimeni, nu telefonase și nici nu i se telefonase. Pleca în fiecare dimineață după cumpărături : la piață, la „Alimentara", la brutărie. Restul timpului și-l petrecea în casă.

Dar asta nu spunea nimic. Mona se retrăsese în bîrlogul ei care, în treacăt spus, era unul foarte agreabil, dacă ținem seama de faptul că soții Robescu, tocmai fiindcă era vară cu Nastasia, n-o tratau ca femeie de serviciu, ci mai curînd ca un fel de rudă.

În timp ce Ducu, în biroul său, parcurgea lista de care s-a vorbit mai sus, soneria de la ușa de intrare a locuinței savantului Alcibiade Robescu sună prelung. Țîrîitul se răspîndi în toată casa. Îl auzi și Doina Robescu de acolo de unde se afla, adică din „camera memorială Nic". Stătea culcată în scaunul ei legă-

nătoare, cu ochii închiși, de parcă ar fi dormit. Dar nu dormea. Plîngea. De-a lungul nasului i se scurgeau lacrimile, umezindu-i buzele. Nu și le ștersese și nici nu avea de gînd.

Auzind soneria, își spusese fără să-și schimbe poziția :

„Lasă că va deschide Mona".

Și, într-adevăr, Mona se duse să vadă cine sună. Erau doi inși în salopetă. Unul avea o tașcă agățată de umărul stîng.

— Ce doriți dumneavoastră ? îi întrebă Mona neprietenoasă, așa cum îi era obiceiul.

— Sîntem de la telefoane. Ați reclamat că telefonul este defect.

— Da, domnul a reclamat pînă acuma de trei ori.

— N-am putut veni mai repede. Avem mult de lucru.

— Poftiți în casă.

Cei doi tehnicieni intrară în vestibul, după ce se șterseră bine pe picioare.

— Să ne descălțăm, Ioane, îl îndemnă pe tovarășul său acela care ducea geanta cu scule.

— Nu e nevoie, îi opri Mona.

— E atît de curat aici, încît parcă ți-e milă să calci. Dumneavoastră faceți curat în casă ?

— Eu.

— Se vede că sînteți o gospodină fainâ, o măguli cel cu geanta.

Mona intenționă parcă să schițeze un zîmbet, dar el muri mai înainte de a-i înflori pe buze.

— Unde aveți telefonul ?

— Veniți după mine.

Îi duse în biroul lui Alcibiade Robescu.

Aparatul era chiar pe birou. În timp ce unul dintre tehnicieni începu să demonteze aparatul, celălalt se apropie de fereastră care era deschisă.

— Să nu fie ceva la doză, presupuse el scoțînd capul pe fereastră, căutînd chipurile doza.

— Vedem noi acuma.

Un minut mai tîrziu se auzi din nou soneria.

— Cine naiba o mai fi, se necăji Mona vorbind tare, neștiind dacă să-i lase sau nu singuri pe lucrătorii de la telefoane. Pînă la urmă, fiindcă soneria de la intrare suna într-una, nu mai avu încotro și dădu fuga să deschidă.

Acela care suna într-una era un sublocotenent de miliție foarte ferches și foarte tînăr.

— Bună ziua ! o salută el pe Mona cînd aceasta îi deschise.

— Bună ziua ! îi răspunse ea cu o voce parcă ceva mai puțin morocănoasă. Pe cine căutați ?

— Pe dumneavoastră, îi răspunse ofițerul care, fără să mai aștepte invitația, pășise în vestibul.

— Pe mine ?! se miră Mona, fără a părea că-și pierde cumpătul.

— Pe dumneavoastră. Nu sînteți Mona Cîrciumărescu ?

— Da, așa mă cheamă.

— Atunci pentru dumneavoastră am venit.

— Poftiți în casă.

Îl conduse în hol.

— Tovarășul academician este acasă ?

— Nu, e la Institut. Dar poftim, luați loc !

Ea rămase în picioare. Se vedea clar că nu știa ce să facă. Pe de o parte, nu-i era la îndemînă să-i lase

singuri pe cei doi tehnicieni — „să nu fure ceva !“ — iar pe de alta, ardea de nerăbdare să afle ce treabă avea cu ea ofițerul de miliție.

— Dar soția tovarășului academician ?

— Dumneaei este acasă. Vreți să vorbiți și cu dînsa ?

— A, nu ! Nici nu trebuie s-o deranjați. V-am spus doar că am cu dumneavoastră treabă.

— Da ?... Poftim, vă stau la dispoziție. Despre ce este vorba ?

— Va să zică, dumneavoastră sînteți Mona Cîrciumărescu.

— Eu.

— Vreți să-mi arătați buletinul dumneavoastră ?

— Mă duc să vi-l aduc.

— Vă rog !

Și Mona dispăru înapoia unei uși.

Atunci sublocotenentul, ca și cînd numai atîta ar fi așteptat, se apropie de o altă ușă care da în biroul lui Alcibiade Robescu și care rămăsese întredeschisă, o căscă puțin și făcu semn celor doi tehnicieni să-și vadă liniștiți de treabă. Intervenția acestuia se întîmplă tocmai cînd unul dintre ei examina cu o lupă foarte puternică veioza de pe birou, de fapt minusculul emițător.

— Ce vreme frumoasă afară !... Nu-i așa că-i vreme frumoasă afară ?... Văd că aparatul nu are mai nimic. Trebuie că s-a întîmplat vreun scurtcircuit pe fir.

Și în timp ce lucrătorul cu lupa făcea asemenea remarci — și altele la fel de banale — celălalt, instalat într-un ungher al camerei, ținea în palme un mic aparat de formă dreptunghiulară cu care îl *asculta*, folosind un fel de stetoscop.

Cînd Mona reveni în hol, îl găsi pe sublocotenent admirînd un bibelou din jad pe care Alcibiade Robescu îl adusese tocmai din India.

— Poftim buletinul.

Sublocotenentul îl luă și începu să-l examineze cu atenție, filă cu filă, de parcă acuma, pentru prima dată, ținea în mînă un buletin.

În cele din urmă îl restitui.

— Mulțumesc.

Gestul scurt, dar mai ales răceala cu care rosti acel „mulțumesc" avură darul s-o neliniștească, în ciuda faptului că, în aparență, rămase calmă.

Sublocotenentul, imperturbabil și impenetrabil, deschise porthartul și începu să scotocească în el. Scoase un carnet, pe care începu să-l răsfoiască, tacticos, filă cu filă. Pînă la urmă găsi ce căuta și lăsă să-i scape un oftat de satisfacție.

— Pot să fumez ?

— Desigur.

Vocea Monei era puțin alterată.

— Mulțumesc.

Ofițerul își aprinse țigara și începu să citească, încruntîndu-se puțin, ceea ce scria pe pagina aceea plină, de sus pînă jos, cu un scris mărunt. Din cînd în cînd, își ridica privirea și se uita la Mona fixînd-o cu niște ochi neutrali, în care ea nu era în stare să ghicească nimic.

— De cît timp sînteți în serviciu la tovarășul academician ? întrebă el după cîteva minute.

— Cam de vreo două luni.

— N-ați putea preciza ?

— Două luni și o săptămînă, răspunse Mona, după ce se gîndi puțin.

— Înainte aţi locuit pe strada Melodiilor ?

— Da, la numărul şaisprezece.

— Cît timp aţi locuit acolo ?

— Din totdeauna. Acolo m-am născut. E casa părintească...

În clipa aceea, din biroul lui Alcibiade Robescu îşi făcură apariţia cei doi tehnicieni.

— Gata, tovarăşă. Telefonul funcţionează. Apoi, către sublocotenent. Să trăiţi, tovarăşe miliţist.

Sublocotenentul dădu numai din cap, ocupat să scrie ceva în carnetul său.

— Vreţi să verificaţi ? o întrebă pe Mona celălalt lucrător, care acuma purta el geanta cu scule.

— Ce mai e nevoie ! Dacă spuneţi voi că este în regulă...

Era nerăbdătoare să scape mai repede de ei, ca să afle, în sfîrşit, motivul pentru care ofiţerul de miliţie îi punea atîtea întrebări.

— Nici o grijă, tovarăşă. N-am făcut treabă de mîntuială.

Mona îi conduse, ca să le deschidă, pe urmă se întoarse la sublocotenent.

— Gata, au plecat ! spuse Mona şi abia acuma, pentru prima dată, se aşeză pe un scaun.

Sublocotenentul îi mai puse încă o mulţime de întrebări care făcură să mai piardă încă vreo zece minute, pentru ca abia pe urmă să-i comunice Monei motivul pentru care o „deranjase". Fiindcă trecuseră două luni şi o săptămînă, şi ea încă nu-şi făcuse mutaţia pe buletin. O prelucră timp de încă vreo zece minute, după care plecă.

Închizînd uşa în spatele său, Mona exclamă cu năduf, dar şi cu mare uşurare :

— Lua-te-ar dracu' de pisălog !

Pisălogul plecă fluierînd, mulțumit că se achitase bine de însărcinarea pe care o primise.

Zece minute mai tîrziu, Ducu mulțumea academicianului pentru permisiunea pe care i-o dăduse ca oamenii săi să *repare* telefonul.

Capitolul IX

COSMETICIANA POLIXENIA TRANDAFIRESCU

Pe biroul lui Ducu era întins crochiul, desenat cu multă grijă pe o foaie mare de calc. Un crochiu pe care erau trecute casele de pe strada Piinișoarelor. De fapt, nu toate, ci numai de pe o porțiune a ei. Cîte cinci case, la dreapta și la stînga aceleia locuită de Alcibiade Robescu. De asemenea, casele de peste drum, cu patru mai puține din cauza părculețului.

În picioare, cu mîinile la spate, Ducu și Bogdan priveau crochiul un pic încruntați.

— Bătrîne, dacă nu ne-am teme că speriem vulpea, n-ar fi o problemă prea greu de rezolvat.

— O speriem sigur. Mai ales că avem toate motivele să credem că face parte din categoria celor mai șirete.

— Parșiv de șireată.

Ducu începu să privească, una cîte una, niște fotografii ce stăteau, în teanc, pe birou.

Prima fotografie fusese luată din elicopter. Reprezenta panorama străzii Piinișoarelor și a celor două străzi paralele. Pe această fotografie cineva trăsese, cu cerneală roșie, cele șase laturi ale unui hexagon. În centrul hexagonului se afla o clădire care fusese încercuită de asemenea cu cerneală roșie. De la ea porneau raze spre fiecare unghi al hexagonului. De-a lungul uneia din raze, cineva scrisese și subliniase lungimea ei : optzeci de metri.

Specialiștii stabiliră, fără prea multă dificultate, cu un aparat special, că emițătorul instalat în veioza de pe biroul academicianului Alcibiade Robescu avea o bătaie de maximum optzeci de metri. Asta însemna că cel însărcinat cu recepționarea a ceea ce transmitea emițătorul se găsea într-una din casele aflate pe o distanță de cel mult optzeci de metri, deci înăuntrul hexagonului trasat cu cerneală roșie pe fotografia pe care o examina Ducu.

— Eu cred că altceva mai bun de făcut nu avem decît să dăm în bobi, zise Bogdan.

— Crezi ?

— Tu vezi altă soluție ? Ia numără casele și vezi cîte sînt. Unde mai pui că aproape în fiecare locuiesc mai multe persoane.

— Ce-ar fi să procedăm prin eliminare ? întrebă Ducu.

— Nu-i cam riscant ?

— Este, cum să nu. Totuși, să încercăm. Să începem cu locuința de la numărul douăzeci.

— Casa lui Alcibiade Robescu ?

— Exact. Să începem cu ea. Deci, după părerea

ta, trebuie să-l căutăm acolo pe acela care recepționează ?

Bogdan iarăși își trosni degetele să și le rupă.

— Nu ține.

— De acord, nu ține. Să mergem mai departe. Peste drum de numărul douăzeci avem părculețul. În dreapta lui...

— Ia-o mai ușurel, bătrîne. Cum rămîne cu casa în zidul căreia se termină părculețul ?

— Despre casele de pe strada paralelă vom discuta mai tîrziu. Mai întîi, să ne lămurim cu acestelalte. Deci, în dreapta părculețului avem casa cu numărul patruzeci și trei. Ia să vedem cum arată.

Și dintr-un teanc scoase fotografia casei cu numărul patruzeci și trei.

Era o clădire formată din parter și un singur etaj. Priviră amîndoi fotografia, pe urmă Ducu citi, cu glas tare, indicațiile de pe verso, scrise cu creion albastru :

„Patru apartamente. Două la parter, două la etaj. APARTAMENTUL UNU : Nicolae Gheorghiu, arhitect ; Elenora Gheorghiu, profesoară de educație fizică. De menaj se ocupă Ioana Ionescu, mama Elenei Gheorghiu. APARTAMENTUL DOI : Dumitru Poetaș, pensionar ; Maria Poetaș, pensionară. (Ambii pensionari P.T.T.) ; Cezar Poetaș, inginer. Lipsește din țară de doi ani, trimis în străinătate pentru specializare. APARTAMENTUL TREI : Ilinca Moldoveanu, farmacistă. Divorțată. APARTAMENTUL PATRU : Lazăr Perianu, pensionar. Din o mie nouă sute cincizeci și opt, cînd i-a murit soția, locuiește singur...“

...Și așa, unul după altul, trecură în revistă toate apartamentele.

— Bine că terminarăm, exclamă Ducu oftind.

— Bine, pe astea le terminarăm. Dar acuma vine rîndul acelora de pe străzile paralele. Parcă așa a fost vorba.

— Băiete, eu cred că de acelea nu ar trebui să ne ocupăm.

— Și de ce, mă rog ?

— Ia gîndește-te puțin.

— M-am gîndit, dar degeaba. Aștept să mi-o spui tu.

— Uite cum văd eu lucrurile. Tu susțineai, și m-am convins și eu, că nu ești urmărit. Asta-i una la mînă. A doua : Cînd ticălosul ăla a dat cu mașina peste tine, de asemenea, ai susținut că atunci cînd ai plecat de la Doina, pe strada Pîinișoarelor, de la un capăt la celălalt, nu staționa nici o mașină.

— Exact. Nici o mașină și nici o ființă omenească. Doar un cîine șchiop trecea strada adulmecînd parcă o urmă.

— Asta-i a doua la mînă. Și acuma, ia să-mi răspunzi tu mie la următoarea întrebare : Cum se face că în ciuda faptului că nu staționa nici o mașină pe aproape și cu toate că nu te pîndea nimeni pe stradă, totuși, acela care a încercat să te curețe a știut exact cînd ai părăsit casa Doinei ?

— Vrei să spui că m-a văzut plecînd de la ea ?

— Nu știu dacă *el* te-a văzut. Probabil că, mai întîi, te-a văzut *cineva* intrînd la Doina. Pe urmă, cînd ai plecat, tot acest *cineva* a dat telefon *celuilalt* să te curețe, călcîndu-te cu mașina.

— Mi se pare că în presupunerea asta a ta există măcar un dram de adevăr.

— Poate ceva mai mult de un dram. Poate chiar două.

— Va să zică, după părerea ta, acel *cineva* are posibilitatea nu numai să recepționeze ceea ce transmite emițătorul instalat în biroul academicianului, dar totodată să țină sub observație casa cu numărul douăzeci ?

— Exact !

— Foarte bine ! Dar, mă rog, în care din aceste șaisprezece case locuiește acel *cineva* ?

— Ți-am mai spus că trebuie să procedăm prin eliminare.

— Atunci, elimină tu, bătrîne. Eu sînt o fire miloasă și nu mă rabdă inima să elimin nu numai oameni, dar nici măcar case.

— Foarte bine. Pregătește-te să scrii.

— Ce ? Numele eliminaților ?

— Nu. Numele acelora care ar putea figura pe lista suspecților.

— Sînt numai urechi.

Ducu privi din nou crochiul, trase mai aproape o coală de hîrtie, pe care fuseseră dactilografiate numele tuturor locatarilor, după care începu :

— În atenția noastră intră șaisprezece case, abstracție făcînd de cele din rîndul al doilea, de care, deocamdată, nu ne vom ocupa. În aceste șaisprezece case, însumînd patruzeci de apartamente, locuiesc o sută douăzeci de oameni, incluzînd și pe toți aceia care au împlinit cincisprezece ani.

— Acul în carul cu fîn.

— Mai întîi ascultă ! Deci : o sută douăzeci de persoane. Uite, aici, lista tuturora. Numele, prenumele, vîrsta, profesiunea și așa mai departe. În romanele polițiste se pretinde de către unii autori că pînă la proba contrarie toate persoanele aflate într-o casă unde s-a comis o crimă sînt suspecte. La douăzeci de ani de la eliberare, eu, unul, dacă nu vreau să ignor faptul că în acești ani s-au petrecut niște schimbări și în conștiința oamenilor, nu am dreptul să pornesc de la neîncredere totală, ci, dimpotrivă, de la convingerea că, în marea lor majoritate, cetățenii acestei țări sînt atașați regimului nostru. Or, dacă așa se prezintă lucrurile, cu alte cuvinte dacă pornesc de la *încredere* și nu de la o *totală neîncredere* în acești o sută douăzeci de oameni, înseamnă că n-am să mă împotmolesc într-o mlaștină fără fund. Ia să privim puțin lista, din acest punct de vedere. Pe cei mai mulți — majoritatea lor — nu avem nici un motiv să-i suspectăm. Ei par a fi oameni în care putem avea încredere.

— Ai spus bine. *Par a fi...*

— Exact, par a fi. Dar iarăși m-ai întrerupt, iarăși nu ai răbdare să asculți pînă la capăt.

— Gata ! De acuma nu te mai întrerup !

— Spuneam că pe oamenii aceștia nu avem nici un motiv să-i suspectăm. Sînt ingineri, medici, profesori, muncitori, funcționari și așa mai departe. Unii, tineri, crescuți de regimul nostru. Alții, ceva mai în vîrstă sau chiar în vîrstă. Toți însă și-au dovedit atașamentul la locul lor de muncă, aici în cartier.

— Dă-i înainte, bătrîne. Pînă la urmă, ai să-i scoți pe toți basma curată.

Dar Ducu, de parcă nu l-ar fi auzit, continuă :

— Desigur, noi știm că, în cele mai multe cazuri, infractorii pe care noi i-am descoperit *păreau a fi* oameni cumsecade. Și totuși nu erau. Este acesta un adevăr verificat de practică. Reține ce am spus : că în marea lor majoritate *par a fi* oameni cumsecade. N-am spus în unanimitate. Și n-am spus, fiindcă printre cei înscriși pe listă sînt unii care *nu par a fi* oameni cinstiți. Și în cazul acesta, nu crezi că ar trebui să ne ocupăm mai întîi de aceștia care nici măcar nu par a fi oameni cinstiți ?

— Dacă pui așa problema, atunci să începem cu aceștia.

— Și n-o pun bine ? Nu e logic ?

— Ba da !

Ducu își aruncă din nou ochii pe listă și, în timp ce o parcurgea, din cînd în cînd sublinia cîte un nume.

— Mda ! vorbi el ceva mai tîrziu. Eu m-aș opri la vreo zece nume.

— Din o sută douăzeci ?

— Da, din o sută douăzeci de locatari numai zece nu-mi inspiră încredere. Notează că, pînă la urmă, dintre acești zece, de fapt, numai unul este vinovatul. Să-i luăm în ordine alfabetică... Încep cu Vasile Bărbulescu. Ce știm noi de acest cetățean ? Are cincizeci de ani. Pînă în prezent a schimbat o mulțime de meserii. A fost parlagiu, măcelar, frizer, chelner, a ținut un chioșc cu răcoritoare. În prezent, este remizier la un depozit pentru achiziționarea de sticle și borcane. Nu are familie. Stă cu chirie la o fostă coloneleasă, în vîrstă de șaptezeci de ani, pe jumătate surdă.

— Gata, bătrîne, m-ai convins! Îl trec pe lista suspecților!

— Urmează la rînd Nicu Dăianu. Despre ăsta ce știm? De ăsta ai zice că-i ușă de biserică. Ia ascultă aici! E tînăr. Nu are nici patruzeci de ani. A urmat Institutul de teatru. A fost repartizat la teatrul din Botoșani, dar a refuzat să se prezinte la post. Îți amintești de Karl Glückmann?!

— Cum să nu. Prestidigitatorul pe care noi l-am dibuit că făcea și o leacă de spionaj.

— Ei bine, află că Nicu Dăianu de la el a deprins meseria de prestidigitator și scamator, și tot datorită acestuia a izbutit să fie angajat la Circul de stat pe un post de clovn. În prezent, tot acolo lucrează. Numerele sale sînt un amestec de prestidigitație și clovnerie. Nu este căsătorit. Stă cu mama lui într-un apartament de două camere și, după părerea colocatarilor, este un tînăr foarte cumsecade, liniștit, manierat și, mai ales, respectuos cu mama sa, pe care de două ori pe săptămînă o duce la teatru, fără a mai pune la socoteală faptul că nu pierd nici unul din filmele ce rulează săptămînal la cinematograful din cartier. În ciuda acestor multe calități, ești de acord să-l treci pe listă?

— L-am trecut. Cine-i următorul?

— Polixenia Trandafirescu. Cosmeticiană. Ține un fel de „institut de înfrumusețare". Clientele sale o ridică în slava cerului, ceea ce înseamnă că dresurile ei sînt foarte eficace. Pe adresa ei sosesc o mulțime de reviste de specialitate din străinătate. De *pacient* se ocupă personal ajutată fiind de fiică-sa, care, se pare, este tot atît de pricepută ca și maică-sa. Polixenia Trandafirescu are patruzeci și cinci de ani

— dar arată de treizeci — iar fiică-sa douăzeci și cinci. Este văduvă, soțul ei a murit pe front. Fata ei nu-i măritată. Mama și fiica duc o viață foarte retrasă. Nu primesc și nici nu fac vizite. Rude în țară nu au. Polixenia are, în schimb, un frate — dacă i-o fi frate — la Monte Carlo, care îi scrie de două ori pe lună și căruia ea îi răspunde regulat. Fratele ocupă nu știu ce post la Cazionul de acolo.

— M-ai convins. O trec și pe ea.

Se auzi o bătaie în ușă și în prag se ivi locotenentul-major Dorobanțu.

— Tovarășe maior, v-am adus lista.

— Foarte bine. Ai sosit tocmai la timp. Mulțumesc.

După ce Dorobanțu ieși din birou, Ducu începu să citească cu interes lista pe care acesta i-o adusese.

— Este exact ceea ce am bănuit, vorbi el adresîndu-se lui Bogdan.

— Și, mă rog, ce ai bănuit ?

— Mai întîi trebuie să afli despre ce listă este vorba. Ei bine, află că lista aceasta este a clientelor Polixeniei Trandafirescu.

— Așa !... Așa !... Cred că am sesizat în ce scop. Ai vrut să știi din ce categorie socială fac parte frumoasele ei cliente.

— Exact. M-am întrebat : Oare Polixenia Trandafirescu își selectează clientele sau le acceptă pe măsură ce se ivește un loc liber ? Mi-am pus această întrebare și l-am însărcinat pe Dorobanțu să-mi întocmească lista clientelor. Lista conține un număr de douăzeci și cinci de nume, fiecare cu profesiunea respectivă. Ei bine, nu văd aici nici o profesoară, de pildă, nici o tehniciană sau funcționară măruntă și, bineînțeles, nici o muncitoare. În schimb, iată două

cercetătoare științifice, trei cu funcții importante în trei departamente diferite, iată două soții de militari, patru soții de funcționari superiori și așa mai departe. Să fie oare o simplă coincidență? Nu este exclus. Dar dacă nu-i o coincidență, ci *altceva?*

— Ce să-ți mai răspund? Mă grăbesc s-o trec și pe asta pe listă.

— Să mergem mai departe.

Și așa, unul cîte unul, pe lista întocmită de Bogdan fură trecute zece nume. Nouă bărbați și numai un singur nume de femeie, al cosmeticienei.

— Deci este vorba de zece oameni care nu par a fi cinstiți. Ce facem ca să știm sigur dacă sînt sau nu?

— Pui, băiețaș, niște întrebări de parcă ieri ai fi ieșit din cristelniță. Ce altceva decît să ne ocupăm de fiecare în parte!

— Îmi pare rău că sînt „angajat" cu Doina Robescu. Altfel mi-ar plăcea să mă ocup de cosmeticiană. Un tratament al tenului mi-ar prinde bine. Că din cauza maniei tale, bătrîne, de a suci și învîrti lucrurile pe toate fețele, a început să mi se strice.

— Băiete, însărcinarea asta nu-i de tine. Am s-o trimit pe Adelaida să-i facă o vizită Polixeniei.

În ziua următoare, Adelaida, o subordonată a lui Ducu, sună la ușa cosmeticienei. Era singura pistă care mai trebuia verificată. Celelalte nu interesau. Veni să-i deschidă o blondă de vreo douăzeci și cinci de ani, care avea un fel de a te privi de parcă ai fi fost o gînganie ce nu merită decît a fi strivită cu călcîiul.

— Pe cine căutați ? întrebă ea cu un ton aproape agresiv.

— Pe doamna Trandafirescu. Am greșit cumva apartamentul ?

Monica Trandafirescu, fiindcă ea era, răspunse din vîrful buzelor :

— Intrați. Trebuie să așteptați puțin fiindcă mama e ocupată momentan cu o clientă.

— Bineînțeles că am să aștept.

Adelaida fu introdusă într-un hol mare, transformat în sală de așteptare. În hol mai așteptau două persoane. Răsfoiau niște reviste ilustrate străine, toate — așa cum avea să constate ceva mai tîrziu — vechi de cel puțin douăzeci de ani.

— Luați loc ! o îndemnă Monica, după care dispăru înapoia unei uși.

Cele două cliente care așteptau, după ce o măsurară din cap pînă în picioare, nu-i mai dădură nici o atenție.

— Așteptați de mult ? întrebă Adelaida, încercînd să intre în vorbă măcar cu una din ele.

— Eu aștept de douăzeci și cinci de minute. De fapt, numai de douăzeci și unu de minute. Sper însă că, în cel mult zece minute, îmi va veni rîndul.

Aceea care vorbise avea pe puțin șaizeci de ani și probabil era convinsă că Polixenia face minuni, de vreme ce spera că aceasta i-ar mai putea întîrzia tenul răvășit de vîrstă.

— Și dumneavoastră ? întrebă Adelaida pe cealaltă.

— Eu am venit acum zece minute. Sînt însă obișnuită cu așteptarea. Presupun că dumneavoastră veniți pentru prima dată.

— Ați ghicit. Pentru prima dată.

— Să știți că va trebui să vă înarmați cu răbdare. La Polixenia, de obicei, se așteaptă mai mult decît la policlinică. Astăzi avem chiar noroc, dragă doamnă, că sîntem numai noi.

Ușa cabinetului se deschise și în pragul ei se ivi una din clicnte, radioasă și fericită. În spatele ei, Polixenia.

— Cine urmează ? întrebă ea cu un ton amabil și cu zîmbetul pe buze.

— Eu, se anunță „pacienta" căreia îi venise rîndul. Apoi adăugă, la rîndul ei, cu și mai multă amabilitate : Bonjur, dragă doamnă Trandafirescu.

— Bună ziua, doamnă Sotiriu ! Joi ați lipsit.

— Sînt dezolată, dragă doamnă Trandafirescu, dar mi-a fost imposibil...

Adelaida nu apucă să audă motivul pentru care doamna Sotiriu lipsise, fiindcă ușa se închise înapoia ei.

— Urmați... un „tratament" ? întrebă Adelaida pe interlocutoarea sa.

— Asta e a cincea ședință.

— Spuneți-mi, este pricepută chiar atît pe cît se vorbește ?

— Polixenia ? Extraordinară, doamnă ! Știți, aveam un ten groaznic. Soțul meu mi-a adus niște creme de la Paris, dar nu mi-au folosit la nimic. De cînd însă am început tratamentul, vă rog să mă credeți, parcă am acuma alt ten. Chiar îi spuneam so-

ţului meu : Dragă, cremele tale de la Paris nu fac doi bani pe lîngă ale Polixeniei.

— Soţul dumneavoastră călătoreşte des în străinătate ?

— Prea des, nu. Dar de două ori, trei ori pe an tot pleacă în interes de serviciu în diferite ţări.

— Presupun că are un post important.

— Da, e director general.

— Atunci e normal.

— Aţi venit pentru *consultaţie* sau pentru *tratament ?*

— Aş prefera un tratament, răspunse Adelaida, amuzată de terminologia medicală.

— Desigur, un tratament e preferabil. Numai să aibă loc şi pentru dumneavoastră. Nici nu vă puteţi închipui cît de solicitată este.

— Am auzit. Vă mărturisesc, pînă cînd voi şti dacă are sau nu timp şi pentru mine am să fiu tare emoţionată.

— Poate că aveţi noroc.

Mai vorbiră de una, de alta, ca să treacă timpul şi, mai repede decît îşi închipuise, Adelaida rămase singură. Trebui să aştepte o jumătate de oră. În tot acest timp răsfoi, la rîndul ei, învechitele reviste ilustrate şi se amuză de coafurile şi toaletele frumoaselor de prin anii o mie nouă sute treizeci.

În sfîrşit, îi veni şi ei rîndul să păşească pragul „cabinetului" Polixeniei. Abia acum i se ivi cu adevărat prilejul s-o privească de aproape. Înaltă, planturoasă, pînă la un punct chiar frumoasă, cu ochi albaştri, un albastru foarte deschis, şi cu un zîmbet amabil care înflorea foarte des în colţul stîng al gurii, Polixenia Trandafirescu avea un chip predestinat —

indiferent de competența ei — să cucerească simpatia clientelor sale. La aceasta se adăuga și o voce foarte melodioasă.

— Dumneavoastră, doamnă, veniți la mine pentru prima dată ? întrebă cosmeticiana dîndu-i a înțelege că avea prea multe cliente ca să le țină minte pe toate.

— Pentru prima dată, doamnă Trandafirescu. Vă bucurați de atîta faimă în oraș, încît orice femeie care a ajuns la o vîrstă ca a mea și vrea să se păstreze frumoasă aleargă la dumneavoastră ca la unica salvatoare.

— Ce vîrstă aveți, doamnă ?

— Treizeci și opt. Din păcate, treizeci și opt.

Și Adelaida oftă sincer, fără nici un fel de prefăcătorie.

— Doamnă, o consultație vă pot acorda.

— Vreți să spuneți numai o consultație ?

— Dragă doamnă, vă rog să mă credeți, îmi pare sincer rău că nu-mi stă în putință decît să vă consult. Nu am timp. Nici nu vă puteți imagina cît de obosite sîntem, eu și fiică-mea. Și de angajat pe cineva care să ne ajute, nu putem. Înțelegeți, nu avem dreptul să folosim muncă salariată.

— Sînt dezolată, doamnă Trandafirescu. Nu s-ar putea totuși să faceți cu mine o excepție ?

— Regret, doamnă, mi-e peste putință. Vă voi recomanda niște creme, după ce vă voi consulta, și cred că va fi suficient pentru dumneavoastră. Aveți un ten admirabil. Probabil că nu sînteți în cîmpul muncii ?!

Era exact întrebarea pe care o aștepta.

— Nu, bineînțeles. Soțul meu cîștigă destul de bine ca să nu fie nevoie să mai lucrez și eu. Este general. Și apoi eu sînt cam leneșă de felul meu. Zău, dragă doamnă Trandafirescu, vă este chiar imposibil ?

De data asta cosmeticiana nu mai fu chiar atît de categorică. Oftă, apoi deschise un registru din fața ei, pe care începu să-l examineze.

— Pe cît sînteți de frumoasă, pe atît sînteți de simpatică, doamnă general...

— Vasiliu.

— ...doamnă general Vasiliu. Să vedem dacă putem face o excepție pentru dumneavoastră.

— În privința onorariului...

— Dar nu e vorba despre așa ceva, doamnă general.

Se uită în registru cam vreo zece minute, pe urmă, oftînd, o strigă pe fiică-sa.

— Monica !

— Da, mamă.

— Draga mea, cu doamna Pădureanu cînd terminăm ?

— Marțea viitoare, mamă.

— În cazul acesta, ar putea veni la rînd doamna general. Doamnă general, dînsa este fiică-mea, Monica.

— Chiar dacă nu mi-ați fi spus, aș fi ghicit. Vă seamănă. Bună ziua, domnișoară.

— Bună ziua, doamnă. Apoi, către mama ei ; Dar, mamă, i-am promis doamnei Marcov...

— Pe doamna Marcov am s-o rog să mai aștepte o săptămînă. Nu cred că are să se supere prea tare. Apoi, către Adelaida : Doamnă general, rămînem înțelese. De marțea viitoare putem începe.

Adelaida nu era convinsă că exista o doamnă Marcov pe care amabila madam Polixenia Trandafirescu o sacrifica pentru ca să-i facă ei loc.

— Doamnă Trandafirescu, mă simt profund obligată față de dumneavoastră.

— Vai de mine, dar nu e vorba de nici o obligație. M-ați cucerit pur și simplu. Sînteți o persoană foarte, foarte simpatică.

Fără doar și poate, Polixenia o acceptase ca clientă numai fiindcă o făcuse să creadă că este „doamna general Vasiliu".

Desigur, mulți din cititori sînt curioși să afle cum se poate da totuși de urma unei mașini care într-o anumită împrejurare și pentru o treabă de loc curată a circulat prin oraș cu un număr fals. Autorul ține să-i asigure pe acești cititori că o asemenea depistare este posibilă. Este o treabă de loc spectaculoasă. Ea presupune multă, foarte multă muncă — și o oarecare fantezie — din partea acelor însărcinați cu o asemenea investigație. Dacă, de pildă, autorul ar începe să povestească în ce fel a fost descoperită mașina cu care s-a încercat suprimarea lui Bogdan, ar fi nevoit să aducă atîtea amănunte, încît este sigur că ar sfîrși prin a-și plictisi cititorii. De aceea, se mulțumește să scrie numai atît : După multe și migăloase cercetări, mașina a fost depistată. Mașina, un „Fiat 1300" era proprietatea unui inginer, pe nume Ștefan Olimpiu.

Inginerul Ștefan Olimpiu locuiește pe strada Rîndunelelor, la numărul douăzeci și șase. (Strada aceasta a Rîndunelelor este paralelă cu strada Pîinișoarelor). Ștefan Olimpiu are douăzeci și opt de ani, este căsă-

torit și în fabrica unde lucrează despre el nu se vorbește decît de bine.

Între Ducu și acest inginer a avut loc următorul dialog, pe care autorul îl reproduce întocmai :

— Sînteți proprietarul unui „Fiat 1300", cu numărul 25.000.

— Iertați-mă, am fost pînă acum trei zile. De trei zile mașina nu-mi mai aparține. Am vîndut-o.

— Cui ?

— Doctorului Ilie Bouaru, de la policlinica cu plată din strada Spiralelor.

— Dumneavoastră cînd vi s-a repartizat mașina ?

— În ianuarie anul acesta.

— Și ați vîndut-o în aprilie. De ce ?

— Era să am un accident grav. Să calc un copil din comuna Potigrafu care a țîșnit în fața mașinii dintr-o curte. Dacă n-aș fi avut reflexele bune, sigur că l-aș fi călcat. Dar pe lîngă reflexe am avut și noroc. Amîndoi : și eu, și băiatul. Consecința ? Mi-a intrat frica în oase. Din cauza fricii, reflexele nu au mai funcționat ca înainte. Și atunci m-am hotărît s-o vînd. Am avut mulți solicitanți, dar l-am preferat pe acela care mi-a oferit condițiile cele mai avantajoase, adică pe doctorul Bouaru.

— Pe data de șase aprilie mașina vă mai aparținea ?

— Bineînțeles.

— În ziua aceea ați folosit mașina ?

— Numai în cursul dimineții o dată și o dată la prînz. Adică, la dus și la întors de la fabrică.

— După-amiază ce ați făcut ?

— Am stat acasă.

— N-ați ieșit nici seara ?

— Nu.

— Aţi fost tot timpul singur ?

— Nu tot timpul. Între orele şaptesprezece şi nouăsprezece a fost la mine doctorul Bouaru. Mi-a adus o parte din bani. Douăzeci şi cinci de mii de lei.

— Între orele acestea maşina dumneavoastră a fost văzută circulînd în oraş. Ba chiar a comis un accident. Cum vă explicaţi lucrul acesta ?

— Vă voi lămuri imediat. V-am spus că în ziua aceea doctorul Bouaru a trecut pe la mine să-mi aducă banii. Scurt timp după ce a venit mi-a cerut voie să dea un telefon. Bineînţeles că nu am avut nimic împotrivă.

— Probabil n-aţi reţinut numărul.

— Nu. Nici nu mi-a trecut prin minte. În schimb, îmi aduc aminte conţinutul convorbirii, de altfel foarte scurtă. I-a spus aceluia cu care a vorbit că poate fi găsit la numărul meu şi că înainte de a pleca îi va telefona. Asta a fost tot. Doctorul Bouaru este un om foarte agreabil. Este o plăcere să stai de vorbă cu el. Aveam la mine o sticlă de whisky şi i-am propus să bem aldămaşul maşinii. A primit. Ne-am întins la vorbă. Peste vreo trei sferturi de oră a sunat telefonul. Era pentru el.

— Cine telefona ? O femeie sau un bărbat ?

— Parcă o femeie. Nu sînt sigur. Doctorul n-a spus decît atît : „Da !... Bine !...“ A închis şi pe urmă mi-a cerut să-i împrumut maşina pentru o jumătate de oră. Cum era să-l refuz ? O acontase doar. Pe jumătate era ca şi a lui. I-am dat cheia de contact şi a plecat. S-a întors nu după o jumătate, ci după o oră. Ziceţi că a comis un accident ? Atunci îmi explic de

ce, după ce s-a înapoiat, era distrat, parcă neliniștit, frămîntat. A fost un accident grav ?

— Putea să fie grav. Și pe urmă ce s-a mai întîmplat ?

— A mai rămas la mine circa un sfert de oră, după care a plecat.

— În prezent, mai aveți legături de vreun fel cu doctorul Bouaru ?

— Nu înțeleg ! Ce fel de legături ?

— V-a plătit costul integral al mașinii ?

— La cîteva zile mi-a dat și restul banilor.

— Fiind un om agreabil, nu s-au statornicit cumva între dumneavoastră relații de amiciție ?

— Nu !... Nu !... Nu sînt o fire prea sociabilă.

— Tovarășe inginer, știu că sînteți o persoană în care putem avea încredere. De aceea, vă fac o recomandare. Dacă, din întîmplare, vă întîlniți cu doctorul Bouaru, nici un cuvînt despre convorbirea aceasta dintre noi și, de asemenea, absolut nici un cuvînt în legătură cu accidentul. Putem conta pe discreția dumneavoastră ?

— Absolut, tovarășe.

Doctorul Ilie Bouaru era un bărbat de vreo treizeci și cinci de ani, înalt, cu un trup atletic și, după părerea unanimă a pacientelor sale, frumos. De altfel, chiar și bărbații, care au o concepție cu totul diferită în ceea ce privește frumusețea masculină, îl găseau interesant.

La policlinica unde lucra doctorul Bouaru nu era singurul ginecolog. Dar era, în schimb, singurul care avea un număr atît de mare de paciente. Din cauza aceasta, unii colegi dospeau în ei o oarecare invidie

ce nu întîrzia să răbufnească din cînd în cînd, în special cu prilejul ședințelor de analiză a muncii. Doctorul Bouaru era însă o fire care nu punea nimic la inimă. Se arăta îndatoritor cu toată lumea și ranchiuna părea a fi un defect de care el era cu desăvîrșire străin. De altfel, chiar și invidioșii recunoșteau că din punct de vedere profesional nu prea aveau ce-i reproșa.

Doctorul Ilie Bouaru nu era însurat. Locuia într-o garsonieră dintr-un bloc de pe bulevardul Magheru, la etajul cinci și, fără a fi ușă de biserică, viața sa particulară nu era din nici un punct de vedere șocantă. Cîteva prietene, cîțiva amici, de două-trei ori pe lună masa la restaurant, seara. Era nelipsit de la premierele teatrale și nu scăpa nici un concert mai interesant. Fără să fie ceea ce se înțelege prin cuvîntul virtuos, era un violoncelist cu multă sensibilitate. Și nu de puține ori se întîmpla ca atunci cînd nu ieșea în oraș să-și petreacă ore întregi cîntînd la acest instrument. Pe scurt, doctorul Ilie Bouaru ducea o existență prin nimic deosebită de a atîtor și atîtor bărbați de vîrsta sa.

Sublocotenentul Piciorus primi însărcinarea să se ocupe de doctor. Misiunea ce-i fusese încredințată nu era de loc ușoară. Trebuiau depistate legăturile doctorului Bouaru. Fiindcă era clar că nu lucra de unul singur. Avea dacă nu mai mulți, cel puțin un complice, acela care încercase să-l omoare pe Bogdan trecînd peste el cu mașina. Doctorul Bouaru împrumutase mașina de la inginerul Ștefan Olimpiu, dar tentativa de asasinat nu el o făptuise. Bogdan nu îl recunoscuse în fotografia doctorului pe acela care conducea mașina. Asta era cel puțin părerea lui Pi-

cioruș, care considera explicațiile lui Bogdan cam „impresioniste". Și le considera ca atare, deoarece întrebat fiind, acesta dăduse următorul răspuns :

— Deși ăla arăta altfel, sînt gata să-mi tai mustața că frumosul ăsta a încercat să mă curețe.

— Cum vine asta ? îl întrebase șeful lor. Dacă *arăta* altfel, atunci pe ce te bazezi cînd afirmi că este totuși el ?

— Umerii.

— Umerii ?

— Da, umerii. Îl recunosc după umeri.

— Vrei să spui că ție, în timp ce nu aveai decît un singur gînd, cum să scapi de mașina care venea peste tine, ți-a rămas disponibilă atîta atenție ca să bagi de seamă ce fel de umeri avea criminalul ! ?

— Uite că am avut. Venea peste mine cu mașina și cu toate că nu-mi era foarte bine, îl apostrofam : „Ticălosule, dacă scap, n-am să-ți uit mutra, poți să fii sigur".

— Cum vine asta ? Umerii aceiași, chipul altfel.

— Chiar așa, bătrîne.

— Măi băiete, ăsta-i medic, nu-i actor. Nu vei fi pretinzînd că și-a schimbat înfățișarea ?

— Nu știu. Eu știu doar atît : că umerii sînt aceiași.

Doctorul Bouaru pleca dimineața la spital. La prînz lua masa la un restaurant-pensiune. Se întorcea acasă pentru o oră-două, după care, în zilele de consultații, pleca la Policlinică. Seara, pe la șapte, cel mai tîrziu șapte și jumătate, după consultații, ori se întorcea direct acasă, ori, de cele mai multe ori, întîrzia în oraș, fie ca să se plimbe pe bulevardul Magheru, fie

ca să bea o cafea la Capșa sau la Nestor. Timp de șase zile doctorul nu se întîlni și nici nu-l căută nimeni, spre marele necaz al lui Picioruș. În schimb, dădu cîteva telefoane, de fiecare dată numai de la telefoane publice, fiindcă doctorul nu avea acasă telefon, ceea ce constitui pentru Picioruș un motiv de mirare. Convorbirile telefonice — patru la număr — fuseseră foarte scurte. Pe de altă parte, în afară de activitatea profesională, de plimbările pe stradă, de jumătățile de oră la Capșa sau Nestor, unde se părea că nimeni nu-l cunoaște, după cum nici el nu cunoștea pe nimeni, doctorul își petrecu două seri la spectacole. Una la un concert Bach, alta la teatru, la Municipal, la o piesă de Tennesee Williams.

În cea de-a șaptea zi, se întîmplă un fapt din pricina căruia Picioruș se necăji din cale afară. Ce se întîmplase ? Seara, pe la orele opt, doctorul Bouaru plecase de acasă pe jos, ca de obicei. O pornise spre Universitate, cu pas de plimbare. Făcu la dreapta pe fosta stradă Regală, pe urmă la stînga pe Academiei și dispăru într-un pasaj. Un truc vechi, răsuflat. Iată, însă, că doctorul Bouaru odată intrat în pasaj nu-l mai părăsi prin cealaltă ieșire dinspre Calea Victoriei. La început, Picioruș crezu că doctorul Bouaru intrase într-unul din micile magazine aflate în pasaj sau că se dusese să viziteze pe cineva care locuia în vreunul din apartamentele de la etaj. Trecură mai multe ore de așteptare fără ca doctorul să se mai arate. Și mare fu ciuda lui Picioruș cînd află că în timp ce-l aștepta în pasaj, acesta făcea muzică acasă de cel puțin trei ore.

„A doua oară nu se va mai întîmpla !“ își făgădui Picioruș.

Dar iată că se mai întîmplă o dată, și încă o dată. Și poate că doctorul ar mai fi dus de multe ori ulciorul la apă dacă a treia oară n-ar fi comis o greșeală. Anume, de a se reîntoarce acasă în alt costum decît acela în care plecase. Greșeala aceasta a doctorului Bouaru avu asupra lui Picioruș același efect pe care îl poate avea într-o cameră întunecată fascicolul de lumină al unei lanterne puternice. Doctorul Bouaru izbutise să dispară în trei rînduri, fiindcă de fiecare dată își schimbase înfățișarea și îmbrăcămintea.

Ducu își însuși ipoteza lui Picioruș împărtășind și necazul acestuia că putuse fi tras pe sfoară.

În schimb, Bogdan se amuză pur și simplu. Așa era el. De multe ori putea să treacă drept neserios tocmai fiindcă nu se putea stăpîni să guste — cum spunea el — ceea ce era nostim sau „comic".

— Bătrîne, să-mi tai mustața dacă n-am să mă pun să citesc din nou pe Conan Doyle și pe Edgar Wallace, făgădui el după ce se săturâ de rîs.

— Și de ce, mă ?

— Mai întrebi ? Fiindcă numai în romanele lor ba infractorii, ba detectivii se deghizează în fel și chip ca să nu fie recunoscuți. Nu m-aș fi gîndit că și astăzi asemenea procedee mai pot fi folosite, cu succes chiar. Trebuie să recunoști și tu că e amuzant.

— Ba nu găsesc de loc că e amuzant.

— Mă rog !... Mie mi se pare amuzant și stimulativ. De mîine încep să-l studiez pe Conan Doyle și pe Edgar Wallace. Să învăț cum să mă deghizez. Nu zău, bătrîne, să mori de rîs, nu alta. Doctorașul ăsta frumușel ori e un mare idiot, ori e un vulpoi fără pereche.

— Idiot, în nici un caz. Dar vulpoi da. Nu știu dacă e unul fără pereche, așa cum crezi tu, dar, în orice caz, unul destul de șiret. Asta o dovedește faptul că se ferește să se deghizeze acasă la el.

— De ce ? întrebă Bogdan.

— Dintr-o excesivă prudență.

— Crezi că se știe urmărit ?

— În nici un caz. Unul de teapa lui dacă s-ar ști urmărit nu s-ar comporta așa cum se comportă.

— Atunci ?

— Ți-am spus. O face dintr-o excesivă prudență. Nu vrea, în cazul cînd totuși este urmărit, fără ca el să știe, sau eventual va avea ghinionul să fie într-o zi urmărit, să ne pună pe urma acelui cu care se întîlnește.

— Cred că ar mai putea să existe o explicație. Dacă „șeful" este chiar frumosul doctoraș ? Dacă eventual așa stau lucrurile, atunci nu este exclus că el se deghizează din cu totul alt motiv. Nu vrea ca oamenii din rețeaua sa să-i vadă mutra lui de Adonis. De aceea, atunci cînd urmează să întîlnească pe careva dintre ei își schimbă înfățișarea.

— S-ar putea să fie aceasta explicația. Dar tot atît de important, dacă nu chiar mai important, este altceva. Anume, că are trei vizuini diferite unde își poate schimba înfățișarea.

— Deocamdată numai trei, ținu să precizeze Bogdan.

— Mă rog, n-ar fi exclus să mai existe și altul sau altele. Eu însă nu cred. De ce ? Fiindcă, după toate probabilitățile, el se schimbă undeva într-o casă de oameni. Deci celor trei vizuini de pînă acum le corespund cel puțin trei complici. Dacă am presu-

pune că mai are și altele, înseamnă a accepta ideea că ne găsim în fața unei rețele mari. Or așa ceva nu pare posibil. Nu ești de părere ?

— Ba da. E absurd să credem că doctorașul are în fiecare pasaj și în fiecare gang din oraș cîte un complice. Or dacă logic așa se prezintă lucrurile, înseamnă că atunci cînd va mai trebui să se travestească, sigur va reveni la una din vechile vizuini. Și dacă așa se va întîmpla, noi, cunoscîndu-i obiceiul, nu ne vom mai lăsa duși de nas. Dar pînă una-alta aș vrea să mă ocup de vizuinile frumosului doctoraș.

— În ce sens ?

— Vreau, bătrîne, să admir... mai pe îndelete cele două pasaje. De cînd mă știu, am avut o mare slăbiciune pentru ele. Și să-mi tai tu mie mustața, dacă ele nu-mi vor oferi unele surprize plăcute.

Să începem prin a denumi cele două pasaje, pe unul „Pasajul X", iar pe celălalt „Pasajul Y". Și acum să informăm pe cititori că o jumătate de oră după ce avu loc dialogul dintre Ducu și Bogdan, acesta din urmă se găsea în „Pasajul X".

Lumina se filtra de sus, puțină, anemică, cenușie și obosită. Oamenii care treceau pe lîngă el aveau și ei altfel de culoare. Chipurile păreau livide și ochii încercănați. Pe calea Victoriei și pe strada Academiei era zgomot. Dar aici, în pasaj, era liniște. O liniște bolnavă, o liniște tristă și clorotică, așa cum clorotice erau chipurile vînzătoarelor și lucrătorilor din cele cîteva prăvălioare sau ateliere aflate acolo, despre existența cărora mulți bucureșteni habar n-au.

Bogdan trecea încet, cu mîinile în buzunare, stăpînit de un sentiment ciudat. Parcă se afla, ca turist, într-un alt oraș, atît de puțin semăna pasajul acela cu obișnuitele străzi ale Bucureștiului. La parter, prăvălioare și ateliere. De ambele părți, trei rînduri de balcoane, de la un capăt la altul, cu grilaj metalic, unde locatarii aveau întinse, la uscat, rufe sau unde depozitau lăzi, scaune rupte, răcitoare, șezlonguri decolorate, biciclete cu cauciucurile dezumflate.

Cîteva minute, Bogdan contemplă ferestrele prăfuite. Erau atît de prăfuite, încît dădeau impresia că toate cele trei etaje erau nelocuite, în ciuda rufelor întinse la uscat. Lumina pătrundea atît de anemic și cenușiu de bolnavă, încît nu era de mirare că oamenii ce locuiau în camerele dinapoia ferestrelor nu simțeau nevoia să le șteargă de praf.

După ce se sătură să privească etajele, Bogdan își concentră atenția asupra parterului. Cîteva prăvălioare, cîteva ateliere. Prăvălioare unde puteai cumpăra o mulțime de nimicuri, ateliere de pielărie, de sutiene, de centuri, de reparat ceasornice sau stilouri, de confecționat, la comandă, poșete și așa mai departe. În tot pasajul mirosea puternic a duco, miros ce se răspîndea, fără îndoială, de la un atelier de vopsitorie. Un lucru era de remarcat. Anume, că nu toate prăvălioarele de altădată erau acuma folosite. Destule stăteau cu obloanele trase sau cu vitrinele goale și prăfuite.

La apartamentele de la cele trei etaje se putea ajunge prin cîteva intrări. Bogdan trecu la recunoașterea lor pe rînd. Rezultatul acestor investigații se părea că este cel scontat, fiindcă Bogdan începu să fluiere cu multă poftă.

După mai bine de jumătate de oră, satisfăcut de rezultat, Bogdan porni spre „Pasajul Y". Aici situația era cam asemănătoare, de aceea și recunoașterea „terenului" dură mai puțin. Totuși, nu plecă de acolo înainte de a se scurge o oră, fiindcă timpul care îl cîștigă investigînd îl pierdu stînd de vorbă cu o vînzătoare de la un mic magazin unde se vindeau curele pentru ceasornice, brățări metalice și nasturi. O fată tînără, clorotică și melancolică foarte, care, în așteptarea rarilor clienți, își omora timpul privind, un pic somnolentă, trecătorii ce se perindau prin pasaj. O vînzătoare atît de plictisită și atît de melancolică, încît Bogdan se simți obligat să intre în prăvălie și să stea de vorbă cu ea.

După un sfert de oră, cînd o părăsi, spre marele ei regret, Bogdan își spuse :

„Dacă vreodată m-aș contamina de filoxera literaturii, aș scrie un roman despre o tînără vînzătoare dintr-o dugheană aflată într-un pasaj întunecos, somnolent și agonizant ca acesta".

De acolo, Bogdan plecă să recunoască un gang de pe cheiul gîrlei, în care doctorul Bouaru dispăruse a treia oară. Un gang foarte populat, fiindcă la unul din etaje era o expoziție permanentă de mobile. Intrarea la expoziție era imediat în stînga. Lumea urca și cobora într-un flux continuu. Bogdan vizită mai întîi expoziția de la etaj și abia pe urmă se arătă curios să afle cum se prezenta gangul propriu-zis, lung cam de circa cincisprezece metri.

Cînd plecă și de acolo, era tot bine dispus, tot fluiera ca în zilele lui bune. În stradă, lume multă. Oameni de la țară, cei mai mulți, femei și bărbați cu coșuri și saci.

O țigancă îl îmbie cu niște zambile.

— Ia, boierule, niște zambile pentru coniță matale.

— Pe conița mea au mîncat-o vîrcolacii, bălaio.

Țiganca îi replică ceva, dar el nu mai auzi. De la un telefon public îl chemă pe Ducu.

— Bătrîne, mi se pare că mîine ai să-ți scoți pălăria.

— Dacă va fi cazul, am să mi-o scot. Dar despre ce-i vorba ?

— Lasă că afli tu mîine. La noapte am să am însă nevoie de Picioruș. Mi-l dai ?

— Ți-l dau, băiețaș.

— Să vină cu cheia de contact. Să vină să mă ia cu mașina. Pe la două jumătate.

La ora indicată, Bogdan se plimba prin fața casei. O mașină opri ceva mai departe și Bogdan se îndreptă către ea.

— N-am întîrziat nici cu un minut, tovarășe căpitan.

— Nu, n-ai întîrziat. Sper că n-ai uitat *cheia de contact*.

— Cum era să uit, tovarășe căpitan ? Tocmai așa ceva să uit ! Știți că asta-i păsărica mea.

— Foarte bine, cred că în noaptea asta ai să ai cu ce să-ți hrănești păsărica. Dă-i bătaie, șofer.

Picioruș avea o specialitate în care era neîntrecut. Nimeni nu se pricepea mai bine ca el să descuie o broască, oricît de complicată ar fi fost ea. În acest scop, avea o trusă întreagă cu chei și cu diverse alte instrumente, căreia îi dăduse denumirea confidențială de *cheia de contact*. Dar lui Picioruș îi făcea plăcere nu numai să descuie, dar să și confecționeze asemenea

încuietori complicate. Acasă — locuia cu părinții săi — el își încropise un foarte mic, dar foarte bine utilat atelier, unde meșterea broaște și lacăte ce dovedeau o fantezie și o ingeniozitate cu totul originale.

Bogdan îi spusese o dată în glumă :

— În dumneata, Picioruș, s-a încarnat sufletul cine știe cărui mare spărgător.

La care Picioruș replicase, tot în glumă :

— Să avem iertare, tovarășe căpitan. Eu nu *sparg*, eu descui. Iarba fiarelor a mea constă în dibăcia mea. Ce vreți, sînt și eu, în felul meu, un artist.

Mașina lor stopă în spațiul liber din dreapta bisericii. Era ora două din noapte. Străzile erau pustii. Ici-colo și din cînd în cînd, cîte un trecător întîrziat, de obicei vreun chefliu. Bogdan și Picioruș traversară strada.

— Barem am să am ceva mai serios de lucru, tovarășe căpitan ? întrebă Picioruș.

— Nu prea, Picioruș, nu prea. O păcătoasă de ială, o broască Wertheim și un lacăt pe care cred că l-aș putea descuia și eu cu o bucată de sîrmă.

— Și eu care îmi făcusem atîtea iluzii, tovarășe căpitan !

Pasajul X... era anemic luminat de cîteva becuri electrice. Ferestrele de la etaje erau toate întunecate. Imediat la dreapta, după ce pășeai în pasaj, era o scară care te conducea la apartamentele de la etaj. Patru trepte de piatră, exterioare, duceau pînă într-un mic vestibul, de unde începea scara propriu-zisă, interioară. Pe perete, în stînga intrării era agățată o firmă veche pe care scria : CEAPRAZĂRIE. Pe același perete, de o parte și de alta a vitrinei

acuma oblonită și protejată de un drug de fier, era scris, direct pe tencuiala scorojită, cu vopsea neagră, cuvîntul STILOURI. Unele dintre litere erau pe jumătate șterse, ceea ce dovedea că trecuse multă vreme de cînd ele fuseseră scrise.

Cu prilejul recunoașterii pe care o făcuse în cursul dimineții, lui Bogdan îi atrăsese în mod deosebit atenția tocmai această dugheană. Îl interesase din mai multe motive. În primul rînd, pentru că, spre deosebire de celelalte prăvălioare sau ateliere care aveau intrarea direct din pasaj, la aceasta se putea ajunge numai prin vestibulul de unde începea scara interioară ce ducea la apartamentele de la cele două etaje. În al doilea rînd, pentru că atît firmei din metal îi căzuse în mai multe locuri emailul, cît și literele scrise direct pe perete cu vopsea neagră erau scorojite și aproape șterse. Erau acestea dovezi că de mai mulți ani prăvălioarei nu i se mai dăduse nici un fel de întrebuințare.

Bogdan urcă cele patru trepte exterioare de piatră, urmat îndeaproape de Picioruș.

— Picioruș, drăguțule, poți să descui broasca asta ? întrebă Bogdan.

— Floare la ureche, tovarășe căpitan.

Și, într-adevăr, ca s-o descuie nu dură mai mult decît ar fi trebuit dacă ar fi avut cheia adevărată. Apăsă pe clanță și ușa se deschise. O ușă scundă, dar groasă, din blană de stejar. Dinăuntru răzbi un miros urît de mucegai și de praf stătut.

Bogdan aprinse lanterna și trecu primul pragul. Încăperea avea proporții liliputane. Nu era mai mare de doi metri pătrați. În dreapta vitrinei era o masă. Deasupra acesteia, un raft și pe raft un geamantan.

Pe peretele opus, agățat de un cui, un umăraș. Pe umăraș, un costum de haine vîrît într-o pungă din material plastic, ca să nu se prăfuiască. Bogdan trase jos de pe raft geamantanul. Nu era încuiat. Îl deschise. Înăuntru găsi tot ceea ce era necesar pentru grimat, inclusiv o oglindă cu picior.

— Ne-am lămurit, Picioruș ?

— Ne-am lămurit, tovarășe căpitan.

— În cazul acesta nu mai avem ce căuta aici.

Bogdan închise geamantanul și-l puse la loc, exact acolo de unde îl luase.

— Tovarășe căpitan, înseamnă că n-are complici.

— Vom ști precis după ce vom depista și celelalte culcușuri.

Pasajul Y... era mai mare decît Pasajul X... și prăvălioarele, unde altădată se învîrteau afaceri de tot felul, erau aici în mai mare măsură utilizate. Totuși, mai rămăseseră cîteva cărora nu li se găsise încă nici un fel de întrebuințare. Bogdan se îndreptă către una din aceste prăvălioare a cărei firmă veche mai dăinuia și pe care scria : *Marochinărie*. Minuscula vitrină avea obloane pe dinăuntru, din scîndură vopsită. Pentru cel neinițiat era acesta un amănunt lipsit de importanță. Nu însă pentru Bogdan. Cînd venise în recunoaștere — în cursul zilei — oblonul acesta îi atrăsese atenția. Pe urmă, îi mai atrăsese atenția și faptul că vopseaua oblonului era mai proaspătă decît tocul minusculei vitrine. Se întrebase atunci, și pe bună dreptate, ce rost avea oblonul pe dinăuntru. De aceea, hotărîse că prăvălioara îl interesează. Acuma, atrăgînd atenția lui Picioruș asupra ialei de la ușa de intrare, îi spuse :

— Picioruș, ia vezi de iala asta. E una obișnuită, pe cît se pare.

— Tovarășe căpitan, o deschid și cu un ac.

Și, într-adevăr, o deschise fără dificultate.

Înăuntru, nici un fel de mobilier. Nici măcar o masă sau un scaun. De oblon era bătut un cui, iar de acesta cineva agățase o oglindă. Nu lipsea nici de aici geamantanul și nici costumul, o canadiană din foaie de cort, un pantalon cu carouri, dintr-o stofă ieftină, și o șapcă. În geamantan, în afară de ustensilele necesare machiajului, mai găsiră un revolver.

— Uită-te, domnule! se miră Picioruș. Ce i-o fi trebuind *aici* un revolver? Că doar unul sigur că are în buzunar.

Bogdan nu-i răspunse la întrebare.

— Să mergem la cea de-a treia vizuină, Picioruș.

— Va să zică, nu există nici aici un complice.

— La cealaltă vizuină s-ar putea să existe unul. Încuie și haidem și acolo.

Cu mașina, nu făcură mai mult de cinci minute.

— Aicea ce am de deschis, tovarășe căpitan?

— Un păcătos de lacăt, așa cum ți-am mai spus.

În gang nu erau prăvălioare, ca în cele două pasaje. Gangul era un fel de curte interioară, clădirea avînd forma de potcoavă. Existau două intrări spre apartamentele de la etaj. Bogdan se îndreptă spre cea mai îndepărtată, aceea din fundul curții. Dar în loc să urce, coborî cele cîteva trepte care duceau la subsol. Acolo erau înșirate mai multe boxe făcute din șipci distanțate între ele. Numai una făcea excepție, tocmai în fund. Peretele care despărțea această boxă de cea alăturată era format din scînduri late

așezate cant lîngă cant, ca să nu se vadă înăuntru. Ușa solidă, spre deosebire de celelalte, care erau descuiate, avea un lacăt mare și relativ complicat.

— Piciorus, ia vezi ce-i cu lacătul acesta. Al naibii doctorașul. A luat în folosință boxa asta, știind că ține de prăvălioara din stradă, părăsite acum amîndouă de fostul proprietar.

— Asta-i un lacăt de peste graniță, tovarășe căpitan. Mic, dar al dracului. Tare mi-ar place să-l am acasă ca să-l *studiez*.

— Lasă că ai să-l studiezi după ce terminăm cu scîrbele astea. Am să-l confisc eu pentru dumneata.

Boxa era destinată a adăposti tot felul de vechituri. Fotolii jerpelite, două la număr, o masă de colț mîncată de cari, o somieră hărtănită, scaune cu picioare lipsă, un dulap vechi care fusese cîndva alb, întredeschis, două veioze cu abajururile lipsă, un cufăr de lemn, din vremi imemoriale, cu cercuri de metal, două geamantane vechi, cu colțurile roase, zeci de sticluțe și cutiuțe, care conținuseră cîndva medicamente, o mașină de scris stricată, caraghios de anacronică — o adevărată piesă de muzeu — un serviciu de birou din alabastru aruncat într-un colț, multe, foarte multe cărți de beletristică sau vechi manuale de școală, mai toate fără coperte, îngălbenite și prăfuite.

Dulapul avea două despărțituri. Cea din dreapta pentru haine, cea din stînga pentru lenjerie. În despărțitura pentru haine, erau agățate, pe umerașe, un costum de haine de culoare bleumarin și un pardesiu din gabardină. Această despărțitură avea multe rafturi. Dar în loc de lenjerie, erau ticsite de cărți, manuale vechi de școală. Chiar deasupra era un manual

de istorie. Pe prima pagină Bogdan citi : *Bouaru Ilie, clasa a 8-a A.*

Bogdan întinse cartea lui Picioruș.

— Ia citește ce scrie aici !...

Picioruș citi și de mirare plesni din degete.

— Are două domicilii, tovarășe căpitan.

— Așa pare. Dar, pînă una alta, ia să căutăm puțin prin boarfele astea. Dincolo am găsit un revolver. Să vedem, aici găsim ceva ?

Și amîndoi într-o dispoziție excelentă începură să scotocească.

Într-un alt geamantănaș, ascuns sub stiva de cărți, găsiră un aparat de radioemisie, care, în ciuda dimensiunilor sale reduse, avea o bătaie foarte lungă. Era un aparat de un model recent.

— Tovarășe căpitan, ce ziceți de doctorul nostru ?

— Ce să zic, Picioruș ! Zic doar că e o podoabă. Dar acuma haide să punem totul la loc.

Și cu aceeași rîvnă cu care răscoliseră se puseră acum să așeze totul nu în ordinea, ci în dezordinea de mai înainte. După ce terminară, după ce mai aruncară o ultimă privire de verificare, Picioruș încuie ușa și părăsiră subsolul. Cînd ajunseră sus, în vestibul, Bogdan se opri să citească tabelul pe care erau trecuți toți locatarii ce locuiau la etaj. Al doisprezecelea nume de pe listă, deci locatarul ce ocupa apartamentul cu numărul doisprezece, purta numele de : *Dumitru Bouaru.* În același apartament mai locuia și *Elena Bouaru.*

— Ai venit de-acasă, Picioruș ? îl întrebă Bogdan.

— Părinții lui ?

— Părinții lui, Picioruș.

Un sfert de oră mai tîrziu, de acasă de la el, Bogdan îl sună pe Ducu.

— Eu sînt, bătrîne ! Dormeai ?

— Poți să-mi spui ce ai fi făcut tu dacă erai în locul meu ? De ce m-ai trezit ?

— Ca să-ți dau salutări de la *lupul singuratic* !

— Mă, tu ai căpiat ? Cine mai e și lupul singuratic ?

— Doctorașul, bătrîne, doctorașul. Ai să afli mîine dimineață.

— Naiba să te ia de zăbăuc ! Haide, vino încoace. Știu eu că nu te rabdă inima să aștepți pînă mîine ca să te lauzi.

— N-am răbdare pînă mîine ca să-ți scoți pălăria.

Capitolul X

LUPUL SINGURATIC

Două zile mai tîrziu, colonelul Joldiș îl chemă pe Ducu la el, tocmai cînd acesta se pregătea să plece acasă.

— Te-am chemat — îi spuse el — ca să-ți dau să citești hîrtia asta.

Era o scurtă notă informativă prin care i se aduce la cunoștință că Alcibiade Robescu solicitase pentru soția sa un pașaport. Motivul invocat era următorul : Fiind bolnavă, trebuia să consulte pe

profesorul Hartmann de la Berna, un vestit ginecolog.

— Mă rog, și de ce să se ducă tocmai în Elveția ? Ce, noi nu avem specialiști ? obiectă Ducu.

— Asta-i cu totul altă poveste. Probabil că Doina Robescu l-o fi convins pe bărbatu-su că numai un specialist cu renume european o poate vindeca. Știi cum sînt femeile.

— Din notă nu reiese dacă Alcibiade Robescu o va însoți.

— N-o va însoți, fiind ocupat cu punerea la punct a invenției.

— Tovarășe colonel, boala asta mi se pare cam suspectă.

— Mă rog ! Nu este de loc exclus ca bănuiala dumitale să fie întemeiată. De altfel, și eu m-am gîndit la același lucru.

— Tovarășe colonel, de vreme ce nu putem vorbi deschis cu Alcibiade Robescu, n-ar trebui să i se elibereze pașaportul.

— Ce înțelegi prin a „vorbi deschis" ?

— Doar că nu-i putem spune că împotriva nevesti-si avem unele bănuieli.

— Chiar o bănuim, Mănăilă ?

— Dacă îmi puneți întrebarea atît de categoric, cu mîna pe inimă, nu pot răspunde afirmativ. În orice caz, ceva cu ea sau în legătură cu ea nu este în regulă. Și tocmai de aceea boala aceasta a ei mi se pare suspectă. Tare suspectă.

— În mod obișnuit, formalitățile pentru obținerea pașaportului durează cam o lună de zile. Or, într-o lună, eu sper că ne vom putea clarifica.

Ducu ridică din umeri.

— Nu pari prea optimist, Mănăilă.

— Tovarăşe colonel, ne vom putea clarifica dacă ei vor începe să se mişte.

— Şi de ce să nu se mişte ?

— N-am afirmat, categoric, că nu se vor mişca. Cred că aceasta depinde de progresele pe care le va realiza Alcibiade Robescu la invenţia sa.

— Totuşi, eu sper că, pînă într-o lună de zile, vom fi în măsură să ştim dacă trebuie sau nu s-o scoatem din cauză pe Doina Robescu.

— Să sperăm, tovarăşe colonel.

— În altă ordine de idei, dumneata ce părere ai despre raportul lui Bogdan ? Au sau nu vreun amestec părinţii doctorului Bouaru ? După el, nu.

— Tovarăşe colonel, înclin să cred că Bogdan are dreptate. Dacă bătrînii i-ar fi complici, doctorul nu ar fi folosit boxa din subsol drept garderobă şi cabină de machiat, ci ar urca la ei să se deghizeze, de fiecare dată cînd trebuie s-o facă.

— Mda ! Acesta ar fi un argument.

— Bogdan l-a poreclit pe doctor „lupul singuratic". Poate că porecla aceasta conţine mult mai mult adevăr decît ne putem da noi astăzi seama.

— Nu cred că vrei să înţelegi prin aceasta că doctorul lucrează de unul singur. Ştim sigur că are cel puţin un complice.

— *Absolut singur* e clar că nu lucrează. Aşa cum aţi remarcat, cel puţin un complice ştim sigur că are. Acela care i-a telefonat în timp ce se afla la inginerul Olimpiu. Un alt complice ar mai putea fi acela cu care se întîlneşte probabil periodic şi în care scop se deghizează. Iată, dar, doi complici aproape siguri. Asta nu înseamnă că porecla dată de Bogdan nu i se po-

trivește. M-am întrebat de mai multe ori : de ce se deghizează ? Nu am găsit decît două răspunsuri. Primul, cel mai plauzibil : Deși nu se știe urmărit, totuși, ca măsură suplimentară de precauție, își schimbă înfățișarea ca nu cumva, fără voia lui, să ne pună pe urmele aceluia cu care el se întîlnește și la care în nici un caz noi nu trebuie să ajungem. De ce ? Fiindcă acela este șeful, foarte probabil o persoană pe deasupra oricărei bănuieli. Și acum, cel de-al doilea răspuns : Doctorul Bouaru își ia asemenea măsuri de securitate nu pentru a-l feri de surprize pe acela cu care se întîlnește, ci, dimpotrivă, ca acela cu care se întîlnește să nu știe care este adevărata sa înfățișare.

— Vrei să spui că *șeful* ar fi chiar doctorul ?

— Nimic nu mă împiedică să cred aceasta, tovarășe colonel.

— Nimic e puțin cam exagerat, de vreme ce ai recunoscut că ipoteza cealaltă e mult mai plauzibilă. Nu vreau să spun că a doua ipoteză trebuie exclusă din capul locului.

— Tovarășe colonel, nu-i o ipoteză pe care s-o susțin pînă în pînzele albe. Am vrut numai să precizez că nu pot face, din capul locului, abstracție de ea.

— Eu cred că în privința doctorului ne vom lămuri curînd. E un fir pe care, o dată ce am pus mîna pe el, nu-l vom mai scăpa. Aștept cu nerăbdare prima lui ieșire în eter.

— Tovarășe colonel, s-ar putea să nu iasă prea curînd. După toate probabilitățile, sînt cîteva luni de cînd tace. Am verificat la radiștii noștri. De luni de zile nu a fost interceptat nici un mesaj radiofo-

nic. Doctorul, care ne-a dovedit că-i un vulpoi foarte șiret, știe, probabil, că proverbul cu ulciorul nu se potrivește nicăieri mai bine decît în transmisiunile clandestine radio. N-ar fi exclus ca, din precauție, să folosească aparatul o singură dată. Dar bine.

— ...Și cu „Antricot" ce se mai aude ?

— Nimic. Nu a mai dat nici un semn de viață. Înseamnă că nu l-a mai deranjat nimeni. Își cultivă liniștit grădina.

— Foarte curios, Mănăilă !

— Ce anume, tovarășe colonel ?

— Cum de au aflat ei că „Antricot" i-a trădat ?

— Este într-adevăr de mirare că au aflat. Dar eu mă întreb : cînd au aflat ? Dintr-un anumit punct de vedere, este aceasta o întrebare cheie.

— De ce ?

— Să zicem că l-au urmărit cînd s-a dus prima dată la D.M.C., la căpitanul Ovezea. În cazul acesta se explică de ce nu au mai luat legătura cu el, la circ. Dar dacă așa s-a întîmplat, nu mai înțeleg de ce i-au fixat a doua întîlnire ?

— O explicație ar fi. Au vrut să se convingă că „Antricot" i-a trădat. Problema este însă cum au izbutit să se convingă ? Au ascultat convorbirea telefonică pe care a avut-o cu dumneata ? El însă a afirmat, categoric, că nimeni nu a fost prin apropiere atunci cînd ți-a telefonat. Și atunci ? Este de crezut că i s-a fixat a doua întîlnire numai ca să vadă dacă nu sîntem și noi pe acolo ?

— Chiar dacă aceasta le-ar fi intenția, nu cred că Dorobanțu le-a dat posibilitatea să se convingă că așa stau lucrurile.

— Foarte bine. Dar atunci cum de au aflat ? Sau poate a doua oară nu i-au dat propriu-zis o întîlnire, ci au vrut numai să-l îndepărteze de acasă, ca să-i devasteze locuința ?

— Cred că mai curînd aceasta este explicația.

Telefonul sună. Colonelul Joldiș ridică receptorul.

— Tovarășe colonel, vă rog să-mi permiteți să raportez că tovarășul academician Alcibiade Robescu îl caută la telefon pe tovarășul maior Mănăilă, anunță ofițerul de serviciu.

— Să i se facă legătura aici, la mine. Apoi către Ducu : Te caută Alcibiade Robescu.

Și-i întinse receptorul.

— Tovarășul maior Mănăilă ?

— Eu sînt. Vă salut, tovarășe academician. Poftiți.

— Tovarășe maior, aș vrea să stau de vorbă cu dumneavoastră.

— S-a întîmplat ceva ?

— Nu, nu s-a întîmplat nimic. Aș vrea să vă văd într-o problemă, hai să-i spunem particulară.

— Tovarășe academician, vă stau oricînd la dispoziție.

— Atunci cum facem ? Să vin la dumneavoastră ? Cînd mă puteți primi ?

— Tovarășe academician, nu e nevoie să vă deplasați pînă aici. Timpul dumneavoastră e mult mai prețios decît al meu. Am să vin eu la dumneavoastră.

— Vă mulțumesc, sînteți foarte amabil. Aș prefera însă să ne vedem în altă parte decît la institut. Am o propunere. Ce-ar fi să veniți la mine acasă, în după-amiaza aceasta ? Vom bea o cafea

și vom sta de vorbă. Pe soția mea presupun că n-o cunoașteți. Am să folosesc prilejul ca să v-o prezint.

— Tovarășe academician, cu multă, cu foarte multă părere de rău, nu pot accepta invitația dumneavoastră. După-amiază am o ședință de la care nu pot lipsi și care probabil va ține pînă noaptea tîrziu, se eschivă Ducu, gîndindu-se la emițătorul din biroul academicianului.

— Atunci s-o lăsăm pe mîine, propuse Robescu.

— Mi-e teamă, tovarășe academician, că nici mîine n-am să pot. Mîine, la fel, am un program extrem de încărcat. Dar, ca să n-o mai amînăm pe poimîine, uitați ce propunere am eu. La orele unsprezece să plecați de la institut, sub pretextul că aveți treabă la Academie. Treceți pe acolo. Eu vă voi aștepta. Restul îl vom aranja, văzînd și făcînd. De acord ?

— Propunerea dumneavoastră îmi convine. Se întîmplă să am chiar treabă la secretariat.

— Atunci e în regulă. Vă salut, tovarășe academician.

Ducu puse receptorul în furcă.

— Ei ? întrebă colonelul Joldiș.

— Vrea să mă vadă neapărat, tovarășe colonel. Spunea însă că într-o chestiune particulară. Mă gîndesc să nu fie în legătură cu pașaportul pe care îl solicită pentru nevastă-sa.

— Crezi ? se îndoi colonelul. În definitiv, dacă s-a gîndit să facă presiuni, nu dumneata ești persoana cea mai indicată.

— Aveți dreptate. Atunci despre ce ar putea fi vorba ? Sînt foarte curios. Pe de altă parte, mă surprinde că nu a vrut să mă vadă la el la institut.

La ora indicată, Ducu îl întîlni pe Alcibiade Robescu la Academie.

— Ce ziceți de primăvara asta extraordinară ? fură primele cuvinte cu care îl întîmpină Alcibiade Robescu.

— Ce să spun ? Un nou prilej să regret că nu mai am douăzeci de ani.

— Aici am putea sta de vorbă în liniște. Dar zău că nu mi-ar place să ne închidem într-un birou pe o vreme ca asta. Nu vă surîde oare, tovarășe maior, o plimbare în Grădina Botanică ?

— Și cum încă ! Sînt ani de zile de cînd n-am mai pus piciorul acolo. Cu o singură condiție însă. Ca să ne ducă acolo mașina mea.

— Și cu a mea ce să fac ?

— Îi dați drumul. De acord ?

— De acord.

— Vă conduc, mai întîi, pînă la mașina dumneavoastră.

Cînd ajunseră, Alcibiade Robescu fu surprins cînd îl auzi pe Ducu spunîndu-i :

— Tovarășe academician, ce-ați spune de o plimbare pînă la Băneasa ?

— Pe o vreme ca asta, ce aș putea să-ți răspund decît că sînt de acord, îi răspunse, acceptînd jocul.

— Atunci, dați drumul mașinii dumneavoastră. Mergem cu a mea.

— Mă rog! Nu am nimic împotrivă. Tovarășe Munteanu, nu mai am nevoie de dumneata. Vii să mă iei de acasă după-amiază, la șase.

— Am să fiu la șase, tovarășe academician. Să trăiți.

După ce mașina plecă, Alcibiade Robescu întrebă:

— Îl suspectați cumva pe Munteanu?

— Nu, de loc! Dar e mai bine ca el să știe că am plecat la Băneasa. Ar putea fi întrebat de cineva. De cineva care are interesul să știe unde vă pierdeți vremea.

— Mă rog!... Mă rog!... În treburi de astea nu mă pricep de fel.

Se urcară în mașină.

— Du-ne la Grădina Botanică! ceru Ducu șoferului.

— Va să zică, nu mergem la Băneasa!

— Nu!... E necesar doar să se afle la institut că ne-am dus acolo.

Tot drumul tăcură. Cînd ajunseră la Grădina Botanică și cînd pășiră pe alee, Ducu îi spuse:

— Ați avut o idee admirabilă, tovarășe academician.

— Nu-i așa? replică el distrat. O primăvară cum n-am mai avut de foarte mulți ani. Apoi, fără nici un fel de tranziție: Cînd ați fost la mine, v-am prezentat-o pe colaboratoarea mea Nastasia Iovănică. O țineți minte, nu-i așa?

— Cum să nu! Mai mult, țin minte că v-a întrebat dacă nu cumva sînt bolnav de cancer.

— Ați auzit ?

Și Alcibiade Robescu rîse amuzat.

— Am auzul bun.

— Ei, dar nu trebuie să fiți supărat pe ea. Nastasia are o gură cam afurisită, trebuie s-o recunosc. În schimb, o inimă de aur.

— Sînt convins, replică Ducu și oricine l-ar fi auzit ar fi putut jura că într-adevăr este convins că Nastasia Iovănică are o inimă de aur.

— Știți, vă poartă un interes deosebit. Și trebuie să aflați că tocmai datorită acestui interes am ținut să vă văd. Dumneavoastră n-o cunoașteți pe Nastasia. E teribil de insistentă. Cînd vrea ceva, nu se poate să nu-i faci pe plac. Capitulezi fără condiții.

Alcibiade Robescu sigur se simțea prost, de parcă era el însuși convins că situația în care se afla era ridicolă.

— Vreți să spuneți că ea v-a cerut să vă întîlniți cu mine ?

— Nu ! Altceva mi-a cerut. Mi-a cerut să vă invit acasă la noi, în numele meu și al Doinei — Doina e nevastă-mea — fiindcă vrea neapărat să vă cunoască.

— Și dumneavoastră n-ați întrebat-o de ce ține să mă cunoască ?

— Ba da. Dar mi-a dat un răspuns tipic „Nastasia". Mi-a răspuns că dorește acest lucru, deoarece vă găsește interesant ca bărbat.

— Asta-i bună ! replică Ducu amintindu-și brusc de ceea ce îi spusese Tofana, în foaierul teatrului.

— Vă mărturisesc sincer, tovarășe maior, că rolul acesta de... de ambasador al Nastasiei nu-mi place de fel. Și fiți sigur că nu v-aș fi deranjat, dacă Nastasia

nu m-ar fi amenințat că, în caz de refuz, are să vă caute ea la Consiliul de Miniștri. Știind că nu lucrați acolo și că probabil nu există nici un tovarăș cu numele de Valentin Goia, v-am telefonat să ne vedem. Refuzînd, mă gîndeam să nu fac o gafă și să vă desconspir. Presupun însă că nu vă veți grăbi să faceți pe placul Nastasiei.

— Tovarășe academician, Nastasia Iovănică este o femeie foarte frumoasă. Este una din cele mai frumoase femei pe care le-am văzut vreodată. Cu toate acestea, nu mă interesează. Un prieten al meu ar spune : nu este genul meu. Temperamental nu este genul meu. De aceea, nu țin să devin o posesiune a ei și, în consecință, nu țin de loc s-o cunosc.

— Este exact ce am presupus și eu, tovarășe maior. Dar eu ce fac ? Ce-i spun ?

— Ii veți spune că m-ați invitat, dar că eu am refuzat, deoarece sînt extrem de ocupat. Bineînțeles, veți continua să susțineți că lucrez la Consiliul de Miniștri. Vă scriu aici un număr de telefon pe care, dacă vi-l cere, i-l puteți da. În ceea ce privește restul, sper că am să mă descurc eu.

— Foarte bine. Vă mărturisesc, mi-ați luat o piatră de pe inimă.

Se mai plimbară cîtva timp prin grădină discutînd despre Nastasia Iovănică, pe urmă se îndreptară spre ieșire.

Cum ajunse acasă, Ducu o chemă pe Tofana la telefon.

— Tu ești, Ducule ? se bucură ea.

— Eu, Tofana. Știi de ce ți-am telefonat ?

— S-a întîmplat ceva ?

— Nu. Aș vrea să te văd, dacă ai timp, deseară.

— Pentru tine, Ducule, am totdeauna timp.

— Știi, Tofana, aș vrea să mergem deseară la un film. Dar nu în centru, ci la un cinematograf de cartier. Să fie un film de aventuri, eventual cu multe „cafteli", cum ar spune Bogdan. Am să cumpăr semințe de floarea-soarelui. Grozav am poftă să fiu cu tine într-un cinematograf de cartier, să spargem semințe de floarea-soarelui și să privim filmul. Vrei, Tofana ?

— Vreau, Ducule.

— Atunci e în regulă. La șapte și jumătate, vin să te iau de acasă.

Înaintea sa, la o depărtare de numai cinci pași, o zări pe Doina Robescu. N-ar fi trebuit decît să grăbească puțin pasul ca s-o ajungă din urmă.

„Are să creadă că am urmărit-o", își spuse Bogdan.

Trecu strada, o depăși de pe trotuarul celălalt, pe urmă reveni pe același trotuar, făcînd calea întoarsă. Se întîlniră față în față, în dreptul magazinului „Muzica".

— Doina, în sfîrșit, te văd. Sărut mîna !

— Tu !

— Eu ! Nici nu-ți închipui ce mult mă bucur ! Unde te duceai ?

— Mă duceam... Adică am ieșit să văd ce mai e nou prin magazine. Mi s-a urît acasă.

— Dă-mi voie să te însoțesc.

Înainte de a-i răspunde, Doina Robescu privi neliniștită în jur, ca și cînd s-ar fi temut să nu fie văzuți împreună.

— Bine. Dacă n-ai altceva mai bun de făcut.

— De ce ești rea, Doina ?

Doina Robescu nu-i răspunse. Îi luă brațul, dar imediat îi dădu drumul și, instinctiv, privi peste umăr.

— Te urmărește cineva, Doina ?

— Ce-ți trece prin minte !

— Dar de ce te uiți mereu în urmă ?

— M-am uitat ? N-am băgat de seamă.

Și din nou privi peste umăr.

— Uite că și acuma te-ai uitat.

— Trebuie că m-ai sugestionat dumneata.

Din nou alternanța între *tu* și *dumneata*.

— Da, probabil. În ce magazin vrei să intrăm ?

— Știi ce ? Parcă n-aș mai avea acuma poftă să colind magazinele. Ce-ar fi să mergem la cimitir ? E atîta timp de cînd n-am mai fost la mormîntul *lui*. Dumneata ai mai fost la *ea* ?

— Nu, n-am mai fost și sînt gata să te însoțesc.

Bogdan opri un taxi, după ce în prealabil cumpărară flori de la o florărie. În mașină, aproape că nu-și vorbiră. Din cînd în cînd, Doina se uita în urmă prin ferestruica din spate a taxiului. Dar Bogdan se prefăcu de fiecare dată că nu bagă de seamă.

Doina avea o figură chinuită și obosită în egală măsură. Ochii îi erau triști. Cîteodată însă, tristețea lor semăna mai mult a deznădejde.

„Ce-o fi cu ea ?“ se întrebă Bogdan.

Cînd păsiră pe aleca principală a cimitirului, Doina păru a se mai înviora. Puțin mai încolo, Moș Dric îi salută scoțîndu-și melonul soios. Chelia îi strălucі, în lumina soarelui, ca o imensă bilă de biliard.

— Ce mai tip și ăsta ! observă Bogdan.

— De cîte ori mă vede, mă salută. E un tip înfiorător.

— Înfiorător ! De ce ? Zău că nu mi se pare.

— N-ai observat că seamănă cu un linx ? N-am văzut niciodată un linx, dar sînt sigură că seamănă cu el.

— Dar dacă n-ai văzut, cum poți fi sigură că seamănă cu un linx ?

— Nu știu ! Dar sînt sigură că seamănă.

Merseră împreună pînă în apropierea celor două morminte.

— Du-te la *ea*, îl îndemnă Doina. Pe urmă vino de mă ia.

Se despărțiră. Bogdan depuse florile pe mormîntul pe care cineva îl curățase între timp de buruieni. Aprinse lumînările, pe urmă se așeză pe băncuță. Din fotografia emailată îi surîdea galeș Cecilia Enăchescu.

„Tare mai e plină de surprize meseria asta a noastră ! își vorbi el. Uite, aduc flori și aprind lumînări la mormîntul unei necunoscute. Mare minune dacă mîine-poimîine n-oi fi nevoit să-i fac și un parastas".

Rămase acolo încă zece minute. Într-un oțetar se ciorovăiau niște vrăbii. Ajungea pînă la el miros de tămîie. Dar nu era un miros pur de tămîie. Mirosea a tămîie, dar și a altceva. A ce încă nu-și putea da seama. Și uitînd de Doina, se căzni să identifice celălalt miros.

„Miroase a tămîie și a..."

Dar degeaba. Nu izbutea să identifice mirosul.

„Ei, fir-ar al naibii să fie ! Miroase a..."

Și pe neașteptate știu :

„Miroase a tămîie și a pîine coapă, caldă, de grîu curat".

Și bucuros că identificase mirosul, se ridică să plece. Dar brusc îl copleși tristețea. Era trist și îi era

milă de toți morții din cimitir care niciodată, niciodată nu vor mai mînca pîine caldă din grîu curat.

„Cînd va fi să mor — își vorbi de data asta tare — cel mai tare rău are să-mi pară că nu voi mai putea să mănînc pîine caldă din grîu curat".

Îndreptă o lumînare care se strîmbase, pe urmă plecă.

Pe Doina Robescu o găsi stînd pe băncuța de marmură, cu coatele pe genunchi, cu bărbia sprijinită în palme. Privea o lumînare care prinse a se strîmba încet, încet, dar ireversibil. Acuma părea și mai obosită. Grav și parcă visător, se uita la ea din fotografie Nic. Dar Doina nu-l vedea. Ea privea lumînarea care continua să se aplece încet, încet, cu ochii mari, îngroziți, respirînd scurt și zgomotos. Bogdan se aplecă și îndreptă lumînarea. Doina Robescu scoase un oftat de ușurare. Trăsăturile i se destinseră, ochii nu mai oglindiră groaza de adineaori și se uită la el cu un fel de recunoștință.

— Ai venit !...

— Am venit, Doina.

Se așeză lîngă ea. Doina Robescu își lipi fruntea de umărul său și dintr-o dată începu să plîngă în hohote.

Bogdan o lăsă să plîngă. Simțea că lacrimile îi fac bine. Pe de altă parte, știa că nu plînge din cauza lui Nic.

„Trebuie că i s-a întîmplat ceva, își spuse. Nu se poate să nu i se fi întîmplat. Mi-am dat seama cum am văzut-o".

Cînd plînsul se mai potoli, Bogdan o întrebă :

— De ce nu vrei să ai încredere în mine, Doina ? De ce nu vrei să mă lași să te apăr ?

— Împotriva cui să mă aperi, Dane ?

— În primul rînd, împotriva dumitale.

— Ce caraghios eşti ! Cum ai putea tu să mă aperi împotriva mea ?

— Aş putea, dacă ai avea încredere în mine.

— Eşti absurd ! O femeie se poate dezbrăca în faţa unui bărbat, dar nu-şi poate despuia sufletul. Şi ştii de ce ? Numai de frică.

— De frică ?

— Da, de frică ! Unei femei îi place să se privească goală în oglindă, ca să-şi cunoască trupul. Pe urmă, cînd se dezgoleşte în faţa unui bărbat, ea ştie cum arată. Dar o oglindă în care să-şi vadă sufletul încă nu s-a inventat. Şi dacă ea însăşi nu ştie cum arată sufletul ei, crezi că are curajul să-l despoaie în faţa unui bărbat ? Eşti un mare naiv dacă îţi închipui aşa ceva.

— Nu prea văd ce legătură există. Eu nu ţi-am cerut să-ţi despoi sufletul, ci să ai încredere în mine.

— Bine !... Am încredere... Apără-mă... Apără-mă împotriva mea, cum spui tu... Poţi ?... Nu-i aşa că nu poţi ?... Nu poţi !... Nu poţi !...

— Doina, ţi-am spus că vreau să mă devotez ţie. De ce nu mă laşi ? De ce nu mă laşi să te apăr ?

— Împotriva mea însămi ?

— Împotriva ta, da, în primul rînd, împotriva ta. Fiindcă tu nu vrei să te aperi împotriva aceluia de care te temi, de care ţi-e o frică de moarte. Este adevărat, Doina ?

— (!)

— Cine-i omul acela de care te temi ?

— Ai spus că mă tem de moarte ?

— Aşa am spus, da. Ce, nu-i adevărat ?

— Dar e adevărat că stau cu dumneata de vorbă aici, la mormîntul lui Nichi și, în loc să vorbim despre el, palavragim ?

— Asta numești a palavragi ?

— Nu-i așa că între noi nu poate fi vorba de iubire ?

— Nu știu ce va fi mîine, Doina. Dar astăzi nu te iubesc. Astăzi îți sînt prieten. Ți-am mai spus că singurul sens al vieții mele, astăzi, este să mă devotez ție, în primul rînd ajutîndu-ți să scapi de teroarea care te stăpînește ziua și noaptea.

— Dacă aș putea să te iubesc ! Simt însă că n-aș putea să te iubesc niciodată.

— ...Și ce ar fi dacă m-ai iubi ?

— Dacă aș putea să te iubesc... Dacă aș putea să te iubesc, totul ar fi altfel.

— Nu mi-au plăcut niciodată șaradele, Doina. Cu atît mai puțin acuma, cînd e vorba de dumneata.

— Bine, dragul meu, dar șaradele mele sînt spre folosul tău.

Și își trecu palma peste obrazul lui.

— Cred că acuma înțeleg. Spune-mi, ai refuzat să mă primești tot spre folosul meu ?

— Poate că da.

Bogdan se hotărî brusc. Dacă nici după un „șoc" Doina nu va vorbi, atunci nu va mai vorbi niciodată.

— Crezi că mă aflu în pericol ?

— Nu știu. Dar n-ar fi exclus. N-ar fi de loc exclus.

— Doina, vreau să-ți fac o mărturisire. Pînă acuma am tăcut, ca nu cumva să crezi că vreau să mă crezi mai bun decît sînt în realitate. Dar acuma trebuie să vorbesc. Poate că după aceea te vei convinge că nu mi-e teamă de pericolele care eventual pe mine

mă amenință, ci că mă neliniștesc pericolele care te privesc pe tine. Îți amintești de ziua cînd am venit să te văd acasă ?

— Bineînțeles ! Cum aș fi putut uita ziua aceea ? A fost o zi îngrozitoare. Pe urmă, imediat, dîndu-și seama că el ar putea interpreta spusele ei greșit, se grăbi să adauge : nu din cauza vizitei dumitale. În ziua aceea mi s-a întîmplat ceva foarte rău.

— Și mie era să mi se întîmple ceva rău de tot, Doina. Cineva a intenționat să mă omoare încercînd să dea buzna cu mașina peste mine. Am scăpat numai fiindcă am prezență de spirit și niște reflexe ale naibii de bune.

— Vrei să spui că în mod intenționat a vrut să te calce ?

— Intenționat, Doina. A urcat după mine cu mașina pe trotuar.

— Bine, dar ce rău ai putut face tu cuiva în așa măsură încît acela să vrea să te omoare ? întrebă ea cu naivitate.

— Doina, eu nu am asemenea dușmani. Sînt un om prea pașnic și neînsemnat ca să dezlănțui o asemenea ură.

— Atunci, cum îți explici ?

— Eu nu-mi pot explica. Dar poate că tu știi sau numai bănuiești de ce a vrut să mă omoare.

Și atunci se întîmplă ceva la care Bogdan nu se așteptase. Doina izbucni în plîns și începu să-l îmbrățișeze și să-l sărute, murmurînd printre suspine :

— A încercat să te omoare !... Prostule !... Dragule !... Ca și cînd ai avea tu vreo vină... Îngrozitor !... Îngrozitor !...

Pe urmă, brusc, conteni plînsul. Scrutîndu-l cu niște priviri ce parcă voiau să-i pătrundă pînă în adîncul sufletului, îi spuse :

— Jură-mi că te-ai gîndit încă de atunci, imediat după ce a încercat să te omoare, că aceasta s-a întîmplat din cauza mea.

— Îți jur !

— Ți-a dat prin minte, vrei să spui, că dacă nu m-ai fi cunoscut, nimeni n-ar fi încercat să te omoare ?

— Da, Doina. La asta m-am gîndit.

— ...Și, totuși, ai ținut să mă revezi !... Ai insistat... M-ai rugat... Te-ai umilit aproape. Da ?

— Nu sînt de felul meu fricos, Doina. Și apoi, de cînd s-a prăpădit Cecilia, tot timpul, pînă a nu te fi cunoscut pe tine, m-am simțit ca frunza plutind pe apă, la voia întîmplării. După ce te-am cunoscut, am descoperit că viața mea poate recăpăta un sens. Acela de a mă devota ție. Am simțit că dumneata ai nevoie de mine și, în consecință, trebuie să te ajut.

Doina își lipi fruntea de umărul său și cîteva minute nu scoase o vorbă. Bogdan tăcea și el, crispat într-o așteptare aproape dureroasă. Se întreba dacă Doina se va hotărî acum să-și trădeze taina.

— Pentru curajul tău, pentru nepăsarea ta admirabilă față de primejdie, ar trebui să te iubesc. Dar oare de ce nu te pot iubi ? întrebă ea cu candoare.

— Ceea ce se cimentează între noi valorează mai mult decît dragostea, Doina. Noi sîntem pe punctul de a deveni *prieteni*.

Dar Doina, ca și cînd nu ar fi auzit, repetă :

— Oare de ce nu te pot iubi ? De ce ?

— Dacă îți sînt numai prieten, îți pot fi în mai mare măsură de folos. În mai mare măsură te pot apăra...

— Prostule, dar nu-ți dai seama că tu ai nevoie să fii apărat ?

— De aceea, n-ai vrut să mă vezi ? Ai crezut că în felul acesta mă aperi ?

— N-am vrut să te expun primejdiei. Nu mi-a trecut însă o clipă prin minte că ai fost într-o atît de mare primejdie. Îmi închipuiam doar că ai putea să fii, dacă mai continuam să ne vedem.

— Și de ce ? Pe cine stînjenește faptul că noi ne vedem ?

— Nu știu !

— Nu știi !... Dar, în schimb, ai presupus că dacă vom continua să ne vedem, s-ar putea să mi se întîmple ceva rău, eventual să fiu omorît.

— Da, asta am presupus.

— Bine, dar nu-ți dai seama că una fără alta nu se poate ? Dacă ai presupus că mi se poate întîmpla ceva atît de rău, înseamnă că știai, de asemenea, că există cineva, căruia, din anumite motive, nu-i convine să ne vedem.

— Asta știam.

— Iartă-mă că trebuie să ți-o spun, dar mai adineaori ai afirmat că nu știi.

— Cred că m-ai înțeles greșit. Am afirmat altceva, că nu știu pe cine stînjenește faptul că ne vedem.

— Da, ai dreptate. Așa ai spus. Dacă înțeleg bine, știi că există cineva căruia îi displace prietenia noastră, dar nu știi cine este.

— Da, întocmai.

— Știi poate de ce îi displace ?

— Nu știu nici asta.

— Există cineva care te iubește și care, gelos foarte, este în stare să ajungă pînă la crimă ? întrebă el făcînd pe naivul.

— Știu eu ? Dacă nu-l cunosc, de unde vrei să știu ce motive l-au putut determina să pună la cale asasinarea ta ?

— Uite că iar ne-am întors de unde am plecat, dragă Doina.

— Chiar ne-am întors ? întrebă ea. Dar dacă era sinceră sau prefăcută, Bogdan nu-și putu da seama.

— Desigur că ne-am întors. Hai să mai analizăm o dată faptele împreună. Va să zică, știi că există cineva căruia nu-i place să te vezi cu mine.

— Da !

— Numai cu mine sau așa, în general, cu un alt bărbat în afară de soțul dumitale ?

— Asta nu știu.

— Știi că acest cineva în așa măsură nu poate să sufere ca între noi să existe relații de prietenie sau de altă natură, încît, ca să împiedice acest lucru, este în stare și de crimă ?

— Exact !

— Nu știi, în schimb, de ce procedează așa.

— Nu știu !

— ...Și nici nu l-ai văzut vreodată ?

— Nici !

— Va să zică, nu știi cine este, nu l-ai văzut niciodată, nu știi ce urmărește, dar știi că nu vrea să te vezi cu mine, știi că e în stare de crimă și, ca să mă aperi, ai refuzat să te mai întîlnești cu mine. Ei bine, lucrul acesta nu este posibil. Premisele raționamentului nu duc la concluzia ta, Doina. Dacă accept concluzia, trebuie să presupun printre premise una la care tu ai răspuns negativ. Anume, că tu îl cunoști pe acela care nu vrea ca eu să te văd, să te întîlnesc. Trebuie să admit această premisă, dacă nu și pe cealaltă, anume că tu cunoști motivul sau motivele ce îl determină să recurgă chiar la crimă.

— Ți-am spus că nu-l cunosc. Nu-l cunosc, dar *știu* că există.

— Știi ! Explică-mi ce înseamnă exact : *știu*. Eu nu sînt în stare să pricep.

— Știu, fiindcă m-a făcut să înțeleg că există, răspunse ea după o oarecare ezitare.

— Fie-ți milă de mine. Nu mă sili să mă tîrîi din șaradă în șaradă. Ce trebuie să înțeleg prin „m-a făcut să înțeleg că există" ?

— Dragul meu, nimic altceva decît se înțelege. E doar foarte clar. Cineva poate face ca altcineva să înțeleagă că există, fără să i se arate. O poate face pe o cale sau alta. Și doar există destule, slavă Domnului. Nu-i așa ?

— Bineînțeles... Și față de tine care din aceste multe căi a ales ?

Doina Robescu întîrzie cu răspunsul.

— A trimis pe cineva în numele său.

— Un emisar, cu alte cuvinte.

— Da, un emisar. Cuvîntul e nimerit.

— În ce scop ?

— Cunoşti simfonia a treia a lui Beethoven ?

— Am ascultat-o de multe ori.

— Cel mai mult îmi place, din toată simfonia, „Marcia funebre". Dumitale nu-ţi place ?

— Ba da. Dar cel mai mult mie îmi place finalul : „Allegro molto". Dar nu mi-ai răspuns la ce te-am întrebat. Ce ţi-a transmis emisarul din partea aceluia ?

— Te-ai visat vreodată mort ?

— Nu ! Niciodată. Ce a vrut de la tine, Doina ?

— Se făcea că sînt moartă, întinsă pe un catafalc, poate într-o capelă, poate într-un salon foarte mare. În orice caz, nu acasă la noi, fiindcă nu avem o încăpere atît de mare. Era multă lume. Domni în frac şi femei în rochii de seară foarte decoltate, toate cu nişte coafuri înalte, înalte. Eu eram culcată pe catafalc, într-un sicriu care mirosea a mătase, cu mîinile pe piept. Mă acopereau florile. Doar capul îmi era liber. Erau atîtea flori, încît le simţeam grele, nesuferit de grele pe piept, pe pîntece. Şi numai trandafiri. Însă cu toate că erau atîţia trandafiri încît greutatea lor mă apăsa neplăcut, nu simţeam decît mirosul de mătase, nu şi pe cel al trandafirilor. La căpătîiul meu ardeau într-un lampadar de alabastru lumînări. Şi iată că, la un moment dat, una din lumînări s-a aplecat şi a început să picure pe fruntea mea. Picături mari de ceară fierbinte picau, una după alta, pe frunte şi mă frigeau. Mă frigeau şi mă durea, teribil mă mai durea. Lumînarea se apleca mereu, din ce în ce mai multă ceară fierbinte îmi pica pe frunte, din ce în ce mai tare mă durea, dar nimeni, nimeni nu observa. Domnii în fracuri şi doamnele în toaletele lor elegante nu mă băgau în seamă. Discutau, ei între ei, ca şi cînd eu n-aş fi existat. Şi de

fapt, nici nu existam, de vreme ce eram moartă. Dar eram o moartă ce simte durerea. Eram o moartă părăsită de toată lumea care suferea fiindcă picăturile de ceară fierbinte îmi opăreau fruntea. Îngrozitor mă mai durea. Și atunci am început să plîng de mila mea. Plîngeam fiindcă mă dureau arsurile, dar plîngeam — cred că mai mult de aceea plîngeam — fiindcă eram o moartă părăsită, ignorată de lumea aceea elegantă. Ciudat vis, nu-i așa ?

— Doina, în ce scop a trimis emisarul la tine ?

— Nu ți-am povestit sfîrșitul visului. Plîngeam, cum ți-am spus, și nimeni nu mă băga în seamă. Discutau și rîdeau. Unii aveau în mînă pahare cu șampanie. Atunci a apărut, nu știu de unde, Nastasia. Era îmbrăcată într-o rochie mov de catifea. Era cea mai frumoasă dintre toate femeile prezente. Și am auzit-o spunînd : „Ia să vedem ce face moarta noastră". S-a apropiat de catafalc și a văzut cum picură ceara pe fruntea mea. A îndreptat lumînarea. N-a mai picat ceara și nici nu m-a mai durut fruntea. Nastasia mi-a șoptit atunci : „Vai, draga mea, dacă ai ști ce caraghioasă ești cu ceara asta pe frunte". Și cu degetele a încercat s-o desprindă de acolo. A încercat, dar n-a putut. Mereu încerca și nu izbutea în nici un chip. „Draga mea, îmi pare rău, dar nu pot face nimic pentru tine. Scuză-mă că te părăsesc, dar a venit maharadjahul și trebuie să-l primesc". Și a plecat.

Doina oftă și tăcu.

— În ce scop a trimis emisarul la tine, Doina ?

— Ce crezi tu ? Nastasia oare de ce se îmbracă numai în mov ?

— Nu știu și nici nu mă interesează. De ce, de ce nu vrei să ai încredere în mine ? De ce nu vrei să-mi spui în ce scop l-a trimis pe emisarul său la tine ?

— Ești omul cel mai ciudat pe care l-am întîlnit vreodată. Zău, Dane, că ești omul cel mai ciudat. Nu înțeleg cum de nu-ți poți da seama că e o prostie din partea ta să fii curios în privința asta.

— Bine, Doina, dar eu nu vreau să știu din curiozitate. Vreau să știu ca să-mi pot da seama în ce fel ar trebui să acționez ca să te apăr.

— Dragul meu, tu știi că am avut un frate ? Da, am avut un frate. A murit la vîrsta de doisprezece ani. O moarte tragică și înduioșător de romantică. Într-o vară, un moș de-al nostru a venit să-l ia la el la țară o săptămînă, două. Moșul nostru era învățător într-un sat de pe malul Dunării. Într-o zi, fratele meu se plimba pe malul Dunării împreună cu o fetiță de seama lui, venită și ea în sat să-și petreacă vacanța la un frate al ei, învățător ca și moșul meu. Nu știu cum s-a întîmplat, dar la un moment dat fetița a căzut în apă. Nu știa să înoate. Și atunci fratele meu s-a aruncat după ea ca s-o salveze. Dar sărăcuțul, în elanul său dezinteresat, uitase complet că nici el nu știe să înoate. S-au înecat amîndoi.

— Doina, nu ai avut nici un frate care s-a înecat vrînd să salveze o fetiță fiindcă nu știa să înoate.

— Într-adevăr, n-am avut nici un frate care s-a înecat în asemenea condiții. Dar cunosc pe cineva care se comportă exact ca băiețașul din povestea pe care am inventat-o.

— Eu !

— Tu !

— De aceea, nu vrei să-mi spui ?
— Dragul meu, dar tu nu știi să înoți.
— Dar tu știi ?
— Tot atît de puțin pe cît știa fetița.
— ...Și cum ai ajuns în apă ? În definitiv, dacă nu știi să înoți, de ce ai sărit în apă ?
— Cine a spus că am sărit ? Am căzut, se întîmplă. Așa cum i s-a întîmplat fetiței.
— Bine, ai căzut. Deci a fost fără voia ta. Poate că mai grav ar fi fost dacă ai fi sărit de bună voie. Și acuma ? Ești tot în apă ?
Doina se ghemui lîngă el.
— Sînt, răspunse oftînd și cu o voce deznădăjduită.
— Și vrei, prostuțo, să te înec ?
— Parcă omul poate să facă totdeauna ce vrea ! În vis, cînd eram moartă, voiam să nu-mi mai picure ceară pe frunte, dar ce folos ? Nu-mi stătea în putință să îndrept lumînarea.
— Înțeleg ! Nu vrei să te înec, dar nici nu poți să te salvezi singură.
— Nu pot, dragul meu !
Și se strînse și mai mult, ca și cînd ar fi vrut să se culcușească undeva înăuntrul lui.
— Lasă-mă să te scap eu.
— Tu ești un băiețaș de doisprezece ani care nu știe să înoate. Și eu nu vreau ca tu să mori pentru mine.
— Ascultă, Doina. Te înșeli. Mă pricep să înot.
— Știi, sînt momente cînd am și eu impresia asta. Dar numai momente. Pe urmă te văd exact ca pe băiețașul acela inimos și romantic.
— Ți-am dovedit că știu să dau din mîini cînd este nevoie.

— Mi-ai dovedit ? Cînd mi-ai dovedit ?

— Atunci cînd acela care te terorizează pe tine a încercat să mă omoare.

— Da, ai dreptate. Mi-ai dovedit-o. Dar atîta nu e suficient. Ai dat din mîini ca să te salvezi tu. Dar ca să mă salvezi și pe mine este nevoie de ceva mai mult. Trebuie să știi să înoți ca un... ca un campion.

— În cazul acesta, dacă nu vrei să te ajut, înseamnă că te-ai resemnat să mori.

— Nu pot spune că m-am resemnat. Încerc să înot. Și sper că am să izbutesc să mă salvez singură, fără să mai fie nevoie ca tu să-ți primejduiești viața.

— Ai putea să-mi spui în ce fel crezi că te vei putea salva ?

Doina Robescu se uită la el lung, visătoare parcă.

— Am să plec într-o călătorie. Dacă voi izbuti să plec, atunci sper că totul se va aranja.

— Și vei lipsi mult ?

— Nu știu ! Poate că n-am să mă mai întorc niciodată. Poate. Nu știu. Esențialul este să pot pleca.

— Dar de ce depinde plecarea ta ?

— În nici un caz de mine.

— De consimțămîntul soțului ?

— Consimțămîntul lui îl am.

— Trebuie să fie de acord și alții ? Înțeleg. Vrei să pleci în străinătate. Așa-i ?

— Da, asta vreau. Știi, dacă voi pleca și dacă va fi dat să nu mă mai întorc, am să-mi amintesc de dumneata cu multă părere de rău. Dar dacă am să mă întorc, atunci vom putea fi prieteni. Dacă am să mă întorc. Acuma, cred că ar trebui să plecăm de aici. În curînd are să se întunece. Va trebui să ne luăm, totodată, unul de la altul, rămas bun. Te rog să nu

mă mai cauți la telefon și nici să nu încerci să mă mai vezi.

— Nu pot, Doina. Îmi ceri un lucru imposibil.

— Îți cer ceea ce consider că este absolut necesar. Așa e mult mai bine. Pentru tine, în primul rînd, și pentru mine. Dar abia în al doilea rînd. Îmi promiți ?

— Nu-ți pot promite. Și nici nu vreau. Vreau să te salvez chiar împotriva voinței tale.

— Băiețașule de doisprezece ani !...

— O singură întrebare aș vrea să-ți mai pun. Cît timp este de cînd ți-a trimis emisarul ?

— Circa trei săptămîni.

— Să știi, Doina, că eu nu am renunțat să te apăr.

Plecară. În poarta cimitirului, „Moș-Dric" se spăla pe mîini la o cișmea. Cînd îi văzu, duse mîna la melonul său slinos și îi salută tot atît de reverențios.

Bogdan o conduse pînă în apropierea casei. Și cu toate că se înnoptase, ea mereu întorcea capul să privească în urmă.

— De ce nu vrei să te conduc pînă acasă ?

— În nici un caz pînă acolo.

Se despărțiră. Bogdan porni în direcția opusă aproape furios. Bilanțul după-amiezei irosite nu era de loc de natură să-l mulțumească. Și de data asta Doina se ținuse tare. Cîte ceva tot aflase. Dar nu era mare lucru în comparație cu ceea ce sperase.

În definitiv, ce aflase ? Doina Robescu îi confirmase, în felul ei, ceea ce, de fapt, bănuise mai dinainte. Că era terorizată de cineva, care probabil avea cunoștință de vreo pată din viața ei și încerca în vreun fel s-o șantajeze. Că individul acela, din prudență, nu se prezentase personal, ci trimisese pe altcineva să trateze în numele său. Aflase și lucruri

noi. Aflase că Doina Robescu refuzase să-l întîlnească numai spre a-l feri pe el de primejdii. Aflase că ea, ca să scape de acela care o teroriza, se hotărîse să plece în străinătate. Că Doina încă nu știa cît timp va rămîne acolo. Nu excludea chiar posibilitatea să nu se mai întoarcă.

Bogdan mergea pe o stradă ale cărei case erau în marea majoritate vile. O stradă lată, cu castani maiestuoși de o parte și de alta a părții carosabile. Mergea fără să se grăbească, așa cum obișnuia atunci cînd lăsa frîu liber gîndurilor. Pe stradă, nici țipenie de om, deși nu se întunecase de mai mult de o oră.

„Iată o stradă fără copii sau cu unii foarte cuminți, de vreme ce s-au adunat pe la casele lor atît de devreme", își spuse.

Abia apucă să-și formuleze gîndul, cînd auzi o împușcătură. O auzi în aceeași clipă în care simți arsura. Sau poate simți mai întîi arsura și abia apoi auzi împușcătura.

Și se aruncă la pămînt.

Capitolul XI

ȘI PLOAIA CONTINUA SĂ CADĂ DEZNĂDĂJDUITĂ

Trecură șase zile. Bogdan fusese mai puțin grav rănit decît crezuseră medicii în primele clipe. Peste cîteva zile urma să părăsească spitalul aproape restabilit.

Acum îl aștepta pe Ducu. Și așteptîndu-l, ca să treacă timpul mai repede, se căznea să prindă o muzică pe placul său la aparatul cu tranzistori. Soarele năvălea pe fereastră proiectînd pe peretele din fața patului un film fără imagini, doar al luminii.

În cele șase zile care se scurseseră Bogdan avusese timp suficient să se gîndească la ceea ce i se întîmplase. Se despărțise de Doina Robescu, și la cel mult un sfert de oră, în timp ce mergea agale pe o stradă, cineva trăsese asupra sa un foc de revolver. O a doua tentativă de asasinat.

„Fierul rău, bătrîne, nu piere", făcuse Bogdan haz de necaz cînd se văzu cu Ducu, o jumătate de oră după accident.

Acuma era clar. De Doina Robescu nu avea voie să se apropie nici un bărbat. Doina Robescu era „tabu". Dar din ce motiv ? Ce fel de miză reprezenta ea ? În orice caz, una foarte importantă, de vreme ce, în două rînduri, încercaseră să-l suprime.

Totul fusese bine „lucrat". Și asta la nu mai mult de cincisprezece minute de la despărțirea de Doina Robescu. Era clar că fusese tot timpul urmărit. Și cînd îi venise bine, urmăritorul trăsese fără să mai stea pe gînduri. Dar probabil din cauza întunericului sau poate fiindcă avusese el. pur și simplu noroc, glonțul greșise ținta. Alunecînd de-a latul omoplatului, îi străpunsese doar mușchiul.

În cele șase zile, tot gîndindu-se la ceea ce i se întîmplase, ajunsese la convingerea că nu glontele îl prăbușise pe caldarîm, ci că el se trîntise, acționînd sub imperiul instinctului de conservare. Simțind arsura în spate și auzind zgomotul împușcăturii, s-a aruncat la pămînt, fiindcă îi trecuse prin minte ful-

gerător că, după o primă împușcătură, va urma și a doua. Mai mult încă, văzîndu-l pe asasin că fuge, trăsese la rîndul său. Probabil că nu-l nimerise sau, chiar dacă da, nu atît de grav ca să nu-i poată scăpa.

Împușcăturile nu trecuseră nesesizate. Cîteva ferestre se deschiseseră și capete curioase se iviseră în deschizătură, privind speriate de-a lungul străzii, în dreapta și în stînga. Se deschisese și fereastra casei în dreptul căreia zăcea Bogdan.

— Sînteți rănit, tovarășe ? întrebase locatarul acela.

— Presupun că da.

Omul alergase în stradă. Îl ajutase să se ridice și, sprijinindu-l, îl dusese în casă. Pe urmă, chemase la telefon „Salvarea", care însă nu-l transportă la spitalul de urgență, ci la acela unde ceruse Bogdan să fie dus.

„Nu s-ar putea spune că n-am avut noroc", își spusese el după ce se văzuse pansat.

Ușa se deschise și în pragul ei se arătă Ducu.

— Bătrîne, azi ai cam întîrziat.

— Optsprezece minute, băiatule. Am întîrziat în speranța că voi putea veni cu sacul plin de noutăți.

— Și ?

— N-am putut umple nici măcar o traistă.

— Deșart-o ! Mi-e al naibii foame de asemenea grăunțe.

— Mai întîi să-mi spui cum te simți ?

— Poimîine îmi dau drumul. Asta te lămurește, nu ?

— Mătușa Sabina zice să vii să-ți petreci convalescența la noi. Că la tine acasă, singur și neajutorat cum te știe, ai să mori de foame.

— Vai de sufletul meu, bătrîne. Un biet orfan. Orfan de nevastă, orfan de iubită. De aceea, mătușii Sabina i se rupe inima de mila mea. Și dacă vrei și tu, nu numai mătușa Sabina, să primești sub acoperișul tău un biet orfan, nu zic nu.

Ducu se culcă pe patul liber, simțind o plăcere deosebită să se întindă și să caște.

— Vreo cîteva zile de huzur de-ăsta nu mi-ar strica, își rosti gîndul tare.

— Dă-i bătaie, se rugă de el Bogdan. Ce face doctorașul ?

— Dacă aștepți să-ți transmit complimente din partea lui, îmi pare rău că trebuie să te dezamăgesc. Dorobanțu a reconstituit ce a făcut în ziua aceea, ziua ta de ghinion, și a ajuns la concluzia că nu el a încercat să te omoare.

— Atunci cine naiba ?

— Asta aș vrea s-o știu și eu.

— Oare au făcut-o fiindcă nu le place mutra mea ? Dacă ai fi fost tu în locul meu sau altul din băieți, tot ar fi încercat să vă cureţe ?

— Mă mir că pui o asemenea întrebare.

Bogdan oftă și își trosni degetele.

— Mi-e greu să accept că orice bărbat care ar încerca să se apropie de Doina Robescu riscă să fie împușcat.

— Totuși, așa se pare, dacă ținem seama de ceea ce ai pățit tu.

Bogdan se ridică în capul oaselor. Își încrucișă picioarele, de asemenea, brațele. Și fiindcă pe deasupra era ciufulit, în poziția aceasta părea foarte tînăr.

— Sînt gata să-mi tai mustața în cazul cînd ești în stare să-mi dovedești că Doina Robescu nu m-a mințit.

— În ce sens ?

— În sensul că ea îl cunoaște pe acela care o terorizează.

— E aproape sigur că-l cunoaște, băiete.

— Știi ce ? Am un plan. Nu spun că e grozav, dar e totuși un plan.

— Să auzim despre ce-i vorba.

— Eu zic să trimiți pe Picioruș la Doina și s-o ia repede de tot. „Doamnă — să-i spună — cunoașteți pe un cetățean pe nume Dan Văleanu ?“ (Adică pe mine.) Ea bineînțeles că are să recunoască. „V-ați întîlnit ieri cu el. Așa-i ?“ „Da, ne-am întîlnit“, are să răspundă ea „...Și v-ați despărțit la ce oră ?“ să n-o slăbească ei. „La orele opt, în colțul străzii cutare“, va trebui să recunoască ea. „Ei, bine, doamnă, curînd după ce s-a despărțit de dumneavoastră a fost împușcat. Cu două săptămîni în urmă v-a făcut o vizită, acasă. Plecînd de la dumneavoastră, cineva a încercat să-l omoare dînd dinadins peste el cu mașina. Dan Văleanu, înainte de a muri, ne-a dat să înțelegem că nu sînteți străină de ceea ce i s-a întîmplat“. Nu știu ce crezi tu, dar, după părerea mea, de la ea nu putem scoate nimic dacă n-o luăm repede.

— Nu-i bine.

— Și, mă rog, de ce nu-i bine ?

— Care-i părerea ta : Acoperă doar pe cineva sau ea însăși este amestecată ?

— N-aș putea pune mîna în foc, că n-are nici un amestec. Cît e de vinovată, asta-i cu totul altceva.

— Nici eu n-aș lua-o pe garanție. Dar ia să analizăm cele două alternative, pe rînd. Mai întîi, să vedem ce cîștig am avea în cazul cînd acoperă pe cineva. În cazul cînd într-adevăr acoperă pe cineva, este de văzut dacă o face cu bună știință sau de frică. Dar și într-un caz, și în celălalt, rămîne valabilă aceeași întrebare : Ce știe și cît anume știe din tot ceea ce ne interesează pe noi să aflăm ? Pe urmă, dacă acoperă pe cineva — indiferent motivul — de ce ți-a spus că acela care o terorizează o șantajează printr-un emisar ? O minciună, ca să ocolească adevărul ?

— Nu cred că a mințit.

— Dacă nu a mințit, atunci înseamnă că într-adevăr șantajistul a lucrat printr-un intermediar. (Unul a fost probabil individul împușcat în bar.) Ea ce ne-ar putea spune în cazul acesta ? Cel mult în ce constă șantajul. Bani poate ?

— Nu e cazul...

— Sînt și eu de părere că nu ține. Atunci ce altceva ? O iubește, vrea să și-o facă amantă și ea refuză ? Văzînd în insistența ta și în faptul că și Doinei nu-i displace compania ta primejdia de a deveni amantul ei, gelos, a încercat să te scoată din cursă ? Da, ar fi o explicație. Dar explicația cade imediat dacă ne gîndim la crima din barul „Meridian". Pe tine, să zicem, a încercat să te curețe din gelozie. Dar pe acela din ce motiv ? Că doar pe individul acela nu avea motive să fie gelos. Mă urmărești ?

— Cu cea mai mare atenție.

— În cazul acesta, ce oare pretinde el de la Doina Robescu ? După toate probabilitățile, prețul se referă

la activitatea soțului ei. Dacă acceptăm o asemenea ipoteză, atunci se explică de ce au încercat să te cureţe.

— Încetișor, bătrîne, încetișor. Ipoteza explică de ce au încercat să mă cureţe. Dar nu și de ce l-au curățat pe propriul lor emisar.

— Dacă lărgești puțin unghiul de vedere...

— Vrei să spui, dacă puțintel, puțintel complicăm datele problemei.

— Și de ce nu ? Spuneam că prețul se referă la activitatea soțului ei. Dacă o luăm din scurt și repede, ne putem aștepta ca Doina Robescu să ne spună : Da, individul X... mi-a cerut ca să-i procur planul invenției la care lucrează soțul meu. Ne-ar spune mare lucru ? Am afla cu alte cuvinte mare lucru ? Nu ! N-am afla, de pildă, dacă avem sau nu de-a face cu o rețea. Pînă la cea de-a doua tentativă de a te trimite pe lumea cealaltă, presupunînd că șantajistul este una și aceeași persoană cu doctorul Bouaru, am fi putut eventual presupune că nu e vorba propriu-zis de o rețea. Dar acuma știm că nu doctorul a tras în tine. Asta presupune încă un complice. Deci, dintr-o dată, se fac trei : doctorul Bouaru, acela care a tras în tine, șantajistul. E drept, nu-i exclus ca doctorul să fie acela care o șantajează. Dar oricum, tot rămîn doi complici, ca să nu-i mai socotim și pe cei morți.

— Foarte bine, nu are rost să-i mai socotim și pe ei.

— Adică pe cel împușcat în bar, pe Nic Șimandan, pe taică-su adoptiv, adică pe Aram.

— Bătrîne, te implor, nu mai complica atîta lucrurile. De pe acuma mă doare capul, să-mi plesnească, nu alta.

— N-am ce să-ţi fac ! Deci, în cazul cînd Doina Robescu nu este amestecată direct, nu prea văd ce cîştig am avea dacă am lua-o repede aşa cum ai propus tu. Să vedem cum se prezintă lucrurile dacă ea are un amestec. Mare, mic, dar un amestec direct. Să privim lucrurile tot aşa, pornind de la simplu la complicat. Să presupunem că nu este nici prima vioară, nici a doua, cu alte cuvinte, că-i a cincea roată la căruţă. În cazul acesta, e clar că de la ea mare lucru nu putem afla. Ea poate să cunoască cel mult veriga superioară ei. Desigur, vei putea obiecta, nici asta nu-i puţin. Din verigă în verigă am putea ajunge pînă la şef, pînă la rezident. Cu o singură condiţie însă : ca ei să nu prindă de veste. În cazul Doinei, e mai greu de presupus că aşa se va întîmpla. Ai verificat pe pielea ta cît de bine e supravegheată. Asta fără a mai pune la socoteală faptul că ea însăşi ar putea da alarma în vreun fel oarecare. Trebuie apoi să mai ţii seama şi de faptul că, pînă în prezent, încă nu ştim ce rol joacă — în cazul cînd joacă — vrăjitoarea de Mona.

— Bine i-ai zis !

— Dar să presupunem acuma că Doina Robescu nu-i a cincea roată la căruţă, ci joacă un rol mai important.

— Nu ţine, bătrîne. Dacă ar fi o piesă mai importantă pe tabla de şah, nu i-ar fi în aşa măsură teamă. Or ea, pur şi simplu, este terorizată de frică.

— Asta n-ar fi neapărat un motiv, deşi cred că tu ai dreptate. Noi însă să presupunem că nu-i a cincea roată la căruţă. În cazul acesta, înseamnă că este mult mai ticăloasă decît lasă să se vadă. Înseamnă că-i o bună comediantă, atît de bună, încît te-a dus şi pe

tine de nas, cu toate că ai un nas destul de fin, să nu-i fie de deochi !

— Mulțumesc pentru compliment !

— O bună comediantă, în sensul că nu-i chiar atît de slabă de înger, ci, dimpotrivă, perfidă, curajoasă și cu mult sînge rece.

— Mai ales al naibii de perfidă.

— Perfidă plus toate celelalte însușiri specifice unui agent. Or dacă avem de-a face cu un asemenea tacîm, crezi că am realiza ceva dacă am lua-o, cum spui tu, repede ?

— Mda !... Greu de presupus, recunoscu Bogdan.

— Nu i l-am lua de fel. Și nu i l-am lua, fiindcă nu-i putem aduce nici o învinuire concretă. Și apoi, n-o putem acuza fără să stăm, în prealabil, de vorbă cu Alcibiade Robescu. Dacă am avea certitudinea că nevastă-sa trădează, și i-am putea-o dovedi, sînt convins că ar fi în stare să se *obiectiveze* atîta cît este nevoie. Dar dacă totuși greșim ?

— Ai dreptate. Dacă eventual călcăm în străchini, înseamnă să comitem o gafă al naibii de afurisită.

— Pune-te tu în situația să ți se spună : Nevastă-ta este o spioană sau că numai o bănuim că este, pentru ca după aceea să ți se ceară scuze : Pardon, ne-am înșelat ! Grozav te-ai mai simți, nu-i așa ? Fiind vorba de oameni, nouă nu ne este permis să facem gafe, să greșim.

...Și acuma, după ce am răgușit argumentîndu-ți, mai crezi că propunerea ta este „valabilă", cum spui tu ?

— Gata, bătrîne, am retras-o. De altfel, dacă e vorba să precipităm lucrurile, probabil că nu cu Doina

va trebui să începem. Cel puţin dacă s-ar mişca doctorașul nostru.

— Deocamdată își vede de pacienţii lui. E un medic model.

— Nu a mai trecut pe la vreuna din vizuinele sale ?

— Deocamdată, nu. În orice caz, e o pistă excelentă.

— Și vrăjitoarea de Mona ?

— Și dumneaei poate deveni o pistă. Află că în ultimele trei zile s-a dus, zilnic, să asiste la sosirea trenurilor internaţionale.

— Poartă bascul galben cînd se duce la gară ?

— Nu poartă nici un fel de basc.

— Dar tu, ce crezi ? Ce presupui ?

— Deocamdată, nu presupun nimic. E o șaradă pe care nu am timp s-o dezleg. Și, ca să fiu sincer cu tine, nu știu de ce, dar am sentimentul că nici nu trebuie să ne ocupăm de dezlegarea ei.

— Asta-i bună ! Și de ce ?

— Fiindcă presimt că „șarada Mona“ se va dezlega singură, atunci cînd vom izbuti să tragem de firul principal.

— Nu prea sînt convins că ai dreptate.

— Convins că am absolut dreptate nu sînt nici eu.

— Și nesuferita aia de movomană ?

— Nastasia Iovănică ? O vizitează, zilnic, pe Doina Robescu. Mă aștept să-mi telefoneze la Consiliul de Miniștri.

Bogdan oftă.

— Fir-ar al naibii să fie ! Va să zică, deocamdată, trebuie să mai aşteptăm.

— E un fel de a spune. I-am propus „șefului“ un plan prin care să-i silim să acţioneze.

— Plan ? Ce plan, bătrîne ! Ia dă-i bătaie, să aud și eu.

Și Ducu îi expuse detaliat planul de care cititorii vor lua cunoștință din cele ce urmează.

În ziua următoare. O după-amiază cu un cer ca un decor prost de teatru la lumina zilei. Pe strada Piinișoarelor, cu multe grădini, ramurile înflorite de liliac alb ridicaseră capul să privească peste garduri copilul ce ducea ținînd de zgardă un cîine mare ciobănesc, probabil scăpat din lanț.

„Terente, păcătosule, vagabondule !“ îl tot certa băiatul căruia îi căzuseră pantalonii pînă sub buric.

În casa cu numărul douăzeci, casa academicianului Alcibiade Robescu, domnea o liniște deplină. Se părea că la ora aceasta — erau orele șase — toți locatarii mai dormeau încă obișnuitul somn de după-amiază. Dar era numai o părere. În realitate, nimeni nu dormea. Alcibiade Robescu era la el în birou și scria ceva, cu un scris foarte mărunt, pe o bucățică de hîrtie, o adevărată fițuică. Doina Robescu stătea întinsă pe scaunul legănătoare din „camera memorială Nichi“ și fuma. În camera ei, Mona, îmbrăcată ca de obicei în negru, în picioare la una din ferestre, privea strada, săltîndu-se, din cînd în cînd, pe vîrfuri. Era atîta liniște în toată casa, încît se auzea urîtul căscînd prin unghere.

La un moment dat telefonul din biroul lui Alciciade Robescu sună. Sună și soneria din bucătărie, și Mona, din camera ei, o auzi. În bucătărie erau două sonerii. Una care făcea legătura cu telefonul din biroul academicianului, cealaltă, cu telefonul din „camera memorială Nichi“, unde Doina Robescu își pe-

trecea tot timpul atunci cînd nu era plecată. Soneriile fuseseră instalate în bucătărie, ca Mona să poată răspunde atunci cînd nu erau acasă stăpînii ei. Cu toate că cele două sonerii aveau un sunet identic, Mona nu le confunda niciodată. Ceva le deosebea, ceva ce numai pentru ea era sesizabil.

Cînd auzi soneria, instinctiv Mona se întoarse ca să pornească spre uşă, dar se răzgîndi, amintindu-şi că în birou se afla academicianul şi deci va răspunde el.

Şi, într-adevăr, Alcibiade Robescu ridică receptorul. La telefon avu loc următoarea convorbire, pe care o redăm mai jos, spre edificarea cititorilor noştri.

— Tovarăşul academician Robescu ?

— Da, eu sînt.

— Bună ziua, tovarăşe academician. La telefon colonelul Frangulea de la Marele Stat Major.

— Dumneavoastră sînteţi ? Nu v-am recunoscut vocea. Vă ascult, tovarăşe colonel. Despre ce anume este vorba ?

— Tovarăşe academician, dacă sînteţi bucuros de oaspeţi, v-aş face o vizită.

— Bucuros, bucuros, tovarăşe colonel. Cînd doriţi să veniţi ? Mi-ar face mare plăcere să vă revăd.

— Dacă nu sînteţi prea ocupat, într-o jumătate de oră aş putea fi la dumneavoastră.

— Nu sînt în aşa măsură ocupat ca să nu-mi pot face timp pentru dumneavoastră. Vă rog chiar să veniţi.

— Vă mulţumesc. Într-o jumătate de oră sînt la dumneavoastră.

Alcibiade Robescu puse receptorul în furcă, după care apăsă pe butonul soneriei. Mult nu trebui să

aștepte pînă să vină Mona, care, înainte de a se înfățișa lui, își pusese acuma un șorț și bonetă, albe. Așa îi plăcea profesorului. Ca femeia de serviciu să poarte șorț și bonetă albe.

— Ați sunat ? îl întrebă, privindu-l cu ochii ei de pește mort.

— Doamna ce face ? Doarme ?

— Nu. E în living-room. (Doina numea așa „camera memorială Nichi".) Cred că citește.

— Bine. Mulțumesc. Te poți duce.

Mona plecă. Alcibiade Robescu se ridică de la birou și ieși după Mona. Se duse să bată la ușa camerei unde se afla soția lui.

— Intră !

— Eu sînt, Doina, se anunță el trecînd pragul și strîmbînd fără voie din nas, așa cum se întîmpla de fiecare dată cînd intra în „camera memorială". Te deranjez ?

— Nu ! De loc ! Stai undeva, unde îți place.

— N-am venit să rămîn. Am de lucru. Vreau numai să te anunț că într-o jumătate de oră va veni la noi colonelul Frangulea de la Marele Stat Major...

— Îl cunosc probabil.

— Nu, nu-l cunoști. Colonelul Frangulea n-a mai fost niciodată la noi. Cred că ar fi încîntat să te cunoască.

— Și vrei să-mi îndeplinesc obligațiile de amfitrioană. Da ?

— Te-aș ruga. Știi, n-aș vrea să ne servească Mona. Omul s-ar putea simți jignit.

— Bine, Alci. Am s-o fac, deși știi cît de mult mă plictisește atunci cînd trebuie să mă ocup de asemenea chestii. Colonelul tău este barem un tip simpatic ?

— După mine, chiar foarte simpatic. Dar asta nu e o dovadă că are să-ți placă. Știi doar că, în cele mai multe cazuri, avem gusturi diferite.

— Bine, dragă. Am să mă străduiesc să fiu o amfitrioană sîrguincioasă. Cînd spuneai că sosește ?

— Într-o jumătate de oră.

— Atunci mă duc să mă îmbrac. Uitam să te întreb : L-ai invitat tu ?

— Nu ! El s-a anunțat.

— Da !... Și ce vrea ?

— Nu știu.

— Mereu am vrut să te întreb, dar mereu am uitat : Mai ai mult de lucru la invenția aceea a ta ?

Tonul sună indiferent. Se părea că ea întreabă numai așa, din amabilitate, ca nu cumva el să creadă că munca lui n-o interesează de fel.

— Nu ți-a spus Nastasia ?

— Dar ce îți închipui că atunci cînd noi două ne întîlnim despre asemenea lucruri plictisitoare vorbim ?

— Ai dreptate. Totuși, credeam că ți-a spus.

— Nastasia știe că pe mine cercetările voastre mă plictisesc tocmai fiindcă nu sînt în stare să pricep nimic.

— Ei, da, tu nu ești un om de știință. Acuma te las să te îmbraci. Îți mulțumesc, draga mea, că iei asupra ta sarcina de a primi cum se cuvine pe oaspetele nostru.

Exact peste jumătate de oră o mașină opri în fața casei academicianului Alcibiade Robescu. Din ea coborî un bărbat de vreo patruzeci de ani, de statură mijlocie, cu umerii largi, chiar prea largi în raport

cu înălțimea sa, cu o față prelungă de dolicocefal și cu niște ochi blînzi și inteligenți. Purta un costum maro dintr-o stofă fină, impecabil lucrat.

Era colonelul Frangulea. Sună la soneria de la intrare și imediat îi deschise Mona.

— Poftiți !

Și făcu un fel de reverență, îndoind un pic genunchiul stîng, în timp ce piciorul drept și-l trase mult înapoi; reverență care colonelului îi păru ridicolă fiindcă nu se potrivea de fel cu vîrsta Monei. Colonelul păru a nu-i acorda nici o atenție, în schimb Mona îl sfredeli cu ochii ei inexpresivi, după părerea lui Bogdan ochi de pește mort.

— Ce bine îmi pare că vă văd, dragă tovarășe colonel, se bucură Alcibiade Robescu făcînd un pas înainte, cu mîna întinsă.

— Plăcerea e reciprocă, tovarășe academician. Mai ales că a trecut destulă vreme de cînd nu ne-am văzut.

— Draga mea, dă-mi voie să ți-l prezint pe colonelul Frangulea de la Marele Stat Major. Soția mea, Doina.

Colonelul Frangulea se înclină și sărută mîna pe care i-o întindea Doina Robescu.

— Doamnă, încîntat să vă cunosc. Despre dumneavoastră mi-a vorbit cu mult entuziasm soția mea. V-a văzut într-o seară la teatru. Erați într-o lojă împreună cu o altă doamnă. Nu vreau să vă fac un compliment, ci doar să reproduc fidel cuvintele soției mele : „Dragul meu, atît doamna academician Robescu, cît și prietena ei erau superbe".

— Erai cu Nastasia, nu-i așa ? se interesă Alcibiade Robescu.

— Da, cu ea. Apoi către colonel: Sînteţi foarte amabil, tovarăşe colonel. Dar de ce nu aţi luat-o şi pe doamna cu dumneavoastră? Ne-ar fi făcut mare plăcere s-o cunoaştem. Nu-i aşa, Alci?

— Desigur, draga mea.

— Soţia mea lucrează şi nu e liberă decît duminica. De altfel, am venit la tovarăşul academician în interes de serviciu. Şi fiindcă veni vorba, că cer iertare că v-am deranjat.

— Nici un fel de deranj. Mie mi-a făcut plăcere să vă cunosc şi sper că ne veţi face cinstea să ne mai vizitaţi însoţit de soţia dumneavoastră.

— Cu mare plăcere. Vă asigur că soţia mea are să se bucure foarte mult pentru această invitaţie.

Încă vreun sfert de oră amabilităţile reciproce şi banalităţile de rigoare continuară, după care Doina Robescu se retrase. După ea, se retraseră în birou şi cei doi bărbaţi.

— Poftiţi, luaţi loc, tovarăşe colonel!

— Mulţumesc.

Îşi aprinseră amîndoi ţigări. Traseră cîte un fum, privindu-se cu înţeles şi zîmbindu-şi complice.

Primul care luă cuvîntul fu colonelul Frangulea.

— Tovarăşe academician, a sosit momentul să vă informez asupra scopului vizitei mele.

— Sînt nerăbdător să-l aflu, tovarăşe colonel, deşi presupun că îl bănuiesc.

— Sînt convins. Este vorba de invenţia la care lucraţi...

— Am presupus că acesta este scopul vizitei dumneavoastră.

— Am fost trimis să mă informez în ce stadiu vă aflaţi.

— Destul de avansat, tovarășe colonel. Planurile sînt complet gata și în scurt timp vom fi în măsură să începem construirea prototipului.

— Va să zică, într-un timp mult mai scurt decît acela pe care ni l-ați comunicat. Tovarășul general are să fie bucuros cînd am să-i comunic vestea.

— Am scurtat termenul pe care i l-am comunicat tovarășului general cu șase luni. Nu vreau să mă laud, dar este o adevărată performanță.

— Vă repet, tovarășul general va fi foarte bucuros cînd va afla această veste. Numai că n-am apucat a vă informa care este cel de-al doilea obiectiv al vizitei mele, tovarășe academician.

— Mai este ceva ? Atunci vă ascult.

— Tovarășe academician, am primit ordin de la tovarășul general să vă aduc la cunoștință că spre sfîrșitul acestei săptămîni urmează să aibă loc o ședință, la un nivel foarte înalt, unde, printre altele, tovarășul general va trebui să facă o scurtă expunere în legătură cu aparatul la care lucrați. Domnia-sa a solicitat, și s-a aprobat, ca informația respectivă s-o prezentați personal. Dat fiind faptul că este vorba de o lucrare concepută și proiectată de dumneavoastră, nimeni nu ar fi mai în măsură să dea explicațiile care, desigur, vor fi cerute. În acest scop, va fi necesar să luați toată documentația necesară.

— Voi lua cu mine planurile.

— Veți proceda așa cum veți socoti că este mai bine.

— Și pe cînd s-a fixat ședința aceasta ?

— Dacă nu va surveni vreo amînare, vineri.

— Azi e marți. Deci, peste trei zile. Am destul timp pînă atunci ca să mă pregătesc. Am să lucrez acasă, mîine și poimîine seară.

— Vreau să vă mai anunț că ședința va avea loc dimineața la ora nouă. Am să viu eu să vă iau cu mașina. Vă duc la Marele Stat Major și de acolo plecați împreună cu tovarășul general.

— De ce este nevoie să veniți după mine? Știu unde-i Marele Stat Major și n-are să fie pentru prima dată cînd am să urc scările pînă la cabinetul tovarășului general. Am să iau planurile cu mine de cu seară și dimineața am să viu direct acolo.

— Mă rog, cum doriți dumneavoastră. În cazul acesta trebuie să fiți la tovarășul general la nouă fără un sfert.

— Să trăiți, am înțeles! cum se spunea pe vremea cînd am făcut eu armata. Acuma tot așa se spune?

— Tot așa.

— Ce mai ostaș am fost eu! Nici pînă m-am liberat nu am fost în stare să iau poziția de drepți reglementară. Din acest motiv, dintre toți teteriștii numai eu m-am eliberat cu gradul de soldat.

— Nu v-au trimis la școala de ofițeri în rezervă?

— Au vrut ei să mă trimită, dar m-am aranjat cu medicul regimentului să nu mă trimită. Mai beți un coniac?

— Tovarășe academician, nu vreau să mă fac de rușine față de dumneavoastră, glumi colonelul.

Mona intră pe ușă, aducîndu-le cafele.

— M-a trimis coconița. Zicea că poate mai vreți.

— Mulțumesc, Mona. Soția mea îmi cunoaște năravul. Beau într-o zi atîtea cafele cît alții într-o săptămînă.

În timp ce în biroul lui Alcibiade Robescu se purta conversația de mai sus, Ducu și Bogdan, stăteau cu coatele pe masă, față în față, și o ascultau, reprodusă de receptorul aflat între ei.

Se găseau într-o casă de pe o stradă paralelă cu strada Piinișoarelor. Distanța care îi separa de casa lui Alcibiade Robescu nu era nici de șaptezeci de metri, deci mai mică decît bătaia emițătorului introdus în veioza de pe biroul acestuia.

— Ei, ce zici, bătrîne ? întrebă Bogdan făcîndu-i cu ochiul.

— Ce să zic ? Audiție perfectă. Nu încape îndoială că avem de-a face cu un tip de emițător mult perfecționat față de K.D.-ul pe care l-am capturat anul trecut.

— Mă întreb, cine mai ascultă în afară de noi ?

— Să sperăm că, pînă la sfîrșitul acestei săptămîni, vom afla.

— Să te audă cei patruzeci de mucenici, bătrîne !

Trecură douăzeci și patru de ore. Era aproape de miezul nopții. Ploua. O ploaie măruntă, deasă, ploaie de primăvară. Gemea pămîntul de satisfacție, și caișii de sub ferestrele biroului academicianului Alcibiade Robescu, beți de vinul ploii, permiteau vînțulețului, ce adia din cînd în cînd, să cînte în ramurile lor tinere, ca din drîmbe.

La masa sa de scris, Alcibiade Robescu umpluse o foaie întreagă de hîrtie cu niște calcule. Cu toate acestea, nu era de loc mulțumit de progresul realizat. Nu izbutea să se concentreze în suficientă măsură. Lucrul acesta i se întîmpla foarte rar. De obicei,

munca științifică îl absorbea în așa măsură, încît izbutea ușor să se deconecteze de ambianța domestică. De data aceasta, mereu trebuise să facă eforturi spre a se putea concentra. Izbutea, dar pentru scurt timp. Mereu se descoperea cu gîndurile tîndălind pe aiurea. Îl stăpînea o tristețe aproape inexplicabilă și era vag neliniștit.

„Poate că mi se întîmplă asta din cauza ploii. Plouă doar atît de monoton și atît de resemnat", își spuse punînd deoparte stiloul.

Ascultă ploaia. Cădea uniform, mereu, mereu, parcă se resemnase să cadă, ascultînd de un imperativ căruia nu i se putea opune. Asculta ploaia și avea sentimentul că ploaia obosise să cadă, că ar fi dorit să se oprească, să se odihnească măcar puțin, dar că nu-i stătea în putință. Era silită să cadă, să cadă mereu, în ciuda istovirii, în ciuda faptului că-i era lehamite să facă, de ore întregi, mereu și mereu același lucru. Tristă, resemnată, obosită, ploaia cădea, cădea mereu. Ascultînd-o, Alcibiade Robescu își spuse că probabil îl molipsise și pe el tristețea ploii și că, de fapt, nu era trist din pricini care îl priveau direct, ci era trist fiindcă ploaia era atît de tristă și atît de resemnată.

Dar știa că se mistifică. Resemnarea ploii îi amintea propria lui resemnare. Ploaia se resemna să cadă fiindcă nu se putea sustrage determinismului naturii. Dar și el se resemnase să moară. Cît timp fusese tînăr, moartea era ceva foarte concret, dar în același timp o abstracțiune. Ceva foarte concret, fiindcă o vedea în jurul său mereu la treabă și mereu neobosită, și o abstracțiune atunci cînd era vorba de propria sa persoană. Teoretic, da. Și el într-o zi trebuia

să moară. Într-o zi, dar mai tîrziu, mult mai tîrziu, peste ani și ani, atunci cînd va fi bătrîn. Pînă atunci însă moartea era o abstracțiune. Nu avusese conștiința morții, nu-l obsedase și nici nu suferise din cauza destinului său biologic. Dar anii trecuseră. Se apropia vîrsta de șaptezeci de ani. În fiecare zi murea lent, murea cîte puțin. Cîte puțin, pînă în ziua cînd avea să moară definitiv. Cîteodată simțea ziua aceea foarte aproape. O simțea de obicei noaptea. Se trezea brusc din somn terorizat de gîndul că *va* trebui să moară. Și gîndul acesta îl paraliza de spaimă. Toată viața lui fusese un om activ, dinamic. Oricît de mari fuseseră greutățile care îl încercaseră în viață, știuse să le învingă. Găsise, de fiecare dată, mijlocul de a ieși din cel mai dramatic impas. Și de fiecare dată cînd se trezea din somn, terorizat de prezența morții ce-i da tîrcoale, în primele clipe, mintea sa, inteligența sa, cu care se mîndrise totdeauna și care îl ajutase să găsească de fiecare dată soluțiile salvatoare, începea să lucreze, căutînd, căutînd cu înfrigurare mijlocul de a se sustrage morții. Căuta cu disperare, pînă cînd își amintea că nici un om pînă la el, oricît de genial fusese, nu reușise. Și în fața acestui adevăr cutremurător sfîrșea prin a se resemna. Se resemna, se liniștea și pe urmă, încet, încet somnul, binefăcătorul somn iarăși îl înscuteca.

A doua zi, se dăruia cu și mai mult elan muncii științifice. Munca sa era unicul mod de protest împotriva morții. Unica iluzie de a supraviețui morții biologice. Era o iluzie, fiindcă sfîrșitul biologic era, în ultimă instanță, ceea ce conta cu adevărat.

Se resemnase cu gîndul morții, dar nu se putuse elibera de obsesia ei. Și într-un anumit sens, obsesia

era întreținută și de prezența Doinei. Doina era mai tînără cu aproape treizeci de ani. Cînd se însurase cu ea, o iubise într-un fel. Acuma o iubea altfel. Într-un fel sau altul însă nu încetase niciodată s-o iubească. Cu scurgerea anilor, dragostei i se adăuga un sentiment de duioșie. Dar și unul de amărăciune. Doina rămînea lîngă el, era femeia lui, dar mereu, mereu se îndepărta de el. Pe măsură ce el îmbătrînea. Sentimentul acesta de amărăciune se asemăna cu acela pe care îl gustă părinții pe măsură ce copiii cresc, pe măsură ce se desprind din placenta familială pentru a începe pe cont propriu ciclul vieții și al morții. Pe măsură ce el îmbătrînise, Doina se integra mai hotărîtă în lumea ei, care era alta decît a lui, fiindcă nici el, nici ea nu se puteau sustrage destinului implacabil al generațiilor. Era conștient de aceasta, asistase la această înstrăinare lentă a ei, martor neputincios, fără să facă nimic, nu pentru a o împiedica — așa ceva nu era posibil — ci a o întîrzia, fiindcă nu putea renunța la independența sa spirituală : activitatea sa științifică. Pe Doina această activitate n-o interesa nici acuma, cum n-o interesase nici la începutul căsniciei lor. Îl prețuia, îl admira în felul ei, era mîndră de succesele lui pe plan național și internațional, dar atît. O lua cu el la toate congresele internaționale unde era invitat, participa cu plăcere la recepțiile cu care de obicei se încheiau asemenea manifestații, fiindcă avea prilejul să îmbrace o toaletă nouă, să cunoască oameni noi, măgulită în vanitatea ei că este soția unui savant a cărui reputație depășește granițele țării. Dar încolo, nimic. Călătoriile în străinătate erau tot atîtea prilejuri pentru ea de a colinda magazinele, de a-și pune la punct gar-

deroba, de a cunoaşte marile restaurante, de a se plimba pe marile bulevarde şi, printre picături, de a colinda eventual muzee. El putea să stea oricît în şedinţe plenare sau în comisii. Ea niciodată nu-l întreba ce anume s-a discutat, dacă intervenţia lui în plenare sau comisii a stîrnit sau nu interes. De cele mai multe ori, îi povestea el, din proprie iniţiativă, în primul rînd fiindcă simţea nevoia să-şi formuleze impresiile, în al doilea rînd fiindcă nu se pricepea să abordeze subiecte ce ar fi interesat-o pe Doina. Vorbind, şi mistificîndu-se că pe ea o interesează desfăşurarea lucrărilor conferinţei, de fapt nu făcea decît să împiedice a se statornici între ei tăcerea penibilă cauzată de faptul că el nu se pricepea să abordeze acele subiecte de discuţie care i-ar fi făcut ei plăcere.

„Dacă îmi trec asemenea gînduri prin minte, de vină e ploaia", îşi spuse, aprinzînd o ţigară, cu toate că medicul său curant îi interzisese tutunul.

Degeaba însă îşi dori să scape de ele. Gîndurile puneau alte şi alte gînduri. Gelos ? Nu, gelos nu fusese niciodată, cu toate că Doina îi dăduse suficiente prilejuri să fie. Nu fusese gelos, fiindcă era măcar în atîta măsură înţelept ca să înţeleagă că gelozia nu rezolvă nimic. El o iubea pe Doina pentru ceea ce era bun în ea sau ceea ce i se părea lui că este.

„Toţi bărbaţii, atunci cînd se îndrăgostesc, devin artişti, adică transfigurează realitatea", obişnuia el să spună mai în glumă, mai în serios.

El era un om de ştiinţă. Dar în legăturile cu Doina, puţin-puţin devenea şi el artist : o transfigura. E drept, cu scurgerea anilor, din ce în ce mai puţin. Dar, totuşi, o transfigura.

Clanța se mișcă, pe urmă ușa se deschise și în pragul ei apăru Doina. El fu atît de surprins că o vede, încît nu izbuti să-i adreseze un singur cuvînt.

— Încă nu te-ai culcat, Alci ?

— Lucram, draga mea. Dar tu ? Tu de ce nu dormi la ora asta ?

Doina era în pijama. Se duse să stea într-un fotoliu, cu picioarele adunate sub ea.

— Am vrut să dorm, dar n-am izbutit. Plouă !... Plouă cu atîta disperare.

— Cu ce ?

— Cu disperare ! Plouă așa, de parcă ploaia face tot ceea ce-i stă în putință ca să se mîntuie.

Lui i se părea că ploaia se resemnase să cadă într-una, convinsă că altfel nu se putea. Doina, dimpotrivă, credea că ploaia udă pămîntul din disperare, dorind să se „mîntuie" cît mai repede. Fiecare om acordă fenomenelor naturii atribute pe care ea nu le are, umanizînd-o într-un fel.

— Plouă, draga mea, atîta tot. Nu plouă nici cu disperare, nici cu tristețe, nici cu resemnare. Ploaia nu are conștiință. Este un fenomen al naturii, efect imediat al unor alte fenomene naturale. Dacă n-am fi oameni, n-am proiecta în lumea din afară propria noastră conștiință, antropomorfizînd-o.

Pe urmă, jenat că spusese niște lucruri care în nici un caz n-o puteau interesa pe Doina, tăcu.

— Dar tu de ce nu dormi, Alci ?

— Ți-am mai spus : lucrez.

— Lucrezi !

— Te miri, de parcă aș face lucrul acesta pentru prima dată.

— La ce lucrezi tu, Alci ?

— Ce-ţi veni ? Este pentru prima dată cînd îmi pui o asemenea întrebare.

Şi rîse ca nu cumva să creadă Doina că-i face un reproş.

— Într-adevăr, niciodată nu m-am interesat de lucrul tău, Alci. De ce nu m-am interesat, nu ştii însă.

— Într-adevăr, nu ştiu.

— Tu pentru mine eşti exact ceea ce erau pentru omul de rînd preoţii Egiptului antic.

— Cum vine asta ?

— Simplu, dragul meu. Preoţii erau deţinătorii unor adevăruri ştiinţifice. Egipteanul de rînd însă habar nu avea de lucrul acesta. El era convins că ceea ce înfăptuiesc preoţii ţine de domeniul supranaturalului. Nu-i aşa, Alci ?

— Doina dragă, eşti delicioasă cînd abordezi asemenea subiecte serioase.

— În schimb, tu nu vrei să mă iei în serios.

— Ba da, draga mea, ba da. M-ai comparat cu un preot din vechiul Egipt, iar pe tine cu egipteanul de rînd. Şi ? Iartă-mă că te-am întrerupt.

— Voiam să spun că faţă de tine, care ştii atîtea, eu, care n-am avut aptitudini pentru nici un fel de ştiinţă, te consider aproape tot aşa de supranatural cum îi considerau vechii egipteni pe preoţii lor.

— Bine, dragă, dar preoţii egipteni în mod deliberat căutau să treacă în ochii credincioşilor drept deţinători ai unei puteri supranaturale. Era la ei un pic de şarlatanie şi un pic de cabotinism. Ceea ce nu e cazul la mine.

— Dar bine, Alci, nu asupra acestui aspect trebuie să te opreşti. Eu m-am referit la prăpastia care s-a

căscat între noi doi, datorită ignoranței mele. Din punctul meu de vedere, al ignoranței mele, tu ești supranatural, cu toate că „minunile" pe care le înfăptuiești nu infirmă legile naturii. Știi, pînă și Nastasia spune că ești extraordinar.

— Nastasia nu prea are simțul măsurii.

— ...Și doar Nastasia nu-i o gîsculiță ca mine, se încăpățînă ea să-și dezvolte gîndul. Or, dacă Nastasia te găsește extraordinar, e firesc să simt pentru tine ceea ce simțea o nevrednică egipteancă față de marele preot. Poate de aceea nu ți-am cerut niciodată să-mi spui la ce lucrezi. M-am considerat nevrednică.

— Îmi pare bine că mi-o spui măcar acuma, draga mea.

— Tu ai crezut, desigur, că munca ta îmi este indiferentă.

— Cam așa am crezut, Doina.

— Nu, Alci, să nu crezi așa ceva !

— Îți mulțumesc, draga mea, că mi-ai dat acest prilej ca să nu mai cred. Dar nu vrei să te duci la culcare ? Arăți tare, tare obosită.

Și, într-adevăr, Doina arăta obosită. Arăta nu mai mai puțin obosită încă de cînd venise să-l caute. Dar Alcibiade Robescu abia acum observă.

— Dar nu mi-e somn de loc, Alci. Barem de n-ar ploua cu atîta disperare !...

— Ia ceva ca să poți dormi. Dacă n-ai, îți dau eu.

— Alci, colonelul acela era de la Marele Stat Major ?

— Da, de la Marele Stat Major. Un om foarte agreabil, nu-i așa ?

— Și ce are Marele Stat Major cu tine ? Lucrezi pentru ei ?

— Într-un anumit fel, da !

— Invenția ta e grozavă, Alci, așa-i ?

— Ce te face să crezi ? Nu ți-am vorbit niciodată de ea.

— Mi-a spus Nastasia.

— Serios !... Și altceva ce ți-a mai spus Nastasia ?

— Atîta mi-a spus : că lucrezi la o invenție. Cu acest prilej a afirmat despre tine că ești extraordinar. Spunea că invenția este pe măsura geniului tău.

— Vezi ? Ți-am spus eu că Nastasiei îi place să exagereze. Auzi, geniu ! Nu, draga mea, nu sînt un geniu. Sînt un om de știință ca atîția alții. Din anumite puncte de vedere, Nastasia e mai genială decît mine.

— Țic, Alci, ți-ar fi trebuit o soție ca Nastasia. Nu numai o tovarășă de viață, ci și una de muncă.

— Bine că m-a ferit Dumnezeu. Nastasia e o colaboratoare excelentă, indispensabilă. Dar ca soție... Zău că cine se va însura cu ea ar merita să fie compătimit. Nastasia imediat i-ar pune zgardă și lesă.

— Nastasia nu se va mărita niciodată.

— Multe femei, tot atît de hotărîte în a nu se mărita, au sfîrșit prin a ajunge la oficiul stării civile.

— Cu Nastasia e altceva.

— Mă rog, tu, care îi ești prietenă, probabil că o cunoști mai bine.

— Alci, acuma lucrai în legătură cu invenția ta ?

— Nu ! Mă pregăteam pentru o ședință pe care o voi avea poimîine cu niște tovarăși de sus.

— În legătură cu invenția ta ?

— Cred că va fi vorba și despre invenția mea, printre alte probleme ce se vor discuta.

— ...Și e o invenție chiar atît de extraordinară ?

— Eu n-am spus că e extraordinară. Totuși, fără falsă modestie, mă mîndresc cu ea.

— De ce nu stă ploaia, Alci ?

— Draga mea, dar ploaia aceasta este o adevărată binefacere. Iarna a fost săracă în zăpezi și primăvara asta n-a fost pînă acuma prea bogată în ploi.

— Înțeleg !... Desigur, înțeleg. Eu însă sînt...

Și nu mai continuă.

— Ești nervoasă, Doina.

— Nu, sînt blestemată, Alci !

— Ce prostii spui tu, draga mea.

Și se ridică, cu gîndul să se apropie de ea. Îl încerca un sentiment ciudat de milă și de compătimire pentru ființa cuibărită în fotoliu, la cîțiva pași de el. Dar în același timp, undeva, mai adînc, în el, ca o reptilă perfidă și veninoasă, pornise să se tîrască neliniștea. Ființa aceea de pe fotoliu, cu cearcăne la ochi și priviri haotice, era femeia lui, trăia de ani de zile sub același acoperiș cu ea, și cu toate acestea dintr-o dată avea certitudinea că n-o cunoaște de fel, că era cu totul altfel decît fusese el convins că este.

— Te rog, Alci, rămîi acolo unde ești ! îl opri ea. Doina nu avea nevoie de el.

— Bine, Doina.

Și se așeză. Și fiindcă nu știa ce să spună și nici ce să facă, își aprinse din nou o țigară.

De obicei, cînd Doina îl vedea fumînd, îl certa. Acuma, însă, se părea că nici nu observă.

— ...Și de ce crezi că ești... blestemată ? îi veni în minte să întrebe.

— Fiindcă aduc nenorocire.

— E o prostie, draga mea ! Mie mi-ai adus numai noroc. În ultimii cincisprezece ani am elaborat cele mai de valoare lucrări ale mele.

Dar imediat regretă ce spusese, fiindcă își aminti de „Nichi". Cînd spusese că ea aduce numai nenorocire probabil se referise la el. De aceea, adăugă imediat :

— Cel puțin mie nu mi-ai adus nici un fel de nenorocire.

Și fu multă amărăciune în tonul cu care rosti cuvintele.

— Pînă acuma, dragul meu !... Pînă acuma !

Alcibiade Robescu se înspăimîntă. Avea sentimentul că Doina brusc își pierduse mințile.

— Ce se întîmplă cu tine, Doina ?

— De ce mă întrebi pe mine, Alci ? Ar trebui să te întreb eu pe tine. Poate că tu mi-ai putea spune ce se petrece cu mine. Eu nu știu. Încerc să înțeleg și nu pot. Eu sînt așa de parcă aș visa și aș încerca inutil să mă trezesc. Nu-i curios, Alci ? Cînd sînt trează, mi se pare că visez un coșmar, iar cînd dorm visez că sînt trează și tare mă mai bucur că trăiesc. Mă bucur atît de mult, încît mi-e frică să nu adorm și să visez coșmarul.

— Trebuie că ești bolnavă, draga mea. Trebuie neapărat să te vadă profesorul Soroceanu.

— Sînt foarte bolnavă, Alci. Foarte bolnavă. De aceea, te rog mult, să nu fi supărat pe mine.

— Dar n-am nici un motiv să fiu supărat pe tine.

— Nu ai !... Da !... Da !... Nu ai !... Dar dacă vreodată vei avea un motiv, te rog să nu fi supărat, dragul meu Alci.

Și izbucnind în plîns, se ridică îndreptîndu-se spre ușă. Cîteva clipe după aceea n-o mai văzu. Ușa se închise în urma ei, îi auzi pașii. Pe urmă, zgomotul ploii de afară birui din nou.

Alcibiade Robescu o urmă numai cu gîndul. Numai cu gîndul, fiindcă literalmente nu se putea ridica de pe scaun. Neliniștea care pînă mai adineaori se tîrîse perfid acuma îi invadă tot sufletul.

„Ce are să mi se întîmple, oare ce are să mi se întîmple ?"

Nici el și nimeni altul nu răspunse întrebării. Nici măcar ploaia care continua să cadă deznădăjduită.

Capitolul XII

MOARTEA POPOSEȘTE ÎN CASA CU NUMĂRUL DOUĂZECI

Mai trecură douăzeci și patru de ore. Peste puține minute avea să fie miezul nopții. Toată ziua fusese frumoasă. Cerul, fără un pic de nori, de culoarea peruzelei. Pe seară însă năvălise iarăși dinspre est o armată blindată de nori. Nori de forme ciudate, unii asemenea unor tancuri uriașe, ale căror șenile făceau să bubuie pardoseala de cleștar a cerului. Și mai tîrziu, o dată cu întunericul, începuse și ploaia. O ploaie, ca și în ajun, monotonă, uniformă, exasperantă.

Exceptînd două ferestre, toate celelalte erau întunecate. Luminate erau numai acele de la biroul lui

Alcibiade Robescu. Dormea. Fără să-și dea seama, îl furase somnul. Nu se trezi decît în clipa cînd începu să bată pendulul. Numără bătăile. Dormise o oră. Îl istovise activitatea la institut, dar mai ales neliniștea. De cînd Doina venise să-l vadă în biroul său, stăruia continuu presentimentul unei cumpene iminente.

Cînd ultima bătaie a pendulului se stinse, se ridică hotărît să se ducă să se culce. Mai înainte de a părăsi încăperea, privi împrejur. Totul era în regulă. Nu uitase nici o hîrtie pe afară și, își amintea precis, încuiase și seiful. Răsuci comutatorul. Întunericul luă brusc în stăpînire biroul. Dincolo, în hol, era, de asemenea, întuneric. De altfel, ca în toată casa. Și liniște. Cînd trecu prin fața dormitorului Doinei, se opri o clipă. Pe sub ușă nu pătrundea nici o dîră de lumină. Dormea, desigur. Merse mai departe, păsind în vîrful picioarelor. Ajunse la el în odaie și aprinse lumina, răsuflînd ușurat. Și fiindcă era atent la propriile sale stări sufletești, se întrebă :

„Oare de ce am oftat ușurat ?"

Răspunsul veni cu întîrziere : Fiindcă îi fusese puțin frică. Frică de ce ? Frică de cine ? Dar în locul răspunsurilor, din nou presentimentul unei primejdii iminente. Pe urmă, tot așa pe neașteptate, certitudinea că nu numai el era treaz în casa lui biruită de liniște.

„O fi Doina, își spuse. Pesemne, din cauza ploii, nu poate să doarmă. De necrezut ce influență deplorabilă poate să aibă ploaia asta inepuizabilă asupra nervilor ei !"

Cu mîinile sub cap, rămase treaz. Mai precis, se strădui să rămînă treaz. De ce ținea să rămînă treaz,

nu prea îi era clar. Abia mai tîrziu se auzi spunîndu-și :

„Dacă o fi să se întîmple ceva, cel puțin să fiu treaz".

Dar, așa cum se întîmplă de obicei, adormi fără să-și dea seama.

...Și ploaia continua să cadă cu un fel de îndîrjire deznădăjduită. Pendulul din camera de lucru a lui Alcibiade Robescu mai bătu în două rînduri. Prima dată o singură bătaie, a doua oară două bătăi. Scurt timp după ce se stinseră cele două bătăi ale pendulului, ușa se deschise încet, fără nici un zgomot. O umbră albă pătrunse înăuntru. Umbra albă păși pînă în mijlocul încăperii, se opri acolo cîteva clipe, parcă nehotărîtă, pe urmă se duse la fereastră. Stătu acolo cîteva minute, privind bulboacele de apă de pe caldarîmul spălat de ploaie. Pe stradă, trecu o mașină gonind bezmetică. Pe urmă, iarăși nu se auzi decît zgomotul ploii. Clipe în șir, pînă cînd un cîine începu să latre undeva, pe aproape. Niște lătrături lungi, din ce în ce mai lungi, pînă cînd ele se transformară în urlete.

Umbra albă ascultă urletele și se înfioră de parcă trupul i-ar fi fost cuprins de frig.

Brusc, urletele conteniră. Atunci umbra răsuflă ușurată și, răsucindu-se pe călcîie, întoarse spatele ferestrei. Se îndreptă grăbită înspre peretele lateral, din dreapta biroului în stil florentin. Pe peretele acela se afla un tablou de Luchian prins într-o ramă lată. Umbra albă pipăi rama în colțul din stînga, pe cant, pînă găsi ce căuta ; o mică ridicătură rotundă, ca un buton. Apăsă, și tabloul se trase în lături. În

locul lui, apăru ușița rotundă a unui seif. Seiful avea un sistem dublu de siguranță : o broască ingenioasă cu cheie și cifru. Umbra albă reglă mai întîi cifrul fără nici un fel de dibuire, ceea ce însemna că nu umbla acolo pentru prima dată, după care descuie cu o cheiță, prinsă de un șnur încolăcit la încheietura brațului ca o brățară. Răsuci o mică manivelă și cînd trase de mîner, ușița dublă și grea a seifului se deschise fără nici un zgomot.

La lumina puțină care venea din stradă se putea vedea seiful : avea două despărțituri. Una sus, mai mică, alta jos, mai mare. Despărțitura de sus era protejată de o altă ușiță, în două părți, care de asemenea se încuia. Umbra albă o descuie și pe aceasta cu o a doua cheiță și scoase de acolo o cutie de formă elipsoidală, pe care o deschise cu o grabă avidă. Înăuntru erau bijuterii. Inele, brățări, cercei, broșe, pandative, coliere. Bijuterii de familie, unele moderne, altele vechi, foarte vechi, de pe vremea bunicelor și străbunicelor.

Cîteva clipe umbra albă contemplă mișmașul de pietre prețioase, pe urmă închise cutia și o puse la loc, nu fără a lăsa să-i scape un oftat care se auzi mai curînd ca un fel de scîncet.

În despărțitura cealaltă, deasupra, se afla un plic mare de culoare albastră. Întinse mîna. Mîna tremura. O scurtă ezitare, o foarte scurtă ezitare. Cu el în mînă se îndreptă spre birou. Scoase din plic vreo cîteva foi : planuri. Le înșiră, unul lîngă altul, pe cristalul biroului, după care, cu un mic aparat, începu să le fotografieze. Cînd termină, vîrî înapoi planurile în plic, plicul în seif, îl încuie, apăsă pe același buton pînă cînd tabloul reveni în poziția inițială,

după care părăsi încăperea. Cîteva minute mai tîrziu, parcă se auzi o ușă închizîndu-se. Ploaia continua să cadă îndîrjită. Și cîinele bătrîn și răgușit, care tăcuse atîta timp, începu din nou să urle jalnic. În sufragerie, pe unde trecuse umbra albă, o draperie grea începu să se miște și în clipa următoare, de după ea, apăru un bărbat îmbrăcat într-o manta de ploaie. Ca să se orienteze, aprinse o lanternă cu lumina oarbă. Părăsi sufrageria. Ieși în hol, apoi de acolo în vestibul. Cu o cheie pe care o scoase din buzunar descuie ușa de la intrare. După ce ieși, o încuie la loc. Ridicîndu-și apoi gulerul mantalei de ploaie, porni agale spre capătul din stînga al străzii. Părea bine dispus, fiindcă fredona o arie din opera „Carmen".

Telefonul sună de mai multe ori, pînă cînd Ducu, tot bîjbîind după receptor, îl descoperi. Fără să deschidă ochii, întrebă :

— Cine-i ?

— Eu, bătrîne.

Ducu, auzind vocea lui Bogdan, se dezmetici. Îl furase somnul așteptînd telefonul lui.

— Ei ?

— În regulă, dar bombă.

— Ce înseamnă în regulă, dar bombă, mă zăbăucule ?

— Înseamnă că s-au petrecut lucrurile exact așa cum nu ne așteptam noi să se întîmple. Acuma ți-e clar ?

— Mi-e. Îmi închipui că ești tare afectat.

— Sînt atît de afectat, încît n-am să pot dormi decît douăsprezece ore.

— Cinci ore îți ajung. Mîine, adică astăzi, la orele opt, să fii la raport, la „șef".

— Am să fiu, bătrîne, consimți resemnat. Dar după ce terminăm îmi iau concediu medical, să știi. Două săptămîni în cap. Acuma, somn ușor ! Mă întind și eu să trag o soamnă.

Dimineața, cerul, din nou spălat de nori, era de peruzea și strălucea nefiresc. Pe la orele zece Doina Robescu plecă de acasă. Purta un taior de culoarea petrolului, pe care îl îmbrăca acum pentru prima dată. Era elegantă și frumoasă, parcă mai frumoasă ca de obicei. Atîta doar că era tare palidă. Dar poate că tocmai de aceea părea atît de frumoasă, de particular frumoasă. Nu exista bărbat să treacă fără să întoarcă după ea capul. Dar Doina Robescu părea absentă la tot ceea ce se întîmpla în jurul ei. Și tocmai de aceea lui Picioruș îi fu ușor să se țină pe urma ei. Și o făcea cu destulă plictiseală.

Renunță să mai cugete asupra acestei spinoase probleme în clipa cînd o văzu oprindu-se la una din stațiile de autobuze de pe bulevardul Magheru și urcîndu-se în autobuzul treizeci și unu. Picioruș se urcă și el după ea. Doina Robescu era atît de frumoasă, eleganța ei discretă și feminitatea ei atît de tulburătoare, încît, după ce trecu de strunga taxatoarei, trei bărbați se ridicară în mod automat ca să-i ofere locul lor. Doina Robescu îl preferă pe cel mai apropiat. Se așeză mulțumind din vîrful buzelor.

Cît timp dură călătoria cu autobuzul, Doina Robescu nu făcu altceva decît să privească distrată, pe fereastră. Coborî la Arcul de Triumf și o porni pe jos spre Muzeul Satului. Picioruș o urmă de data asta cu

mai multă prudență, cu toate că se convinsese că avea de-a face, fără nici un fel de dubiu, cu o „gugușțiucă".

Doina Robescu plăti taxa de intrare și se îndepărtă, urmărită de privirile mai mult invidioase decît admirative ale casieriței.

— Vreau și eu un bilet, tovarășă, trebui să-i atragă atenția Picioruș.

— V-am văzut, că doar am ochi. Nu înțeleg de ce sînteți atît de nervos, se răsti la el casierița, pusă pe ceartă.

— Dar nu sînt de loc nervos. V-am cerut, politicos, un bilet de intrare.

— Atunci de ce v-ați răstit la mine ?

Picioruș nu se răstise. Pe de altă parte, nici nu avea chef să poarte o discuție în contradictoriu cu irascibila casieriță.

— Scuzați dacă am fost nervos. Știți, sufăr de colită spastică.

— La vîrsta dumitale ! îl compătimi ea. Ce mai generație !

Picioruș n-o mai ascultă. Plecă să prindă urma Doinei Robescu.

La ora aceea era foarte puțină lume. Ici-colo, cîte un vizitator. Doina Robescu avea aici întîlnire cu cineva. Fiindcă era clar că nu venise să viziteze muzeul. Trecea doar mereu pe lîngă „piese" de o mare frumusețe, pe care ea însă nici nu le băga în seamă. După ce umblă de colo-colo, ajunse în acea parte a muzeului unde au fost reconstituite niște case de munte din nordul țării. Pesemne că aici voia să ajungă, fiindcă atunci cînd le descoperi, mersul ei, cumva somnambulic, se învioră. Se opri în fața unei

case din Maramureș și deodată i se stîrni curiozitatea să citească explicațiile muzeistice pentru uzul vizitatorilor, de la intrare. Acest subit interes fu o dovadă pentru Picioruș că întîlnirea — dacă într-adevăr urma să întîlnească pe cineva — acuma și acolo se va întîmpla.

Și într-adevăr, nu se înșela. La numai cîteva minute după aceea, de dinapoia unei alte case din apropiere se ivi un individ, pe care atunci cînd îl zări Picioruș se grăbi să se ascundă ca să nu fie recunoscut.

„Iote-te, domnule, iote-te !" se miră el.

Individul care stîrnise în așa măsură mirarea lui Picioruș era un personaj binecunoscut cititorilor cărții acesteia. Era „Antricot". Un „Antricot" aproape de nerecunoscut. Și era aproape de nerecunoscut, fiindcă între timp își lăsase barbă. Dacă ar fi fost vorba de o barbă în accepția adevărată a cuvîntului, poate că „Antricot" ar fi fost mai ușor de recunoscut de la prima vedere. Dar barba era în curs de creștere și din cauza aceasta, în ciuda ținutei sale foarte îngrijite, în primele clipe după ce-l descopereai, fără voie, îți venea să te întrebi dacă nu cumva așa arătase Robinson Crusoe după primele două săptămîni de sihăstrie involuntară pe insula sa din mijlocul oceanului.

„Antricot" se apropie de Doina Robescu, dar nu mai înainte de a se asigura că nu e nimeni pe aproape. O salută curtenitor, după care intră în vorbă cu ea. De unde se afla, Picioruș nu putea auzi ce-i spunea. „Antricot" vorbea gesticulînd și arătînd casa pe care o admira Doina Robescu, așa că oricine i-ar fi văzut, de departe, nu putea trage altă concluzie decît că domnul elegant, erijîndu-se în îndrumător voluntar, dădea

explicațiile de rigoare elegantei doamne în taior de culoarea petrolului.

Îl asculta scotocind prin poșetă. La un moment dat scoase de acolo o batistă foarte mototolită — lucru de mirare pentru o femeie atît de elegantă — pe care ca din întîmplare o scăpă din mînă. Picioruș observă că batista căzu la pămînt cu o viteză nefirească în raport cu greutatea ei. (În mod normal, batista ar fi trebuit să cadă aproape plutind.) „Antricot" se grăbi să se aplece ca s-o ridice. O ridică și i-o restitui. Doina Robescu îi mulțumi, răsplătindu-l cu un surîs de-a dreptul fermecător.

„Te-am ghicit, bărbosule !" îl apostrofă de la distanță Picioruș, a cărui admirație pentru șeful său, căpitanul Bogdan Tudorașcu, mergea atît de departe, încît îi împrumutase pînă și vocabularul.

Și, într-adevăr, procedeul nu era de loc inedit. Doina Robescu scăpase, intenționat, batista, dar nu numai batista. În batistă ea înfășurase ceva, un obiect de volum mic, iar „Antricot" ridicînd-o, ridicase și acel obiect, pe care însă îl păstră în palmă atunci cînd îi restitui batista. Că lucrurile se întîmplaseră așa Picioruș avu imediat dovada. „Antricot" mai întîrzie încă un minut, continuînd să dea explicații, pe urmă, după ce salută la fel de reverențios ca și la venire, se îndepărtă.

Cum era și firesc, interesul lui Picioruș pentru Doina Robescu încetă subit. Acuma „Antricot" trebuia urmărit. De la „Muzeul Satului", „Antricot" se întoarse direct acasă. Curînd după aceea Picioruș îl văzu în grădină, îmbrăcat într-o salopetă ponosită, ocupat să pună niște răsaduri. Asta dovedea că prea curînd nu avea de gînd să plece. Dădu fuga pînă la

cel mai apropiat telefon și ceru doi oameni care să-l înlocuiască la supravegherea casei lui „Antricot". Picioruș știa ce anume obiect primise „Antricot" de la Doina Robescu și era absolut necesar să se vadă cui avea să-l plaseze mai departe.

„Antricot" plecă de acasă abia după-amiază. Dădu un telefon de la oficiul poștal al cartierului. Vulpoi bătrîn însă, formă numărul în așa fel încît să nu se vadă ce număr formase. În schimb, convorbirea putu fi ascultată din cabina alăturată.

„Sărut mîna, tanti ! Eu sînt Sergiu. (Prenumele lui „Antricot" era Marius.) Ce să fac ? Bine. Cu grădina... Am obținut răsadurile și sînt mulțumit. Cînd ? Azi dimineață... Evident, ai avut dreptate. Am ieșit puțin să mă aerisesc. Vreau să mă duc la un cinematograf... La «Republica». Am auzit că joacă un film frumos... La spectacolul de la orele șapte. Bine, tanti ! Sărut mîna !..."

Părăsi cabina și porni agale spre stația de autobuze. Nu exista nici o primejdie că „Antricot" ar putea să se sustragă urmăririi. Coborî la stația „Onești". Intră la microbarul hotelului „Ambasador" și comandă un „campari". Îl bău pe îndelete citind „Informația". Din cînd în cînd, ca din întîmplare, se uita la ceas. Bău trei „campari" și fumă patru țigări americane. Părăsi localul abia cînd mai erau zece minute pînă la ora de începere a spectacolului, dar tot fără să se grăbească. Cînd ajunse în fața cinematografului „Republica", o fată se grăbi să-l întîmpine :

— N-aveți un bilet în plus, tovarășe ?

— Duduiță, un bilet în plus nu am. Am, în schimb, un abonament pentru două persoane. Dacă doriți...

Fata ezită, dar pînă la urmă acceptă.

— În fond e același lucru, nu-i așa ?

— Evident ! Și fiindcă ea deschise poșeta ca să-i plătească biletul, adăugă : lăsați, duduiță, că aveți să-mi plătiți înăuntru. Să ne grăbim, că acuși începe jurnalul.

— Într-adevăr, e cam tîrziu, fu și ea de părere. Și se întoarse cu fața spre cinematograf, exact în clipa cînd un tînăr își aprindea cu bricheta țigara. Un altul se luă după „Antricot".

Cele aproape două ore cît dură filmul trecură repede. Era doar un film cu capă și spadă, spre marea încîntare a spectatorilor, dar spre indignarea vreunuia dintre cronicarii cinematografici, de ale căror gusturi și recomandări publicul se încăpățînează să nu țină seama.

Cînd lumina se aprinse din nou, „Antricot" își luă rămas bun de la tînăra lui vecină, salutînd-o ceremonios și amabil în același timp, după care se îndreptă singur, și fără ca s-o mai aștepte, spre ieșire.

În timp ce necunoscuta cu care „Antricot" se întîlnise la cinematograful „Republica" era condusă acasă de la distanță, Bogdan dădu buzna în biroul lui Ducu fluturînd o fotografie încă umedă.

— Bătrîne, ia ghici cine-i dama de ghindă cu care s-a întîlnit „Antricot" la „Republica".

— Cine-i ?

— Ghici !

— Ia dă încoace fotografia, măi băiete !

— Dacă îmi ordoni, bătrîne, poftim !

Ducu luă fotografia. O singură privire fu de ajuns ca s-o recunoască. De uimire și satisfacție începu să fluiere atît de tare, încît Bogdan, auzindu-l, începu să-și trosnească degetele.

— Păi asta-i Monica, măi băiete.

— Monica, în persoană, bătrîne. Te așteptai la surpriza asta ?

Dar Ducu, nu-i răspunse. Începu să se plimbe de colo-colo, cu mîinile la spate, gînditor. Bogdan îl lăsă în pace. Își găsi și el o ocupație ce părea a-l absorbi în ultimul grad. Aceea de a contempla fotografia Monicăi Trandafirescu. O privea de la distanță, o apropia tare de ochi, de parcă ar fi fost miop, apoi iarăși o îndepărta la diferite distanțe. Și tot timpul mormăia, ofta sau pur și simplu izbucnea în rîs.

Pentru un observator din afară comportamentul celor doi prieteni și colaboratori nu putea părea decît ciudat. Ducu se plimba cu mîinile la spate, gînditor, cu trăsăturile încremenite într-un fel de mască al cărei tîlc nu se lăsa ușor descifrat, în timp ce Bogdan nu se mai sătura să contemple fotografia. Desele sale exclamații și scurtele accese de rîs puteau sigur induce în eroare în ceea ce privește seriozitatea sa.

După ce se plimbă vreo zece minute, Ducu încălecă un scaun pe care și-l trăsese în fața aceluia pe care stătea Bogdan.

— Măi băiețaș, chestia începe să se clarifice binișor. Nu ești de părere ?

— Ba bine că nu. Peștișorii au început să intre în plasă, unul cîte unul. Mai întîi și mai de mult a intrat doctorașul meu, scumpul meu doctoraș, care a încercat să mă trimită acolo unde nu este nici în-

tristare, nici suspin, ci viață fără de sfîrșit. (Cuvintele „acolo unde nu este nici întristare, nici suspin" Bogdan le cîntă popește, ca un veritabil țircovnic.) Pe urmă, frumoasa Doina Robescu, această madam Bovari de paisprezece carate, care m-a dus de nas două săptămîni, fără ca eu să prind de veste. Te rog, bătrîne, ca atunci cînd va veni clipa s-o reținem, să-mi lași mie plăcerea asta. Vreau să am cu ea, în prealabil, o mică, o mică discuție, al cărui subiect va fi tot despre dorința de a mă *devota* ei.

— Mătușa Sabina spune că orice rău are și partea sa bună. După mine, mătușa Sabina are dreptate. Fiindcă trebuie s-o recunoști că te-a cam tras pe sfoară. Doina nu și-a jucat rolul mai prost decît tu pe al tău.

— N-am de gînd să neg, bătrîne. Mă gîndesc dacă nu cumva ea mi-a priceput jocul. Pe cînd eu... Dar la rîndul tău, trebuie să recunoști că și pe tine *te-a jucat* „Antricot".

— În primul rînd, „Antricot" a izbutit să *ne joace*, fiindcă el reprezintă un caz care iese cu totul din comun. Infractorii din „branșa" lui nu se vîră în chestii de spionaj. Nu se vîră, pe de o parte, fiindcă o asemenea treabă depășește competența lor, iar pe de alta, din prudență. Ei știu că una-i pedeapsa pentru furt, și alta pentru spionaj. Clar ?

— Mă rog ! Asta, în primul rînd. Dar în al doilea rînd ?

— În al doilea rînd, de ce i-am acordat credit ? Cu alte cuvinte, de ce nu ne-a dat prin minte că intenționează să ne joace ? Numai fiindcă ni s-a părut normal ca un „șut" să vină să „ciripească" atunci cînd i se propune o „afacere" în care el miroase că e

vorba de spionaj ? Nu numai pentru atîta. Gîndeşte-te la „Cazul profesor Rebegea", pe care l-a rezolvat miliţia.

— „Cazul profesor Rebegea" ? Nu prea văd legătura.

— N-o vezi, fiindcă nu cunoşti bine cazul. Află, băiete, că în cazul Rebegea „Antricot" a „ciripit" miliţiei informaţii utile. A fost şi acesta un motiv care a contribuit să nu-mi dea prin minte că „Antricot" mă joacă.

În clipa aceea sună telefonul.

— Tovarăşe maior, raportează sublocotenentul Picioruş.

— Spune, Picioruş.

— Persoana cu care s-a întîlnit „Antricot" locuieşte pe strada Păinişoarelor, la numărul patruzeci.

— Ai recunoscut-o, Picioruş, aşa-i ?

— Da, tovarăşe maior.

— În cazul acesta, atenţie mărită, Picioruş. Trebuie să cunoaştem cine sînt absolut toate persoanele care, din clipa aceasta, se duc sau pleacă de la ea.

— Am înţeles, tovarăşe maior.

Ducu trînti receptorul în furcă mai să-l spargă.

— S-a întors acasă băieşiţa ? întrebă Bogdan.

— Da. Tu nu pleca. Mă duc la şef. Cred că e timpul să acţionăm în vreun fel. Eu cred...

Telefonul iarăşi sună.

— Cine naiba o mai fi ? se enervă Bogdan.

— Alo !

— Tovarăşul maior Mănăilă ?

— Da, eu sînt. Cine sînteţi ?

— La telefon academicianul Robescu.

— Bună seara, tovarășe academician. Cu ce vă pot fi de folos ?

— Tovarășe maior, trebuie să vă văd neapărat, neapărat...

— S-a întîmplat ceva, tovarășe academician ?

— S-a întîmplat... Mi s-a întîmplat o mare nenorocire. Soția mea, tovarășe maior, soția mea... s-a sinucis. N-am anunțat încă miliția... M-am gîndit să vă informez mai întîi pe dumneavoastră.

— Tovarășe academician, lăsați că o anunț eu. În cinci minute, sînt la dumneavoastră.

— Bine... Vă mulțumesc... Vă aștept.

De data asta, Ducu puse receptorul în furcă încet, încet, ca și cînd s-ar fi temut să nu se spargă.

— Ce s-a întîmplat, bătrîne ?

— S-a sinucis Doina Robescu.

— Timpită treabă ! exclamă Bogdan sărind de pe scaun.

— Eu am plecat. Tu du-te și anunță-l pe șef, pe urmă vii și tu acolo. Lasă, că au să mi-o plătească ticăloșii cu vîrf și îndesat.

Cînd mașina se opri în fața casei cu numărul douăzeci, în aparență nimic nu trăda că moartea poposise acolo. Din stradă nu se vedea lumină decît în camera de lucru a academicianului. Toate celelalte ferestre erau întunecate și cu storurile lăsate. În schimb, una din ferestrele casei alăturate era deschisă și răzbea pînă în stradă o melodie de dans cîntată de un magnetofon cam răgușit.

Îi deschise Mona. Mona era ca de obicei îmbrăcată în negru, pentru prima dată o culoare adecvată mo-

mentului. Se cunoștea că plînsese. Ochii îi erau roșii, dar continuau să semene cu niște ochi de pește mort.

— Domnul vă așteaptă în birou, îl informă ea din vîrful buzelor.

Dar Alcibiade Robescu, nerăbdător, veni să-l întîmpine în hol.

Ducu strînse mîna care i se întindea murmurînd obișnuitele condoleanțe, stăpînindu-se cu greu să nu-și trădeze uimirea. Era din cale-afară uimit cît de schimbat era bătrînul. Nenorocirea care îl lovise îl gîrbovise cu totul.

— Mai întîi, trebuie s-o văd, tovarășe academician, și pe urmă îmi veți povesti tot ceea ce știți.

— Da !... Bineînțeles !...

Și o luă înainte, ca să-i arate drumul. Mona se ținu după ei, ștergîndu-și ochii cu un colț al șorțului.

— De dumneata, deocamdată, nu avem nevoie. Te va suna tovarășul academician ceva mai tîrziu.

— Credeam că...

— Nu ! Nu avem nevoie.

Alcibiade Robescu se opri în fața unei uși mai înguste decît celelalte. Întinse mîna să apese pe clanță, dar și-o retrase.

— Deschideți dumneavoastră. Eu... eu nu pot s-o văd *așa*.

Ducu apăsă clanța. Era ușa camerei de baie. Din prag, văzu totul. Doina Robescu era în cadă, goală și moartă. Apa, care îi ajungea pînă în dreptul sînilor, era roșie. Părul desfăcut îi atîrna pe umerii goi. Murise cu ochii deschiși. Ochii de sticlă priveau undeva dincolo de perete și surîdea parcă ironic, parcă fericită. Ducu înțelese. Doina Robescu își pusese capăt zilelor, tăindu-și vinele în baie.

— De unde pot să telefonez ? întrebă întorcîndu-se spre Alcibiade Robescu. Acesta rămăsese în micul oficiu, fără ca măcar să îndrăznească a privi în direcţia băii.

— De la mine din birou. Sau, mai aproape, de la telefonul ei.

Şi îl duse în „camera memorială Nichi".

Ducu mai apucă la sediu pe Bogdan. Îi ceru să anunţe D.M.C. şi să aducă medicul şi fotograful. După ce îi mai dădu şi alte dispoziţiuni, se întoarse spre Alcibiade Robescu :

— Trebuie să stăm de vorbă, tovarăşe academician.

— Pentru numele lui Dumnezeu, ca nu trebuie să mai rămînă mult timp *acolo !*

— În cîteva minute procurorul va fi aici. Anumite formalităţi sînt absolut necesare. Ne obligă legea. Vă rog să înţelegeţi.

— Înţeleg !... Cum să nu înţeleg !...

— Tovarăşe academician, îmi dau perfect de bine seama că nu este momentul cel mai potrivit pentru a vă pune întrebări, sînt însă obligat s-o fac.

— Bineînţeles că trebuie să cunoaşteţi amănuntele. De altfel, eu însumi v-am chemat. Întrebaţi-mă, şi am să vă răspund.

— Povestiţi, mai întîi, dumneavoastră ce ştiţi.

— Ce ştiu ? Ştiu, de fapt, atît de puţin !... Să vedeţi : Pe Doina astăzi n-am văzut-o de loc. Cînd am plecat, dimineaţa, la Marele Stat Major, încă dormea. La prînz, cînd m-am întors, am mîncat singur. Doina mi-a transmis, prin Mona, s-o scuz, fiindcă nu se simte bine. După aceea, am vrut s-o văd, dar n-a fost chip. Staţi puţin ! De văzut am văzut-o de departe, din prag, dar nu i-am putut vorbi, fiindcă dormea.

N-am vrut s-o trezesc. Am prînzit singur. După aceea, m-am odihnit puțin. La institut nu m-am mai dus. Pe urmă am lucrat puțin. Pe la orele șapte am sunat-o pe Mona și am trimis-o să vadă dacă Doina s-a trezit. Ea, Mona, a găsit-o în baie... Asta e tot, tovarășe maior.

Era atît de tulburat, atît de îndurerat, încît vorbea încet și cu eforturi.

— În afară de dumneavoastră, de femeia de serviciu și de mine mai știe cineva de sinuciderea soției dumneavoastră ? Vreau să spun, ați mai anunțat pe cineva ?

— Am anunțat-o pe Nastasia. După ce am vorbit cu dumneavoastră la telefon. Nu trebuia ?

— Nu are nici o importanță. Colaboratoarea dumneavoastră, tovarășa Iovănică, și cu soția dumneavoastră...

— Au fost bune prietene.

— De vreme ce au fost prietene, poate ca dumneaei să știe sau poate numai bănuiește ce motiv a avut soția dumneavoastră să se sinucidă.

— Nu cred...

— Dar dumneavoastră nu bănuiți motivul ?

— Nu. Nu am nici un fel de bănuială. O clipă nu mi-a trecut prin minte că ar putea face o asemenea nebunie. E drept, în ultimul timp era puțin cam nervoasă. Puțin cam stranie. Dar cum să-mi treacă prin minte că ar putea face așa ceva.

— În ce fel stranie ?

— Ieri noapte a plouat...

— Ca și azi-noapte.

— Da, dar e vorba de ieri-noapte. Eram la mine în birou. Lucram. După miezul nopții Doina a venit

la mine. Mi s-a plîns că nu poate dormi din cauza ploii. Cu acest prilej mi s-a părut straniu. Mi-a mărturisit unele lucruri pe care nu mi le-a mai spus niciodată.

Și îi reproduse discuția pe care o avusese cu Doina.

— Dumneavoastră credeți că sinuciderea se datorește unei puternice depresiuni psihice ?

— Tovarășe maior, m-ați mai întrebat dacă bănuiesc motivul. V-am răspuns că nu. Totuși, dacă ar trebui să accept o explicație, una singură mi se pare plauzibilă : că numai datorită unei depresiuni psihice a putut face una ca asta. Dumneavoastră, ca specialist, nu vă puteți explica, oare, ce a putut-o provoca ?

Și Alcibiade Robescu se uită la el rugător.

— Tovarășe academician, e prematur să emit ipoteze, se eschivă Ducu, evitîndu-i privirea. Situația era delicată din mai multe puncte de vedere și, în orice caz, fără aprobarea șefului său, nu-i putea dezvălui motivul pentru care se omorîse Doina Robescu.

Telefonul sună. Alcibiade Robescu ridică receptorul, dar imediat i-l întinse lui Ducu.

— Cu dumneavoastră vrea să vorbească. Și-i trecu receptorul.

Era Bogdan.

— Bătrîne, eu sînt. Am vorbit cu șeful. E în regulă. Să vin ?

— Desigur.

— Crezi că e bine ? E acolo „ochi de pește mort" care mă cunoaște. Pe urmă, te pomenești că pică și movomana aia mangosită, care de asemenea mă cunoaște...

— Chiar trebuie să pice din moment în moment.

— Păi vezi !... Eu zic să nu vin.

— Acuma nu mai are nici o importanță. Am să-ți explic mai tîrziu de ce. Te aștept.

— Bine, bătrîne. Dacă zici tu, execut ordinul.

— Va să zică, nu puteți să mă ajutați... Să-mi dați o explicație... De ce o fi făcut asta, de ce ?

Ducu simțea o mare simpatie pentru bătrîn. Era unul dintre marii savanți ai țării, cunoscut și apreciat în cercurile științifice de peste hotare. În fața nenorocirii care îl lovise era la fel ca toți oamenii, suferea la fel ca toți oamenii. O iubise, fără îndoială că o iubise mult pe Doina. Dar Ducu, fără să-și poată explica de ce, avea sentimentul că Alcibiade Robescu suferea nu numai fiindcă o pierduse. Suferea și fiindcă era ros de îndoială. Cine știe ce gînduri îi treceau prin minte. Dar probabil, oricîte și de orice natură ar fi fost ele, în nici un caz nu putea bănui adevărul.

Și, ca să scape de privirea ce parcă îl implora, se ridică.

— Tovarășe academician, procurorul trebuie să sosească dintr-un moment într-altul. Pînă atunci aș vrea să stau de vorbă cu femeia de serviciu.

— Să v-o trimit ?

— Lăsați că dau eu de ea și singur. Nu e nevoie să vă deranjați dumneavoastră.

Pe Mona o găsi în camera ei. Își dădea în cărți. Niște cărți vechi și soioase. Avea încă ochii tot roșii.

— Bună ziua, Mona !

— Bună ziua, tovarășe. Ce doriți ?

— Să-ți pun niște întrebări.

— Poftim, puneți-le.

— Tovarășul academician mi-a spus că dumneata ai descoperit ce s-a întîmplat cu doamna.

— Eu, tovarăşe.

— Povesteşte-mi.

— Să vedeţi. Domnul m-a trimis să văd dacă doamna s-a trezit din somn şi s-o întreb cum se mai simte.

— Era bolnavă ?

— Nu se prea simţise bine. De aceea, nici n-a luat masa la prînz.

— Numai astăzi nu s-a simţit bine ?

— Astăzi în special. Dar de cîteva zile nu-i prea erau boii acasă. Chiar am întrebat-o de ce nu se duce s-o vadă un doctor. Dumneaei însă îi dădea într-una că nu are nimic. În privinţa asta aşa era dumneaei. Parcă îi era tot una dacă trăieşte sau nu.

— Spuneai că tovarăşul academician te-a trimis să vezi cum se mai simte.

— Da, m-a trimis. Am bătut în uşă, dar nu mi-a răspuns. Am crezut că mai doarme. Am deschis uşa încet, încet, ca să mă conving. În pat nu era. Închipuindu-mi că este în baie, am întrebat : „V-aţi trezit, doamnă ?“ Dar nu mi-a răspuns. Am făcut atunci cîţiva paşi în cameră şi iarăşi am întrebat : „V-aţi trezit ? Domnul vrea să ştie cum vă mai simţiţi“. Dar fiindcă nici acuma nu mi-a răspuns, cu toate că ţipasem şi nu era posibil să nu mă fi auzit, mai ales că apa era oprită, am deschis uşa. Şi atunci am văzut-o în baie, aşa cum aţi văzut-o şi dumnevoastră. Am alergat să-l anunţ pe domnu'.

— ...Şi pe urmă ?

— Pe urmă nu s-a mai întîmplat nimic. Domnul s-a dus să vadă. I s-a făcut atît de rău, încît am crezut că l-a doborît damblaua. Am vrut s-o scot pe doamna din cadă, dar domnul nu m-a lăsat. Zicea că

nu e voie pînă vine miliția. Sărmănica, și acuma tot acolo zace. Apoi lăcrimînd : Bietu' domnu', ce are să se facă singur ? La vîrsta dumnealui !...

— După aceea, ce ai făcut ?

— Ce să fac ? Nimic. Domnu' a dat un telefon nu știu cui, poate dumneavoastră. Eu, ca să nu-mi fie urît, mi-am tot dat în cărți.

— Dar la telefon cu cine ai vorbit ?

— Eu ? Ferit-a sfîntu' ! N-am vorbit cu nimeni. Zău !

— Bine ! Să te cred. Oare de ce s-o fi omorît doamna dumitale, Mona ? Ce părere ai ?

— Nu știu. Mie nu-mi place să vorbesc, tovarășe, cu păcat.

— Cu păcat ?

— Dacă nu știi ceva sigur și vorbești, înseamnă că vorbești cu păcat. Asta o știu de la răposata maică-mea.

Ducu, de vreme ce cunoștea motivul pentru care Doina Robescu se omorîse, nu-l interesa versiunea Monei. Dar insistă s-o afle, numai fiindcă voia să verifice dacă și în ce măsură Mona era la curent cu ceea ce presupunea el că a putut să fie a doua existență a Doinei Robescu.

— Să nu ai nici o grijă. Noi în orice caz nu te vom învinui că vorbești cu păcat.

— Dar dumneavoastră cine sînteți ?

— Miliția.

— Sînteți, va să zică, de la miliție.

— Da. De la miliție. Ei ?

— Dar să n-am păcat, tovarășe.

— N-ai să ai nici un fel de păcat.

— Doamna — îi destăinui ea cu voce conspirativă — s-a omorît din cauza unui bărbat.

— Nu mai spune !... Și îl cunoști pe bărbatul acela ?

Se auzi soneria de la intrare.

— Mă duc, acuma, să deschid.

— Bine, du-te ! Mai stăm noi de vorbă pe urmă.

Mona alergă să deschidă. Erau Bogdan, procurorul și ceilalți.

— Cum stăm, bătrîne ? îl întrebă pe Ducu.

— Duceți-vă în baie. Și-a tăiat vinele.

Se duseră cu toții acolo.

Mona îl trase de mînecă pe Ducu.

— Acela-i, tovarășe ! Acela cu ceafa de taur.

Mona i-l arăta pe Bogdan.

— Cine ? Nu pricep !

— Din cauzaăluia doamna s-a omorît.

— De unde știi că din cauza lui ?

— Dacă aș fi știut, nu v-aș mai fi spus, că nu-mi place să vorbesc cu păcat. Presupun numai.

— Bine, dar pe ce te bazezi cînd *presupui* ?

— O dată l-a adus doamna acasă. Cred că-l plăcea. Mereu o căuta la telefon. Se ținea de ea scai cu telefonu'. Doamna era altfel, nu ca alte femei. Se aprindea greu. Dar și cînd se aprindea !

— S-a mai întîmplat și altă dată „să se aprindă" ?

— O dată știu eu. Cînd cu domnișoru' Nichi. Dar ce bărbat era domnișoru' Nichi ! Nici sfinții nu sînt frumoși cum a fost el.

Se auzi din nou soneria de la intrare, venise Nastasia Iovănică.

— Unde-i domnul ? întrebă ea pe Mona.

— În living-rum.

— Acolo ?! se miră Nastasia.

— Închipuie-ţi, acolo.

Nastasia îl găsi pe Alcibiade Robescu stînd pe un fotoliu şi plîngînd.

— Ai venit, în sfîrşit !

— Am venit, Alci.

— De ce a făcut asta, de ce ?

— Dacă fiecare lucru care se întîmplă pe lume ar avea la bază neapărat un *de ce*, multe nu s-ar mai întîmpla, Alci, fiindcă atunci n-ar mai exista hazard.

— Şi acuma ce am să mă fac singur ?

— Ei, singur ! Chiar singur n-ai să fii. Pentru cîtva timp, am să mă mut, aici, la tine. Pînă ai să te mai obişnuieşti.

— Ai să faci tu asta, Nastasia ?

— Şi de ce nu ? Doar n-am să te las numai în grija Monei. Dar acuma aş vrea s-o văd. Unde aţi pus-o ?

— E tot în baie. A venit mai adineauri procurorul şi sper că în scurt timp vor termina.

— Uitasem că ei trebuie să-şi vîre nasul în toate chestiile. Mă duc să văd dacă mai au mult.

Nastasia se întîlni cu Ducu în sufragerie, unde stătea de vorbă cu Mona. Era îmbrăcată, ca de obicei, în mov.

— Şi dumneavoastră sînteţi aici ? întrebă ea parcă bucurîndu-se, dar parcă şi un pic iritată.

— L-am anunţat şi pe dumnealui, explică Alcibiade Robescu, care tocmai ieşea şi el din „camera memorială Nichi".

— Sînt bucuroasă că vă întîlnesc, domnule. Apoi către Alcibiade Robescu. Dar cum de ți-a dat prin minte să-l chemi, profesore ? Apoi iarăși către Ducu, fără să mai aștepte răspunsul profesorului : Presupun că ați venit ca prieten.

— Nu, domnișoară. Am venit în interes de serviciu, i-o tăie el scurt.

— Da ? Scuzați-mi curiozitatea. Sînteți în interes de serviciu în legătură cu invenția tovarășului profesor ?

— În legătură cu sinuciderea, domnișoară.

Nastasia avea un fel de a întreba, încît Ducu nu-și putea da seama dacă vorbea serios sau numai își bătea joc de el.

— Atunci probabil că nu lucrați la Consiliul de Miniștri ? insistă ea.

— Nu, nu lucrez la Consiliul de Miniștri.

— Sînt dezolată ! Apoi, cu intenție vădit ironică : Mă duc s-o văd pe Doina. Mi se va permite s-o văd, tovarășe Goia ?

— Numele meu este Mănăilă. Maiorul Radu Mănăilă.

— Spuneai că îl cheamă Goia, Alci. Sînt indignată că m-ai mințit. Înseamnă că n-ai avut încredere în mine !

— Tovarășul academician nu are nici o vină. Sper că vă dați seama ce înseamnă secretul unui consemn.

— Mda ! Asta înțeleg. Altceva însă nu înțeleg. Nu înțeleg de ce îmi vorbiți așa cum îmi vorbiți.

— Cum vă vorbesc ?

— Nu vă dați seama cum îmi vorbiți ?

— Nu cred că vă vorbesc ireverențios.

— Mă surprinde că nu vă dați seama că, vorbindu-mi astfel, mă jigniți !

Reproșul era nu numai în ton, dar și în priviri. Și Ducu simți că se roșește. Spre norocul său, Nastasia Iovănică nu-l văzu roșindu-se, deoarece între timp părăsise încăperea.

— E o femeie dificilă, îi explică Alcibiade Robescu în chip de consolare. Vă rog să mă iertați, dar aș vrea să știu de ce a trebuit să-i spuneți cine sînteți ?

— A trebuit, tovarășe academician.

— Mă rog ! Mă rog !...

Și întorcîndu-i spatele, reintră în camera pe care o părăsise de curînd.

La rîndul său, Ducu se duse să-l caute pe procuror. Îl găsi în dormitorul Doinei. Erau acolo Bogdan, Mona, care stătea în pragul ușii, Nastasia. Nastasia se uita tot timpul la Bogdan, care se prefăcea că n-o recunoaște. Felul cum îl privea și, în general, întreaga ei atitudine trădau un fel de nedumerire, aproape uluială. De aceea, probabil, nici nu-l băga în seamă pe procuror, care, impresionat de frumusețea ei, căuta să atragă atenția asupra sa, exagerîndu-și importanța.

Mai tîrziu, cînd procurorul și ceilalți se pregăteau de plecare, Nastasia o întrebă pe Mona :

— Mona, tu ai habar ce trebuie făcut în asemenea împrejurări ?

— Cum să nu, Tasia.

— Trebuie să facem totul, după datină, Mona. Nimic nu trebuie neglijat.

Și privi cu un fel de disperare cadavrul Doinei care acuma zăcea în patul larg, acoperit pînă sub

bărbie, cu o cuvertură. La căpătîiul ei ardea o lumînare de spermanțet de care făcuse rost Mona.

— Să n-ai nici o grijă, Tasia. Am să mă ocup eu de toate, ținu Mona s-o asigure pe Nastasia.

— Dacă aveți timp cîteva minute, aș vrea să vă pun cîteva întrebări, îi ceru Ducu Nastasiei.

— De vreme ce *trebuie* să-mi puneți întrebări, acuma sau mai tîrziu, mi-e absolut indiferent. Unde preferați să mă interogați ? Aici sau în biroul profesorului ?

— Aici o încurcăm pe Mona. Să mergem în sufragerie.

— Fie și în sufragerie.

Și porni ea înainte, ca și cînd ar fi vrut să-i arate drumul. Descoperind însă că vine și Bogdan, întrebă cu intenția vădită de a fi ironică :

— Și dumneata, tinere, ai a-mi pune întrebări ? (Nastasia Iovănică era mai tînără decît Bogdan cel puțin cu trei ani.)

Bogdan, care și așa n-o putea suferi, reacționă prompt, într-un mod care în nici un caz nu putea fi pe plac lui Ducu.

— Nu, bătrînico, în mod special. Numai dacă va fi nevoie.

— Pesemne că nici pe dumneata nu te cheamă Dan Văleanu.

— Căpitanul Bogdan Tudorașcu e colaboratorul meu, îi explică Ducu.

— Tovarășe maior, dacă și profesional tovarășul căpitan Tudorașcu este tot atît de puțin talentat pe cît a fost în rolul de îndrăgostit, nu cred că aveți motiv să vă lăudați cu un asemenea colaborator.

— Serios ? Am jucat prost ? întrebă Bogdan, de loc afectat de aprecierea jignitoare a „movomanei", cum o numise el.

— Execrabil !... Crede-mă !... Numai o naivă ca biata Doina a putut să creadă că nutrești față de ea un sentiment sincer.

— Asta dovedește, dimpotrivă, că am jucat bine. Dacă mi-aș fi propus să te fac să crezi că m-am îndrăgostit de dumneata, altfel aș fi procedat. Și poți să fii sigură că aș fi izbutit.

Nastasia nu-i răspunse. Îl măsură din cap pînă în picioare. Pe urmă, îl examină pe Ducu, dar cu o altfel de curiozitate decît pe Bogdan.

— Aștept să-mi pune-ți întrebări, tovarășe maior, vorbi ea ceva mai tîrziu. Dar Ducu fu convins că voise să spună cu totul altceva.

— Voiam să vă întreb dacă știți sau eventual aveți vreo bănuială în legătură cu motivul care a determinat-o pe Doina Robescu să-și pună capăt zilelor.

— Nu știu. Și nici nu bănuiesc. Am fost atît de surprinsă, ca și dumneavoastră, aflînd ce s-a întîmplat. Poate chiar mai surprinsă.

— De ce mai surprinsă ?

Fiindcă plăcerea de a-l reîntîlni acum, aici și cu un asemenea prilej pe tînărul dumneavoastră colaborator mă face să cred că persoana Doinei vă interesa încă de pe cînd era în viață.

— Într-adevăr, ne interesa, recunoscu Ducu privind-o deschis.

Nastasia Iovănică rîse scurt, apoi exclamă :

— Exact ca în Sherlock Holmes. Nici că se putea un contrast mai izbitor între firea popularului detec-

tiv și ajutorul său, doctorul Watson. Pe urmă, redevenind serioasă : Scuzați-mă. A fost o constatare pe care am gîndit-o tare, uitîndu-mă la dumneavoastră amîndoi. De fapt, voiam să vă atrag atenția să vorbiți mai încet. Alci ar fi și mai nenorocit dacă ar afla că Doina vă interesa încă înainte de a se omorî. Sau poate că știe ?

— Nu știe. Și poate că nici nu va fi nevoie s-o afle. Va să zică, nu bănuiți motivul sinuciderii.

— Nu ! Mă surprinde, însă, că dumneavoastră nu-l cunoașteți.

— Deocamdată. Poate însă, cu ajutorul dumneavoastră, vom izbuti să-l aflăm.

— Poate nu *vreți* să-l știți, insinuă ea.

— Și de ce n-am vrea ?

Nastasia Iovănică nu-i răspunse imediat. Se părea că ezita să pronunțe cuvintele ce-i stăteau pe limbă.

— Poate fiindcă nu vă face plăcere să-l cunoașteți.

— V-aș ruga să fiți mai explicită.

— Ați recunoscut doar că Doina vă *interesa* încă de pe cînd era în viață.

— Exact ! Și ?

— Dumneavoastră miliția aveți sarcina ingrată de a vă interesa numai de acei oameni certați sau care sînt pe punctul de a fi certați cu legea. Lucrul acesta îl cunosc pînă și copiii. Poate că Doina o fi aflat că-i purtați interes și, în consecință, și-a tăiat vinele.

— Este o simplă presupunere ?

— O simplă presupunere, tovarășe maior.

— E totuși ciudată presupunerea aceasta.

— Găsiți ?

— Dumneavoastră, nu ?

— Ciudată ? În nici un caz. Interesantă, da ! Știți, de obicei, presupunerile mele sînt totdeauna interesante.

— Ciudată fiindcă v-a putut trece prin minte că Doina Robescu s-a sinucis deoarece am început noi să ne interesăm de ea.

— Fiind însă vorba de o simplă presupunere, nu are importanță dacă ea este sau nu interesantă. Nu-i așa, tovarășe maior ?

— Aveți perfectă dreptate numai în cazul cînd este doar o simplă presupunere. În altă ordine-de idei, aș vrea să vă întreb dacă ați fost o foarte bună prietenă a Doinei Robescu.

— Am fost, bineînțeles.

— I-ați fost o foarte bună prietenă și cu toate acestea nici nu vă trece prin minte de ce s-a sinucis.

— În nici un fel.

— Ce curios ! Prietenia implică doar încredere reciprocă.

— Desigur. Implică. Și ?

— Probabil Doina Robescu nu v-a fost o bună prietenă, de vreme ce nu v-a făcut confesiuni.

— Uneori mi s-a confesat. De pildă, nu mi-a ascuns că tînărul dumneavoastră colaborator o curta folosind o metodă mai puțin banală.

— Probabil că v-a făcut destăinuiri și în legătură cu Nic Șimandan.

— Pe Nichi l-a iubit. Iertați-mă, dar nu văd ce legătură există între sentimentele Doinei față de Nichi și sinuciderea ei.

— Poate că da. Dar nu în sensul în care vă gîndiți dumneavoastră.

— Bine, dar dumneavoastră mi-ați *sugerat* să mă gîndesc. Nu m-ați întrebat dacă mi-a destăinuit sentimentele ei față de Nichi ?

— Bineînțeles că v-am întrebat. Dar în ce scop ? Ca să-mi confirmați că Doina Robescu avea încredere în dumneavoastră. Omul simte nevoia să se destăinuiască unui prieten nu numai atunci cînd e fericit, ci și atunci cînd îl încearcă un necaz, o nenorocire. Aș spune că mai curînd cînd îl încearcă o nenorocire.

— În general, e valabil ceea ce spuneți. Numai că în cazul Doinei situația se prezintă altfel. Doina, dacă a avut un necaz, un asemenea mare necaz care s-o împingă la moarte, nu a simțit nevoie să facă din mine o confidentă.

— Mă obligați să vă cred că nu ați avut cunoștință că era șantajată de o anumită persoană.

— Acuma aflu pentru prima dată.

— Păcat ! Și eu care fusesem convins că ne veți putea ajuta !

— Regret, tovarășe maior, că nu vă pot fi de vreun folos. Dar, probabil, nu mă credeți. Așa-i ?

— Vă rog să presupuneți că vă cred.

— Altceva ?

— Nimic.

— Atunci pot să mă duc la Doina.

— Bineînțeles. De altfel, noi nu mai avem treabă aici. Vom mai întîrzia doar atîta cît este nevoie ca să ne luăm rămas bun de la tovarășul academician.

Cîteva minute mai tîrziu, cînd ajunseră în stradă, Bogdan izbucni cu năduf :

— Bătrîne, crezi că ne-a spus adevărul ?

Capitolul XIII

ALCIBIADE ROBESCU DISPARE

Colonelul Joldiș părea tare obosit cînd se așeză în capul mesei unde aveau loc, de obicei, ședințele de lucru.

„Poate că ar fi trebuit s-o las pe mîine", își spuse privind pe furiș pendulul. Nu mai era nici o oră pînă la miezul nopții.

— Te ascult, Mănăilă !

Ședința fusese convocată la cererea acestuia.

Colonelul îl avea la dreapta pe Ducu, la stînga pe Bogdan.

— Tovarășe colonel, am solicitat convocarea acestei ședințe, în ciuda orei nepotrivite fiindcă, după părerea mea, a sosit momentul să trecem la reținerea infractorilor.

— Cum ? întrebă Bogdan ca și cînd nu ar fi auzit bine, uitîndu-se la prietenul său cu niște ochi care parcă întrebau : „Ai bolunzit, bătrîne ?"

— Consider că a sosit timpul să trecem la reținerea infractorilor, repetă Ducu fără să se tulbure.

— Nu crezi, Mănăilă, că e cam prematur ? întrebă colonelul.

— Personal consider că nu, tovarășe colonel. Îngăduiți-mi să mă explic.

— Poftim ! Te ascult.

— Voi începe, tovarășe colonel, printr-o prezentare în ansamblu a situației. Și voi începe cu începu-

tul. Sînt exact douăzeci și nouă de zile de cînd, datorită lui Bogdan, am putut obține două informații deosebit de importante. Prima : că Doina Robescu a fost amanta lui Șimandan. A doua : că, pentru o anumită rețea, aceeași Doina Robescu prezenta o miză importantă. O miză atît de importantă, încît, ca s-o ferească de anumite influențe, nu s-au dat în lături să ucidă un om și să încerce, în două rînduri, să-i facă de petrecanie lui Bogdan. La început, așa cum prea bine știți, nu ne-a fost prea clar ce anume urmăresc aceia care se interesau în așa măsură de Doina Robescu. Am presupus că fac totul ca ea să nu se îndrăgostească de Bogdan fiindcă vor ca în locul lui Nic Șimandan — omul lor — să introducă în viața ei pe un altul.

— Tovarășe colonel, vă rog să-mi permiteți. Am o nelămurire.

— Spune, Tudorașcule.

— Bine, pe mine au încercat să mă curețe fiindcă le-a fost teamă să nu ocup locul rămas vacant prin moartea lui Nic. Dar pe celălalt, pe ochelarist, de ce l-au curățat în bar ? Nu vei fi vrînd să spui că l-au lichidat din același motiv.

— În nici un caz. Dar nu pierde din vedere că acuma nu fac decît să amintesc etapele prin care am trecut pînă am izbutit să-mi formez un punct de vedere care să se susțină sub aspect logic. Deci, dacă era just că o anumită rețea avea interesul ca locul din inima Doinei să rămînă vacant, dacă, de asemenea, era just că în acest scop ei nu s-au dat în lături ca să încerce lichidarea ta, nu era însă logic de fel să trag concluzia că și individul din bar a fost curățat din același motiv. Vreau să spun că atît în legătură

cu crima, cît și cu cele două tentative nu trebuia trasă o concluzie, ci două.

— Două ? se miră Bogdan.

— Două, da ! Dacă însă concluzia privind cauza ce i-a determinat să încerce asasinarea ta nu mi-a fost greu s-o trag, nu același lucru pot afirma despre cea de-a doua concluzie : crima din barul „Meridian".

— Mă rog, și care este a doua ? întrebă Bogdan sceptic.

— Ai s-o afli. Mai întîi, vreau să spun cîteva cuvinte în legătură cu prima concluzie, care te privește direct, adică în legătură cu cele două tentative de crimă. De ce au căutat să mențină locul devenit vacant din inima Doinei prin moartea lui Nic Șimandan ? Desigur, ca să introducă în locul acestuia pe altcineva care să le servească interesele. Aceasta, pe de o parte. Pe de alta, ei nu aveau interes ca Doina Robescu să se îndrăgostească de altcineva și din alt motiv. Se temea ca ea, încrezîndu-se în noul ei amant, i-ar putea destăinui, într-un moment de disperare, motivul pentru care era șantajată.

— Și ce dacă ? I-ar fi stat aceluia în putință s-o scoată de sub influența lor ? nu se lăsă Bogdan.

— Unui om lucid, bineînțeles că da. Un om lucid ar fi izbutit s-o convingă că între două rele ar fi fost în interesul ei să prefere pe cel mai puțin rău.

— Aș vrea să te întreb ceva, Mănăilă.

— Da, tovarășe colonel.

— Susții că ei aveau nevoie ca locul lui Nic să rămînă vacant, fiindcă voiau să introducă în locul acestuia pe altcineva. Mă întreb : ce nevoie au avut de Nic, ce nevoie au avut, după sinuciderea acestuia,

să introducă pe altcineva, de vreme ce își puteau ajunge scopul folosind șantajul ?

— Tovarășe colonel, îmi permiteți să vă reamintesc că acuma intenționez doar să vă arăt cît de greu a fost să-mi clarific toate nedumeririle și să găsesc răspuns la toate obiecțiunile, foarte serioase, pe care eu însumi mi le-am pus, cum, de pildă, aceea pe care chiar dumneavoastră ați ridicat-o. Răspunzîndu-vă, vă voi argumenta cu aceleași argumente pe care mi le-am adus mie însumi, dar țin să vă atrag atenția că ele au fost și în consecință sînt greșite.

Am presupus, tovarășe colonel, că atunci cînd l-au introdus pe Nic în viața Doinei încă nu cunoșteau acel amănunt din viața ei care a constituit mobilul de șantaj. Acesta o fi fost motivul pentru care după sinuciderea lui Nic au păstrat locul vacant. Explicația nu m-a satisfăcut însă deplin. De ce ? Fiindcă îmi obiectam. Bine, au ținut să păstreze locul liber atîta vreme cît nu știau că puteau obține ceea ce doreau prin șantaj. Dar după aceea de ce i-a mai interesat viața particulară a Doinei ? Oare trebuia să presupun că au fost în măsură să recurgă la șantaj doar cu cîteva zile înainte de a-l folosi efectiv ? Greu de presupus. Pe de altă parte, dacă ei știau că pot obține informația de care aveau nevoie șantajînd-o, de ce au riscat în două rînduri să-l lichideze pe Bogdan ? La aceasta mi s-ar putea replica : Bine, dar ei nu puteau folosi șantajul fiindcă, după știința lor, Alcibiade Robescu încă nu-și finisase invenția. Totuși, riscul de a atenta în două rînduri la viața cuiva mi se pare prea mare, prea lipsit de prudență pentru niște agenți experimentați, cum ne-au dovedit că sînt. Deci, undeva raționamentul meu era greșit. De acest lucru

mi-am dat seama și mai bine cînd au trecut la folosirea șantajului direct. Adică, exact cînd au fost convinși că a sosit momentul să-l folosească. Mai exact spus, atunci cînd *noi i-am făcut să creadă că a sosit momentul*. Farsa cu „ședința la nivel înalt" a fost bine regizată. Emițătorul camuflat în vcioza de pe biroul academicianului a transmis, cuvînt cu cuvînt, toată discuția dintre colonelul Frangulea și academician, inclusiv importanta informație despre „planurile" pe care acesta din urmă avea să le aducă seara acasă. Luînd drept adevărată născocirea noastră, ei au acționat imediat. Doina nu a putut rezista șantajului și a fotografiat planurile, din păcate pentru ei niște planuri false. Filmul a ajuns în mîinile lui „Antricot", iar de la el, prin intermediul Monicăi Trandafirescu, în ale Polixeniei. Ea intenționează să-l trimită peste graniță folosind un curier voluntar. Știți că la „întreprinderea ei de înfrumusețare" vine lume alcasă.

— Muc și sfîrc, îl luă gura pe dinainte pe Bogdan. Multe din clientele ei călătoresc în străinătate. Sau, dacă nu ele, soții lor. Spuneți-mi, cîte dintre ele ar refuza-o dacă Polixenia le-ar ruga să ducă unei rude din nu știu ce țară o mică amintire, ia, acolo, un flecușteț care nu ocupă mult loc ?

— E o simplă presupunere ? întrebă colonelul.

— Nu, tovarășe colonel. Este o certitudine. Și am să vă spun imediat pe ce mă bazez cînd fac această afirmație. Cînd am pus la cale farsa cu planurile, i-am sugerat Adelaidei, care, tot la sugestia mea, de vreo zece zile se află în tratament la „institutul" Polixeniei, să-i spună că nu-l va mai putea continua, deoarece urmează să plece în străinătate. Cînd Poli-

xenia a aflat de acest lucru, a întrebat-o în ce anume țară va merge și cînd va pleca. Adelaida i-a înșirat patru țări : Elveția, Italia, Franța, Republica Federală Germană. Atunci Polixenia a întrebat-o dacă ar fi dispusă să ducă unui văr de-al ei la Berna o mică păpușă. „Știți — i-a explicat ea — vărul meu se prăpădește după fleacușteţele noastre de artizanat. Datorită tot amabilității unei doamne, i-am trimis un Făt-Frumos și mi-a scris că dorește să aibă, neapărat, și o Ileana Cosînzeana. Bineînțeles că Adelaida s-a arătat încîntată de a o putea servi. Sînt convins că mîine, cu prilejul ultimei ședințe, Polixenia îi va da o Ileană Cosînzeană, în capul de cîlți al căreia va ascunde microfilmul planurilor fotografiate de Doina Robescu.

— Totuși, nu mi-ai explicat cum ai ajuns să rezolvi contradicția dintre crimă, cele două tentative de crimă și șantajul propriu-zis.

— Tocmai intenționam s-o fac, tovarășe colonel. Vă spuneam că folosirea șantajului m-a făcut să înțeleg și mai bine că pe undeva raționamentul meu era viciat. Dar unde ? Cum putea fi înlăturată contradicția ? Nu a fost ușor, dar pînă la urmă am izbutit să-mi dau seama că ea dispare dacă accept ipoteza că *există nu una, ci două rețele*.

— Ei, asta le întrece pe toate ! se arătă sceptic Bogdan.

— Da, două rețele, fiecare cu metodele ei proprii de a acționa în vederea atingerii aceluiași obiectiv : obținerea planurilor invenției lui Alcibiade Robescu. Una folosind șantajul, cealaltă o cale mai anevoioasă, dar în caz de reușită, cu efecte de durată: asaltul asupra inimei nevestei academicianului. Prima încercare

— Nic — ratată datorită sinuciderii acestuia, din motive încă necunoscute nouă. O a doua încercare — în perspectivă — doctorul Bouaru.

— Vrei să spui că rețeaua din care face parte „doctorașul" a încercat în două rînduri să mă trimită pe lumea cealaltă ?

— Exact ! Rețeaua din care face parte doctorul Bouaru.

— Și pe „ochelarist" tot rețeaua asta l-a lichidat în bar ?

— Foarte probabil. Sigur, sigur nu este însă. Nu este exclus ca să-l fi lichidat chiar rețeaua din care face parte.

— Deci, după dumneata, Mănăilă, cine face parte din prima rețea ? întrebă colonelul.

— Din prima rețea fac parte : „Antricot", Monica și Polixenia Trandafirescu. A făcut parte, mai mult ca sigur, și individul asasinat în bar.

— După părerea dumitale, cine conduce rețeaua ?

— Polixenia Trandafirescu, tovarășe colonel.

— Tovarășe colonel, dacă îmi permiteți, aș vrea să întreb ceva.

— Întrebă, Tudorașcule.

— Aș vrea să-l întreb dacă, după opinia sa, cele două rețele au cunoștință una de existența celeilalte ?

— Numai în cazul cînd individul din bar a fost lichidat de cea de a doua rețea. Dar nu e sigur de loc. Personal înclin să cred că nu, deși nu am argumente.

— Și din cea de a doua rețea cine face parte ?

— Deocamdată nu-l cunoaștem decît pe doctorul Bouaru.

— Dar Mona ? Ea ce hram poartă ? continuă să întrebe Bogdan.

— Nu știu. Deocamdată îmi apare doar ca suspectă. Or suspiciunea mea nu-i un argument ca s-o includ în rețea.

— Și Nastasia ?

— E absurd să presupunem că face parte dintr-o rețea care și-a propus ca obiectiv principal sustragerea planurilor invenției lui Alcibiade Robescu. Nastasia Iovănică lucrează doar la această invenție.

— Da !... Bineînțeles, fu de acord colonelul Joldiș.

— Revenind la prima rețea, consider că a sosit momentul să trecem la reținerea infractorilor.

— Dacă îi arestăm pe cei trei, crezi că nu mai rămîne nimeni pe dinafară, Mănăilă ?

— Nu cred, tovarășe colonel. Aștia sînt toți. Dar chiar în cazul cînd ar mai fi careva pe care noi încă nu l-am depistat, punînd mîna pe *șef*, nu ne va scăpa.

— De vreme ce avem de-a face cu două rețele — și personal cred că ai dreptate — cel puțin teoretic, arestarea celor din prima rețea se impune cu necesitate. Cred că și tovarășul general va fi de acord. După aceea, ne vom concentra toată atenția asupra celeilalte rețele. Faptul că nu se mișcă însă, îmi dă mult de gîndit.

— În ce sens, tovarășe colonel ? întrebă Bogdan.

— Oare nu s-au mișcat deoarece au considerat că încă nu sosise momentul ca să-l introducă pe doctorul Bouaru în viața Doinei sau nu se mișcă fiindcă, la curent cu stadiul invenției lui Alcibiade Robescu, se păstrează în expectativă ?

— Greu de presupus, tovarășe colonel, vorbi Ducu. Amîndouă ipotezele par la fel de probabile. Ceea ce se impune cu necesitate atenției noastre este constatarea că doctorul Bouaru nu se mișcă de fel. Bogdan l-a poreclit „lupul singuratic". Cel puțin pînă acuma își merită porecla. Asta nu înseamnă că lucrează de unul singur, că n-are complici. Știm că are cel puțin unul : acela care a încercat să-l lichideze. (Dacă nu cumva a fost de fiecare dată altcineva.) Dar pînă la urmă, se va mișca el. Asta e sigur.

— La nevoie, poate vom fi nevoiți să-l silim noi să se miște, conchise colonelul ridicîndu-se. Părea tare obosit.

Interogarea Polixeniei Trandafirescu și a lui „Antricot" confirmă întru totul punctul de vedere susținut de Ducu. Rețeaua era, într-adevăr, condusă de Polixenia Trandafirescu și din ea făceau parte doar Monica, fiică-sa, și „Antricot". Mai fusese și un al patrulea, individul înjunghiat în barul „Meridian", lichidat din ordinul Polixeniei de către „Antricot", fiindcă vînduse celei de a doua rețele informația că Alcibiade Robescu lucrează la o invenție în legătură cu laserul, marea descoperire a secolului nostru.

Dintre membrii celei de a doua rețele, din păcate, nici Polixenia și nici „Antricot" nu-l identificaseră decît pe doctorul Bouaru. Acesta însă, după părerea Polixeniei, competentă din acest punct de vedere, în nici un caz nu putea fi conducătorul rețelei.

În ceea ce o privea, Polixenia luase cunoștință de natura invenției, ascultînd o scurtă conversație dintre Alcibiade Robescu și Nastasia Iovănică, conver-

saţie înregistrată şi reprodusă de receptorul instalat clandestin în biroul savantului. Odată informaţia obţinută, se gîndi s-o transmită peste graniţă stăpînilor ei care o plăteau. Răspunsul îi parveni prompt şi categoric : neapărat Polixenia să intre în posesia planurilor invenţiei, şi în acest scop trebuia folosit şantajul asupra Doinei Robescu. Mobilul şantajului era puternic : Doina Robescu, în multele călătorii pe care le făcuse în străinătate, însoţindu-şi soţul, scosese din ţară bijuterii şi sume mari de bani pe care le preschimbase în dolari, prin intermediul unor trepăduşi de bursă, care, printre altele, se ocupă şi cu procurarea de monetă din ţările socialiste. Dolarii obţinuţi pe această cale ea îi depunea pe numele ei, la o bancă din Elveţia. Agenţia de spionaj pentru care lucra Polixenia Trandafirescu aflînd aceasta nu ezită să utilizeze informaţia în interesul său, ca armă de şantaj cu alte cuvinte, silind-o să le procure planurile invenţiei soţului ei. Doina Robescu n-a putut rezista şantajului şi a trădat fotografiind planurile, în realitate, falsele planuri. Dar pe urmă, cuprinsă de remuşcări, şi-a pus capăt zilelor.

În ceea ce priveşte „institutul de înfrumuseţare" al Polixeniei, acesta a fost pentru reţeaua pe care o conducea o sursă utilă de informaţii. Folosind farmecul ei personal de necontestat, siretenia şi o subtilă îndemînare de a trage oamenii de limbă, ea izbutea, de cele mai multe ori, să afle de la clientele sale multe „amănunte", în aparenţă lipsite de importanţă, dar care, coroborate cu altele, aflate mai dinainte de la aceleaşi persoane sau de la altele, căpătau o valoare utilă pentru o agentă cu experienţă cum a fost ea.

În prima săptămînă după arestarea Polixeniei și a complicilor ei nu se mai făcu nici un progres în legătură cu cea de a doua rețea. Doctorul Bouaru continua să ducă aceeași viață ordonată de pașnic cetățean al republicii. Spital în fiecare dimineață, de două ori pe săptămînă consultații cu plată la Policlinică, teatru, concerte. Cînd rămînea acasă făcea muzică de unul singur, cîntînd ore întregi la violoncel. Pe de altă parte, Mona continua să asiste la sosirea trenurilor internaționale. Și de fiecare dată cînd pornea înapoi, spre casă, adîncită în gînduri, părea îmbătrînită, neliniștită.

După moartea Doinei Robescu, Mona deveni stăpîna efectivă a casei. Mutarea provizorie a Nastasiei în casa profesorului ei nu aduse nici o schimbare în activitatea domestică, deoarece Nastasia, în mai mare măsură decît Doina, era lipsită de aptitudini de gospodină. Cît privește pe Alcibiade Robescu, acesta era de nerecunoscut. Îmbătrînise, se gîrbovise. Retranșat în durerea sa, devenise distrat, din cale afară de distrat. Părea de necrezut că pierderea soției sale îl putuse doborî atît de iremediabil, dat fiind faptul că avusese suficiente dovezi, cît timp fusese în viață, că Doina nu-l iubise și nici nu-i fusese credincioasă. Chiar munca științifică se părea că nu-l mai interesează. (La institut, Nastasia, Amedeu Geană și Samoilă Huzum preluaseră pe nesimțite cele mai multe din atribuțiile sale.) Își schimbase pînă și felul de viață. Cînd nu era la institut, și se întîmpla de multe ori să nu fie acolo chiar atunci cînd ar fi trebuit să fie, ori rămînea acasă căutîndu-și refugiul în „camera memorială Nichi", ori se ducea la cimitir la mormîntul Doinei Robescu. Un destin ciudat făcea

ca, așa cum Doina își făcuse un obicei să întîrzie ore întregi la mormîntul amantului ei, tot așa el se obișnuise să se ducă la mormîntul ei chiar de două ori pe zi.

Dacă cineva i-ar fi putut citi în suflet, cu uimire ar fi constatat că pelerinajul la mormîntul Doinei însemna, de fapt, destindere. Cînd auzea pietrișul de pe alee scîrțîind sub pașii săi, parcă se dezmeticea dintr-un vis și grăbea pasul. Acolo, după ce se convingea că ard toate candelele — trei la număr — scotea din buzunar o carte și se adîncea în lectură. Citea cîteva ore, pe urmă pleca, nu fără a-și lua rămas bun cu privirea de la morții săi.

Un alt obicei pe care și-l luase era acela de a hoinări pe străzi. De multe ori ajungea la cimitir după o plimbare de cîteva ore. Alteori, de la cimitir, pleca să hoinărească.

Trecură două săptămîni. Și iată că într-o zi Alcibiade Robescu dispăru. Dispăru fără urmă, de parcă l-ar fi înghițit pămîntul.

Alcibiade Robescu plecase dimineața de acasă, la ora cînd obișnuia să meargă la institut. Concediase mașina, spunînd șoferului că va veni pe jos. Din clipa aceea nu se mai știa nimic despre el. Ducu fu informat de dispariția lui Alcibiade Robescu abia seara, cînd Nastasia Iovănică îi telefonă la numărul pe care Ducu i-l dăduse imediat după moartea Doinei Robescu.

— Tovarășe maior Mănăilă, la telefon docent universitar Nastasia Iovănică. Vă deranjez ca să vă anunț că tovarășul academician Robescu a plecat azi de dimineață de acasă, pe jos, la institut și că de atunci

nu mai știm nimic de dumnealui. Am făcut bine că v-am telefonat dumneavoastră ?

— Ați făcut foarte bine. Unde sînteți acuma ?

— Acasă. Știți, presupun, că de la moartea Doinei, pînă Alci și-o mai reveni, m-am mutat provizoriu în strada Piinișoarelor.

— Da, știu. În zece minute voi fi la dumneavoastră.

Nastasia Iovănică îl primi în camera Doinei.

— Nu știu dacă era nevoie să vă mai deplasați pînă aici, fură cuvintele cu care îl întîmpină. Nu știu nimic mai mult decît v-am spus la telefon.

— Nu face nimic, replică el calm. De vreme ce nu știți *nimic*, vizita mea va fi foarte scurtă. Am să vă pun totuși două, trei întrebări.

— Sînt dezolată că ne vedem numai în asemenea împrejurări dezagreabile. Mă întreb, cum veți fi arătînd cînd nu sînteți în exercițiul funcțiunii. Pe pildă, atunci cînd faceți curte unei femei.

— Din păcate, sînt în exercițiul funcțiunii și nu vă pot satisface curiozitatea. Vreți să-mi spuneți la ce oră a plecat azi dimineață de acasă tovarășul academician ?

— Pe la orele nouă. I-a spus șoferului că vine la institut pe jos.

— Cînd ați văzut că întîrzie, nu v-ați alarmat ? Dumneavoastră, colegii dumneavoastră ?

— Alarmați, propriu-zis, nu, fiindcă de la moartea Doinei nu o singură dată s-a întîmplat să nu vină la institut.

— Totuși, cînd ați văzut că nu vine nici la prînz, la masă...

— Vreți să spuneți că ar fi trebuit să mă neliniștesc ?

— Da, chiar aceasta am vrut să spun.

— Aveți dreptate. Poate că ar fi trebuit să mă alarmez încă de la prînz. Trebuie să vă spun că foarte alarmată nu sînt nici acuma. Nu exclud o nenorocire, dar nu cred în ea.

— Atunci ce presupuneți ? Pe unde, și de ce o fi întîrziind pînă la ora asta ?

— Nu știu !

— Dar dacă, totuși, i s-a întîmplat o nenorocire, ce presupuneți că i s-ar fi putut întîmpla ?

— Una singură : să se fi sinucis. Alci a fost afectat de moartea Doinei mai mult decît m-aș fi așteptat. Mă gîndesc, poate că nemaiputînd îndura despărțirea... Știți doar : cei foarte tineri și bătrînii sînt capabili de asemenea acte disperate.

— Ce interpretare trebuie să dau cuvintelor dumneavoastră : Alci a fost afectat de moartea Doinei mult mai mult decît m-aș fi așteptat ?

— Interpretare ? Nici una. N-am vrut să înțeleg nimic mai mult decît ceea ce am spus.

— De ce nu v-ați așteptat ca moartea soției sale să-l afecteze în așa măsură ?

— Pentru că, totuși, Alci este un om superior și, după părerea mea, un om superior trebuie, mai ales în împrejurări neobișnuite, să facă dovada că se deosebește de omul de rînd.

— Moartea nu e o împrejurare neobișnuită, tovarășă Iovănică.

— Moartea, așa, în general, nu. Sinuciderea însă da.

— Presupun că pe tovarășul academician a continuat să-l preocupe motivul sinuciderii soției dumisale.

— Bineînțeles.

— Și credeți că și l-a explicat ?

— Probabil.

— Nu v-a spus nimic ?

— Nu ! Și nici nu l-am întrebat.

— Dar dumneavoastră? Ați ajuns să vi-l explicați?

— Nu, tovarășe maior. Ca să fiu sinceră cu dumneavoastră, vreau să vă spun că tot nu vi l-aș spune chiar dacă l-aș cunoaște. Doina mi-a fost prietenă, cu toate că ne deosebeam mult. Dar dacă ea, deși prietena mea, s-a sinucis fără să considere necesară o explicație, înseamnă că a avut un motiv foarte, foarte puternic. Și dacă l-aș cunoaște și vi l-aș divulga, ar fi imoral. Poftim ! V-ați scandalizat. Presimt că sînteți gata să-mi dovediți că, dimpotrivă, e imoral refuzul meu. Interese superioare și așa mai departe. Dar, dragă tovarășe maior, există în sufletul omenesc anumite zone, mai ales în sufletul unei femei, unde înțelepciunea, rațiunea, sentimentul datoriei etc. etc. sînt niște noțiuni abstracte.

— Tovarășă Iovănică, dumneavoastră știți de ce s-a sinucis Doina Robescu.

— Sînteți convins ?

— Absolut convins. Și faceți foarte rău că nu vorbiți. Poate că într-o zi veți avea motive serioase să regretați.

— O amenințare ?

— Nu ! O constatare.

Și se ridică pregătindu-se de plecare.

— Știți, acuma iarăși mă întreb cum arătați cînd nu sînteți în „exercițiul funcțiunii“ ?

— Nu cred că există vreo deosebire...

— Ba da !... Ba da !... O deosebire, presupun, esențială. Cînd sînteți relaxat, sînt sigură că arătați altfel. Cu totul altfel. V-am văzut odată la teatru. Cu toate că nu mi-ați făcut nici atunci impresia că sînteți complet relaxat, totuși, credeți-mă, există o mare deosebire între dumneavoastră cel de atunci și cel de astăzi. Dar, apropo, ce-ar fi dacă m-ați invita o dată la teatru ?

— E o sugestie care nu poate decît să-mi facă plăcere. Cînd am să-mi fac un pic de timp, am să vă telefonez.

Investigațiile în legătură cu dispariția academicianului Alcibiade Robescu se desfășurau în ritm susținut, însă fără rezultate vizibile. Informațiile erau contradictorii. Alcibiade Robescu fusese „văzut“ simultan în mai multe locuri : în Gara de Nord, la Stadionul 23 August, într-un bar de zi, în Cișmigiu, pe podul de la ecluza lacului Herăstrău, în cimitir. Dar în afară de aceste mărturii, pe care nu se putea pune temei, nimic altceva care să însemne cît de cît un progres.

Ducu trebuia să facă eforturi ca să-și păstreze calmul și luciditatea care îl caracterizau. Iar în ceea ce privește pe Bogdan, acesta era negru de supărare.

— Bătrîne, cu un caz al naibii ca ăsta de cînd sîntem noi nu ne-am mai întîlnit.

Și blestema și-și trosnea degetele cu atîta înversunare, încît era de mirare că încă nu și le rupsese.

La început, părerea că Alcibiade Robescu își pusese capăt zilelor fusese aproape unanimă. Dar, pînă la urmă, ipoteza fusese abandonată. Era greu de presupus că Alcibiade Robescu, hotărîndu-se să-și pună capăt zilelor, alesese dinadins un loc tăinuit, unde cadavrul său să nu mai poată fi găsit. Fiindcă, în ciuda cercetărilor temeinice, nu se dăduse de urma lui.

Dar dacă Alcibiade Robescu nu-și pusese capăt zilelor, ce se întîmplase cu el? Unde dispăruse? Se ascundea în mod deliberat? Și în ce scop? Greu de susținut. Nu cumva fusese răpit de către cealaltă rețea? O asemenea ipoteză părea foarte probabilă, după opinia lui Ducu. Dacă, într-adevăr așa se întîmplase, în nici un caz nu fusese doctorul Bouaru acela care îl răpise. Acesta continuase să se comporte ca un pașnic cetățean al republicii: spital, policlinică, spectacole. Nu se întîlnea cu nimeni, nimeni nu-l vizita, și nici nu-i mai călcase piciorul la vreuna din cele trei „vizuini" ale sale.

Cu toate acestea, Bogdan opină pentru arestarea „doctorașului".

— Eu l-aș aresta și l-aș lua la întrebări, repede, ca să-i iau piuitul. Pe ușa de biserică n-are să mi-o poată face dumnealui cînd am să-i spun că i-am depistat cele trei „vizuini" și, mai ales, aparatul de emisie-recepție. Cînd are să afle că știm despre postul de radio, gata, va fi „groggy".

— Și dacă nu?

— Exclus.

— Și apoi, de unde știi tu că el este la curent cu răpirea?

— Asta de unde ai mai scos-o?

— Dacă răpirea lui Alcibiade Robescu s-a făcut fără participarea sa — și în privința aceasta nu avem îndoieli — de ce n-am presupune că în mod deliberat l-au ținut deoparte. Îmi garantezi tu că nu speriem vînatul în cazul cînd îl arestăm ?

— Ei, asta nu-ți pot garanta, bătrîne.

Bogdan, negru de supărare, nu mai mînca, nu mai dormea. Nici pe la sediu nu prea mai dădea. Întreba numai pe Ducu, la telefon :

— Ce mai nou ?

— Nimic !

— Ei, atunci te sun mîine.

Ducu îl lăsa în apele lui. Știa că Bogdan caută, caută o urmă.

...Și așa trecură trei zile de la dispariția lui Alcibiade Robescu. În cea de-a patra zi se întîmplă ceea ce Ducu și Bogdan așteptau cu atîta nerăbdare : Doctorul Bouaru, liniștitul, inofensivul și ireproșabilul doctor Bouaru se mișcă.

Într-o după-amiază, plecă de acasă, pe jos, agale, așa cum obișnuia atunci cînd ieșea să se plimbe, doar să se plimbe. Se înșela însă. De data asta doctorul Bouaru avea o destinație precisă. Se ducea la una din vizuinele sale, și anume la boxa din subsolul casei unde locuiau părinții săi.

Așteptîndu-l, Picioruș avea trac. Nici pe vremea cînd fusese un „boboc" în meserie nu fusese atît de emoționat. Dar niciodată parcă nu se mai întîmplase ca un infractor să le dea atîta bătaie de cap. Dar acuma, cînd doctorul Bouaru începuse să acționeze, situația avea să se limpezească în scurt timp. În cîteva minute „doctorașul" avea să revină, schim-

bat la înfățișare... Și atunci totul avea să se lămurească.

Trecură, însă, zece, cincisprezece minute de așteptare. Picioruș începu să se neliniștească. Dacă totuși doctorul își luase o înfățișare sub care nu izbutise să-l recunoască ?

Dar își făcu tot el curaj :

„Prostii ! Pesemne că s-a dus să facă o vizită bătrînilor săi".

Picioruș se înșela. Doctorul Bouaru nu urcase la bătrînii săi, ci coborîse la subsol. Coborîse de data asta nu ca să-și schimbe înfățișarea, ci ca să folosească stația de radio. Și în timp ce Picioruș aștepta afară, frămîntîndu-se, doctorul Bouaru transmitea un text cifrat, cu care venise, gata pregătit, de acasă.

Dacă ar fi cunoscut motivul adevărat pentru care întîrzie, Picioruș, în loc să se neliniștească, dimpotrivă s-ar fi bucurat. Fiindcă știa că orice ieșire în eter era interceptată prompt și fără erori de către postul de ascultare.

Douăzeci și cinci de minute trebui să aștepte Picioruș, plimbîndu-se și fumînd pînă cînd doctorul Bouaru se arătă din nou. Nu-și schimbase înfățișarea și nici îmbrăcămintea. Pentru Picioruș fu un motiv în plus de dezamăgire. Dezamăgirea fu totală cînd își dădu seama că „doctorașul" se întoarce acasă.

Cîteva minute mai tîrziu, Picioruș auzi din stradă sunetele cînd duioase, cînd grave ale violoncelului.

Doctorul Bouaru făcea muzică.

Bogdan reveni la sediu în clipa cînd un radist tocmai prezenta lui Ducu textul descifrat al radio-

gramei transmise de doctorul Bouaru. Era aproape miezul nopții.

— A mers cam greu, observă Ducu adresîndu-se ofițerului, care avea un păr atît de blond, încît multe femei l-ar fi invidiat.

— Greu ? Da' de unde, tovarășe maior. Alte cifruri au fost mult mai grele. Nu pot spune că acela cu care s-a lucrat această radiogramă este chiar un fleac. Dar, în comparație cu altele, n-am căpătat migrenă pînă s-o descifrăm. E însă cam obscură. N-ar fi exclus ca ei să fi cifrat un text clar în care au folosit unele expresii cu înțeles convențional. Dar, vă rog, să citiți.

Ducu luă textul scris cu mașina. Bogdan începu să citească și el peste umărul lui Ducu.

Aplicat varianta B din motive de forță majoră. Operația reușită fără riscuri. Bunicul refuză să facă testament în favoarea noastră. Dacă nu izbutesc să-l conving în următoarele douăzeci și patru de ore, va trebui să aplic și varianta C. Mai mult ca sigur că nu voi izbuti. În orice caz, Hewel să mă aștepte duminică la Johann Strauss, în gară, ca să preia stela. Rossi excelent. Inițiativă, fantezie, prudență, excepțională abilitate. Solicită concediu.

Dorothea

— Pricepi ceva ? întrebă Bogdan pe Ducu.

— Mulțumesc, tovarășe sublocotenent, i se adresă acesta radistului înainte de a-i răspunde lui Bogdan.

— Dacă mai aveți nevoie de mine...

— Sper că ne vom descurca și singuri.

— Să trăiți !

— Pricepi ceva, bătrîne? întrebă pentru a doua oară Bogdan, după plecarea radistului. Eu nu!

— Ia-o încetișor. Ia să mai citim o dată.

Și citi pentru a doua oară textul, de data asta cu voce tare.

— Ei, băieţaș?

— Sînt unii maniaci care, atunci cînd află simptomele unei boli, li se pare că sînt și ale lor. Ei bine, dacă nu cumva am devenit și eu robescoman, atunci în această „depeșă" e vorba de Alcibiade. Robescu, așa cum te văd și mă vezi.

— Bunicul?

— Bunicul, bătrîne. Îmi tai mustața dacă „bunicul" nu este Alcibiade Robescu.

— După toate probabilitățile, așa pare. Ia să încercăm acuma să descifrăm noi mai departe. *„Aplicat varianta B din motive de forță majoră"*, ce vrea să însemne? Dacă acceptăm ipoteza că prin „bunic" trebuie să înțelegem pe Alcibiade Robescu, atunci fraza capătă următorul înțeles: *„Din motive de forță majoră, a trebui să aplic varianta B, adică a trebuit să-l răpesc pe Alcibiade Robescu"*. De acord?

— Mai departe!

— *„Operația reușită, fără riscuri"*. Cred că e foarte clar și nu mai e nevoie de nici o explicație. Mai departe: *„Bunicul refuză să facă testament în favoarea noastră"*. Asta vine cam așa: *„Alcibiade Robescu refuză să ne dezvăluie secretul invenției sale"*. Fraza următoare e mai obscură: *„Dacă nu izbutesc să-l conving în următoarele douăzeci și patru de ore, va trebui să aplic și varianta C"*. Pe urmă, adaugă imediat: *„Mai mult ca sigur că nu voi izbuti"*. Ce vrea să însemne asta? Totul e foarte clar, afară de un sin-

gur cuvînt. Adică : *„Voi mai încerca să-l conving. Nu cred că voi izbuti. Dacă nu-l pot face să vorbească, atunci voi aplica varianta C"*.

— Aici ne-am înfundat, bătrîne. Ce poate să însemne „varianta C" ?

— De necunoscute ne vom ocupa la urmă. Deocamdată să stabilim cîte sînt la număr. Să continuăm deci : *„În orice caz, Hewel să mă aştepte duminică la Johann Strauss, în gară, ca să preia stela"*. Azi e luni, da ?

— Toată ziua, bătrîne.

— În fraza asta există două necunoscute.

— De fapt, toată fraza e criptică.

— Să vedem !... Să vedem, băiete !... Ia să-mi spui ! Ai tu idee pe unde o fi gara asta Johann Strauss ?

— Habar n-am. Te gîndeşti că e vorba de o gară a cărei denumire se compune din două nume care încep una cu litera *J* şi alta cu *S* ?

— Nu mă gîndesc de fel că iniţialele numelui compozitorului vienez indică numele gării unde trebuie ca acel Hewel s-o aştepte pe Dorothea.

— Gata, bătrîne, am fumat-o. Ai spus : „numele compozitorului vienez", şi pe loc mi-am amintit de ghicitoarea : „mînăstire într-un picior, ghici ciupercă, ce-i ?" Bătrîne, gara Johann Strauss este probabil Viena.

— Băieţaş, faci progrese, nu glumă. Asta-i : Hewel va trebui s-o aştepte în gară la Viena, duminică, ca să preia *stela*.

— Adică monumentul funerar ? Dacă ţin bine minte, prin *stelă* se înţelege un mic monument funerar. Este ?

— ...în formă de coloană sau pilastru, împodobit cu inscripții sau sculpturi, ca să folosim definiția din dicționarul Academiei. Clar ?

— Clar ? Draci ! Doar nu vei fi avînd pretenția că pentru tine e clar ?

— M-am referit la faptul că acuma, după ce ți-am reprodus aproape cuvînt cu cuvînt definiția din dicționarul Academiei, ți-e clar ce înseamnă o stelă.

— Mi-e clar ce-i o *stelă*, dar nu mi-e clar de loc despre ce fel de stelă e vorba în scrisoarea Dorotheei.

— *În orice caz, Hewel să mă aștepte la Johann Strauss, în gară, ca să preia stela*", citi din nou Ducu.

— Bătrînc, nu cumva pleacă, duminică, în străinătate vreo expoziție arheologică ?

— Expoziție arheologică ? Ce-ți trece prin minte !

— Păi da ! O expoziție arheologică, care își propune să arate străinătății, printre altele, și vreuna din stelele funerare descoperite în Dobrogea. Sau poate ai de gînd să spui că nu ține ?

— Nu ține de loc, băiete. În privința aceasta, fraza este foarte clară. Hewel s-o aștepte pe *ea* în gară, fiindcă *ea* va veni cu stela, *ea* va trebui să i-o predea.

— În cazul acesta nu mai pricep nimic.

— Va să zică, aceasta-i a doua necunoscută. Să mergem mai departe. Ceea ce urmează în radiogramă nu are legătură directă cu problema ce ne interesează. Cel puțin așa mi se pare mie : „*Rossi, excelent. Inițiativă, fantezie, prudență, excepțională abilitate. Solicită concediu*". Este, de fapt, un certificat de competență pe care misterioasa Dorothea îl dă nu mai puțin misteriosului Rossi.

— Nu are legătură directă, dar asta nu înseamnă că nu prezintă o importanţă foarte mare, bătrîne. Îmi dă acum prin minte...

Şi Bogdan se opri, ca şi cînd voia să verifice încă o dată dacă avea sau nu dreptate.

— Ce, băieţaş ? nu-l slăbi Ducu.

— Bătrîne, după părerea mea, certificatul de competenţă nu e dat unui oarecare, ci *şefului*.

— E ceva !... E ceva !... Ia adînceşte-ţi gîndul, băiete !

— Gîndeşte-te, bătrîne ! Dacă Rossi este, să zicem, un proaspăt racolat, era oare necesar ca Mata Hari asta de Dorothea să-i dea un calificativ de competenţă într-o radiogramă care a fost expediată în cu totul alt scop ?

— Nu prea, băieţaş. Dar mergi mai departe.

Bogdan îşi trosni degetele cu înverşunare.

— Mai departe, cîţiva paşi sînt în stare să mai merg !

— Încetişor, băieţaş, încetişor !

— Dacă Rossi nu e un fitecine, ci şeful, şi dacă Dorothea a ţinut să-i laude competenţa — probabil primise ordin în acest sens — se naşte întrebarea ; de ce n-a făcut-o pînă acuma ? Şi eu, bătrîne, la întrebarea asta răspund imediat : fiindcă pînă acuma nu a avut posibilitatea să-l vadă la lucru, deci să-i verifice competenţa.

— Cu alte cuvinte ?

— Cu alte cuvinte, bătrîne, Dorothea se află în ţară de puţină vreme şi nu va mai rămîne decît pînă duminică. Asta-i tot. Mai departe nu pot merge. Dacă aş încerca, mi-e teamă că am să dau cu nasul de *stelă*. Şi cum, pe de o parte, nu pot s-o cîrmesc nici

la dreapta și nici la stînga, iar pe de alta, nu-mi place să-mi strivesc nasul de afurisitul de monument funerar, zic : mai departe încearcă tu.

— Băiete, aproape că sînt gata să-mi scot pălăria. Eu vedeam trei necunoscute : *„varianta C"*, *stela* și *Dorothea*. Au rămas două, fiindcă ai aflat-o pe a treia : *Dorothea*. Ai gîndit bine. Dorothea se află în țară de puțină vreme și a venit cu un plan conceput în trei variante, urmărind să intre în posesia invenției lui Alcibiade Robescu. Varianta A n-a putut-o pune în aplicare din motive de „forță majoră", cum explică ea în radiogramă. N-ar fi exclus ca „forța majoră" să însemne sinuciderea Doinei. A recurs atunci la varianta B, care probabil înseamnă răpirea lui Alcibiade Robescu. Spre lauda sa, Alcibiade Robescu se ține tare și nu vrea să le divulge secretul. Din cauza aceasta, Dorothea va trebui să pună în aplicare „varianta C". Iată-ne ajunși la prima necunoscută. În ce constă această variantă nu știm. Ceea ce știm este că Dorothea nu are îndoieli în privința reușitei, de vreme ce îi cere șefului ei să i-l trimită pe Hewel în gară la Viena ca să primească stela. *Stela !* Iată cea de-a doua necunoscută. Dacă am putea afla una din aceste două necunoscute, în mod automat am cunoaște-o și pe cealaltă.

Bogdan oftă :

— Bătrîne, cu algebra nu prea m-am împăcat niciodată !

Ducu nu-i răspunse. Se plimba, cu mîinile la spate, de la un capăt la altul al biroului. Din cînd în cînd, se oprea în fața lui Bogdan, îl fixa fără ca să-l vadă, pe urmă relua plimbarea. Trecu așa o jumătate de

oră. Bogdan îl lăsă în pace. Știa că Ducu încearcă să rezolve cele două necunoscute.

La un moment dat se opri în fața lui Bogdan, privindu-l la fel de absent. Numai că de data aceasta nu se opri ca după un minut să continue plimbarea. De data asta întrebă, dar cu un astfel de ton de parcă și-ar fi vorbit sieși :

— Crezi tu că „varianta C“ ar putea însemna lichidarea lui Alcibiade Robescu ?

— La ce le-ar folosi ? Și ca s-o facă din pură răzbunare, zău că nu cred.

— Dacă „varianta C“ nu înseamnă lichidare, atunci, măi băiete, nu ne rămîne decît să presupunem că va fi torturat ca să divulge secretul invenției sale. Ei, ce părere ai ?

Dar Bogdan nu părea prea încîntat de ipoteza lui Ducu.

— Mă rog !... S-ar putea !... Dar pe undeva ipoteza ta nu ține.

— Mda ! Acuma, cînd o spui tu, parcă și mie mi se pare că ceva e cam cîrpit. Dar să privim problema și din alt punct de vedere. Crezi tu că textul radiogramei a fost conceput de doctorul Bouaru ?

— În nici un caz. Precis de Mata Hari.

— În cazul acesta, cum de a ajuns în mîna lui fără ca noi să prindem de veste ? În aceste zile nu s-a întîlnit doar cu nimeni.

— Presupun că i-a fost adus la policlinică. Dă el acolo consultații de două ori pe săptămînă ? Dă !

— Asta înseamnă că în ciuda măsurilor pe care le-am luat noi acolo, ceva am scăpat din vedere.

Capitolul XIV

CÎND ÎNVIE FANTOMELE

Dimineața era mohorîtă. Pe Ducu îl trezi soneria deșteptătorului. Sări din așternut și fugi în baie.

„Astăzi e marți, își spuse vîrîndu-se sub duș. Mai sînt, deci, șase zile. De fapt, numai cinci. Ca să fie duminică la Viena, va trebui să plece încă de sîmbătă".

Ziua de luni trecuse fără ca cercetările să aducă vreo rază de lumină în bezna care învăluia răpirea academicianului Alcibiade Robescu. În ciuda tuturor investigațiilor, încă nu putuse fi descoperit locul unde Alcibiade Robescu era ținut prizonier. Nici Bogdan nu avusese mai mult succes la policlinică, cu toate că făcuse risipă de amabilități în conversațiile cu surorile și dovedise aptitudini de virtuos în arta de a-i face pe alții să spună tot ceea ce știu, lăsîndu-le iluzia că o fac din proprie inițiativă. Singurul cîștig fusese că luase asemenea măsuri, încît, pe viitor, să nu scape nesesizată o eventuală nouă întîlnire acolo, la policlinică, între doctorul Bouaru și misterioasa Dorothea.

În ajun, se pusese din nou problema arestării „doctorașului". Dar după ce problema fusese examinată sub toate aspectele, se ajunsese la concluzia că, deocamdată, să nu se treacă la arestarea lui. Și se ajunsese la această soluție, pe de o parte, fiindcă exista primejdia ca în cazul arestării doctorului viața prizonierului să fie în pericol, iar pe de alta, fiindcă nu era

de loc exclus ca, pe alte căi, să fie descoperită adevărata identitate a misterioasei Dorothea.

Dacă nu cumva își amînase plecarea, atunci mai mult ca sigur că ea, personal, sau altcineva trebuia să se prezinte la biroul de voiaj ca să obțină un loc pentru „Orient-Expresul" de sîmbătă. În nici un caz locul încă nu fusese solicitat. (Biletele vîndute fuseseră reținute numai de instituții.) Pe de altă parte, în vederea depistării misterioasei Dorothea, fusescră întreprinse și alte cercetări.

Ducu stătu sub duș mai mult ca de obicei. Ședința din ajun durase mult, pînă după miezul nopții. Abia apucase să doarmă cîteva ore. Ieși din baie mai odihnit, înviorat și mai dispus ca în ajun.

Mătușa Sabina îi pregătise micul dejun. Ea, care îl cunoștea atît de bine, imediat își dădu seama că se află într-o dispoziție mai bună decît cea din ajun și se grăbi să aducă vorba despre ceea ce o frămînta cel mai mult.

— Ai făcut socoteala ? Mai sînt cinci săptămîni pînă iau copiii vacanță.

— Mai sînt încă cinci săptămîni ? se miră el.

— Dar tu cît credeai ?

— Credeam că sînt numai patru.

— Nu, cinci săptămîni în cap. Ce-ați hotărît ? Ți-o dă pe Ingrid pe tot timpul vacanței ?

— Vrea să meargă la mare cu ea. De altfel, eu nici nu știu dacă am să am timp.

— În ce lună ?

— În august.

— Dar pînă în august ți-o dă ? O aduci aici, la noi.

— Da, bineînțeles !

— Imediat ce ia vacanță.

— Imediat ce ia vacanță, mătușă Sabina.

— Și la munte n-o duci ?

— Păi după cincisprezece august. Adică, după ce vine de la mare.

— Eu zic s-o duci și pînă pleacă la mare. În iulie. Dacă tu n-ai să poți, plec eu cu ea. Nu prea mi-a plăcut cum arăta ultima dată.

— Cred că arăta bine, mătușă Sabina. Ingrid e sănătoasă tun și din zi în zi se face mai frumoasă.

— Lasă că eu am ochi mai buni.

Mai vorbiră de una, de alta — mai precis vorbi mătușa Sabina, el mărginindu-se să-i răspundă — pe urmă se pregăti de plecare.

— Sărut mîna, mătușă Sabina !

— Mergi sănătos, băiete !

Și în timp ce cobora scările, Ducu, al cărui subconștient nu încetase o clipă să se preocupe de cele două „necunoscute", deodată avu intuiția a ce putea să însemne „varianta C" :

„Să știi că și-au pus în gînd să-l scoată din țară pe Alcibiade Robescu," își spuse vorbind, în gînd, cu Bogdan.

Dar imediat, ca și cînd Bogdan ar fi fost de față, răspunse în locul acestuia :

„Bună, bătrîne. De cînd ești tu n-ai făcut o glumă atît de reușită".

Și, într-adevăr, Bogdan ar fi avut tot dreptul să-i dea o asemenea replică. Să fie răpit din țară Alcibiade Robescu fără ca ei să prindă de veste ? Imposibil. Așa ceva era posibil doar într-o țară capitalistă. Dar dacă totuși ei, subapreciindu-i, vor încerca, avea să-i coste scump.

Bogdan îl aștepta la sediu și, așteptîndu-l, își trosnea degetele.

— Ceva nou, băiete ?

— Nimic, bătrîne.

— Măi, tu știi ce înseamnă „varianta C" ?

— Ba ! Tu știi ?

— Vor să-l scoată din țară pe Alcibiade Robescu.

Replica lui Bogdan fu identică aproape cu aceea pe care el și-o închipuise.

— Să mor, nu alta, de rîs. Auzi, să-l scoată din țară !... Nu, zău că e bună, bătrîne. Tu *vezi* cum ar putea ei realiza o asemenea performanță ?

— Eu nu *văd*. Dar asta nu exclude posibilitatea ca lor să li se fi *părut că văd* o asemenea posibilitate. Dar pînă una alta, eu dau o fugă la Externe.

— Ce să faci acolo, bătrîne ?

— Să verific dacă este posibil să li se fi părut realizabilă o asemenea tentativă hazardată.

În după-amiaza aceleiași zile, pe la orele cinci, doctorul Bouaru plecă de acasă. Făcu un prim popas în „Pasajul X". Ieși de acolo sub o altă înfățișare. Arăta ca un muncitor întors de la lucru. Un muncitor cu mustăcioară cărunță, cu tîmplele cărunte. Era îmbrăcat cu o canadiană și pe cap purta o șapcă de mușama. Mergea trăgînd puțin piciorul stîng și privea în pămînt, ca și cînd ochelarii nu i-ar fi fost de ajuns ca să vadă pe unde calcă. Se urcă mai întîi în autobuzul treizeci și patru, coborî în piață și luă de acolo tramvaiul șaptesprezece. Merse cu el pînă la stația din fața crematoriului. Coborî și o porni mai departe pe jos. Merse puțin și intră într-un „bufet". Ceru o sticlă de bere. Apucă s-o bea pe jumătate,

cînd un bătrîn cam răpciugos și cu un melon slinos pe cap ceru voie să se așeze la masa lui. Doctorul acceptă, nu însă mai înainte de a-l măsura din cap pînă în picioare, aproape cu dispreț. Pe urmă, nu-i mai dădu nici o atenție.

Bătrînul ceru un sfert de țuică și ospătarul i-l aduse fără să-l lase prea mult să aștepte. După ce gădu pe gît un păhărel, bătrînul se înseninâ la față și încercă să intre în vorbă cu doctorul. Acesta îi răspundea, numai cînd era întrebat, în monosilabe și în silă. Piciorus, în ciuda tinereții sale, avea destulă experiență ca să nu se lase păcălit. Cei doi duceau o conversație în toată legea, în ciuda faptului că doctorul făcea impresia că răspunde doar dintr-o excesivă politețe.

„Veche, bătrîneilor, veche!" îi apostrofă în gînd Piciorus, care își însușise multe din expresiile lui Bogdan, față de care nutrea o mare admirație.

După vreun sfert de oră, doctorul chemă ospătarul. Plăti și plecă, ducînd două degete la cozorocul șepcii sale de mușama. La salutul său, bătrînul îi răspunse scoțîndu-și melonul soios și dezvelind o chelie de culoarea chihlimbarului.

Doctorul Bouaru se întoarse în oraș cu același tramvai șaptesprezece. Se demachie în vizuina lui din „Pasajul X", după care se duse să bea o coca-cola la barul „Diplomat". Seara și-o petrecu la teatru.

Cît privește pe bătrînul cu melon, acesta după ce își bău țuica, părăsi la rîndul său bufetul, pornind agale spre cimitir.

Bătrînul cu melon era Moș Dric.

A doua zi, în cursul dimineții, o furgonetă intră pe poarta largă a cimitirului. Din cabina de lîngă

șofer coborî Moș Dric, după ce, în prealabil, plăti șoferului taxa : patruzeci și cinci de lei.

— Mai dă-i cinci lei ! îl îndemnă administratorul cimitirului, care ieși din „birou" în întîmpinarea lui „Moș-Dric".

— Să trăiești ! mulțumi nu prea satisfăcut șoferul.

Moș-Dric, coborînd, întinse intendentului restul de la o sută de lei.

— Lasă, că ne socotim noi pe urmă, domnule Lazaretti, refuză acesta.

— Bine, atunci ne socotim pe urmă.

Merseră amîndoi în spatele mașinii.

— Ei, ce zici, domnule Belivacă ? întrebă Moș Dric pe intendent. Crezi că suedeza are să-l găsească pe plac ?

— E frumos, n-am ce zice ! Nu văd de ce nu i-ar place. Mă rog, se cunoaște că ești de branșă, domnule Lazaretti.

Administratorul, care nu mai era nici el tînăr și care îl cunoștea pe Moș Dric de pe vremea cînd era patronul uneia dintre cele mai prospere întreprinderi de pompe funebre, îi purta multă considerație.

— Altul mai frumos, în vremuri de-astea, nici că se putea. Au văzut ei că mă pricep în meserie și că nu e chip să mă fraierească. Dar dacă nu le făgăduiam un bacșiș, nu ieșea așa.

— Cît le-ai dat ? se interesă intendentul, cu un ton numai în aparență indiferent.

— Două sutare. Am dat mult ?

— Mult, puțin, dacă ai dat, ai dat !

— Lasă că nu rămîi dumneata în pierdere, domnule Belivacă, fie vorba între noi.

Șoferul, văzînd că cei doi în loc să descarce furgoneta stau de vorbă, claxonă de cîteva ori.

— Gata !... Gata !... Ce te grăbești așa ? se supără intendentul.

Și se urcă în furgonetă, ca unul ce era mai tînăr decît Moș Dric. Apucă de un capăt sicriul, în timp ce Moș Dric, de jos, de celălalt capăt. Tocmai pică unul din cei doi gropari cu care cititorii au făcut cunoștință la începutul acestei cărți, și anume cel tînăr. Toți trei izbutiră să dea jos coșciugul, pe care îl depuseră cu multă grijă sub ferestrele administrației.

— Fain sicriu, îl lăudă o îngrijitoare de morminte, care avea albeață pe ochi și vorbea gros ca un bărbat.

— Frumos, al naibii ! recunoscu groparul Nichita, privindu-l admirativ.

Și nu era numai părerea groparului Nichita. Între timp, se mai strînsese ceva lume, majoritatea femei. O bătrînică peltică și spanchie ce vindea flori, încă vreo două îngrijitoare de morminte, un cumnat al intendentului, care nu făcea altceva, de dimineață pînă seara, decît să tragă clopotul la fiecare înmormîntare, încă vreo doi gropari.

— Ei, gata acuma ! Fiecare la treabă, își regăsi autoritatea intendentul. Și voi, grăbiți-vă.

Recomandarea ultimă era adresată groparului Nichita și încă unui alt gropar, tot tînăr.

Aceștia apucară sicriul, fiecare de cîte un capăt, și cu el pe umeri porniră spre inima cimitirului. După ei se luară intendentul și Moș Dric, ducînd cu el niște frînghii.

— Oare de ce l-or fi comandat așa de mare ? se întrebă florăreasa clipind mărunt din ochiul ei cu albeață.

Dar nu-i răspunse nimeni. Grupul se îndepărtase. Cînd ajunse în dreptul capelei, o coti pe o alee la stînga. O alee străjuită, de o parte și de alta, de monumente funerare, unele frumoase, altele oribile ca realizare artistică.

— Ți-au dat factură ? întrebă intendentul privind peste umăr la Moș Dric, care rămăsese puțin în urmă.

— Se putea altfel !

— Vreau să-i dau socoteală suedezei pînă la ultimul leu.

— Pe dracu' ! murmură Moș Dric, dar intendentul nu-l auzi.

După vreo zece minute se opriră în fața unui cavou care semăna de departe cu o cetate maură în miniatură. Odată ajunși aici, cei doi gropari depuseră pe pămînt, cu aceeași grijă, sicriul. Nichita ridică chepengul cavoului și coborî primul. Celălalt gropar petrecu funia pe sub sicriu cu o dexteritate care dovedea o practică îndelungată, după care acesta fu coborît în criptă.

— Coboară și 'mneata, nea Anghele ! îl invită Nichita pe celălalt gropar.

Acesta se execută. De sus, aplecați deasupra gurii cavoului, intendentul Belivacă și Moș Dric supravegheau munca celor doi gropari. Aceștia mai întîi ridicară capacul sicriului abia coborît. Pe urmă, apucînd fiecare de cîte un capăt un alt sicriu, îl vîrîră în primul. Închiseră capacul, îl înșurubară, petrecură funiile, azvîrliră capetele lor afară, pe urmă reveniră și ei la suprafață. Nu fără dificultate, unindu-și toți patru eforturile, sicriul ajunse și el sus.

— Ce-a fost mai greu s-a făcut ! se bucură intendentul.

Şi ca să-şi exteriorizeze şi altfel satisfacţia, scoase din buzunar un pachet de ţigări, îndemnîndu-i să ia cîte o ţigară. Nu-l refuză nimeni. Fumară în tăcere, poate fiindcă erau puţin obosiţi. Primul care „supse" ţigara fu groparul Nichita. Îşi ridică pantalonii peticiţi, cu pete de lut uscat pe la genunchi, care îi cam căzuseră în vine şi începu să fluiere melodia pe care o învăţase de la Moş Dric :

Luna ştie, dar nu spune,
Multe taine de amor...

— Ia mai taci dracului, mă ! se răsti la el Moş Dric. Ăsta-i cîntec de pe vremea cînd eram eu flăcău. Cînd îl aud, mă cuprinde jalea că nu mai sînt tînăr şi că am să ajung şi eu, mîine-poimîine, ca ăsta. Şi arătă înspre sicriu.

— Grijania mamei ei de moarte ! o înjură Nichita.

— Ce-o înjuri, mă, ce-o înjuri ? Că doar de pe urma ei mănînci tu o pîine, se supără intendentul. Apoi adresîndu-se tuturor : Acuma, că ne-am odihnit, haidem să terminăm treaba.

Sicriul fu ridicat pe umeri, după ce în prealabil fiecare scoase cîte un icnet, şi dus la capelă. Acolo fu depus pe catafalc, dar nu pe cel mare, ci pe unul mai mic, în pronaos.

— L-ai anunţat pe părintele Gavrilă ? întrebă intendentul pe Moş Dric.

— L-am anunţat, sigur că l-am anunţat. Vine şi suedeza la parastas ?

— Nu mi-a spus dacă vine sigur. În schimb mi-a pus în vedere ca slujba să fie slujbă, după datină. I-ai spus părintelui că are să fie bine răsplătit ?

— I-am spus.

— Și noi ? întrebară groparii.

— Cu toții avem să ne primim darul. Voi cu mine vă veți socoti, la urmă.

— Bine, domn' Belivacă. Acu' noi am plecat.

În tinda bisericii groparul Anghel șopti lui Nichita :

— Grijania lui de hapsîn. De la aia are să încaseze cine știe cîte bătrîne, iar nouă are să ne dea, ia acolo, un pol de parale.

De mai bine de douăzeci de minute cumnatul intendentului bătea clopotul în speranța că doar-doar o pica suedeza și să-i dea un bacșiș. Dar speranța lui fu iluzorie. Suedeza nu se arătă, în ciuda faptului că, prin Moș Dric, anunțase că va participa la parastas.

Dacă intendentul, ca și popa Gavrilă de altfel, ar fi știut că suedeza renunțase să mai participe, ar fi „rasolit" slujba, cum obișnuia să spună Moș Dric. Dar așteptînd-o să pice dintr-un moment într-altul, parastasul întru pomenirea răposatului din somptuosul sicriu se desfășura după tipic, spre marea încîntare a groparului Nichita, care dacă regreta ceva în viață era că nu-l tăiase capul să învețe carte și să ajungă popă. Popa Gavrilă cînta de răsuna capela, cei doi dascăli nu se lăsau nici ei mai prejos și dădeau răspunsurile ca în vinerea mare, la prohod, iar în cădelnița cu care popa Gavrilă tămîia într-una coșciugul, coliva cît roata carului și colacii ardea atîta tămîie, încît capela se umpluse de mireasmă, dar și de fum, de atîta fum, încît aproape că ustura ochii. Fum ieșea și de la lumînările din lampadare, de la cele înfipte în colivă, de asemenea de la cele pe care le țineau

în mînă cei ce alcătuiau asistența. O asistență cum nu se mai întîmplase la nici o înmormîntare și la nici un parastas de cînd exista bătrînul cimitir. Nu era prea numeroasă, vreo douăzeci de persoane, inclusiv popa și cu cei doi dascăli. În afară de intendent, de soția și sora acestuia, de Moș Dric, mai erau prezenți groparii, grădinarii, îngrijitoarele de morminte, două țigănci florărese care își aduseseră coșurile în capelă, cerșetori și cerșetoare, în fine vreo cîteva babe aflate din întîmplare în cimitir.

Coliva mare, colacii, lumînările, dar mai ales cele trei coroane de flori, erau dovada cea mai bună că intendentul voise să dovedească suedezei că se conformase dispoziției primite : să facă totul după datină, fără să se uite la bani, bani care, de altfel, îi fuseseră dați cu anticipație. E drept, nu cheltuise decît jumătate din suma primită în acest scop. Dar aceasta nu era un motiv ca intrepidul intendent să nu se gîndească să umfle nota cheltuielilor cu măcar cîteva sute de lei.

După ce slujba parastasului luă sfîrșit și după ce „pomana" fu împărțită într-o ordine desăvîrșită, fiindcă intendentul avea autoritatea unui adevărat maestru de ceremonii, asistența se împrăștie. În capelă nu mai rămase decît intendentul, Moș Dric și un reprezentant al autorităților, care, după ce verifică, personal, conținutul sicriului, procedă la sigilarea lui. Cînd terminară, tocmai intra pe poarta cimitirului o altă înmormîntare.

Fusese o zi plină, ca în plin sezon : patru înmormîntări. Pe de altă parte, soarele, încă blînd, al acelei zile de blîndă primăvară atrăsese în cimitir o mulțime de lume, rude ale celor repausați întru Domnul.

La acestea trebuiau adăugate babele care obișnuiesc în mod curent să se ducă în cimitir nu ca să-și plîngă morții, ci din aceeași nevoie care îi împinge pe alții să frecventeze sălile de spectacol.

Acum era tîrziu, după miezul nopții. Porțile cimitirului de mult fuseseră închise. De mult fusese stinsă lumina la „apartamentul" intendentului. Cimitirul, cît vedeai cu ochii, părea că fusese invadat de niște licurici uriași. Mulți, foarte mulți licurici : candelele. Erau atîtea candele aprinse, încît pînă și cei încă robi spaimelor ancestrale și superstițioase ar fi cutezat să se plimbe pe aleile acelui teritoriu al neființei. Dar la ora aceea tîrzie din noapte morții își dormeau somnul lor fără coșmare și pe aleile îngrijite doar vîntul, un vînt perfid de primăvară, se rostogolea pe pietrișul mărunt, cum obișnuiesc să se joace copiii pe plajă, rostogolindu-se pe nisipul fierbinte. Un vînt perfid care aduna norii, în ciuda faptului că abia îl băgai în seamă.

Și iată că, atunci cînd începură să cadă primii stropi de ploaie, chepengul unui cavou fu dat în lături și un om scoase capul afară. Era un om și nu o fantomă molipsită de spleen, fiindcă dacă ar fi fost duh, nu ar fi fost nevoie să deschidă obloanele de fier, dat fiind că, după afirmația spiritiștilor, duhurile pot să treacă fără nici un fel de greutate prin zid, prin lemn și prin orice fel de metal. După ce acest foarte uman spectru privi în jur, parcă spre a se convinge că nu are motiv să se teamă de ceva, ieși cu totul din criptă. După el urcă un al doilea. Odată ajuns și acesta la suprafață, amîndoi își unîră forțele trăgînd de niște frînghii ca să aducă la suprafață un obiect greu. După vreo șase minute, reușiră. Era o targă.

De targă fusese legat un om, probabil ca să nu cadă în timpul manevrei de aducere a sa la suprafață.

Începuse să plouă binișor, mai întîi cu niște stropi mari, pe urmă mărunți, tare mărunți, ceea ce însemna că nu avea de gînd să se oprească prea repede.

— Grijania mamei ei de ploaie. Putea dracului să mai aștepte o jumătate de oră.

Cel care înjurase ploaia era mult mai în vîrstă. Purta pe cap un melon soios. Era Moș Dric. Celălalt avea pe cap o șapcă de mușama. Fiind îmbrăcat cu o canadiană din balonseide, nu prea se sinchisea de ploaie.

— Să ne grăbim, propuse spectrul cu șapcă de mușama, în care cititorii probabil că au recunoscut pe doctorul Bouaru.

Moș Dric nu găsi de cuviință să răspundă. Se aplecă și smuci în sus brațele tărgii atît de brusc, încît, dacă nu ar fi fost legat, acela care semăna a fi un cadavru s-ar fi rostogolit la pămînt. Doctorul Bouaru ridică la rîndul său celelalte două brațe și porniră cu targa în direcția capelei. Sub pașii lor, pietrișul aleii scîrțiia.

— Ia-o pe lîngă rigolă, îi ceru Moș Dric. Acolo nu-i pietriș.

— La ora asta cine ar putea să ne audă ? Morții ?

— Fă cum îți spun.

Doctorul se supuse. Mai merseră vreo cîteva minute, și din nou se auzi vocea lui Moș Dric.

— Oprește-te !

Lăsară targa jos.

— Ai obosit ? îl întrebă doctorul în șoaptă.

— Ceva nu-i în regulă, îi răspunse Moș Dric tot în șoaptă.

— Ce ar putea să nu fie în regulă ? se îndoi doctorul.

— Să știi că nu sîntem numai noi în cimitir. Cred că ne-au *dibăcit*.

— Poftim ce ți s-a mai năzărit !

Lui Moș Dric nu i se năzărise. Încă de dimineață instinctul lui dăduse alarma avertizîndu-l că îl paște o primejdie. Neliniștea, sentimentul primejdiei se accentuase mai tîrziu, după ce se ascunsese în cavou, așteptînd împreună cu doctorul Bouaru clipa prielnică. Cînd ea sosi și cînd părăsiră cripta, avea simțurile ascuțite la maximum. Și iată că, în timp ce transportau targa la capelă, auzul său ascuțit ca la o fiară percepu un zgomot de pași, care în nici un caz nu era acela pe care ei îl făceau. Ba la un moment dat, ochii săi de nictalop percepură chiar, ascuns dinapoia unei cruci, ceva ce aducea foarte bine a om.

Acum nu mai avu nici o umbră de îndoială : erau pierduți. Tocmai acuma cînd fuseseră atît de aproape de reușită. Vulpe bătrînă însă, își continuă drumul și nu-i ceru doctorului să se oprească decît într-un loc anume. Erau acolo cîteva monumente funerare, printre care și unul în formă de paraclis, morminte împrejmuite cu grilaj, sau numai niște simple cruci de marmură. Un loc ideal ca să încerce să se salveze derutîndu-și urmăritorii.

— Uite ce-i, doctore. Dacă ți-am spus că ne-au dibăcit, să știi că așa este. Ei ne lasă acuma fiindcă vor să ne înhațe în capelă. Vor să ne ia, cum s-ar spune, ca din oală. Eu zic însă că nu are rost să le facem pe plac. Și apoi trebuie să ne gîndim și la *ea*. Măcar unul dintre noi să scape, ca s-o anunțe. Ești

mai tînăr, deci ai mai multe şanse. Na, ţine cheia asta. E de la poarta dinspre seră. Dacă ajungi acolo, eşti ca şi scăpat. Dai fuga la primul telefon public şi-i spui numai atîta : „Petru are pojar".

— La ce număr s-o caut ?

— La numărul 14.08.99. La hotel. Camera o sută şase. Şi acuma să te învăţ cum să procedezi. Ia-o pe drumul pe care am venit. Mergi pe el şi lasă în urmă una, două, trei alei. Faci la dreapta pe cea de-a patra şi mergi pe ea pînă dai de poarta dinspre seră. Pleacă, şi mult noroc !

— Şi dumneata ?

— Eu rămîn şi am să caut să-i derutez, ca să poţi să scapi tu, în cazul cînd mai sînt şi alţii prin cimitir, nu numai cei de la capelă. Dacă te încolţeşte careva, nu sta pe gînduri şi omoară-l. Ea trebuie neapărat anunţată.

— Bine ! Am s-o anunţ. Neapărat am s-o anunţ.

Doctorul era speriat, dar nu voia s-o arate. Îi tremurau mîinile şi un bulgăraş de gheaţă îi aluneca de-a lungul şirei spinării.

— Atunci, încă o dată mult noroc !

— Mulţumesc. La fel şi dumitale.

Plecă. De fapt, Moş Dric îl trimisese în gura lupului dinadins, ca să poată scăpa el. Convins că va fi prins, nici nu-i dăduse numărul de telefon adevărat unde putea fi găsită Dorothea.

După ce doctorul se îndepărtă, Moş Dric, care, cît timp vorbiseră, scrutase împrejurimile, se culcă la pămînt şi porni să se tîrîie cu revolverul pregătit, gata să tragă înspre mausoleu. Ajunse acolo tocmai în clipa cînd din direcţia unde îl trimisese pe doctorul Bouaru se auzi răbufnitura unei împuşcături.

Moș Dric înțelese că doctorul trăsese. Nu-și făcu însă iluzia că și scăpase.

„Acuma e rîndul meu", își spuse pornind să se furișeze pe după cruci și mausolee.

Nici intendentul Belivacă, nici groparii și nici altcineva nu cunoștea cimitirul atît de bine ca Moș Dric. Și tocmai acest fapt, că nu exista un colțișor în cimitir pe care el să nu-l cunoască, îl ajută să se îndepărteze de zona periculoasă și să ajungă pînă la cel mai îndepărtat capăt al zidului unde, precaut, încă din timpul zilei, ascunsese o scară. O sprijini și urcă sprinten. Cînd ajunse sus, pe coama zidului, trase scara rezemînd-o de cealaltă parte. Înainte de a coborî de acolo de sus, văzu niște lumini care se agitau încoace și încolo printre morminte.

Înțelese că era căutat.

Se luminase cînd Ducu părăsi cimitirul. Îl lăsă în locul său pe Bogdan să dirijeze, în continuare, cercetările. Cu toate că presupuneau că Moș Dric izbutise să părăsească cimitirul, cercetările nu trebuiau întrerupte. Și ele într-adevăr fură continuate pînă descoperiră scara cu ajutorul căreia Moș Dric escaladase zidul. Dacă Moș Dric izbutise să scape, în schimb fusese capturat doctorul Bouaru. Dîndu-și seama că nu are nimic de cîștigat dacă ascunde ceva, făcu mărturisiri complete. Ele confirmară întru totul ipoteza pe care o formulase Ducu, ca urmare a informațiilor obținute în ultimele zile.

Iată care fuseseră aceste informații :

Cu cîteva luni în urmă, se primise la ministerul de resort o cerere din partea unei suedeze, de origină română, stabilită pe Coasta de Azur, la Cannes.

Numele prin căsătorie al solicitantei era Mariana Dahlberg, iar cel dinainte de căsătorie Mariana Vlahopol. Această Mariana Vlahopol devenită Mariana Dahlberg plecase din țară înainte de război, prin o mie nouă sute treizeci și șapte, pe cînd avea numai cincisprezece ani, fiind trimisă de tatăl ei, armator și cerealist, la un pension din Franța. De atunci nu se mai reîntorsese în țară. Mariana Dahlberg solicita autorizația de a transporta la Cannes rămășițele pămîntești ale tatălui ei, decedat în anul o mie nouă sute patruzeci și trei.

După ce fuseseră obținute informațiile necesare, i se acordă solicitantei autorizația și totodată viza de intrare în țară. Mariana Dahlberg era posesoarea unui pașaport Nansen.

Din clipa cînd Ducu se găsi în posesia acestor informații, conținutul radiogramei transmisă de doctor deveni clar : Alcibiade Robescu urma să fie transportat peste graniță în locul osemintelor lui Adrian Vlahopol, presupusul tată al presupusei Mariana Dahlberg, alias Dorothea. Un plan temerar și ingenios în egală măsură. În executarea lui, cei trei complici lucrară pe față. Mariana Dahlberg, în holul hotelului, dictă intendentului Belivacă dispozițiile sale privind ceremonia deshumării și tot acolo, în holul hotelului, îi înmînă plicul cu suma de bani necesară primelor cheltuieli. Pe de altă parte, nici Moș Dric nu făcu un secret din faptul că intendentul îl însărcinase să comande sicriul, dat fiind faptul că nimeni altul nu s-ar fi priceput mai bine decît el, vechi antreprenor de pompe funebre. În fine, cînd toate pregătirile fură terminate, urmase deshumarea lui Adrian

Vlahopol și apoi grotescul parastas din capela cimitirului. Ducu fusese ținut la curent cu toată mascarada.

Pentru Dorothea și complicii ei, „varianta C" se desfășura în condiții optime. Nu mai rămînea de executat decît ultima fază : *substituirea*. Înlocuirea rămășițelor pămîntești ale lui Adrian Vlahopol cu Alcibiade Robescu în stare de narcoză. Operația aceasta ar fi putut fi făcută mai dinainte, după deshumarea osemintelor. Prudenți, nu voiseră să rişte. Sicriul trebuia sigilat. Și lor le fusese teamă ca nu cumva funcționarului însărcinat cu această treabă să-i vină în minte, înainte de a sigila, să vadă ce conține sicriul. Pentru a evita un astfel de risc, amînaseră operația substituirii pînă după aplicarea sigiliilor.

În cursul după-amiezei de joi, doctorul Bouaru, din nou metamorfozat într-un bătrînel cu șapcă de mușama și canadiană, intra pe poarta cimitirului. Moș Dric, cînd îl văzu, se ridică de pe banca de lîngă intrare și o porni pe una din alei. Doctorul îl urma la o oarecare distanță, prefăcîndu-se că citește inscripțiile de pe mormintele funerare. Ajunseră pe o alee mai lăturalnică a cimitirului. Aici, în afara unui mausoleu, mai erau cîteva monumente funerare, de altfel destul de modeste. Moș Dric merse pe această alee pînă ajunse în dreptul mausoleului. Atunci părăsi aleea și intră înăuntru. Cîteva minute mai tîrziu, făcu la fel și doctorul Bouaru.

Cinci minute mai tîrziu, Moș Dric părăsea mausoleul. Nu însă și doctorul Bouaru care, spre mai mare siguranță, cobora în criptă.

Se întunecase de-a binelea cînd Moș Dric ieșea pe poarta cimitirului. Nu mai înainte însă de a da bună seara intendentului, de a trata cu o țigară pe cumnatul

acestuia și de a glumi cu o îngrijitoare de morminte. Moș Dric părăsi cimitirul ieșind pe poarta mare, dar reveni două ore mai tîrziu pe poarta dinspre seră, pornind spre acea parte a cimitirului unde se afla mausoleul în care se ascunsese doctorul Bouaru.

În cimitir, la ora aceea, liniștea era desăvîrșită, într-adevăr ca într-o împărăție a morții. Singurele ființe vii păreau a fi Moș Dric, al cărui pas apăsat și vioi contrasta cu vîrsta, și doctorul Bouaru, care, în cripta impunătorului mausoleu, își aștepta complicele. În realitate, situația era alta. În afară de aceștia doi, se mai aflau în cimitir Ducu, Bogdan și subordonații acestora. Și întrucît substituirea nu putea fi efectuată decît în capelă, unde se afla sicriul cu osemintele lui Adrian Vlahopol, Ducu și Bogdan acolo îi așteptau. Numai că evenimentele nu aveau să se desfășoare așa cum presupuseseră. Datorită faptului că Moș Dric era nictalop și, pe deasupra, avea, în ciuda vîrstei, un auz foarte fin — însușire pe care o dobîndise exercitîndu-și meseria odioasă de agent — bătrînul spion mirosi cursa ce i se întinsese.

Ceea ce a urmat este cunoscut cititorilor. Arestarea doctorului Bouaru, nu însă și a lui Moș Dric, care izbutise să scape. Cît privește pe Mariana Dahlberg, alias Dorothea, dispăruse de patruzeci și opt de ore de la hotel, fără ca acela care fusese pus s-o supravegheze să prindă de veste.

Cînd Ducu ajunse la sediu, ofițerul de serviciu îi spuse :

— Tovarășe maior, v-a căutat provincia la telefon.

— Provincia ? se miră el. N-a spus cine ?

— Directorul şantierului naval. A lăsat vorbă să-i daţi telefon imediat cum vă întoarceţi. Spune că-i ceva foarte important.

— Da !... Bine... Mulţumesc.

Din biroul său, Ducu ceru urgent şantierul.

„Dacă Fane a lăsat vorbă să-i dau urgent telefon, înseamnă că s-a întîmplat ceva grav la el la şantier", îşi spuse Ducu pregătindu-şi un „nes" ca să se mai învioreze.

Dar era departe de a ghici adevărul.

Obţinu legătura după zece minute.

— Tu eşti, Ducule-băiete ?

— Eu, Fane. Ce s-a întîmplat ?

— Ceva neplăcut în legătură cu Ingrid.

— E bolnavă ? se nelinişti Ducu.

— Nu ! Nu-i bolnavă. Dar... dar a plecat ieri dimineaţă la şcoală şi... n-a ajuns acolo... şi... nu s-a întors acasă nici pînă acuma.

— De ce nu m-ai anunţat imediat ?

— Am crezut că se va reîntoarce... Ce să te alarmez de pomană ! Ştii cum sînt copiii de astăzi.

— Mamă-sa ce spune ?

— Nu ştie nimic mai mult decît ţi-am spus eu. A anunţat miliţia.

— Şi ?

— Nimic.

— Bine, Fane. Îţi mulţumesc. Mă duc să cer şoferului voie să mă reped pînă la voi. Noroc !

Depuse receptorul în furcă şi, cîteva minute, rămase locului neliniştit, înspăimîntat. Dispăruse fetiţa lui, Ingrid ! I se părea lucrul acesta atît de imposibil, atît de absurd, încît, la un moment dat, avea iluzia că

nu se poate să fie adevărat și că el era pradă unui coșmar îngrozitor.

Ingrid dispăruse! Și tocmai acum, cînd Tino Lazaretti izbutise să scape, cînd Mariana Dahlberg intrase parcă în pămînt. Trebuia totuși să se repeadă pînă acolo măcar pentru douăzeci și patru de ore. Cît va lipsi avea să-l înlocuiască Bogdan.

Fără să mai stea pe gînduri, Ducu se duse să ceară aprobarea colonelului Joldiș.

Un sfert de oră mai tîrziu, gonea pe șoseaua spre Urziceni. Ajunse în mai puțin de trei ore. Luă imediat legătură cu Miliția. Cu toate că trecuseră douăzeci și patru de ore, și cu toate că, în tot acest timp, cercetările continuaseră, Ingrid încă nu fusese găsită.

Ducu urmări cu mare atenție explicațiile pe care i le dădea căpitanul de miliție care cerceta cazul.

— Fetița a plecat la școală, ca în fiecare dimineață, singură. În mod obișnuit, ea întîlnea pe strada Republicii, colț cu bulevardul Cuza, o altă fetiță, cu care făceau drumul împreună pînă la școală. Ieri dimineață însă, Mioara — așa se numește prietena fetiței dumneavoastră — a așteptat-o zadarnic. A așteptat-o atîta, încît a ajuns la școală cu întîrziere. De acasă și pînă la locul lor de întîlnire distanța nu este mai mare de o sută de metri. Ei bine, pe distanța aceasta de o sută de metri fetița dumneavoastră a dispărut.

— Și ce concluzii trageți, tovarășe căpitan? întrebă Ducu, care era atît de neliniștit, încît întrebase cu aceeași naivă nădejde cu care un medic bolnav de o boală incurabilă întreabă pe un confrate dacă va scăpa, cu toate că el poate s-o știe singur. Dar acuma nu era vorba de dispariția unei fetițe oarecare, ci de

a Ingridei. De aceea, el nu era în stare să se concentreze atîta cît era necesar ca să examineze cazul cu luciditatea ce-l caracteriza. Era ca un părinte oarecare, căruia îi dispăruse copila și, neputincios și nepriceput, aștepta ca ofițerul să i-o găsească.

— Tovarășe maior, tocmai aceasta-i nenorocirea, că deocamdată nu sînt în măsură să trag o concluzie sigură. Din ceea ce știm pînă acum, se pot trage două, la fel de probabile : Ori că fetița a fost răpită, ori că ea, în mod deliberat, a fugit de acasă și, în prezent, se ascunde undeva. Dacă a fost răpită, atunci răpirea a avut loc pe distanța dintre casă și bulevardul Cuza. Deci, pe o distanță de maximum o sută de metri. Intrigă însă faptul că pe acest traseu fetița dumneavoastră nu a fost văzută, ieri dimineață, absolut de nimeni, cu toate că mai multe martore, vînzătoare la magazinele de pe bulevardul Republicii, ne-au declarat că o cunosc și că, în mod obișnuit, o *remarcau* zilnic, în drum spre sau dinspre școală. În schimb, deținem o informație care, după părerea mea, infirmă ipoteza răpirii. Am aici, în dosar, declarația unei cetățene. Ea susține că, ieri dimineața, în jurul orei opt, a văzut-o pe fetița dumneavoastră, pe strada Călărași, în compania unei doamne îmbrăcată în mov.

— O doamnă îmbrăcată în mov ? repetă, mecanic, Ducu.

— Da, tovarășe maior. O doamnă în mov.

— Aș vrea să stau de vorbă cu femeia aceea, tovarășe căpitan.

— Trimit pe cineva să v-o aducă.

— Prefer s-o caut eu. Unde locuiește ? Dar, mai înainte, aș vrea să cunosc, în întregime, punctul dumneavoastră de vedere. Așa că vă rog să continuați.

— Spuneam că declarația acestei cetățene infirmă ipoteza răpirii, dacă bineînțeles putem pune bază pe afirmațiile ei.

— Și nu putem pune ?

— Melania Oncescu este o persoană serioasă. Dar dumneavoastră știți cum se întîmplă în asemenea cazuri. Deseori, oameni bine intenționați sînt în stare să jure că au văzut, cu ochii lor, ceea ce de fapt numai și-au închipuit că au văzut.

— O cunoaște pe fetița mea ?

— Tocmai că n-o cunoaște. Ca să fiu sigur, am întrebat-o. Mi-a răspuns : „Nu, dar, după felul cum mi-a fost descrisă, cred că ea era". „Cine v-a descris-o ?" am continuat s-o întreb. „Cine ? Lumea care o cunoaște".

— I-ați arătat fotografia ? întrebă Ducu.

— Bineînțeles.

— Și ?

— Mi-a răspuns : „Sînt *aproape* sigură că ea este". Vedeți ? Acesta este motivul care mă face să am unele dubii în ceea ce privește veracitatea declarației. Dar, chiar dacă luăm drept bună această declarație, ipoteza răpirii tot nu se susține. Fiindcă, în definitiv, cînd a fost răpită fetița ? Imediat ce a coborît din bloc ? Imposibil. Fiindcă ar fi trebuit să vadă ceva îngrijitoarea, care tocmai mătura strada în fața blocului. Or ea afirmă că fetița i-a dat bună dimineața, ca de obicei, și susține că n-a văzut, prin apropierea blocului, nici o doamnă în mov. Pe urmă : A fost răpită pe bulevardul Republicii, înainte de a ajunge la bulevardul Cuza ? Dacă da, atunci cum se face că a fost remarcată tocmai pe strada Călărași de cineva care nici n-o

cunoștea, și nu de careva dintre aceia care o cunoșteau și o vedeau zilnic, trecînd spre școală ?

— Atunci care este părerea dumneavoastră ? întrebă Ducu, un pic enervat.

— V-am spus că încă nu mi-am format o părere. Personal, aș înclina să cred că fetița se ascunde undeva, la vreo cunoștință, cu toate că nici această ipoteză nu s-a verificat. Vă informez că am căutat-o și cu ciinii de serviciu. Rezultatul : unul i-a pierdut urma în port, iar un altul in gară.

Ducu înțelese că pierde timpul.

— Vă rog să-mi dați adresa Melaniei Oncescu.

— Stă pe strada Călărași, la numărul o sută șaptezeci. Vreți să vă însoțesc ?

— Nu, mulțumesc. Cunosc orașul și am să mă descurc și singur.

Pe Melania Oncescu o găsi acasă. Îi făcu de la început o impresie bună.

— Tovarășă Oncescu, eu sînt tatăl fetiței care a dispărut. Aș vrea să stăm puțin de vorbă, dacă se poate.

— De ce nu ! De ce nu ! Sînt mamă și vă înțeleg. E drept, ai mei sînt acuma mari, dar vă înțeleg. Am să vă spun ce am spus și la miliție.

— De acolo vin. Am aflat ce-ați declarat de la tovarășul căpitan care anchetează cazul. Aș prefera să vă întreb eu. Aș vrea să știu dacă sînteți absolut sigură că persoana aceea era într-adevăr îmbrăcată în mov.

— Dacă aceasta are vreo importanță pentru dumneavoastră, vă răspund, categoric, că da. Era îmbrăcată într-o rochie de stofuliță de culoare mov. O rochie alcătuită din două piese, foarte șic.

— Aţi putea să mi-o descrieţi puţin pe acea persoană ?

— Era o femeie foarte frumoasă, tovarăşe. Frumoasă şi foarte distinsă. Frumoasă, distinsă şi foarte elegantă.

— Blondă ? Brună ?

— Brună, în nici un caz. Curios ! N-aş putea să vă spun dacă era blondă, şatenă sau dacă avea părul argintiu, aşa cum se poartă acuma. Nu vă pot da un răspuns precis, fiindcă am fost pur şi simplu impresionată de frumuseţea acelei femei. Avea mai ales nişte ochi splendizi. Mi-am zis atunci că unele femei n-ar trebui să îmbătrînească niciodată. Dînsa, de pildă. Cred că atunci cînd a avut douăzeci de ani arăta ca o cadră. Dar şi acuma, la vîrsta ei, nu i-ai fi dat mai mult de treizeci, treizeci şi cinci de ani.

— Cum aţi spus ? întrebă Ducu, nevenindu-i să creadă.

— Am spus că nu i-aş fi dat mai mult de maximum treizeci şi cinci de ani.

— Şi după părerea dumneavoastră ce vîrstă credeţi că are ?

— În jurul lui patruzeci şi cinci.

— Nu vă înşelaţi cumva ? întrebă Ducu, regretînd profund că nu avea asupra sa fotografia Nastasiei Iovănică.

— Nu, de loc. Noi, femeile, nu ne prea putem păcăli atunci cînd e vorba să evaluăm vîrsta unei semene de-a noastre.

— Da, desigur ! fu de acord Ducu, deşi era convins tocmai de contrariu. Aş mai avea să vă pun o singură întrebare : Ce atitudine avea fetiţa faţă de femeia aceea ? În general, ce impresie v-a făcut ?

Vreau să spun, ați observat cumva că fetița era speriată ? Cu alte cuvinte, v-a făcut cumva impresia că fetița o urmează pe însoțitoarea ei doar de frică ?

— Da' de unde ! Fetița — cum o cheamă ?

— Ingrid.

— ...Frumos nume ! Dimpotrivă, Ingrid făcea impresia că se simte foarte bine în tovărășia persoanei aceleia. Povestea ceva și rîdea. Aveți un copil foarte dulce, tovarășe Mănăilă. Un copil reușit.

Ducu se ridică.

— Doamnă, vă rog să mă iertați că v-am reținut de la treabă. Vă mulțumesc pentru amabilitate.

— Credeți că informațiile mele v-ar putea folosi ?

— Nădăjduiesc. Încă o dată vă mulțumesc.

Fără să mai treacă pe la sediul miliției raionale, fără ca măcar să se repeadă pînă la șantier să-l îmbrățișeze pe Fane, Ducu se întoarse la București. Era convins că nu în orașul său natal avea să dea de urma Ingridei.

Ajunse pe la orele cinci după amiază, flămînd, prăfuit, obosit. Trecuseră treizeci și șase de ore de cînd nu pusese în gură măcar un strop de apă, de cînd nu închisese ochii. Se abătu pe acasă, ca să facă un duș și s-o liniștească pe mătușa Sabina. O găsi cu ochii plînși.

— Ce i s-a întîmplat Ingridei ? îl întrebă ea, cum îl văzu intrînd pe ușă.

— Nu-i nimic grav, evită el răspunsul direct. Dar ce știi dumneata de Ingrid ?

— Eu nu știu nimic. Dar a telefonat cineva pînă acum de trei ori. Vrea să-ți vorbească. Zice că în legătură cu Ingrid. Am întrebat-o ce-i cu Ingrid, dar mi-a spus să nu fiu îngrijorată, că nu i s-a întîmplat încă

nimic rău. Așa a spus. Că *încă* nu i s-a întîmplat nimic rău.

— Bărbat sau femeie ?

— Femeie. Zicea că are să mai telefoneze. Zicea să-ți spun să nu mai pleci de acasă pînă nu telefonează din nou. Sau dacă pleci, zicea să lași numărul unde poți fi chemat. Zicea că e foarte important pentru tine să vorbești cu ea.

— Da !... Bine. E, într-adevăr, important.

— Pentru numele lui Dumnezeu, spune-mi ce i s-a întîmplat Ingridei.

— A dispărut, mătușă Sabina.

— Doamne, Dumnezeule ! se sperie bătrîna.

— A fost răpită. Dar nu-ți face griji, că am s-o găsesc. Îți promit, mătușă Sabina.

O lăsă pe bătrînă și se duse să telefoneze lui Bogdan. Îl găsi la sediu.

— Eu sînt, Bogdane. Ce se mai aude ?

— Prost, bătrîne. Încă n-am izbutit să dăm de Moș Dric. A intrat în pămînt și suedeza.

— Alcibiade Robescu și-a revenit ?

— Cu el e în regulă. Așa cum ai presupus tu, a fost narcotizat în cimitir, în timp ce citea, desigur de Moș Dric. Dintr-un anumit punct de vedere, „aventura" l-a remontat. Și-a regăsit echilibrul. Dar tu, ce-ai făcut ?

— Nimic !

— Atunci de ce n-ai mai rămas ? Șeful n-ar fi avut nimic împotrivă.

— Nu avea rost să rămîn. Ingrid e aici, la București.

— Ce spui, bătrîne ?

— Ce-ai auzit. Bogdane, pot să știu, în zece minute, ce a făcut Nastasia Iovănică în ultimele patruzeci și opt de ore ?

— Ai să știi. Dar de ce te interesează movomana ?

Ducu îi povesti ce aflase de la Melania Oncescu, pe urmă încheie :

— Acum te las, află ce ți-am cerut și dă-mi telefon.

După douăsprezece minute, îl sună Bogdan.

— Bătrîne, nimic deosebit. Am în față raportul și pot să-ți spun, minut cu minut, tot ce a făcut în ultimele patruzeci și opt de ore.

— N-a plecat din oraș, va să zică.

— Nici gînd.

— Bine. Atunci lasă-mă, că poate sună cealaltă.

Nu-l sună decît peste o jumătate de oră, cînd Ducu, după duș, bea o cafea ca să gonească oboseala.

— Domnul maior Mănăilă ?

Vocea avea un ușor accent străin.

— Da, eu sînt. Cu cine vorbesc ?

— Nu are importanță. V-am sunat în legătură cu fiica dumneavoastră.

— Vă ascult.

— Domnule maior, aș vrea să vă aduc la cunoștință condițiile în care puteți să vă recăpătați fiica. Bineînțeles, nu la telefon. Sînteți de acord ?

Ducu întîrzie să răspundă. Era vorba de un șantaj, nu încăpea nici o îndoială.

— De acord ! acceptă pînă la urmă.

— Am să vă dau adresa unde mă puteți găsi. În prealabil, țin să vă atrag atenția că, dacă nu jucați cinstit, nu vă veți mai vedea fiica. Vă rog să n-o luați doar drept o încercare de intimidare. Dacă nu veniți singur, dacă vă gîndiți să luați nu știu ce alte măsuri, să știți că fiica dumneavoastră va muri. Știu să mă apăr și, în general, sînt o fire hotărîtă.

— Am luat notă. Unde trebuie să vin ?

— În strada Fuiorului, numărul opt. Sunați și spuneți că vreți să vorbiți cu doamna Năstăsescu. În cît timp veți putea veni ?

— Unde vine strada asta ?

— Pe lîngă Obor.

— În douăzeci de minute sînt acolo.

Și puse receptorul în furcă. Rămase cîteva clipe nemișcat, parcă nehotărît, pe urmă formă din nou numărul lui Bogdan.

— Tot eu sînt, Bogdane. Mi-a telefonat adineaori. E ceea ce am prevăzut : șantaj. M-a chemat la ea ca să iau cunoștință de condițiile în care este dispusă să mi-o dea pe Ingrid.

— Și te duci ?

— Să nu mă duc ?

— Ba da, fir-ar al naibii să fie ! Vin și eu cu tine.

— Trebuie să mă duc singur. M-a avertizat că, în cazul cînd „nu joc cinstit" — auzi colo ! — n-am s-o mai văd pe Ingrid. O cred în stare de o... de o monstruozitate.

— Mda ! *Ea* e în stare. Ne-a dovedit că joacă tare.

— Ei bine, am să joc și eu tare, Bogdane. Așa cum n-am jucat niciodată.

— Sînt convins. Dar șefului ce-i spun ?

— Nimic ! Sau poți să-i spui că îl rog să aibă încredere în mine.

— Spune-mi, cel puțin, unde te întîlnești cu ea ?

— Cu o singură condiție. Să-mi promiți că n-ai să intervii.

— Îți promit.

— Atunci află că o întîlnesc într-o casă de pe strada Fuiorului.

— Atunci noroc, bătrîne !

— Noroc, băiatule !

Puse receptorul în furcă, oftînd ca după un mare efort, scoase pe urmă revolverul dintr-un sertar și, după ce se convinse că e încărcat, îl vîrî în buzunarul de la piept.

Mătușa Sabina, care habar nu avea unde pleca, îl întrebă :

— Ai să te întorci tîrziu, Ducule ?

— Mătușă Sabina, ce prăjitură îi place cel mai mult Ingridei ?

— Păi cel mai mult și mai mult îi plac... gogoșile.

— Atunci să-i faci gogoși, mătușă Sabina.

Îi deschise o femeie foarte bătrînă și slabă ca un spectru.

— Ați venit la nepoată-mea ?

— La... doamna Năstăsescu.

— La nepoată-mea. Ea e doamna Năstăsescu. Poftiți !... Poftiți !... Vă așteaptă.

Bătrîna era foarte amabilă și, după cît își putea da el seama, foarte mîndră de nepoată-sa, „doamna Năstăsescu". Pe de altă parte, Ducu era de-a dreptul surprins aflînd că răpitoarea Ingridei avea o mătușă în București.

După ce închise ușa, bătrîna o luă înainte, ca să-i arate drumul.

— Poftiți după mine, domnule, îl invită ea.

Avea un mers sprinten pentru vîrsta ei. (După aprecierea lui Ducu, în jurul a optzeci de ani.)

Încăperea în care îl introduse era o sufragerie, a cărei mobilă avea, fără îndoială, vîrsta bătrînei. Cît privește pereții, mai mult ca sigur că nu fuseseră

zugrăviți de o jumătate de secol. Tavanul era afumat și pătat de igrasie.

Bătrîna se duse să bată într-o ușă :

— A venit, draga mea. Apoi, către Ducu : Intrați, vă așteaptă nepoată-mea.

Și din nou Ducu se miră cît de mare plăcere îi făcea bătrînei să pronunțe cuvîntul „nepoată-mea". S-ar fi zis că e mîndră și fericită că-și descoperise o nepoată.

Ducu apăsă clanța, împinse ușa și trecu pragul.

— Bună seara ! spuse el, fiindcă între timp începuse să se întunece. Vocea fu cea obișnuită și cu toate acestea, inima își grăbise bătăile.

— Bună seara, Ducule ! îi răspunse ființa care stătea într-un fotoliu și care, pînă la venirea lui, citise dintr-o carte legată în marochin vișiniu.

Ducu o recunoscu nu după voce, o recunoscu în clipa cînd, depunînd cartea pe o măsuță de alături, se uită la el cu aceiași ochi de aur, ochii pe care anii nu-i schimbaseră de fel.

— Ingrid ! murmură el fără voie.

— Da, eu sînt. Stai jos, Ducule !

Și îi arătă un alt fotoliu, de partea cealaltă a măsuței.

Ducu se așeză. În spatele fotoliului pe care stătea Ingrid, agățată de perete, se afla o oglindă ovală. Oglinda îi reflecta chipul. Alb, alb, ca de strigoi. Ducu se sperie și privi în altă parte. Pe Ingrid nu îndrăznea s-o privească. Încă nu îndrăznea. În cele din urmă, se hotărî. Era Ingrid. În ciuda vîrstei, era Ingrid. În ciuda vîrstei, Ingrid arăta tînără, cum numai tînără se poate numi o femeie abia trecută de treizeci de ani.

„Dumnezeule, cît e de frumoasă !" își spuse el.

Ingrid îl privea și ea, cu ochii ei de aur, cu aceiași ochi a căror amintire o păstrase mereu vie, în ciuda celor treizeci și mai bine de ani cîți se scurseseră de cînd n-o mai văzuse. Îl priveau ochii ei de aur, dar ce exprimau nu-și putea da seama, fiindcă, la fel ca în trecut, cînd el o numise „fata cu ochi de sfinx", ochii ei rămăseseră enigmatici, de nepătruns.

Cîteva minute, fără voia sa, trecutul îl furase purtîndu-l în careta fermecată a amintirilor. Cîteva minute retrăi întîmplările petrecute cu treizeci de ani în urmă. Strada Fregatei... Casa cu ferestrele albastre... Hanul lui Agop... Barba Panaiotachi... Rocambole... Gorila... Catina... Șuncărică... Walther, spionul hitlerist și asasinul tatălui său... Fane, prietenul, unicul său prieten în anii aceia, cînd mai presus decît dragostea fusese dorința de a descoperi pe acela care îi omorîse tatăl [1]...

Retrăia, în cîteva clipe, întîmplările din anii adolescenței lui sumbre, cu însingurările, cu spaimele, cu disperările, cu speranțele și deznădejdile ei. Se dezmeticise. Acum, efectul otrăvii dulce-amară a amintirilor se risipi. Ingrid îl privea cu aceiași ochi de aur, pe care el nu-i uitase niciodată, cu ochii Ingridei în uniformă pepită care jurase cîndva apelor din jungla superbă și exuberantă a bălții Dunării, dar Ingrid aceea nu mai exista. Ingrid aceea probabil nu existase decît în închipuirea sa. Ochii de aur care îl priveau acuma aparțineau unei alte Ingrid, cu numele conspirativ Dorothea, cu numele de împrumut Mariana Dahlberg. Ingrid care îl privea cu ochii Ingridei era ceea ce fusese și tatăl ei, o spioană. O spioană venită

[1] Toate aceste întîmplări, autorul le-a povestit în romanul său „Fiul lui Monte Cristo" (n.a.).

în mod special să-l răpească pe Alcibiade Robescu. O spioană temerară și lipsită de scrupule care, atunci cînd își dăduse seama că totul este pierdut pentru ea, îi răpise copila, ca prin șantaj să-și dobîndească libertatea, susținîndu-se pedepsei.

— Aștept să-ți cunosc condițiile, îi ceru renunțînd s-o mai privească.

Ingrid se foi în fotoliu ei și, fixînd un ungher unde se ghemuiseră, tremurînd, niște umbre, îi spuse :

— N-aș vrea să încep cu... condițiile.

— Numai ele mă interesează.

— Nu sînt convinsă că numai ele te interesează.

— De altfel, știu despre dumneata atîta cît este necesar ca să le bănuiesc.

— Știi ? Vrei să spui că știi care îmi este numele ce-l port în prezent ?

— Ești Mariana Dahlberg. Vreau să spun că așa scrie în pașaportul dumitale.

— Văd că ești la curent. Aș fi curioasă să știu cum ai ajuns să bănuiești că sînt... Mariana Dahlberg. Sau poate chiar tu te ocupi de *cazul* meu ?

— Nu are importanță.

— În orice caz, o clipă nu mi-a trecut prin minte că aș putea avea neșansa ca să te ocupi tocmai tu de mine. Poți să mă crezi ?

— Nu înțeleg rostul întrebării.

— Are totuși un sens. Dacă n-am știut, în mod normal ar trebui să te întrebi, cum de am ajuns... *să-ți dau de urmă !*

— Nu în mod obligatoriu ar trebui să mă întreb, Mariana Dahlberg.

— De ce îmi spui așa ? Știi bine că mă cheamă Ingrid.

— Mai bine mi-aș tăia limba decît să-ți pronunț numele.

— Eu totuși pot să-ți spun : Ducu. Îți spun, vezi bine, cu toate că aș avea și eu motive să afirm că mai curînd mi-aș tăia limba decît să-ți rostesc numele. Datorită ție, numai ție, tata a fost executat.

— Tatăl tău l-a ucis pe tata. L-a ucis, cu toate că, în urmă cu mulți ani, îi salvase viața.

— Ce era să facă ? Dacă nu-l ucidea, taică-tu îl denunța. Tata a avut o meserie în care inițiativa e hotărîtoare.

— Care este și meseria ta.

— Da, și a mea. Straniu ! De necrezut straniu !

— Ce anume ?

— Împrejurarea în care a trebuit să ne reîntîlnim. După atîția ani. Dacă aș fi știut !

— Ce ?

— E atît de greu să explic ! Mai ales să-ți explic ție. Ducule, de ce fetiței tale i-ai dat numele de Ingrid ?

— A fost o fantezie a soției mele. A fostei mele soții.

— Minți, Ducule. Tu ai vrut ca ea să se numească așa. Atît de mult ai iubit pe *aceea* care am fost ?

— *Aceea* pe care am iubit-o n-a existat niciodată. Mi-am iubit propriul meu vis. *Aceea* niciodată n-ar fi putut deveni ceea ce ești.

— Depinde din ce punct de vedere privești lucrurile. Tu ești exact ca misticii care cred în miracol, dar refuză să accepte realitatea imediată. Tu refuzi să accepți că adolescenta pe care ai iubit-o a putut deveni agentă de informații. Și fiindcă refuzi să accepți această realitate, te mistifici spunîndu-ți că

nu pe mine m-ai iubit, ci propriul tău vis în legătură cu femeia pe care voiai s-o iubești. În realitate nu o himeră ai iubit, ci pe *mine*, care eram *așa* cum m-ai văzut tu, nu cum crezi că doar ți s-a părut că sînt.

— Acuma nu mai are nici o importanță...

— Importanță ! îl persiflă ea întrerupîndu-l. În afară de moarte, nimic nu are importanță. Nici măcar viața, Ducule, dacă faci abstracție de moarte. Pentru tine, însă, există în viață o mulțime de lucruri importante, nu-i așa ?

Și era puțină ironie în tonul cu care întreba.

— Bineînțeles.

— Bineînțeles, îl îngînă ea. Bineînțeles că pentru oamenii care își trăiesc viața cuminte există o mulțime de lucruri importante. Chiar foarte importante. Și tu, Ducule, faci parte din categoria lor. Eu însă nu am trăit cuminte. Nu fiindcă nu mi-ar fi plăcut să trăiesc așa, ci fiindcă împrejurările m-au împins să trăiesc periculos. Destinul ? Ele, împrejurările, hotărăsc destinul nostru. Viața noastră se soldează cu plus sau cu minus, după cum ne-au fost împrejurările favorabile sau nu. Nu depinde însă de noi să preferăm unele și să repudiem altele. Asta numai hazardul o hotărăște.

— Nu înțeleg ! Vrei să te justifici luînd în brațe o asemenea filozofie ? Nu-ți dai seama că e stupid și grotesc totodată ? Nu simți cît de adîncă este prăpastia dintre noi ?

— Sigur că între noi e o mare prăpastie. Cuvîntul „prăpastie" nu cred că este cel mai potrivit. Între noi este mai curînd un zid gros, gros, pe care cuvintele, sunetele nu izbutesc să-l străbată. Acest zid tot împrejurările l-au ridicat între noi. Vrei să știi

ceva ? Află că puțin, puțin te compătimesc. Și știi de ce ? Fiindcă ești bogat în certitudini. Ai certitudinea sentimentului datoriei împlinite. Ai certitudinea sentimentului că existența ta are un scop. Și mai ai încă multe alte certitudini. Așa-i, Ducule ?

— De ce aș nega ? Am aceste certitudini și cred că oamenii nu trebuie compătimiți pentru certitudinile lor, decît doar de aceia care se pun în postura vulpii căreia i se par strugurii acri numai fiindcă nu ajunge la ei.

— Da ? Ești convins ?

— Absolut convins.

— Știi, eu n-aș putea spune că nu pe tine te-am iubit, ci pe un alt băiat care, de fapt, nu exista decît în închipuirea mea. Eu știu precis că pe tine te-am iubit, fiindcă, în ciuda anilor, ai rămas același mare naiv, același însetat de puritate, același hămesit de ideal și, trebuie să fiu sinceră cu tine și să ți-o spun, același intolerant. Băiatului pe care l-am cunoscut eu, nu soarele, sfîntul soare îi călăuzea pașii, ci un soare interior, artificial ; aspirațiile sale către puritate, frumos, adevăr, justețe,dragoste și așa mai departe. Ai fost, Ducule, și ai rămas același somnambul adorabil care se plimbă deasupra celor mai amețitoare abisuri, fără să fie conștient de pericol. Dacă aș fi convinsă că, vorbindu-ți astfel, există pericolul să te trezești din somnul tău somnambulic și să te prăbușești în gol, nu ți-aș vorbi așa. Dar o asemenea primejdie nu există, fiindcă tu te crezi treaz și la adăpostul unui fel de zid pe care l-ai ridicat din dispreț față de mine. Dar îți este oare chiar atît de imposibil să înțelegi că situația ar fi putut fi exact inversă ?

— E stupid ceea ce afirmi.

— Nu, Ducule, nu-i de loc stupid. Nu te supăra că ți-o spun, dar ție îți convine să vorbești așa fiindcă ai avut noroc numai de împrejurări favorabile care ți-au permis să trăiești o existență cuminte. Și fiindcă nu-ți trece prin minte că s-ar fi putut întîmpla exact invers, mă disprețuiești. Ești exact în situația cățelului de lux care se uită cu dispreț la un cîine vagabond, fără să-i treacă prin minte că numai din întîmplare celălalt și nu el are jigodie. Te-ai întrebat vreodată ce s-ar fi întîmplat dacă tata nu ar fi fost spion? Sau chiar dacă, spion fiind, nu ar fi fost recunoscut de tatăl tău? Te-ai întrebat ce ar fi însemnat dacă tu n-ai fi descoperit — nu știu pe ce căi — că tata l-a asasinat pe taică-tu, ca să nu fie denunțat? Toate împrejurările mi-au fost potrivnice. Din cîte fete eram la liceu, tu pe mine m-ai plăcut. Și din toți băieții cîți erau la liceul vostru, eu pe tine te-am iubit. De ce a trebuit să se întîmple așa? De ce a trebuit ca tu să te îndrăgostești de fata ucigașului tatălui tău; și eu de băiatul victimei sale? De ce a trebuit să afli cine este tatăl fetei pe care o iubeai? Știu că nu ți-a fost ușor. Cu toate acestea, ai continuat să te porți față de mine ca și cînd între noi nu s-ar fi interpus spectrul tatălui tău. Îmi spuneai că mă iubești, poate chiar ai continuat să mă iubești, dar, în sinea ta, dospeai gînduri de răzbunare împotriva tatălui meu.

— Am aflat cine este asasinul tatălui meu tîrziu de tot. Șocul a fost atît de puternic, încît am căzut la pat, foarte grav bolnav. În timpul cît am fost bolnav voi ați părăsit orașul, plecînd în Elveția. Cel puțin așa mi-a spus moș Mitru.

— Adevărat, Ducule ?

— Ce rost ar avea să-ți ascund adevărul ?

— Vezi ?... Vezi, dar, cum împrejurările au orînduit totul ? Tata, aflînd de... de idila noastră, m-a expediat în Elveția. A, să nu crezi că din scrupule. I s-a părut însă grotesc că fata lui se îndrăgostise de fiul prietenului său de altădată, pe care, din motive de forță majoră, fusese nevoit să-l ucidă. Presupun că, totuși, ceva scrupule a avut, cruțîndu-ți viața. Fiindcă, îți închipui, putea ușor să te strivească. Sau poate a considerat că nu prezinți un pericol real pentru el. Dar asta nu are nici o importanță. Esențial este că te-a cruțat. Esențial este că pe mine m-a trimis în Elveția cu tanti Hilda. Esențial este că am fost mințită.

— În ce sens mințită ?

— Înainte de a pleca, am vrut să te văd, să-mi iau rămas bun de la tine. Mi s-a spus — tata mi-a spus — că lucrul nu-i posibil, deoarece între timp tu fuseseși arestat, făcînd parte dintr-o bandă de minori.

— Și tu ai crezut ?

— Am crezut, de vreme ce mi s-a arătat un ziar în care era scris, negru pe alb printre numele membrilor bandei și al tău.

— Bine lucrat. Pesemne a fost un număr de ziar tipărit special pentru tine.

— Posibil. De altfel, tatei îi plăcea să facă treburile în mod temeinic.

— Nu mi-ai spus cum de ai aflat că tatăl tău l-a ucis pe tata. El ți-a spus ?

— Nu de la el am aflat adevărul, ci de la altcineva, pe care tu l-ai cunoscut cîndva.

— De la Șuncărică ?

— Uluitor ! Cum de ai putut bănui ?

Dar Ducu nu găsi de cuviință să-i spună că era la curent cu avatarurile lui „nea Șuncărică", cunoscut în lumea spionilor internaționali sub denumirea de „Căpitanul de cursă lungă", în fapt unul din conducătorii efectivi ai trustului de spionaj internațional „Nebel" [1].

— Am presupus, se mărgini el să răspundă.

— De la el am aflat. Dar peste mai mulți ani, cînd niște împrejurări stupide îmi orînduiseră altfel viața decît mi-ar fi trecut vreodată prin minte. Există familii în care talentul se transmite odraslelor. Eu i-am moștenit destinul. Am început să lucrez ca agentă de informații cînd încă habar nu aveam că tata fusese un spion remarcabil. Făcu o pauză, apoi adăugă : Tu, Ducule, niciodată n-ai fost prea vorbăreț. Dar să știi că ochii tăi vorbesc mai mult decît cuvintele. Și acuma, acuma vorbești și mai puțin decît înainte, pesemne fiindcă te cenzurezi, dintr-un motiv pe care nu mi-e greu să-l bănuiesc. Dar ochii, Ducule, nu-i poți cenzura, cel puțin nu în această împrejurare. Ei vorbesc în locul cuvintelor, și eu, să știi, n-am uitat să-i înțeleg. Adineaori, în locul tău, ei m-au întrebat : „Cum ai putut face asta, Ingrid ?" Cum, adică, am putut deveni spioană ? Așa că ți-a trecut prin minte o asemenea întrebare, Ducule ?

— Poate că da, recunoscu el.

— Ți-am spus doar că împrejurările. Numai împrejurările. Mă aflam în orașul... Nu are importanță numele. Un oraș de port, dar altfel decît portul co-

[1] Despre trustul internațional „Nebel" autorul a vorbit pe larg în romanul „Căpitanul de cursă lungă" (n.a.).

pilăriei noastre. Un oraș de port, unde cerul e mai totdeauna vînăt și unde vîntul niciodată nu încetează să bată. Era primăvară. Stăteam în hamac, într-o grădină luxuriantă. Magnoliile răspîndeau un parfum nerușinat, amețitor, care îmi răscolea simțurile ca un afrodiziac. Aveam douăzeci și trei de ani și eram încă fecioară. Lîngă mine se afla un bărbat de treizeci, pe care și-l disputau femeile. Omul acesta era cel mai faimos agent al lui Canaris. Dar eu nu știam. Pentru mine era doar un bărbat încîntător pe care îl alesesem ca să mă scape de povara virginității. Eram însă o biată gîsculiță și în consecință o pradă ușoară pentru un vulpoi ca el. M-a făcut femeie, dar m-a și racolat. Cînd m-am dezmeticit, era prea tîrziu. Nu mai puteam da înapoi. În meseria noastră, după ce începi, nu mai poți da înapoi. Dacă în amurgul acela magnoliile n-ar fi răspîndit un parfum atît de nerușinat, dacă vîntul cald nu ar fi suflat, dacă nu m-aș fi găsit în grădina aceea luxuriantă legănîndu-mă într-un hamac, dacă n-aș fi simțit virginitatea ca pe o dureroasă povară și dacă lîngă mine nu s-ar fi aflat bărbatul acela cu o dublă existență, viața mea ar fi fost, desigur, alta. Dar s-a întîmplat atunci un cumul de împrejurări și el a hotărît destinul meu. Iată, Ducule, că ți-am răspuns la ceea ce m-au întrebat ochii tăi. Altceva mai vrei să mă întrebi ?

— Aș avea a-ți pune numai unele întrebări strict profesionale.

— Numai ? întrebă ea, cu vădită părere de rău.

— Numai. Prima ți-am mai pus-o : Ce preț ceri ca să mi-o dai pe Ingrid ?

— Prețul pe care eu îl cer tu nu-l poți plăti, Ducule. Dar asta nu-i un motiv să fii neliniștit. Mă

găsesc într-o situație atît de delicată, încît, ca să fiu realistă, ar trebui să-mi reduc pretențiile. Înainte de a le cunoaște,-aș vrea să te întreb ceva. Chiar nu ești curios să știi cum am ajuns să dau de tine ?

— Ei bine, cum ai ajuns ?

— Îți amintești că odată m-ai dus în baltă cu barca?

— Îmi amintesc.

— Îți amintești și ce jurămînt am făcut atunci ?

— La vîrsta pe care o aveai, toate fetele și toți băieții fac asemenea jurăminte, de cînd e lumea lume. Cu toții însă și le calcă.

— Eu nu mi l-am călcat. Într-un anumit sens, nu mi l-am călcat niciodată. În sensul că nu am mai iubit pe nimeni altul în afară de tine. Asta nu înseamnă că te-am iubit pe tine tot timpul. Cînd nu te-am iubit, am încetat să mai iubesc, mi-am pierdut facultatea de a mai iubi, dacă se poate spune așa. Am cunoscut, în schimb, mulți bărbați. Unii chiar mi-au plăcut. Dar a fost altceva decît dragoste. Viața mea s-a scurs fără dragoste, Ducule. Poate de aceea am obosit atîta. Tare mai sînt obosită, Ducule !... Pînă a nu reveni în țară, nu mi-am dat seama cît sînt de iremediabil obosită. Și nu mi-am mai dat seama de încă ceva. Că în sufletul ăsta al meu, în care mi se părea că nimic n-a mai rămas neîntinat, în sufletul ăsta al meu care nu tresărea cînd aflam că oamenii mor din cauza mea sau cînd eu însumi a trebuit, ca să supraviețuiesc, să curm vieți omenești, în sufletul ăsta al meu ticăloșit a continuat să pîlpîie, ca un licurici, nu mai mare decît un licurici, amintirea unui băiat care vorbea mai mult cu ochii decît cu buzele și care m-a făcut să cunosc dragostea adevărată. Descoperind acest lucru, am simțit nevoia imperioasă să revăd orașul copilă-

riei tale și al adolescenței mele. M-am dus acolo și am căutat casa noastră. „Casa cu ferestrele albastre", cum i se spunea. Am găsit-o. A fost transformată în Azil pentru bătrîni. Casa este și ea bătrînă, ca și bătrînii pe care îi adăpostește. M-am dus în port să caut bîrlogul lui barba Panaiotachi, Piratul, bătrînul acela cu înfățișarea fioroasă, de care atîta mi-a fost frică atunci cînd l-am văzut pentru prima dată. L-am găsit șubrezit de tot, gata să se prăbușească. Am colindat orașul și am redescoperit — le uitasem — străzile pe care am hoinărit împreună. Și căutînd străzile de care mă legau amintiri, se putea să nu ajung și pe strada Mascaralei, strada unde te-ai născut și ai copilărit ? În casa voastră stă o familie care s-a mutat de puțini ani. De altfel, în general strada s-a primenit. Alți oameni, majoritatea tineri. Dar am găsit și dintre aceia care te-au cunoscut. Întrebîndu-i, am aflat cîte ceva despre tine. Să știi că oamenii aceia nu te-au uitat.

— Știu !

— Un bătrîn, cu nume parcă grecesc, mi-a spus că ai ajuns „știab la București". Vrînd să știu ce înțeleg ei prin cuvîntul „știab", mi-au explicat că ești ofițer de securitate, că ai gradul de maior și că mîine-poimîine au să te avanseze colonel, fiindcă un „băiat" ca tine de capabil nu se poate să nu ajungă în scurt timp general. Țin la tine și, în felul lor, sînt mîndri că unul de pe strada lor, care s-a ridicat, nu-i uită, ci îi vizitează de fiecare dată cînd poposește în oraș. Femeile știau mai multe despre tine. De la ele am aflat că ți-ai întemeiat o familie, dar că „n-ai avut noroc" și că ai o fată care a rămas la mamă-sa. Pe urmă ți-am cunoscut fata. Ne-am împrietenit...

— Cu intenția de a o răpi...

— Nu! *Atunci* nici nu mi-a venit prin minte așa ceva. De ce aș fi făcut-o? Eram convinsă că voi izbîndi, că voi pleca din țară fie cu secretul invenției lui Alcibiade Robescu, fie cu el în sicriul presupusului meu tată. Cînd însă mi-a telefonat rezidentul nostru că totul este pierdut...

— Tino Lazaretti? El e rezidentul?

— Văd că ești bine informat.

— Sînt în general bine informat.

— Atunci... Atunci înseamnă că eșecul meu este... este opera ta.

— Nu căuta persoane. Securitatea de stat ți-a dejucat planul. Doctorul a fost arestat. Tino Lazaretti, Tino Rossi cum îl numeai tu, va fi și el curînd.

— Ați interceptat radiograma?

— Am interceptat-o.

— Și ați descifrat-o?

— Bineînțeles.

— Pe tata tu l-ai trimis la Curtea Marțială, așa-i?

— A fost prins în sectorul meu, pe cînd încerca să treacă printre linii dincolo, la inamic. Cum de ai aflat?

— Pe vremea aceea încă se puteau *afla* multe despre România. De altfel, tata a avut ghinion că a fost prins. Apoi, după cîteva clipe: De necrezut!...

— Ce vrei să spui? Nu înțeleg!

— Pe tata tu l-ai trimis la Curtea Marțială. Eșecul meu ție ți se datorește. Și bineînțeles, ce va urma de acum încolo.

Ducu nu se gîndise la aceasta. Era o descoperire care nu-i făcea de loc plăcere.

— Unde-i acuma Ingrid? întrebă ca să spună ceva.

— Fiica ta, căreia i-ai dat numele meu!

— Ți-am spus că a fost un capriciu al soției mele.

— Poartă ochelari cu umbral, Ducule. Ochii tăi te trădează.

— Unde-i acuma Ingrid ? întrebă din nou.

— De ce nu întrebi ce pretind în schimb ca să ți-o dau ?

— Ei bine, ce pretinzi în schimb ?

— Dar tu... tu ce preț oferi ?

— Nu ofer nimic în schimb. O vreau înapoi pe Ingrid, fără nici un fel de condiții.

— Și dacă refuz ?

— Te voi sili.

— Ascultă, Ducule. Pînă acuma, în timpul războiului mai ales, de multe ori am fost în pericol de a fi arestată, executată sau pur și simplu lichidată de... de alți confrați. Dar am scăpat. Cum am scăpat, prin ce mijloace, nu are importanță. Cînd rezidentul nostru m-a anunțat că totul este pierdut, m-am gîndit ce aș putea face ca să nu fiu arestată. Și abia atunci mi-a venit în minte să ți-o răpesc pe Ingrid și să te pun în fața alternativei : ori mă faci scăpată peste granițâ, ori, dacă nu, Ingrid va muri.

— Va să zică acesta-i prețul pe care îl pretinzi. Ei bine, nu ! Ești în așa hal de ticăloșită, încît mă dezgușți. Dar să știi că oricît dezgust îmi inspiri, nu am să ezit să te omor cu mîna mea dacă i se întîmplă ceva fetiței mele. Unde este Ingrid ? Dă-mi-o !

— Unde-i ?

Se ridică din fotoliu, deschise ușa care da în sufrageria pe unde Ducu trecuse, condus de bătrînă, și-i trecu pragul. În sufragerie, într-un colț, pe o măsuță, era telefonul. Formă un număr, după care îi întinse receptorul lui Ducu.

— Vorbește aici !

Ducu preluă receptorul și, cînd îl duse la ureche, recunoscu vocea mătușii Sabina :

— Alo ! Cine-i ?

— Eu, mătușă Sabina.

— Ducu ! Haide, vino acasă repede. Te așteaptă Ingrid. Uite, vrea să-ți vorbească.

— Tăticule scump, te rog să nu fi tare supărat pe mine. Am vrut să-ți fac o surpriză. Știi, ne-am înțeles noi, eu și cu tanti Ingrid. Acuma ești la ea ?

— Da, Ingrid.

— Vii acuma acasă ?

— N-am să mai întîrzii mult, fată tatei.

— Vine și tanti Ingrid ? Ad-o, tăticule.

— Nu, ca n-are să poată veni.

— Îmi pare rău. E foarte simpatică tanti Ingrid. Atunci vino tu repede, tăticule scump.

— Am să caut, fetița mea, să vin cît mai repede posibil.

Ducu puse receptorul în furcă. Ingrid nu mai era lîngă el. O găsi dincolo. Își reluase locul în fotoliu.

— Vezi, dar, că nu sînt chiar atît de ticăloșită.

— Nu, nu ești, Ingrid.

Îi pronunță acuma, pentru prima dată numele, și ea, auzindu-l, tresări.

— Nu-i așa că n-a fost un capriciu al soției tale că fata ta se numește Ingrid ?

— Nu !

— Am știut. De aceea, nici *n-am mai fost* în stare să te șantajez. Știu eu ? Poate că și tu, în afară de mine, n-ai mai iubit pe altcineva.

— !

— Și de ce nu ? În definitiv, Romeo și Julieta nu erau mai în vîrstă decît am fost noi atunci. Nu-i așa ?

— !

— Nu vrei să răspunzi. Nu are importanță. De fapt, atîta vreme cît nu porți ochelari negri, nici nu este nevoie să răspunzi. Acuma, cînd o ai pe Ingrid, nu-ți mai rămîne altceva de făcut decît să mă declari arestată.

— În nici un caz nu ai fi putut trece clandestin granița...

— Știu ! De aceea, m-am gîndit la șantaj. M-am gîndit că tu, de dragul fetei tale, ai să-mi dai o mînă de ajutor să trec granița. Da, așa m-am gîndit. Și atunci am răpit-o pe Ingrid. Am putut-o răpi. Dar după ce am răpit-o, mi-am dat seama că n-am să pot să-ți pretind libertatea în schimbul vieții Ingridei. Și, să știi, nu regret. Am obosit, Ducule. Tare am mai obosit ! Dacă n-aș fi venit aici, la voi, nu mi-aș fi dat seama cît sînt de obosită. Aici, la voi, e altfel decît acolo de unde am venit. Aici, la voi, viața e ca o oglindă în care omul își vede sufletul și se judecă în comparație cu alții. Iar dacă și-l descoperă ticălosit, nu-l mai vrea așa. Și asta am descoperit de cînd m-am întors. Dacă, prin absurd, aș ajunge dincolo, n-aș mai continua. N-aș mai fi în stare. M-ar ucide oboseala. Poți crede că oboseala spiritului poate ucide?

— Presupun că da. Trebuie să vii cu mine, Ingrid.

— Unde ? A, da ! De fapt, sînt arestată. Ducule, tare mai sînt obosită !

— Am să telefonez să vină o mașină.

— Da !... Da !... Telefonează. Eu între timp am să mă schimb.

Și trecu în camera alăturată. Ducu se duse în sufragerie, să telefoneze lui Bogdan.

— Trimite o mașină, Bogdane, la numărul opt. Dar numai o mașină.

— S-a făcut. Eu pot să viu ?

— Vino ! Nu e nevoie însă să urci.

— Bine, n-am să urc.

Închise. Reveni dincolo.

— Ai telefonat, Ducule ? întrebă Ingrid din camera alăturată.

— Da ! Într-un sfert de oră, cel mult, mașina are să fie aici.

— Tare mai sînt obosită, Ducule !

Ducu nu-i răspunse. Simțea nevoia să fumeze, însă nu avea la el țigări. Voi s-o întrebe pe Ingrid dacă n-are țigări, dar, pînă la urmă, renunță. Fără să vrea, se așezase în fotoliul unde stătuse Ingrid. Își dădu seama, ceva mai tîrziu, și voi să se mute, ca ea să-și reia locul în cazul cînd avea să fie îmbrăcată mai înainte de a veni mașina, dar renunță. Pe urmă, nu se mai gîndi la nimic, minute în șir.

„De ce întîrzie atîta ?" se întrebă mai tîrziu, cînd gîndurile din nou i se însuflețiră.

Și abia acuma *știu* că se întîmplase inevitabilul. Rămase locului, nemișcat, fără gînduri, fără păreri de rău, încremenit într-o nemișcare nefirească. Și iarăși trecură minute în șir. La un moment dat auzi soneria de la intrare. Ducu se gîndi că cel ce suna nu putea fi decît Bogdan, care, văzînd că întîrzie, neliniștit, venise să-l caute. Cîteva clipe după aceea, îl văzu în prag.

— Unde-i *ea*, bătrîne ?

— Dincolo !... Se demachiază...

EPILOG

Dimineața era posomorîtă. De trei zile, soarele nu se mai arătase. Ploaia contenea, pe urmă iarăși se deschideau ecluzele norilor și așa mereu. Magazinele care vindeau umbrele făcuseră dever în numai trei zile cît altă dată într-un sezon întreg.

Bogdan numea ploaia „scîrboasă", „nenorocită", „gazată" — probabil gîndindu-se la gazele lacrimogene —, „gutunărită" și multe alte asemenea epitete, mai mult sau mai puțin potrivite. Furia lui împotriva ploii care nu mai voia să se oprească era întru totul justificată. El și Ducu obținuseră de la „șef" o permisie de o săptămînă, pe care proiectaseră s-o petreacă împreună la Brașov. Dar din cauza „păcătoasei" — adică a ploii — fuseseră nevoiți să amîne mereu plecarea. În mod normal, Bogdan n-ar fi trebuit să fie chiar atît de necăjit, de vreme ce concediul lor începea să curgă abia din ziua cînd efectiv urmau să plece în concediu. Lui Bogdan însă îi era teamă de altceva.

— Bătrîne, dacă nenorocita asta de ploaie nu se mai potolește, mi-e teamă că iarăși se ivește vreo *chestie* și ne ștergem pe bot de concediu.

— Dacă șeful ne-a dat frai o săptămînă, gata, ne lasă în pace, orice s-ar întîmpla.

— Dacă nu se potolește scîrba asta de ploaie, am eu o presimțire că n-are să mai fie chip să plecăm.

— Bate mai bine în lemn, băiete!

— Bat eu, bătrîne, bat. Dar *chestiile* nu mă aud, sînt surde și n-au nici cornet acustic.

Concediul de o săptămînă le fusese oferit de către colonelul Joldiș din proprie inițiativă, și nu la cererea lor. Fusese un gest „discret" — așa îl calificase Bogdan — prin care „șeful" voise să-i recompenseze fiindcă rezolvaseră și cea de-a doua „chestie": lichidarea rețelei lui Tino Lazaretti, alias „Moș Dric".

Nu mai tîrziu de patruzeci și opt de ore de la sinuciderea Ingridei, Moș Dric fusese arestat. Făcu mărturisiri complete. Ele confirmară ipotezele lui Ducu, cunoscute, de altfel, cititorilor, din paginile de pînă acuma ale acestei cărți. Elementul surpriză fusese pentru cei doi prieteni informația că rețeaua pe care el o conducea lucra pentru „Trustul Nebel", interesat în a pune mîna pe planurile invenției lui Alcibiade Robescu. Interesat cu atît mai mult, cu cît aflase că un alt serviciu de spionaj manifesta același interes pentru invenție.

În vederea atingerii obiectivului propus, fuseseră elaborate mai multe variante, puse, succesiv, în aplicare. Prima fusese „varianta Nic Șimandan", ratată mai înainte de a da rezultatele scontate, din cauza sinuciderii acestuia[1]. A doua fusese, de fapt, o va-

[1] Autorul recunoaște că în paginile acestei cărți nu a făcut decît să suscite în și mai mare măsură curiozitatea cititorilor săi în legătură cu personajul Nic Șimandan, cu toate că le promisese, la sfîrșitul romanului „Enigma «Profesor Rebegea»", să aducă, prin prezentul volum, lămuririle utile. Întrucît destinul unor personaje, așa cum ele s-au conturat pe parcurs, i-au impus o modificare a planului inițial, autorului

riantă a primei. Să introducă în viața Doinei Robescu pe altcineva în locul lui Nic Șimandan. Acest altcineva urmînd a fi doctorul Bouaru, un bărbat căruia nu-i lipseau calitățile necesare pentru a trezi o adevărată pasiune Doinei Robescu. Amînaseră însă punerea în aplicare a acestei variante, înșelați fiind de săptămînalele pelerinaje ale Doinei Robescu la mormîntul lui Nic Șimandan. (Crezuseră că nu este încă în suficientă măsură „vindecată" ca să devină receptivă la farmecele virile ale doctorului. Cît privește cele două tentative de asasinat împotriva lui Bogdan, ele își aveau explicația în faptul că Moș Dric văzuse în el un concurent posibil al doctorului la inima nevestei academicianului.

Sinuciderea Doinei Robescu îi silise să abandoneze și această a doua variantă înainte de a o experimenta. De acolo, de departe, conducătorul efectiv al „Trustului Nebel", faimosul Șuncărică, alias „Căpitanul de cursă lungă", pe de o parte furios din cauza epidemiei de sinucideri, iar pe de alta temîndu-se ca nu cumva serviciul de spionaj rival să i-o ia înainte, trimisese pe una din cele mai abile agente ale sale, pe Ingrid Richter, să dea o mînă de ajutor lui Moș Dric.

O surpriză nu mai mică pentru Ducu și prietenul său Bogdan a constituit-o declarația categorică a celor doi spioni, că Aram Șimandan nu făcea parte din

---

îi este imposibil să-și țină făgăduiala. Cerîndu-le iertare, ține să-i asigure că în următorul roman, care se va intitula „RĂZBUNAREA LUI ȘUNCĂRICĂ", legitima curiozitate să le fie satisfăcută cu prisosință. (n.a.)

rețeaua lor și că nu avea nici un amestec în asasinarea lui. [1]

Trenul se tîra de-a lungul peronului ticsit de lume, de parcă l-ar fi părăsit puterile tocmai acuma cînd mai avea puțin ca să ajungă la destinație. La fereastra unui vagon de clasa întîi, Ducu și Bogdan priveau distrați mulțimea de pe peron. Săptămîna de concediu expirase, și acuma ei se întorceau acasă.

La un moment dat, Bogdan îl împinse cu cotul pe Ducu :

— Bătrîne, o vezi ?

— Pe cine ?

— Pe Mona. Uite-o colo, lîngă chioșc.

Era, într-adevăr, Mona. Privea garnitura, care se tîra de-a lungul peronului, cu ochii ei de pește mort.

— Sărmana ! o compătimi Ducu.

— Și cînd te gîndești că la un moment dat am crezut că e și ea amestecată în *chestie*. Barem de-ar rămîne numai cu păsărica asta. Ar fi păcat să se sminteasc din nou.

Trenul aluneca mai departe. O pierdură din ochi. Ducu nu-i răspunse. Se gîndea la Mona care, dacă nu se va „sminti" din nou, zi de zi, și ani de ani, fie iarnă, fie vară, avea să vină să asiste la sosirea trenurilor, în speranța că într-o zi tot i se va întoarce logodnicul, un logodnic care nu exista decît în închipuirea ei bolnavă.

În sfîrșit, trenul se potici și se opri. Ducu și Bogdan își luară valizele și coborîră.

---

[1] Enigma acestei crime autorul făgăduiește s-o elucideze de asemenea în romanul anunțat : *Răzbunarea lui Șuncărică* (n.a.).

— Bătrîne, iată-ne și acasă. A fost a-ntîia, nu ?
— A fost, băieţaș.
O văzură amîndoi pe Tofana aşteptînd la ieşirea de pe peron. Ducu înţelese că Bogdan, fără ştirea lui, o anunţase cu ce tren aveau să se întoarcă.
— Măi băiete, îţi mulţumesc.
— De ce, bătrîne ?
— Uite-o pe Tofana.
— Ce ţi-e, domnule, și cu instinctul ăsta al femeilor !

Redactor responsabil : NICOLAE SORIN
Tehnoredactor : ȘTEFANIA MIHAI

Dat la cules 16.08.1966. Bun de tipar 11.11.1966. Apărut 1966. Comanda nr. 7592. Tiraj 50.160. Hîrtie ziar sul de 50 g/m² 700×1000. Coli editoriale 17,42. Coli de tipar 13. A. T. 10.090. C.Z. pentru bibliotecile mici 8R—31

Tiparul executat sub comanda nr. 60462 la Combinatul Poligrafic „Casa Scînteii", Piața Scînteii nr. 1, București, Republica Socialistă România

lei 7